

Specialist in geestelijke gezondheid

Deskundig
Respectvol
Optimistisch

**Hulp bieden bij psychische problematiek,
dat is waar wij ons dagelijks met hart en ziel voor inzetten.**

2020 - een jaar van
flexibiliteit, daadkracht en innovatie
tijdens corona

Samenwerken in netwerken

Jaarverslag 2020

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De jaarverantwoording van Parnassia Groep

De jaarverantwoording van Parnassia Groep bestaat uit:

- dit jaarverslag;
- de jaarrekening;
- overige gegevens (opgenomen bij de jaarrekening).

Op deze onderdelen heeft de controleverklaring van de accountant betrekking.

Daarnaast hebben wij kwantitatieve gegevens aangeleverd bij het CIBG via DigiMV.

In 2020 is er in de merkenportefeuille niets veranderd dat de naamgeving beïnvloedt, behalve:

- **Antes** is het zorgbedrijf waarvan Bavo Europoort vanaf de fusie met Antes in 2017 deel uitmaakte. De merknaam Bavo Europoort werd ook in 2019 nog gevoerd, in afwachting van het moment dat er gewerkt zou kunnen worden met één gezamenlijk EPD. Vanaf 20 april 2020 wordt alleen nog de merknaam Antes gevoerd.

Fivoor wordt meegeteld in de financiële cijfers naar rato van het aandeel van Parnassia Groep daarin, zijnde 57,5%. De andere 42,5% van de aandelen is in handen van Altrecht. Daar waar Fivoor in andere kengetallen wordt meegenomen (voor 57,5% of 100%) wordt dit expliciet toegelicht.

Zie voor nadere informatie over de formele aspecten van de jaarverslaggeving bijlage 2 *Uitgangspunten van de verslaggeving* (pagina 92) en verder in de jaarrekening onder *Grondslagen van waardering en resultaatbepaling*.

Voor 2020 is gekozen om een minder uitgebreide versie op te stellen van het jaarverslag. Uitgebreide (achtergrond)informatie over onze organisatie, is te vinden via www.parnassiagroep.nl.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inhoud

VOORWOORD	5
Hoofdstuk 1: HOOFDTHEMA'S 2020	6
Corona	6
Jeugd	6
Wachtlijsten in de volwassenzorg	7
Wet langdurige zorg	7
Collega's	7
Hoofdstuk 2: ONZE ZORG	8
Zorg in tijden van corona	8
Uitgangspunten van onze zorg	11
Onze zorg eerder, korter, dichterbij	15
E-health.....	30
Resultaten en ervaringen met onze zorg.....	32
Hoofdstuk 3: WERKEN MET COLLEGA'S.....	37
Aantal collega's	37
Werkklimaat, welzijn en gezondheid.....	37
Vacatures en arbeidsmarkt.....	40
Organisatie HR-functie, regelingen en voorzieningen voor collega's.....	42
Hoofdstuk 4: LEREN EN ONTWIKKELEN	44
Ambitie	44
Webcollege	44
Specialismegroepen	44
Onderzoek.....	46
Scholing	49
Hoofdstuk 5: WERKEN MET PARTNERS	53
In de media	53
Public affairs.....	53
Vrijwilligers	54
Vrienden Parnassia Groep.....	54
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	54
Samenwerkingen	55
Hoofdstuk 6: BEDRIJFSVOERING EN FINANCIËN.....	59
Inleiding	59
Professionalisering van de ondersteunende diensten.....	59
Vastgoed en Facilitair	60
IT	64
Administratieve organisatie.....	67
Financiën.....	70

Risicobeheersing	76
Perspectief 2021 en verder.....	78
Hoofdstuk 7: DE BESTURING VAN DE GROEP.....	81
Raad van bestuur.....	81
Raad van commissarissen.....	81
Stichtingsbestuur	83
Normen voor goed bestuur	84
Medezeggenschap cliënten – Concerncliëntenraad.....	85
Medezeggenschap personeel – ondernemingsraad	85
Hoofdstuk 8: DE STRUCTUUR VAN ONZE GROEP	87
Organisatiestructuur.....	87
Zorgbedrijven	87
Ondersteuning	88
Juridische structuur.....	88
Medezeggenschapsstructuur.....	90
Bijlagen	91
Bijlage 1 Algemene identificatiegegevens	91
Bijlage 2 Uitgangspunten van de verslaggeving.....	92
Bijlage 3 Kerngegevens: patiënten, capaciteit, personeel en opbrengsten.....	93
Bijlage 4 Toelatingen	95
Bijlage 5 Onze zorgmerken.....	96
Bijlage 6 Onze topspecialismen.....	98
Bijlage 7 Werkgebieden	99
Bijlage 8 Externe strategie: voldoen aan de vraag naar zorg.....	100
Bijlage 9 Geconsolideerde balans en resultatenrekening	102
Bijlage 10 Nevenfuncties leden RvB, RvC en AVA in 2020	104

VOORWOORD

Het jaar 2020 laat zich moeilijk beschrijven zonder direct in clichés te vervallen. Dat het een bijzonder, ingrijpend, complex en in sommige opzichten ook een mooi jaar was, moge duidelijk zijn.

Veel is gevraagd van ons allen. Van ons aanpassingsvermogen zowel in het werk als in de privésituatie. We zijn meer dan voorheen geconfronteerd met onze eigen kwetsbaarheid. Steeds hebben we afwegingen moeten maken tussen onze eigen veiligheid, die van onze patiënten en de continuïteit van zorg.

Onze ruim 14.000 collega's hebben de schouders eronder gezet om de zorg zo veel en zo goed mogelijk door te laten gaan zonder de veiligheid uit het oog te verliezen. We hebben op andere manieren contact onderhouden én we hebben geconstateerd dat dit ook heeft gezorgd voor nieuwe verbindingen tussen groepen collega's.

We zijn op onze kernwaarden deskundig, respectvol en optimistisch maximaal getest. We zijn blij dat deze ook in moeilijke tijden stevig overeind zijn gebleven. We maken daarom graag van de gelegenheid gebruik om hier onze enorme waardering uit te spreken voor deze prestatie van al onze collega's en samenwerkingspartners. We zijn daar met recht trots op.

Het jaar 2019 stond in het teken van ons herstel. Dat herstel wilden we doorzetten in 2020. De pandemie heeft onze ambities hierin noodgedwongen getemperd. Terwijl er ook een aantal onderwerpen, zoals digitaal behandelen, sneller gemeengoed zijn geworden dan we konden denken. Ook andere zorginhoudelijke vernieuwingen hebben we doorgedragen. Sommige onderwerpen zijn vertraagd.

Ons herstel van 2019 is bestendigd in 2020.

Tijdens het schrijven van dit jaarverslag is corona nog bij ons en hebben we nog steeds te maken met maatregelen die ons dagelijks leven en werk beïnvloeden.

Dankzij ons aanpassingsvermogen gaat dit jaarverslag gelukkig niet alleen over corona. We hebben in dit jaarverslag ook aandacht voor de andere ontwikkelingen die er zijn geweest en die hebben bijgedragen aan de resultaten van 2020.

Met onze collega's én samen met onze partners en financiers kijken we terug op een bijzonder 2020. Met vertrouwen zijn we gestart aan 2021, waarin de continuïteit en kwaliteit van onze zorg ook nu voortdurend hoog in het vaandel staan.

Namens de raad van bestuur en de bestuursraad,

Stephan Valk
Voorzitter raad van bestuur

Hoofdstuk 1: HOOFDTHEMA'S 2020

We starten het jaarverslag met een aantal onderwerpen die in 2020 onze bijzondere aandacht hebben gevraagd.

Corona¹

Voor 2020 is het onontkoombaar om dit hoofdstuk te beginnen met de coronapandemie. Die heeft in brede zin onze aandacht gevraagd. Zo is er per regio een Parnassia Groep-brede crisisorganisatie uitgewerkt, die tot op de dag van vandaag operationeel is. Daarnaast is een deel van onze klinische patiënten en de daarvoor werkzame collega's inmiddels gevaccineerd.

De meeste energie hebben we gestoken in het goede banen leiden van de zorg. Het zorgen voor goede en veilige patiëntenzorg heeft veel energie gekost en gegeven.

Het motto is steeds geweest: onze zorg gaat door, ondanks het coronavirus!

Patiënten die een huisbezoek nodig hadden hebben dat altijd gekregen, onze klinische opnames konden goed doorgaan. Een veilige situatie op woonafdelingen hebben we zoveel mogelijk in stand gehouden. Heel veel van de poliklinische contacten zijn indien mogelijk vervangen door e-health-contacten. Onze dagbesteding ging zo snel mogelijk weer gedeeltelijk open. We hebben een aantal keren mensen met corona op onze afdelingen gehad, die dan in quarantaine moesten. Helaas is een aantal patiënten overleden aan corona. We verloren één collega aan corona en een deel van de collega's is lang ziek (geweest) als gevolg van corona.

Ook voerden we veel gesprekken met onze financiers over een continuïteitsregeling voor 2020 en een vergoeding van de meerkosten. Deze zijn voor een belangrijk deel vergoed.

Het doorzetten van e-health daar waar het wenselijk is, is een goede uitkomst van deze pandemie. Het belang van heldere, eenduidige communicatie is er altijd, maar in 2020 is deze nog essentieeler gebleken. De raad van bestuur en onze directies hebben regelmatig webinars georganiseerd om de collega's op de afdelingen en het bestuur in verbinding te houden.

We zijn ontzettend trots op hoe we dit samen hebben gedaan en hoe alle collega's zich volop hebben ingezet om, ondanks soms hun eigen angst voor besmetting van henzelf of hun naasten, op deze wijze goede GGZ te blijven geven.

Jeugd

De problemen in de jeugdzorg hebben een prominente rol gespeeld in 2020. De problemen rondom te weinig middelen ten aanzien van de vraag naar zorg en veel te lange wachtrijen trokken sterk de aandacht. Gelukkig waren er in een deel van de gemeenten ook goede inhoudelijke ontwikkelingen te melden of werden er meer kostendekkende tarieven betaald.

Voor ons als aanbieder is het zeer van belang dat gemeenten met elkaar zorg blijven inkopen, ten minste per regio, en dat niet alle gemeenten dit afzonderlijk doen. De coronamaatregelen hebben het systeem nog veel verder onder druk gezet. De systeemfouten zijn nog zichtbaarder geworden. Een extern rapport van de rijksoverheid en gemeenten gezamenlijk (AEF – Stelsel in groei, een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg) heeft duidelijk gemaakt dat sprake is van een groot structureel financieringstekort voor het jeugddomein.

Als gevolg van de pandemie is het aantal kinderen en jeugdigen in crisis of met complexe vraagstukken landelijk problematisch verder toegenomen. Voor Parnassia Groep is met name de wachtrijst in de regio Rijnmond een bron van grote zorg. Een landelijk deltaplan Jeugd is inmiddels in de maak, waarbij de roep om ook korttermijnvoorzieningen hard klinkt. Vanuit Parnassia Groep is samen met dNGGZ met vereende krachten gewerkt om het probleem op de juiste tafels (onder andere die van gemeenten, de VNG en het ministerie van VWS) te agenderen. Dit heeft geleid tot de gewenste aandacht in de media en op politiek en bestuurlijk niveau.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
194903_21W00178614DHG d.d.

¹ We kiezen ervoor in het jaarverslag de term corona te hanteren en niet covid of COVID-19 omdat de term corona het meest bekend is.

Wachtlijsten in de volwassenzorg

We streven ernaar onze wachtlijsten stapsgewijs te verminderen. Door een tekort aan collega's kunnen we niet alles doen dat we graag zouden willen doen. Door het doorzetten van maatregelen van 2019 en extra maatregelen in 2020 is het gelukt het aantal wachtenden met zo'n 33% te verminderen.

Onze interne werkafspraken zijn verbeterd, we zorgen dat de wachtlijsten opgeschoond blijven en dat er een nog betere doorverwijzing is. De wachtlijsten worden steeds meer regionaal aangepakt. Als Parnassia Groep nemen we actief deel aan zogenaamde transfertafels, een samenwerking tussen aanbieders in een regio om patiënten daar te plaatsen waar ze het snelste kunnen starten met hun behandeling. In al onze regio's zijn deze tafels actief. Als de wachtlijst voor een intake langer dan vijf weken is, verwijzen aanbieders actief naar elkaar. Beschikbare capaciteit in de regio wordt op deze wijze zo optimaal mogelijk ingezet. Het aantal patiënten hebben we in 2020 echter niet kunnen verhogen. Corona is hier voor het grootste deel debet aan.

Wet langdurige zorg

2020 stond in het teken van de stelselwijziging Wet langdurige zorg (Wlz): met ingang van januari 2021 hebben ook mensen in de GGZ direct toegang tot de Wlz. Dat is een groot voordeel voor hen omdat er zo recht op zorg is, die ook gegarandeerd is voor meerdere jaren, zolang ze aangewezen zijn op deze zorg.

Mensen kunnen instromen wanneer tijdens een klinisch verblijf duidelijk wordt dat de patiënt langdurig zorgafhankelijk zal zijn. Via het CIZ kan dan een indicatie worden gesteld (woon-zorgprofielen), waardoor voor zowel de patiënt als de aanbieder snel duidelijk wordt waar aanspraak op gemaakt kan worden en dat jaarlijkse herindicatie niet noodzakelijk is. Hierdoor worden ook de administratieve lasten teruggebracht.

Collega's

Elke medewerker telt is en blijft ons adagium; in 2020 meer dan ooit.

Werving en behoud van medewerkers en professionele ontwikkeling hebben onze blijvende aandacht. Alleen als we voldoende, goed gekwalificeerde collega's hebben, kunnen we goede patiëntenzorg blijven leveren. Daarnaast hebben we aan de hand van periodieke onderzoeken getoetst hoe men de werkdruk ervaart en het klimaat in het team en op de afdeling. Hierbij is ook specifiek aandacht geweest voor de effecten van de coronamaatregelen en de kwetsbare balans tussen werk en privé.

Op teamniveau is er wekelijks contact geweest met elke thuiswerkende collega om te peilen hoe collega's erbij zaten. Ook hebben we vele initiatieven zien ontstaan binnen de bedrijven om ondanks de fysieke afstand van thuiswerken toch verbonden te blijven met elkaar, waaronder vele digitale borrels, quizzes en webinars, wandelen op afstand met collega's om bij te praten en teambijeenkomsten in de buitenlucht op afstand.

Om recht te doen aan de bijzondere omstandigheden is in het najaar aan alle collega's een attentie gestuurd, waarbij er aandacht was voor fit en vitaal gecombineerd met de nodige ontspanning.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 2: ONZE ZORG

We beginnen dit deel met de effecten van corona op onze zorgverlening. Vervolgens beschrijven we welke uitgangspunten ten grondslag liggen aan onze zorg en geven we een inkijk in de verschillende typen zorg die we onder de namen van onze verschillende zorgonderdelen leveren. Ten slotte laten we zien wat de resultaten zijn van die zorg.

Zorg in tijden van corona

Op alle mogelijke manieren hebben we met elkaar de vele uitdagingen als gevolg van corona het hoofd weten te bieden. Het waarborgen van de continuïteit van zorg en de gezondheid en veiligheid van patiënten, bezoekers en collega's vergde enorme inzet van velen. In de klinische en ambulante patiëntenzorg, in de ondersteuning, op locatie of thuis. Gebleken is dat we een vitale en flexibele organisatie vormen en samen in staat zijn tot bijzondere prestaties. Talloze collega's hebben hiervoor extra inzet geleverd én van vele externen kregen we steun.

Hier staan we stil bij met name de gevlogen voor de patiëntenzorg en collega's. Vanaf het moment dat corona zich aan dreigde te dienen is een centraal crisisteam ingericht en zijn decentrale crisisteam actief geweest. Een evaluatie in september van het functioneren van het centrale crisisteam gaf aandachtspunten, maar liet ook zien dat het goed heeft gewerkt en heeft bijgedragen aan het op koers kunnen houden van Parnassia Groep. Na de eerste lockdown bleek dat onze processen, protocollen en maatregelen robuust waren. Ook is een grote mate van creativiteit getoond om zoveel mogelijk patiënten te blijven zien of hen bijvoorbeeld contact met het eigen netwerk te laten onderhouden.

Na een enigszins ontspannen zomer bleek in de loop van augustus al snel dat de tweede golf eraan kwam, waarin met name de regio Rijnmond zwaar getroffen werd. Geroutineerd werden alle maatregelen weer strakker nageleefd. Het verschil met de eerste golf was dat nu ook collega's vaker ziek waren. Dit gaf spanning op de roosterbezetting. Alle zeilen zijn bijgezet om de zorg zo goed mogelijk door te laten gaan. Hierbij is veel onderlinge collegialiteit ervaren.

Scenario's van afschalen lagen klaar in geval de druk echt te groot zou worden. Deze zijn in ROAZ-verband besproken, maar tot op heden (juli 2021) nog niet toegepast. De uitloop van de tweede golf ging bijna geruisloos over in de derde golf. Met name in de derde golf zijn de regio's Haaglanden en Noord-Holland zwaar getroffen. Er waren forse uitbraken waarbij een groot aantal patiënten en collega's – ernstig – ziek werden en een aantal patiënten ook daadwerkelijk is overleden. Om ook hier het hoofd aan te bieden was er weer sprake van grote collegialiteit en vindingrijkheid.

Onder moeilijke omstandigheden hebben we onze zorg aan patiënten zo goed mogelijk voortgezet en elkaar gesteund. Daar mogen we trots op zijn. Hieronder in vogelvlucht een aantal acties in het kader van corona:

- Waar mogelijk behandelden we patiënten digitaal, via (beeld)bellen en online behandelen. We vroegen alle collega's om zoveel mogelijk thuis te werken. Onze ICT-collega's maakten het allemaal technisch mogelijk; zorgbedrijven stelden hun platforms voor online behandelen beschikbaar voor andere zorgbedrijven.
- Ondanks het grootschalig overgaan op digitaal werken bleven we ook waar nodig onze patiënten op locatie of thuis face to face zien.
- We stelden richtlijnen op voor veilige zorg in klinieken en woonvormen, voor dagbesteding en voor huisbezoeken, ambulante zorg en crisiszorg.
- We moesten soms moeilijke beslissingen nemen, waardoor familie en naasten niet op bezoek konden komen en patiënten niet met verlof konden.
- Tegelijkertijd hebben we snel gehandeld en Quarantainers geplaatst, zodat bezoek toch op een veilige manier door kon gaan.
- We richtten speciale cohortafdelingen in om patiënten met het coronavirus zo veilig mogelijk te behandelen. Gelukkig hebben we deze afdelingen weer kunnen afbouwen.
- We namen beschermende maatregelen: van handzeep, handschoenen, schorten en spatschermen tot mondkapjes, en we maakten ons sterk voor goede testmogelijkheden voor zorgmedewerkers.
- Collega's van de pool voor professionele begeleiding en collega-hulpverleners boden zich aan om collega's, professionals van andere organisaties en burgers te ondersteunen met een luisterend oor, coaching en hulpverlening via het driegesprekkenmodel.

- Bijna 200 collega's die vanwege corona zelf minder werk hadden, boden zich aan om bij te springen in de zorg of ondersteuning; een deel van hen is ingezet als extra paar handen in onze klinieken.
- Het centrale crisisteam van bestuurders en ondersteuners vergaderde in het begin tweemaal per dag via beeldbellen over alle te nemen maatregelen en zorgde er daarna voor dat iedereen werd geïnformeerd via mails en interne nieuwsberichten, de portaalsite Corona en het kwaliteitssysteem. Na verloop van tijd werd de frequentie van overleg lager.

De uitbraak van het coronavirus heeft grote gevolgen gehad voor het werk van aanbieders van GGZ. Door de anderhalvemetermaatregel konden niet alle behandelingen plaatsvinden. Zorginstellingen hebben binnen de mogelijkheden veilig de zorg geboden die nodig was. Waar mogelijk werd zorg digitaal aangeboden; de digitalisering nam daarmee een vlucht.

De coronacrisis kwam voor ons afgelopen jaar in twee golven. Tijdens de eerste golf werden we minder geraakt door het virus, maar hebben we wel alle maatregelen moeten treffen om de zorg daar waar mogelijk af te schalen als dat nodig was voor de veiligheid van patiënten en collega's. In de tweede golf, vanaf de zomer, liepen de besmettingen op en zijn vele klinische afdelingen achtereenvolgens in quarantaine gegaan.

De zorg is zoveel mogelijk doorgegaan, met alle inzet zijn maatregelen getroffen om dit te realiseren. Toch hebben we door corona minder patiënten kunnen behandelen dan gepland en zijn onze professionals minder declarabel geweest omdat contacten werden afgezegd of minder intensief konden worden uitgevoerd.

Dagbesteding en inloopvoorzieningen

Deze voorzieningen zijn gedurende de eerste lockdown gesloten. Op de verblijfsafdelingen is de dagbesteding op de verblijfslocatie verzorgd en voor de meest complexe doelgroep bleven inloopvoorzieningen beschikbaar verspreid over de regio's Rijnmond, Haaglanden en Noord-Holland. De capaciteit die vrijkwam ten gevolge van de sluiting is proactief ingezet om te voorkomen dat kwetsbare mensen in een sociaal isolement zouden komen, bijvoorbeeld door het aanbieden van maaltijden en telefonische of digitale contacten.

Deeltijdgroepsvoorzieningen

Deze voorzieningen zijn tijdens de eerste lockdown gesloten en vervangen door digitale groepsbijeenkomsten. Daar waar medisch noodzakelijk is deze zorg ook op locatie georganiseerd. Bijvoorbeeld voor kinderen uit kwetsbare gezinnen.

Ambulante poliklinische behandeling jeugd en volwassenen

Face-to-facebehandelingen zijn zoveel mogelijk omgezet naar digitale of telefonische contacten.

POH-GGZ in de huisartsenpraktijken en ondersteuning huisartsen

In overleg met de huisartsen zijn alle face-to-facebehandelingen zoveel mogelijk omgezet naar digitaal/telefonisch contact.

Van huisartsen in het zuiden van Nederland kregen we de vraag om extra ondersteuning voor patiënten met GGZ-problematiek. Wij hebben onze reguliere consultatie aan huisartsen daarvoor uitgebreid.

Preventieve interventies

De uitvoering van interventies is zoveel mogelijk digitaal dan wel telefonisch gedaan. Waar mogelijk zijn preventieprojecten verschoven naar het tweede halfjaar, bijvoorbeeld de inzet op scholen.

Huisbezoeken, (outreachende) behandeling en begeleiding jeugd en volwassenen

Na afkondiging van de eerste strikte maatregelen werden huisbezoeken op medische noodzaak beoordeeld en uitgevoerd. Huisbezoeken werden verder vervangen door telefonische en digitale afspraken. Tegen de zomer van 2020 is dit beleid versoepeld en sindsdien niet meer gewijzigd. We hebben ervaren dat deze doelgroep na de eerste periode van strikte maatregelen veelvuldiger in crisis is geraakt.

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Over *de dak- en thuislozen en de mensen in de maatschappelijke opvang* waren grote zorgen vanwege hun kwetsbaarheid. Over de noodzakelijke voorzieningen hebben we per regio samen met onze ketenpartners zo goed mogelijk afspraken gemaakt.

Kinderen en gezinnen

Doordat kinderen en ouders tijdens de coronacrisis veel samen waren, ontstonden er grote spanningen in gezinssituaties. Onze eerste aandacht was er steeds op gericht kinderen die bij ons in behandeling zijn en leven in een kwetsbaar gezin met agressie of ouders met een verslaving toch de zorg te bieden die noodzakelijk was.

Opname- en behandelklinieken jeugd en volwassenen

Deze zijn samen met de crissidienst aangemerkt als cruciale functies en bleven open. Alle klinieken hebben zich voorbereid op patiënten die besmet waren met corona. Daarvoor werd capaciteit vrijgehouden en werden sommige geplande opnames uitgesteld.

Het bezoek is gedurende het jaar beperkt, evenals de bewegingsvrijheid in sommige klinieken. Dat gaf natuurlijk extra spanningen, waarvoor wij aandacht hadden en extra medewerkers hebben ingezet.

Er zijn zogenaamde cohortafdelingen voorbereid, waar besmette patiënten samen zijn gebracht om verdere besmetting te voorkomen.

Acute dienst

Deze is samen met de klinieken aangemerkt als vitale functie en is gedurende het hele jaar opengebleven.

Langdurige zorg en beschermd wonen

Deze functies zijn natuurlijk opengebleven en hebben zorggedragen voor de bescherming van de kwetsbare mensen die daar verblijven. Alles is er daar op gericht om besmettingen uit te stellen en te voorkomen. Ondanks de inzet op infectiepreventie zijn er uitbraken van het virus geweest, met alle gevolgen van dien voor deze kwetsbare patiëntengroep.

Steun van buiten

Het was hartverwarmend om te zien dat we van allerlei kanten steun kregen in deze periode. Collega's die al met pensioen waren kwamen een handje helpen. Een oud-collega schonk vanuit haar bedrijf bloemen die verspreid werden over afdelingen, Paul de Leeuw stak de collega's van Reakt een hart onder de riem in een filmpje, er was een drogisterijfiliaal dat handcrèmes kwam brengen en de stichting Vrienden Parnassia Groep werd overladen met boeken voor patiënten na een oproep op Yammer.

Dit zijn slechts een paar voorbeelden van alle acties waaruit bleek dat velen zich betrokken voelen bij de zorg.

Gevolgen voor patiëntcontacten en opnames

Met het oog op de veiligheid van patiënten werden opnames bekort of uitgesteld. Ook zijn er klinische afdelingen tijdelijk leeggemaakt om zo nodig te kunnen dienen als cohortafdelingen. Een aantal bedden heeft daarom leeggestaan. Eind juli waren deze weer bezet.

Ondanks alle vervangende inzet lagen de aantal patiëntencontacten lager dan normaal. Dit werd voor een groot deel veroorzaakt doordat veel groepsbehandelingen, preventiebijeenkomsten en dagactiviteiten geen doorgang konden vinden of in veel kleinere groepen. Daarnaast zagen we dat in de periode maart tot halverwege mei het aantal aanmeldingen vanuit huisartsen fors terugliep. Daardoor namen de wachlijsten enigszins af, echter veel minder dan verwacht doordat we ook minder nieuwe patiënten in zorg konden nemen. Na half mei trad geleidelijk herstel in en herstelde het aantal verwijzingen zich geleidelijk naar het gebruikelijke niveau. We namen zoveel mogelijk ook nieuwe patiënten in zorg, maar dat waren wel lagere aantal doordat een deel van de patiënten zelf wilde wachten of we tijdelijk minder mogelijkheden hadden.

Dit alles heeft tot gevolg dat onze urenproductie in 2020 fors achterblijft vergeleken met voorgaande jaren. Zie ook *pagina 70* e.v.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

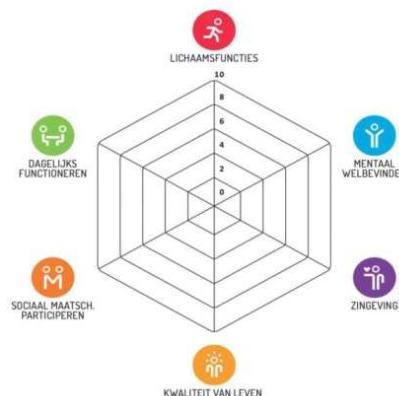
Uitgangspunten van onze zorg

We hanteren drie uitgangspunten voor onze zorg: herstelondersteunend, veilig en professioneel. Hierna volgen van herstelondersteunend en professioneel korte beschrijvingen en een aantal voorbeelden van de wijze waarop we daar invulling aan geven. Veiligheid komt terug in het deel over de resultaten van en ervaringen met onze zorg (*pagina 32*).

Herstelondersteunend

Wij koppelen onze deskundigheid aan de eigen kracht van mensen en hun netwerk. Zo kunnen we de snelste weg vinden naar herstel. Bij het werken daaraan gaan we uit van het concept *positieve gezondheid* (Machteld Huber). Ook in 2020 heeft Parnassia Groep veel geïnvesteerd in het borgen en verder ontwikkelen van het herstelgericht werken en zorg verlenen.

Hierna volgen een aantal highlights ten aanzien van onze ervaringsdeskundigen, het familiebeleid en maatschappelijk herstel.

Ervaringsdeskundigen

Ervaringsdeskundigen hebben op allerlei gebied een actieve inbreng in de totstandkoming van beleid rondom de zorginhoud. Aan vrijwel al onze specialismegroepen (zie *pagina 44*) nemen ervaringsdeskundigen deel. Dat geldt ook voor de stuurgroep suïcidepreventie. In 2020 hadden we 93 ervaringswerkers en 37 zorgprofessionals met ervaringsdeskundigheid in dienst en daarnaast hadden we veel stagiair(e)s en vrijwilligers. In het Herstelplatform wisselen ervaringsdeskundige leden van specialismegroepen en hersteldeskundigen uit de zorgbedrijven onderling kennis en ervaringen uit, waarmee ze hun positie verder verstevigen.

Ontwikkelingen in 2020

Resourcegroepen (*samenwerken met het netwerk van de patiënt*)

In Rijnmond zijn we gestart met het implementeren van het resourcegroepenmodel binnen alle ambulante teams. De kern van deze werkwijze is dat patiënten ondersteund worden om zelf een groep mensen samen te stellen die hen helpt om persoonlijke, zelfgekozen doelen te bereiken. Cliënten leren om regie te nemen over hun eigen herstelproces, meer zelfredzaam te worden en een sterk formeel en informeel steunsysteem op te bouwen.

Projectgroep 'Herstelgerichte zorg naar een hoger niveau' gestart

Deze projectgroep voert verbetertrajecten uit om de herstelgerichte zorg binnen Parnassia Groep te verbeteren. De groep bestaat uit een mix van ervaringsdeskundige projectondersteuners en directeuren van de verschillende zorgbedrijven. Belangrijk actiepunt van deze projectgroep is het verbeteren van de houdingsaspecten van onze collega's.

Coördinatorenoverleg ervaringsdeskundigheid opgericht

De senior ervaringswerkers van de verschillende zorgbedrijven komen nu structureel bij elkaar om overstijgend ervaringen uit te wisselen, het vakgebied van ervaringswerker te professionaliseren en verbetertrajecten uit te voeren.

Bijeenkomsten voor ervaringsdeskundigen van specialismegroepen opgestart

Uit onderzoek naar het functioneren van de ervaringsdeskundigen binnen de specialismegroepen kwam naar voren dat er behoefte was aan meer verbinding onderling tussen de ervaringsdeskundigen van verschillende specialismegroepen. Deze groep ervaringsdeskundigen komt nu maandelijks bijeen en trekt gezamenlijk op rondom verschillende thema's.

Start 'BEP voor zorgprofessionals'

In 2020 zijn voor het eerst *Basiscursussen Evaringsdeskundigheid PG voor zorgprofessionals* verzorgd. Deze cursussen richten zich op zorgprofessionals die zich willen oriënteren op de mogelijkheden van het professioneel inzetten van hun eigen ervaringen met psychische problemen en/of verslaving.

Startgroepen gestart voor mensen op de wachtlijst

Ervaringswerkers en stafleden hebben een draaiboek gemaakt voor het organiseren van de startgroepen. Dit zijn herstelgroepen voor mensen die bij ons op de wachtlijst staan. De aanleiding vormt de ambitie van Parnassia Groep om mensen op de wachtlijst ter overbrugging steun te bieden. De startgroepen worden inmiddels al aangeboden in de regio Rijnmond en worden veelal verzorgd door ervaringswerkers.

WRAP-facilitatorstraject voor ervaringswerkers

Parnassia Groep is gestart met het opleiden van ervaringswerkers tot WRAP-facilitator. WRAP staat voor *Wellness Recovery Action Plan*. Dit is een bewezen effectieve herstelmethodiek om patiënten te helpen in een groep.

Familiebeleid

Voor veel patiënten is de steun van familie en naasten van groot belang voor hun herstel. Wij betrekken familie en naasten dan ook actief bij de behandeling. Ons doel daarbij is het bevorderen van de kwaliteit van leven van de patiënt en zijn/haar familie/naasten.

In onze kernregio's Haaglanden en Rijnmond heeft Parnassia Groep een regionale familieraad. Voor de kernregio Noord-Holland wordt ingezet op de oprichting van een regionale familieraad in 2021. Zowel in Haaglanden als in Rijnmond is een aantal keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd met de regionale familieraad en vertegenwoordigers van alle zorgbedrijven van Parnassia Groep in de regio. Het doel hiervan is om samen inhoud te geven aan de uitvoering van het familiebeleid. Daarnaast hebben de familieraden ook separaat overleg met de diverse zorgbedrijven over de ontwikkelingen in het zorgbedrijf en de betrokkenheid van familie hierbij.

Werken aan familiebeleid

Op basis van het beleidsdocument 'Uw naaste, onze zorg; visie, richtlijnen en beleid voor familie Parnassia Groep' zijn per regio doelstellingen geformuleerd aan de hand waarvan de zorgbedrijven van Parnassia Groep werken aan het versterken van de samenwerking tussen patiënt, professionals en familie, en cultuuraspecten zoals bejegening van de naasten.

Scholing en informatievoorziening

Een belangrijk onderdeel van het familiebeleid is dat alle hulpverleners van Parnassia Groep systemisch werken als basisdeskundigheid hebben. Hiertoe is een training systemisch werken ontwikkeld. Daarnaast is in samenwerking met de Parnassia Groep Academie een training ontwikkeld voor de aandachtsfunctionarissen/ambassadeurs familiebeleid. Bekeken wordt of deze trainingen worden opgenomen in het aanbod van de Parnassia Groep Academie.
In 2020 is hard gewerkt aan de ontwikkeling van een handreiking Familiebeleid voor hulpverleners, waarin verschillende thema's worden uitgewerkt, zoals familie bejegenen, familie informeren, familie ondersteunen, privacywetgeving, familie en suïcidepreventie. Deze handreiking wordt, met informatie over deze thema's, geplaatst op een pagina op het Parnassia Groep-portaal die door hulpverleners eenvoudig te raadplegen is.

Tevredenheidsonderzoek

In 2020 zijn op een aantal afdelingen pilots uitgevoerd met betrekking tot het meten van de tevredenheid van familie en naasten. Hiervoor zijn zowel vragenlijsten als de [Quickscan GGZ Werken met familie](#) gebruikt. Op basis van de uitkomsten van deze pilots wordt onderzocht op welke manier de tevredenheidsmeting in 2021 breder uitgevoerd kan gaan worden.

Familie-ervaringsdeskundigen

In 2020 is ingezet op het (meer) gebruiken van familie-ervaringsdeskundigheid. Op een aantal afdelingen zijn al familie-ervaringsdeskundigen werkzaam, er is een handreiking Familie-ervaringsdeskundigheid opgesteld en vanuit de specialismegroep EPA is een visiedocument ontwikkeld over de inzet van familie-ervaringsdeskundigen bij Parnassia Groep.

Maatschappelijk herstel: Reakt

In 2020 bereikte Reakt 7.313 cliënten. Corona heeft beperkt invloed gehad op het aantal cliënten dat gebruik heeft gemaakt van het aanbod van Reakt. Wel is de omvang van het gebruik per cliënt lager geweest. Gekozen is voor een strategie waarbij zoveel mogelijk contact is onderhouden met de cliënten die voor de lockdown al in beeld waren.

Na de eerste lockdown heeft Reakt succesvol en op creatieve wijze de activiteiten aangepast aan de anderhalvemetersamenleving. Daarmee heeft Reakt ervoor gezorgd dat de dagbesteding voor onze kwetsbare cliënten zo snel mogelijk gecontinueerd kon worden.

Als gevolg van corona is Reakt overgestapt naar meer hybride vormen van individuele begeleiding: deels telefonisch, deels via beeldbellen en deels face to face. Dit is succesvol gebleken. Daarom gaat Reakt dit voortzetten in de komende jaren. Ook hebben we een deel van het groepsaanbod gedigitaliseerd: de cursus *Op Eigen Kracht* wordt online gegeven, op sommige locaties wordt Nederlandse les online gegeven (niet alle locaties hebben dit aanbod), er zijn online sollicitatietrainingen en voor de kookcursus worden er online filmpjes gemaakt en recepten online gezet. Tijdens de eerste lockdown heeft Reakt op social media contact gehouden met deelnemers middels leuke (foto-)opdrachten. Door de dagelijkse opdrachten werd structuur geboden aan cliënten.

Vanaf het begin van de coronacrisis zijn er diverse mooie samenwerkingen ontstaan met externe partijen om er zo goed mogelijk te zijn voor onze cliënten. Zo ook met een van de grootste werkgevers van Nederland, de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (KLM). De vrijwilligers van KLM draaien mee in de bezetting in inloopvoorzieningen voor dak- en thuislozen, koken maaltijden op onze locatie in Zaandam en worden ook ingezet bij de begeleiding van psychisch kwetsbare mensen op onze locaties voor dagbesteding, vooral in Noord-Holland. Al snel sloot ook KLM Catering Service (KCS) zich bij de samenwerking aan, door dagelijks meer dan 250 maaltijden te bereiden en verspreiden voor cliënten van Reakt die wij niet meer op onze ambulante locaties konden ontvangen.

Combinatie van voorzieningen voor mensen met ernstige verslaving

In augustus 2020 heeft de locatie Zinkwerf in Den Haag haar deuren geopend. Op deze locatie bedienen we ernstig verslaafde cliënten, waarvan velen dak- of thuisloos zijn. Hiermee komen drie (deels forensische) subsidiestromen samen: Clean River, Reflex en een deel van de inloopsubsidie van het Sterhuis. Op de locatie Zinkwerf kunnen cliënten deelnemen aan arbeidsmatige dagbesteding. Door een goed aanbod van activiteiten zijn er meer cliënten die doorstromen naar (arbeidsmatige) dagbesteding en minder cliënten die alleen voor de inloop komen. Dit heeft een positief effect op het klimaat van de Zinkwerf, alsook op dat van het Sterhuis. De Zinkwerf heeft goede contacten met de ondernemers in de buurt; er zijn korte lijnen bij overlast en af en toe worden er gezamenlijk projecten opgezet (bijvoorbeeld een incidentele prikploeg voor het afval in de buurt).

Kijk op de Wijk

Het product 'Kijk op de Wijk' is verder uitgerold. Kijk op de Wijk is een initiatief waarbij een cliënt een strippenkaart krijgt met activiteiten in zijn of haar buurt. Elke 'strip' verwijst naar een maatschappelijke organisatie waar de cliënt een activiteit kan doen. De strippenkaart bevat organisaties en activiteiten binnen én buiten Parnassia Groep. Zo versterkt Reakt de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties binnen een regio. Als de cliënt alle 'strippen' heeft gestempeld, krijgt hij/zij een kleine beloning.

In 2020 is Kijk op de Wijk succesvol gelanceerd in Gouda. In 2021 gaat de uitrol verder naar onder andere Zaandam, Den Haag en Alkmaar.

Verder aansluiten bij ambulante behandelteams

Reakt is in 2020 aangesloten bij een deel van de ambulante behandelteams van i-psych, PsyQ en Brijder om ook voor mensen die nog geen ernstige psychiatrische aandoeningen hebben sneller dan voorheen in te zetten op het aanbieden van dagbesteding en herstelondersteuning, om zo minder zorg te hoeven in te zetten en mensen sneller actief te laten zijn met hun herstel.

Professionele zorg

Beleidsadvies en -beïnvloeding door professionals

Onze professionals vormen de kern van ons bedrijf, en hun deskundige inbreng bij het bepalen van ons beleid is dan ook essentieel. Die inbreng waarborgen wij op verschillende manieren.

Professionals in bestuur en management

Het 'duaal management' is een belangrijke succesfactor voor Parnassia Groep. Een leidinggevende zorg en een leidinggevende bedrijfsvoering zijn gezamenlijk integraal verantwoordelijk voor een aanspreekbaar op het functioneren en de resultaten van 'hun' teams. De leidinggevende zorg is meestal een psychiater of klinisch psycholoog. De leidinggevende bedrijfsvoering heeft in meer

twee derde van de gevallen een achtergrond als verpleegkundige en heeft daarnaast aanvullende managementopleidingen gevolgd. Deze verdeling geldt ook op het niveau van de directeuren.

Overleg Zorg

Het Overleg Zorg vervult een belangrijke rol bij het vormgeven van een samenhangend zorgbeleid binnen Parnassia Groep. Over tal van aspecten van zorg met een zorgbedrijfoverstijgend karakter vinden hier afstemming en besluitvorming plaats. In 2020 is gewerkt aan een zorgagenda waarin de prioriteiten ten aanzien van de zorg zijn benoemd. Dit zorgt ervoor dat focus wordt aangebracht in de verdere beleidsontwikkeling van onze zorg.

Het overleg staat onder voorzitterschap van het lid van de raad van bestuur met het aandachtsgebied zorg. Deelnemers zijn de directeuren zorg van de zorgbedrijven, de voorzitter van het Overleg Specialismeleders, de A-opleiders en de geneesheer-directeur Parnassia Groep. Tweemaal per jaar wordt een gezamenlijke bijeenkomst gehouden van het Overleg Specialismeleders en het Overleg Zorg.

Verpleegkundige Advies Raad (VAR)

De Verpleegkundige Advies Raad bestaat om beleid beter aan te laten sluiten op de zich steeds ontwikkelende beroepsinhoud van verpleegkundigen, verzorgenden en agogen. De visie van de VAR is gericht op professionele en persoonlijke ontwikkeling om tot doelmatige en herstelondersteunende zorg te komen. De VAR is betrokken bij het jaarlijks symposium tijdens de *Dag van de Verpleging*, de verpleegkundige referencyclus, de nieuwsbrief *GGZ Bijblijven* en de leeroute *Talent voor Zorg*. Het afgelopen jaar stond voor de VAR in het teken van het starten met het nieuwe project *Excellente Zorg*, brainstormen over *Nurses in the Lead*, deelname aan de werkgroep *Wet Verplichte GGZ* en het vervolgen van de acties uit de *Notitie Doorleren*. Ronald Touw droeg na 10 jaar het voorzitterschap over aan Johannes Osterloh.

Medische staf

Sinds december 2019 neemt de Vereniging Medische Staf (VMS) Parnassia Groep, waarin de regio's Haaglanden en Rijnmond zijn vertegenwoordigd, deel aan het Overleg Zorg. De VMS heeft zich als doel gesteld om onder gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van haar leden, te weten medisch specialisten in vast dienstverband werkzaam binnen Parnassia Groep, de medisch-specialistische zorg aan de patiënten te optimaliseren. Dit door het aanmoedigen van cohesie tussen de verschillende specialismen onderling, het bevorderen van somatische en psychische deskundigheid en het verbeteren van de kwaliteit van zorg door actieve deelname aan beleidmatige besprekingen vanuit een inhoudelijk perspectief.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking Delft.
KPMG Accountants N.V.

Onze zorg eerder, korter, dichterbij

Onze zorg is erop gericht om deze zo snel mogelijk, beginnend met preventie, in te zetten. Zo vroeg mogelijk beginnen met behandeling kan voorkomen dat problemen verergeren en zwaardere en/of langdurige zorg nodig wordt. Hierna volgt eerst een overzicht van de ontwikkelingen met betrekking tot de wachtlijsten- en tijden, daarna brengen we in beeld hoe we de zorg hebben ingericht. Tot slot volgen de kosten per patiënt.

Wachtlijsten (aantal wachtenden)

Bij veel van onze afdelingen zijn de wachtlijsten nog te lang. Een hardnekkig probleem dat verschillende oorzaken heeft. In 2020 is stevig ingezet om dit vraagstuk het hoofd te bieden en meer transparantie te bieden aan patiënten, verwijzers en financiers. Voor Parnassia Groep geldt dat ze het als haar plicht ziet dat iedere aangemelde patiënt bij ons terechtkan.

In 2020 is veel inspanning verricht om het wachtlijstbeheer goed in te richten en, daar waar nodig, van dubbelingen te schonen. Met patiënten die lang op de wachtlijst stonden is contact opgenomen om te beoordelen of zij op de wachtlijst moesten en wilden blijven staan. In een aantal gevallen was dat niet meer nodig. Bijvoorbeeld vanwege verhuizing, maar ook omdat patiënten soms al elders in zorg waren gekomen. Hier is ook landelijk aandacht voor: patiënten worden door verwijzers soms naar meerdere aanbieders tegelijk doorverwezen. Ook hebben we onze doorverwijzingen intern en naar andere aanbieders (via de transfertafels) veel aandacht gegeven.

Het aantal patiënten op de wachtlijst is in 2020 met zo'n 30% afgangen. Eind 2020 stonden er 10.000 patiënten op de wachtlijst. Een derde hiervan betreft jeugd, met name in de regio Rotterdam-Rijnmond. Deze wachtlijst voor jeugdigen wordt veroorzaakt door onvoldoende zorginkoop door gemeenten voor jongeren met psychiatrische problematiek. Inmiddels zijn hier begin 2021 additionele afspraken over gemaakt voor verschillende jeugdregio's, waaronder de jeugdregio Rijnmond, die het aantal wachtenden in deze regio's moeten terugbrengen.

Wachttijden

Landelijk wordt uitgegaan van de zogenaamde Treeknormen, die inhouden dat een patiënt binnen 4 weken na eerste aanmelding beoordeeld moet worden, en dat binnen uiterlijk 14 weken na de eerste aanmelding de behandeling feitelijk moet starten.

Formeel wordt er een onderscheid gemaakt tussen wachten op de eerste intake en daarna wachten op de start van de behandeling. Ons beleid is ervoor te zorgen dat een patiënt, als die moet wachten, dat maar een keer hoeft te doen. Dat er zoveel mogelijk een aansluiting is tussen de intake en de behandeling. Gelukkig lukt dat steeds meer in de behandelingen die we geven. Op een aantal plaatsen lukt dat nog niet.

De wachtlijsten in de GGZ zijn landelijk een taai probleem, onder andere door het tekort aan behandelaars. Door huisartsen te ondersteunen met praktijkondersteuners, door consultatie, door behandelingen zo kort mogelijk te laten zijn, door inzet van groepen, beeldbellen, e-health et cetera proberen we zoveel mogelijk patiënten te helpen.

Landelijk is er een overzicht van in welke regio's de wachttijden het langst zijn. Wij zijn blij dat de wachttijden in onze kernregio's (geel gearceerd in het figuur) zich op deze lijst op een redelijke positie bevinden. De regio Rijnmond stond steeds op de 1^e of 2^e plaats met de langste wachttijden, maar is in april 2021 gezakt naar de 14^e positie. De inzet van onze acties, samen met die van andere aanbieders in de regio, werpt zijn vruchten af.

Jaar	2021
Maand	April
Sum van aanmeld- en behandelwachttijden	
1	GRONINGEN
2	NOORD-OOST-BRABANT
3	NOORD-LIMBURG
4	MIDDEN-BRABANT
5	APELDOORN/ZUTPHENE.O.
6	ZUID-LIMBURG
7	WEST-BRABANT
8	NIJMEGEN
9	DRENTHE
10	ARNHEM
11	FLEVOLAND
12	AMSTERDAM
13	T'GOOI
14	ROTTERDAM
15	KENNEMERLAND
Landelijk totaal	
16	MIDDEN-HOLLAND
17	UTRECHT
18	ZAANSTREEK/WATERLAND
19	ZUID-HOLLANDSE EILANDES
20	ZWOLLE
21	TWENTE
22	ZUID-HOLLAND NOORD
23	HAAGLANDEN
24	WAARDENLAND
25	WESTLAND SCHIELAND EN DELFLAND
26	AMSTELLAND EN DE MEERLANDEN
27	FRIESLAND
28	ZUID-OOST-BRABANT
29	ZEELAND
30	MIDDEN-IJSSEL
31	NOORD-HOLLAND NOORD

Voor de zorg voor ouderen, mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA's) zoals psychotische stoornissen, maar ook voor de zorg voor mensen met een verslaving liggen de wachttijden laag en wij bieden deze zorg relatief snel. Voor spoedzorg is altijd directe toegang. Voor een ander deel van de patiënten is de wachttijd boven de norm. Dat geldt onder meer voor patiënten uit de volgende diagnosegroepen: autisme, persoonlijkheidsstoornissen, depressie, ADHD en trauma. Dit beeld zien wij landelijk ook bij andere GGZ-aanbieders.

Aanpak

Afdelingen hebben goed zicht op waar de focus moet liggen: op de instroom, doorstroom en/of uitstroom van patiënten. Een heldere focus blijkt sterk bepalend voor het succes van een team/afdeling bij het terugdringen van de wachttijden en -lijsten. Ieder team heeft op het eigen teamdashboard zicht op de wachtlijst en wachttijden.

In 2020 is – landelijk – meer nadruk op het niveau van de regio's gelegd. Dat is een goede zaak. De problematiek van wachtlijsten en wachttijden kan niet door ons alleen worden opgelost. Dat moeten we samen met andere partijen in onze regio's doen.

Transfermechanismen

In onze kernregio's hebben wij transfermechanismen ingericht. In de regio werken we nauw samen met andere aanbieders en bepalen we samen waar voor welke patiënten capaciteit is om op zo kort mogelijke termijn een intake aan te kunnen bieden.

In onze kernregio's zijn we binnen Parnassia Groep gestart met het omleiden van aanmeldingen indien we niet binnen vijf weken een intake kunnen aanbieden. Dit doen we voor de doelgroep CMD (veelvoorkomende psychiatrische aandoeningen).

Bij aanmelding voor specialistische ggz (waar de langste wachttijden zijn) beoordelen wij of er een alternatief mogelijk is, zoals behandeling in de basis-GGZ of 100% online behandeling. Is er binnen Parnassia Groep geen capaciteit beschikbaar, dan bepalen we samen met de partners in de regio wie er mogelijk wel capaciteit heeft.

Dit is een grote stap in het beheersen van de wachttijdproblematiek in de regio. De verwachting is echter niet dat er in de toekomst géén wachtlijsten en wachttijden meer zullen zijn. Echter, met de partners in de regio wordt op deze manier de beschikbare capaciteit zo optimaal mogelijk ingezet, zodat patiënten de juiste zorg op de juiste plek kunnen krijgen. Knelpunten die – ondanks deze transfermechanismen – blijven bestaan, kunnen samen met zorgverzekeraars gericht worden besproken.

Zelfbehandeling start direct na aanmelding bij Parnassia Groep

Waar we steeds meer op inzetten, is om patiënten direct na aanmelding zorg te bieden, ook als de behandeling nog niet direct kan starten. Daartoe krijgen patiënten direct na aanmelding toegang tot een online portal waarop ze diverse online modules kunnen volgen en webinars met ervaringsdeskundigen krijgen aangeboden. Op deze manier kunnen patiënten direct zelf aan de slag met hun herstel, waarbij de behandelaar tijdens de intake en de behandeling inspeelt op de ingezette modules.

Casuïstiektafels hoogcomplex GGZ

In 2020 is er in de media veel aandacht geweest voor een groep patiënten met hoogcomplex GGZ-problematiek. Het beeld was dat er voor deze groep geen passend aanbod kon worden gevonden. Landelijk zijn er 8 regionale casuïstiektafels ingericht. Parnassia Groep is verantwoordelijk voor de casuïstiektafels hoogcomplex GGZ in Haaglanden en Rijnmond. In 2020 zijn er landelijk in deze 8 regio's 35 casussen aangemeld. Voor de casussen die bij Parnassia Groep zijn aangemeld is een passend aanbod gevonden.

Belemmerende factoren

Er zijn een aantal factoren die het lastig maken de wachtlijstproblematiek structureel op te lossen. Met name de volgende zaken spelen ons parten:

Arbeidsmarktproblematiek

Dit is landelijk een klemmend probleem. We blijven kampen met grote aantallen moeilijk vervulbare vacatures voor diverse zorgfuncties.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Uitstroommogelijkheden

In de praktijk zijn soms nog onvoldoende mogelijkheden vorhanden en/of afspraken gemaakt om patiënten op verantwoorde wijze te laten doorstromen vanuit een behandelprogramma naar lichtere, minder intensieve vormen van zorg, en zo ruimte te scheppen in het programma voor nieuwe patiënten. Dat bemoeilijkt het 'sturen op uitstroom' soms aanzienlijk.

Er is ook sprake van tekorten aan collega's in de basis-GGZ en soms onvoldoende ruimte bij de POH-GGZ of de huisarts om de patiënt vanuit de SGGZ over te nemen. Ook is dit soms niet goed mogelijk vanwege bijvoorbeeld specifieke medicatie- of gedragsproblemen.

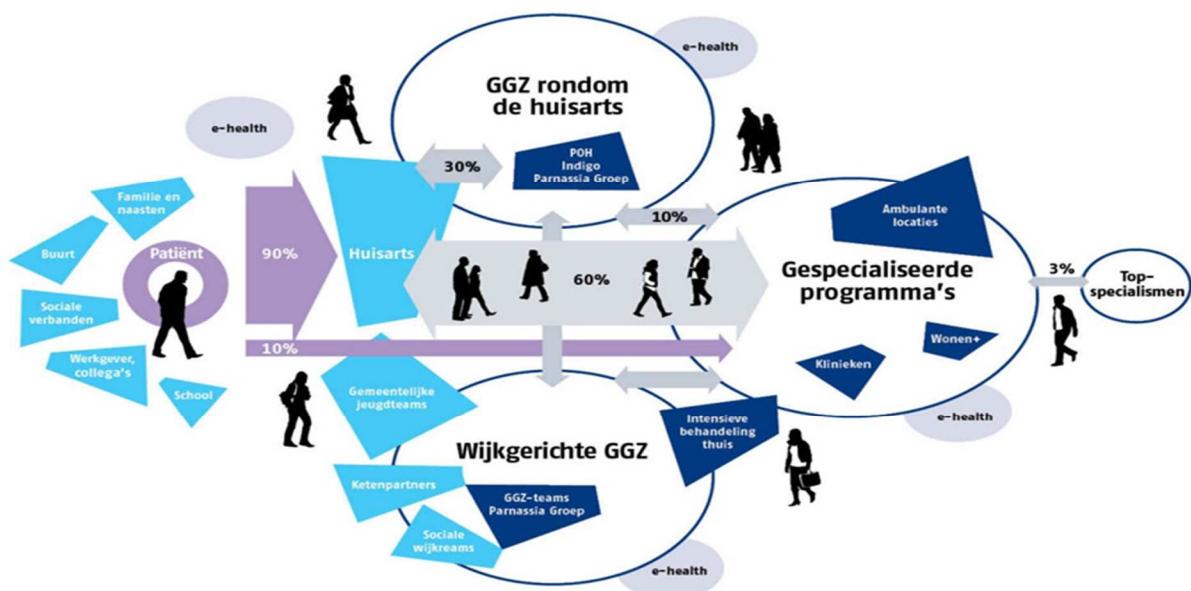
Onze zorg veelal dichtbij

Parnassia Groep kan hulp bieden bij alle mogelijke psychische problematiek. Van preventie, hulp bij en samen met de huisarts, thuis bij de patiënt of in de wijk tot, indien nodig, in een specialistisch programma op een van onze driehonderd locaties.

De hulpverlening verdelen we in vier segmenten:

1. Onze GGZ in en om de huisartsenpraktijk.
2. Onze wijkgerichte GGZ.
3. Onze gespecialiseerde programma's.
4. Onze topspecialismen.

Het zoveel mogelijk dicht bij de patiënt bieden van zowel generalistische basis-GGZ als wijkgerichte GGZ draagt bij aan de toegankelijkheid van zorg, aan een grotere effectiviteit en aan kostenreductie. In onze kernregio's bieden we op hoofdlijnen vergelijkbare zorg. Hierna volgt per type aanbod het aantal patiënten gecombineerd met een aantal voorbeelden uit de verschillende regio's.

Onze GGZ in en om de huisartsenpraktijk

Wij zetten onze collega's waar mogelijk in en om de huisartsenpraktijk in. Voor patiënten, maar ook voor de huisarts (en andere verwijzers), levert dit veel meerwaarde op.

De basis-GGZ bestaat uit twee onderdelen:

- Huisartsenzorg met GGZ-ondersteuning (POH-GGZ en preventie).
- Generalistische basis-GGZ (GBGGZ).

Wij kunnen de huisarts op deze twee onderdelen in samenhang ondersteunen.

Met Indigo Service Organisatie (landelijke franchise) zijn zorginhoudelijke standaarden voor het behandelen in de basis-GGZ doorontwikkeld. Indigo bestaat inmiddels 12,5 jaar. Alle Indigo-collega's zijn opgeleid met behulp van het Indigo-handboek *Focus in de Basis-GGZ*, met daarin beschreven

KPMG Audit
Document Waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

behandeltrajecten voor lichte en matig ernstige stoornissen en vaardigheidstrajecten voor chronische GGZ-patiënten. Indigo werkt in alle drie onze kernregio's.

Praktijkondersteuner GGZ (POH-GGZ)

Een belangrijke rol wordt vervuld door de POH-GGZ, die de huisarts ondersteunt en 'ontzorgt'. Parnassia Groep levert deze praktijkondersteuners in 175 huisartsenpraktijken in de kernregio's. Het betreft zowel gezondheidscentra als 'solopraktijken'. Bij elkaar worden ruim 450 huisartsen ondersteund door onze 125 POH's-GGZ.

Na een sterke groei in de afgelopen jaren treedt er een stabilisatie op in het aantal patiënten dat door de POH's-GGZ van Indigo wordt gezien. In 2020 zijn er door onze POH's-GGZ 19.325 nieuwe patiënten gezien; nagenoeg hetzelfde aantal als in 2019 (19.386).

Er zijn 41 Indigo-praktijken (gezondheidscentra en Parnassia Groep-locaties) waar generalistische basis-GGZ-behandelingen door Indigo gegeven worden. Hieronder een overzicht van ons bereik in en om de huisartsenpraktijken in onze kernregio's:

Parnassia Groep in de huisartsenpraktijk	Totaal	Noord-Holland	Haaglanden	Rijnmond
Huisartsenpraktijken / gezondheidscentra met POH-GGZ van Indigo/PG	175	39	53	83
Aantal huisartsen binnen die praktijken	463	130	127	206
Aantal POH-GGZ-collega's	125	31	35	59
Fte POH-GGZ-collega's	80,86	14,84	22,93	43,09
GBGGZ door Indigo/Parnassia Groep in huisartsenpraktijken / gezondheidscentra of in nabijheid op eigen locaties in de wijken	41	16	6	25

Preventie

Investeren in preventie komt ten goede aan de volksgezondheid, ons welzijn en onze productiviteit, en aan de betaalbaarheid van onze gezondheidszorg. Ook gemeenten en andere organisaties zien in toenemende mate het belang van preventie en zijn bereid daarin extra te investeren.

GGZ-preventie

Onze teams van Indigo Preventie verzorgen een breed scala aan [cursussen en activiteiten](#). Ondanks de coronamaatregelen in 2020 is hard gewerkt aan het zichtbaar en beschikbaar zijn voor de inwoners van de verschillende gemeenten (en ook intern bij Parnassia Groep). De lockdown heeft ervoor gezorgd dat er snel geschakeld is om de deelnemers digitaal preventieactiviteiten aan te kunnen bieden. De impact van corona zien we terug in het contact met onze deelnemers. Er is sprake van: verlies van werk, of de angst daarvoor; angst voor verlies van geliefden door corona; eenzame en/of kwetsbare ouderen die niet meer naar buiten durven; volwassenen die meer isolement, somberheid, angst, stress en eenzaamheid ervaren; migrantengroepen die een nog grotere mate van isolement ervaren en een extra bron van stress omdat de informatieverstrekking rondom corona lang niet voor iedereen begrijpelijk is. Suïcidegedachten en -pogingen onder jongeren en volwassenen vragen veel inzet van de preventieafdelingen van Indigo Preventie. Ondanks alle tumult hebben we in 2020 ruim 18.000 deelnemers kunnen bereiken met onze preventieve interventies.

GGZ-preventie jeugd

Indigo en Youz verzorgen een breed scala aan [trainingen](#) voor kinderen en jeugdigen. In de keten van de jeugdzorg vormen de preventieteams een essentieel onderdeel 'aan de voorkant'. Youz bestrijkt zo, samen met Indigo, het gehele gebied van preventie tot en met de gesloten jeugdzorg.

In 2020 hebben we naast alle reguliere jeugdactiviteiten gewerkt aan de verdere implementatie van KOPP/KOV (hulp aan kinderen van ouders met psychische problemen/kinderen van ouders met verslavingsproblemen), in het bijzonder in de BGGZ en SGGZ. In Haaglanden is er een expertiseteam KOPP/KOV bestaande uit medewerkers van Youz en Indigo. De toegevoegde waarde van GGZ-preventie voor de jeugd blijft actueel, juist tijdens de coronaperiode. Jongeren bereiken terwijl scholen en andere jeugdvoorzieningen dicht zijn was een uitdaging. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt om alternatieven te bedenken. In Haaglanden hebben we door extra afspraken kunnen voldoen aan de subsidievooraarden.

De gemeenten in Rijnmond investeren ook in 2020 in het bijzonder in de aanpak van jeugdproblematiek, door het inzetten van interventies op sociaal-emotionele ontwikkeling, ouderlijke psychopathologie, opvoedvaardigheden en verslavingspreventie. Door corona is het uiteindelijke resultaat echter lager dan aanvankelijk verwacht.

Verslavingspreventie

In Haaglanden heeft Indigo Preventie in 2020 ongeveer 12.500 jongeren, volwassenen en ouderen, en hun sociale omgeving zoals ouders, familieleden, docenten en professionals, bereikt. Tijdens de coronaperiode en -maatregelen is er geschakeld om vooral digitaal de deelnemers te bereiken. Via social media/Instagram zijn live uitzendingen gerealiseerd met onder andere jongerenwerkers om jongeren beter te bereiken. Jongeren via Instagram bereiken heeft een vlucht genomen tijdens de coronaperiode; momenteel zijn er 1.100 volgers bij drugskompas.nl en het aantal is groeiende. In Rijnmond is met verslavingspreventie op de basisscholen een beperkt bereik (ongeveer 1.200 kinderen) gerealiseerd, daar we het grootste gedeelte van het jaar niet welkom waren in de klassen.

In Midden-Holland en Noord-Holland heeft [Brijder verslavingspreventie](#) in 2020 ook grote groepen bereikt. Dit betreft zo'n 53.000 mensen – jongeren, ouders, familieleden, professionals uit diverse werkvelden en consumenten. Met vele verschillende soorten interventies wordt voorlichting gegeven en worden mogelijke risico's en problemen rondom middelengebruik en/of gamen tijdig gesigneerd.

Daarnaast bereiken we ook nog landelijk vele consumenten via ons online platform [www.drugsinfoteam.nl](#). Het Drugsinfoteam geeft persoonlijk advies aan gebruikers van partydrugs zoals xtc, speed en cannabis. Het richt zich op het verhogen van kennis en het beperken van risico's. Bezoekers van de site kunnen informatie vinden en actief vragen stellen aan het team. Gemiddeld heeft de website rond de 8.500 bezoekers per dag. In het weekend of tijdens feestdagen vaak wat meer.

In 2020 heeft dat tot bijna 2,7 miljoen unieke bezoeken geleid. Een stijging van 21% ten opzichte van vorig jaar. Er werden ruim 3.843 vragen gesteld via de website, de Facebookpagina en e-mail. De best bezochte pagina was de pagina over het psychedelicum 2C-B. Van de bezoekers komt slechts 15 à 20% uit het werkgebied van Brijder.

Mental Health First Aid (MHFA)

Parnassia Groep neemt deel aan een landelijk initiatief van GGZ-instellingen om een cursus 'eerste hulp bij psychische problemen' breed aan te bieden. Oorspronkelijk komt deze internationaal erkende cursus uit Australië.

Deelnemers krijgen informatie over psychische aandoeningen en leren hoe je het gesprek kunt aangaan met iemand die (beginnende) psychische problemen heeft. Ook leer je hoe je kunt handelen wanneer iemand in een crisis verkeert. Na deze cursus kun je iemand de helpende hand reiken. MHFA draagt bij aan het verkleinen van de sociale afstand tussen mensen met en zonder een psychische kwetsbaarheid, en aan destigmatisering van mensen met psychische problemen.

Inmiddels hebben we 8 gecertificeerde trainers. In 2020 zijn de face-to-facetrainingen gestopt tijdens de eerste lockdown. Als alternatief is er een blended training ontwikkeld door MHFA Nederland, waarbij de deelnemers aan zelfstudie doen en een gedeelte van de training online kunnen volgen. Er zijn 146 deelnemers on- en offline bereikt in 2020.

Generalistische basis-GGZ

Parnassia Groep biedt GBGGZ aan op ruim 41 locaties verspreid over onze kernregio's, in huisartsenpraktijken/gezondheidscentra of in de nabijheid daarvan en op eigen locaties in de wijk.

In 2020 zijn er ruim 23.300 GBGGZ-trajecten geopend. Dat is 8% lager dan het aantal geopende trajecten in 2019. Met name in de maanden maart tot en met mei is een daling te zien als gevolg van de coronamaatregelen.

Bij de producten kort, middel en intensief ligt de gemiddelde behandeltijd van Parnassia Groep rond de NZa-rekentijd. Bij het product chronisch ligt de behandeltijd 18% onder de NZa-rekentijd.

Online behandelen GBGGZ

In 2020 groeide het aantal volledig digitale behandelingen voor volwassenen in de GBGGZ. Dit geldt ook voor het aantal blended behandelingen (een combinatie van offline en online gesprekken).

KPMG Audit

Document waarmee ons rapport

104933 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Samenwerking en communicatie met verwijzers

Goede samenwerking met verwijzers is van groot belang voor de beste zorg voor de patiënt op de juiste plek. De verwijzers hebben steeds de regie over de zorg aan hun patiënten. Samen met hen willen we de best mogelijke zorg leveren.

In samenspraak met huisartsen ontwikkelen we nieuwe werkwijzen om onze processen op het vlak van communicatie en toeleiding zo goed mogelijk af te stemmen en soepel te laten verlopen. Inzet is een wijkgericht aanbod van onze zorg dicht bij de zorg van de verwijzer, zodat patiënten optimaal worden bediend.

Consultatie

De huisarts heeft soms behoefte aan overleg over een patiënt. Voor een bekende patiënt is de regiebehandelaar aanspreekpunt voor de huisarts. In het geval van een onbekende patiënt of bij overige vragen geeft een psychiater (van Indigo) van de Psychiatrische Consultatielijn Huisartsen (PCH) binnen 24 uur antwoord op een vraag van de huisarts. Via het *Parnassia Groep-portaal voor Verwijzers* kan de huisarts direct vanuit zijn HIS digitaal een consultatievraag stellen. In 2020 zijn 176 consultaties geregistreerd.

In 2020 is zijn we gestart met psychieters een dagdeel per maand in de huisartsenpraktijk te laten werken voor het beantwoorden van consultatievragen. Het doel van dit project is om de huisartsen, intensiever dan via de consultatielijn, te ondersteunen met GGZ-kennis in de praktijk, onterechte verwijzingen te voorkomen en laagdrempelige GGZ-zorg in de praktijk te bieden.

Huisartsen vinden het lastig om zelf de juiste weg in de GGZ te vinden. Met een psychiater of verpleegkundig specialist in de praktijk wordt er direct en dichtbij, in de wijk, GGZ-zorg geleverd.

Verwijzerspunt

Huisartsen en andere verwijzers die vragen hebben over de organisatie, (hun) patiënten die in zorg zijn/komen of contact zoeken met een medewerker of afdeling, maken graag gebruik van de mogelijkheid om contact op te nemen met ons Verwijzerspunt. Onder andere door het aandragen van verbeterpunten draagt het Verwijzerspunt bij aan een optimale samenwerking tussen verwijzers en Parnassia Groep. In 2020 werden bijna 5.400 vragen van verwijzers behandeld.

Parnassia Groep-portaal voor huisartsen

Het Parnassia Groep-portaal voor verwijzers biedt via het HIS van de huisarts actuele patiëntinformatie uit ons EPD MijnQuarant. Huisartsen en POH's-GGZ kunnen met het portaal digitaal, transparant en beveiligd:

- de status van hun patiënt in zorg bij Parnassia Groep zien (diagnose, medicatie, behandeldata, naam regiebehandelaar en behandelafdeling en telefoonnummer behandelafdeling);
- een patiënt digitaal verwijzen naar Parnassia Groep;
- een consultatievraag stellen aan een Parnassia Groep-psychiater;
- patiënten aanmelden voor zelfhulpmaterialen of preventiecursussen.

Momenteel staat bij 772 praktijken de patiëntstatus service aan, bij 361 praktijken staat de verwijsservice aan, bij 435 praktijken staat de verwijsinformatie aan en bij 327 praktijken staat de e-health-service aan (cijfers maart 2021).

In 2020 is tijdens de lockdown de functionaliteit beeldbellen toegevoegd aan het Parnassia Groep-portaal. POH's GGZ kunnen via het portaal makkelijk en snel veilig beeldbellen met patiënten.

Ook de consultatiegevers kunnen gebruikmaken van de beeldbelfunctionaliteit.

In 2021 hopen we gebruik te gaan maken van de VIP-app, zowel voor consultatie als voor intercollegiaal overleg.

E-health in de huisartsenpraktijk

In totaal zijn er in 2020 via het Parnassia Groep-portaal ongeveer 1.700 zelfhulpmaterialen uitgezet door POH's-GGZ in de huisartsenpraktijk. De modules die het vaakst zijn uitgezet zijn: Stop met piekeren, Ontspannen en Angst & Paniek.

GGZ Adviesraden (huisartsen)

In de drie kernregio's zijn GGZ Adviesraden actief. Deze bestaan uit zes à acht huisartsen per regio die drie tot vier keer per jaar samenkommen met als doel om ons te adviseren met betrekking tot voor huisartsen cruciale thema's en afspraken te maken over het verbeteren van de GGZ in de regio. De KPMG Audit document waarop ons rapport 19001021178614DHG d.d. kbmh 20

bijeenkomsten worden door de huisartsen zeer gewaardeerd en zijn voor Parnassia Groep van belang voor het continu verbeteren van de zorg. Gespreksonderwerpen in 2020 waren onder andere: veranderingen binnen Parnassia Groep, consultatie in de huisartspraktijken, betere samenwerking in crisis, warme overdracht, POH-GGZ jeugd.

Wijkgerichte GGZ

De afgelopen jaren hebben we heel gericht gewerkt aan het verstevigen van het ambulante-zorgaanbod in de wijk en intensieve behandeling thuis. Hierdoor kon het aantal klinische bedden worden afgebouwd. Hoe beter we erin slagen om patiënten in hun eigen omgeving te behandelen, hoe minder ingrijpend een behandeltraject is voor de patiënt en hoe minder bedden we uiteindelijk nodig hebben. Hierna volgt een overzicht van de verschillende vormen van ambulante zorg die we bieden.

GGZ in de wijk: kinderen en jeugdigen

In de drie kernregio's van Parnassia Groep zijn teams van zorgbedrijf Youz actief voor kinderen, jongeren en gezinnen. Deze teams werken samen met lokale partners om zo goed mogelijk onderling afgestemde hulp te bieden. Zo participeren onze collega's in gemeentelijke wijkteams en werken samen met onder andere huisartsen, scholen en Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's).

Noord-Holland

In 2020 is in de regio met name ons FACT-aanbod gegroeid. Met de gemeente Zaandam is in dit kader in 2020 een akkoord bereikt over het wegwerken van de wachttlijst van het FACT-team door het afschaffen van het budgetplafond.

Haaglanden

In de regio Haaglanden zijn voor circa 25 fte collega's van Youz werkzaam in de Centra voor Jeugd & Gezin (CJG's) in Den Haag. In de tien CJG's verzorgen zij consultaties en korte behandeltrajecten. In de wijk vindt ook samenwerking plaats met huisartsen en de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus). Tevens werkt een specialistisch team van circa vijftien collega's dat zich richt op 0- tot 6-jarigen bij de CJG's. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om dit team organisatorisch onder te brengen bij Beter Thuis, een samenwerkingsverband van Youz, Jeugdformaat en Ipse de Bruggen dat zich richt op een zorgdomeinoverstijgende integrale gezinsaanpak.

In 2020 is het functioneren van de jeugdteams geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een aantal verbetervoorstellen. Deze worden in de loop van 2021 geïmplementeerd. De gemeente Den Haag heeft laten weten het lopende contract met Youz te gaan verlengen tot 1 januari 2024.

Youz Zoetermeer beschikt over een jeugdteam. In 2020 stagneerden veel hulpprojecten van dit team in verband met coronagerelateerde klachten van cliënten en stapeling in de caseload en was er sprake van vertraging in de doorstroom door de vele afzeggingen. In de beginfase van de coronapandemie heeft het jeugdteam alle gezinnen waar contact mee was bezocht om een inschatting te maken van de precieze hulpvraag en om de veiligheid in te schatten. Hiermee is het gelukt om alle gezinnen 'binnen boord' te houden.

Het FACT in Zoetermeer heeft in de beginfase van de coronapandemie alle gezinnen in de caseload ingedeeld in kleurencodes ten behoeve van de risico-inschatting. Een deel van de cliënten raakte in eerste instantie uit het zicht doordat online behandelen onvoldoende aansloot bij hun behandelbehoefte. Het opnieuw opstarten van thuisbezoeken zorgde ervoor dat deze cliënten weer in beeld kwamen. Tevens is het FACT meer buitenhuis gaan afspreken als het niet lukte om tijdens een huisbezoek de preventieve coronamaatregelen in acht te nemen. Tegelijkertijd is er ook een groep die nu juist makkelijker binnenkomt bij het FACT, omdat daar het online behandelen juist beter bij aansluit.

Rijnmond

In de regio Rijnmond participeert Youz in de wijkteams van twaalf gemeenten, die alle op verschillende manieren invulling geven aan de inzet van onze collega's. De nadruk ligt op het vanuit onze GGZ-expertise ondersteunen van kinderen, jongeren en gezinnen in hun directe leefomgeving. De gemeenten toonden zich over het algemeen ook in 2020 positief over onze bijdrage in de wijkteams.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vermeldenswaard over 2020 met betrekking tot de wijkteams is het volgende:

- Er wordt meer wijkteamoverstijgend gewerkt, waardoor onze expertise voor meerdere wijkteams beschikbaar is (bv. met betrekking tot trauma).
- Met de komst binnen Youz van een manager zorg voor de wijkteams in Rijnmond is er meer aandacht gekomen voor de zorginhoudelijke aspecten van het werken in het wijkteam.
- In 2020 is een update gerealiseerd van het handboek van de JGGZ'er in het wijkteam in Rijnmond, in combinatie met het opstellen van een visiedocument voor het werken in de wijkteams in Rijnmond.
- In 2020 heeft stroomlijning plaatsgevonden van het overleg vanuit Youz met de wijkteams.
- Sinds kort kunnen wijkteams ook de digipoli van Youz inzetten.
- De verzwaring van de zorg in de wijkteams heeft zich in 2020 doorgedragen. Dit hangt samen met de inzet van meer gespecialiseerde collega's in de wijkteams en de groei van de wachtlijsten. De coronapandemie heeft deze ontwikkeling versterkt.

In deze regio zijn vier FACT-teams Jeugd actief. Deze teams opereren naast de poliklinieken, het IBT-team (intensieve behandeling thuis) en de spoedpoli. Eind 2020 is een projectplan opgesteld om het zorgaanbod van de poliklinieken en de FACT-teams Jeugd in de regio Rijnmond/Zuid-Hollandse Eilanden te integreren, waarbij een belangrijk doel is om met name de wijkteams beter te ondersteunen en te faciliteren.

In 2021 krijgt deze integratie tussen poliklinieken en FACT-teams Jeugd haar beslag. Daarnaast is het voornemen om in 2021 andere zorgaanbieders vanuit de volwassenenpsychiatrie, jeugdzorg, verslavingszorg en lhb-zorg te betrekken bij de specialistische schil rondom de wijkteams. Ondanks de coronapandemie is vanuit de FACT-teams Jeugd de hulpverlening aan kinderen/jongeren en hun directe leefomgeving gecontinueerd, met veel inzet en improvisatietaal van onze collega's.

GGZ in de wijk: ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA's)

In onze drie kernregio's worden de ambulante zorg en ondersteuning voor deze complexe en kwetsbare doelgroep geboden door onze GGZ-teams in de wijk, in samenwerking met vele lokale partners, waaronder de gemeentelijke sociale wijkteams (ook wel: JMO-teams – Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning-teams). Meer en meer wordt daarbij uitgegaan van participatie van mensen en het versterken van hun eigen kracht en van het sociale netwerk. Samenwerking met andere zorgbedrijven wordt gezocht als het gaat om specifieke zorgprogramma's, zoals traumabehandeling en behandeling van angststoornissen.

Noord-Holland

EPA-patiënten worden ambulant behandeld en begeleid door zes GGZ-teams, die samen het gehele werkgebied van Parnassia Noord-Holland bestrijken. In Castricum en Beverwijk wordt geparticeerd in RE.PROCESS, een onderzoek naar de beste behandeling voor patiënten met trauma en psychose. In 2021 wordt de samenwerking tussen FACT-teams en GGZ in de wijk geïntensiverd.

Daarnaast is er het regionale specialismeteam: het Centrum Autisme. Binnen de beide locaties van het Centrum Autisme wordt meegeworkt aan DIASS, een onderzoek naar dialectische gedragstherapie bij patiënten met een autismespectrumstoornis. Door de aansluiting van het dr. Leo Kannerhuis bij Parnassia Groep is een goede samenwerking tot stand gekomen tussen het Centrum Autisme en de poli voor volwassenen (Amsterdam) van het dr. Leo Kannerhuis.

Haaglanden

Er zijn veertien GGZ-teams binnen Den Haag en er is één GGZ-team in Zoetermeer.

Daarnaast zijn er ook ambulante specialismeteams die in de wijk werken, onder andere het Centrum Eerste Psychose en het team Verstandelijke Beperkingen en Psychiatrie.

In 2019 zijn de proeftuinen die eerder met subsidie van de gemeente Den Haag waren gestart vanuit het GGZ-team Moerwijk en het GGZ-team Bohemen/Waldeck verder uitgerold binnen de GGZ-teams Spoorwijk/Laak en Transvaal. Het doel van deze proeftuinen is om zonder schotten tussen wetten en financieringsstromen een verbinding te leggen tussen ons medische domein en het sociale domein van de gemeente. De betreffende GGZ-teams werken nauw samen met de JMO-teams in hun wijk en andere relevante partners. Na gebleken succes heeft dit medio 2020 geleid tot een uitbreiding van de subsidie ten behoeve van de uitrol van integrale GGZ in de wijken van Den Haag.

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Achter de voordeur: GGZ-begeleiding in de wijk

In Den Haag is met gemeentelijke subsidie het team Achter de Voordeur, ofwel 'GGZ-begeleiding in de wijk', actief sinds 2016. De collega's zijn gekoppeld zijn aan de GGZ-teams en bieden laagdrempelige GGZ-begeleiding en -ondersteuning aan Haagse burgers die niet in behandeling zijn of uit beeld geraakt zijn van de professionele hulpverlening, waarbij sprake is van ernstige psychosociale problemen, en waarbij GGZ-problematiek en/of verslaving vermoed wordt. Wanneer het vermoeden juist is, wordt zorg gedragen voor toeleiding naar passende (GGZ-)zorg, begeleiding, dagbesteding en maatschappelijke deelname. Het systeem van de betrokkenen wordt hierbij waar mogelijk actief betrokken. Het aanbod vormt een maatschappelijk vangnet, evenals een netwerk dat verschillende (maatschappelijke) organisaties en instanties met elkaar verbindt.

In 2020 werden er via Achter de Voordeur 953 burgers in zorg genomen, een flinke afname ten opzichte van de bijna 1.200 inschrijvingen in 2019 en 1.020 in 2018.

Deze afname heeft te maken met de effecten van de coronacrisis en met name het sluiten van veel openbare voorzieningen en welzijnsactiviteiten, dé vindplaatsen van (signalen van) verborgen leed.

Rijnmond

In 2020 zijn de geïntegreerde wijkgerichte GGZ-teams van Antes gevormd en gestart. Deze teams zijn samengesteld uit de 19 GGZ-teams van het voormalige Bavo Europoort en de 19 FACT-teams van Antes Zorg. Er zijn in de nieuwe situatie 33 teams die postcodegericht werken binnen zeven regio's in het werkgebied Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Hollandse Eilanden en Drechtsteden. Hierbij zijn binnen de teams kennis en ervaring met algemene psychiatrie en verslavingszorg samengebracht.

Naast deze wijkgerichte GGZ-teams wordt een wijkoverstijgend aanbod gerealiseerd, gericht op specifieke diagnostiek, interventies en programma's die bijvoorbeeld vanwege de lage prevalentie en het efficiënt inzetten van kennis en capaciteit bij voorkeur niet-wijkgericht worden georganiseerd. Ook zijn er expertteams gerealiseerd, die werkzaam zijn op het gebied van onder meer neurobiologische ontwikkelingsstoornissen (autisme, ADHD), vroege interventie bij een psychose en verslaving.

Bemoeizorg

Het Antes Team Bemoeizorg (ATB) is een ambulant team van Antes, werkzaam binnen de gehele gemeente Rotterdam en in Barendrecht, Ridderkerk en Capelle aan den IJssel, dat wijkoverstijgend te werk gaat. Het team richt zich specifiek op het helpen van burgers die zich in kwetsbare situaties bevinden en complexe problematiek hebben op het gebied van psychiatrie en/of verslaving. Doel van het ATB is om mensen toe te leiden naar de juiste hulp, ondersteuning of zorg. Het team is gespecialiseerd in het toeleiden van zorgwekkende zorgmijders, waarbij de OGGZ-inzet onvoldoende blijkt.

Het ATB krijgt de financiering via het Lokaal Zorgnetwerk (Barendrecht, Ridderkerk, Capelle aan den IJssel) of een Wmo-bemoeizorgarrangement van de gemeente Rotterdam. In 2019 kreeg het ATB bijna 160 aanmeldingen; gemiddeld werd 20 uur aan een casus besteed.

Met de vorming van de wijkgerichte GGZ-teams is in 2020 een belangrijke stap gezet in het zoveel mogelijk wijkgeoriënteerd organiseren van alle zorg. Hieropvolgend zal Antes in 2021 de bemoeizorgfunctie dicht op de GGZ-teams gaan organiseren, zodat de verbinding en samenwerking tussen bemoeizorg en GGZ-teams verbeterd kunnen worden. De GGZ-teams en de sociale wijkteams van de gemeente, en andere netwerkpartners, kunnen met een Wmo-beschikking burgers en patiënten aanmelden voor bemoeizorg. De bemoeizorg wordt daarbij niet meer geleverd door één team, maar vanuit het wijkgerichte GGZ-team.

Personen met verward gedrag

In 2020 was er aandacht voor de problematiek rond personen met verward gedrag en daarmee samenhangend de versterking van de acute keten en de samenwerking met de politie.

Noord-Holland

Vroegsignalering

In Midden-Kennemerland werken Parnassia Noord-Holland en Brijder in het kader van vroegsignalering samen met GGZ inGeest, GGD Haarlem en de politie. In Zaanstreek-Waterland met het Meldpunt Opvang en Bemoeizorg (MOB) van GGD Zaanstreek-Waterland en de politie.

Doelstelling is het op basis van meldingen bij de politie van mensen met verward en/of overlast gevend gedrag vroegtijdig oppakken van deze signalen en het inzetten van hulp c.q. toeleiden naar zorg. De werkwijze kenmerkt zich door korte lijnen, snel schakelen en direct contact.

In 2020 werd in de regio Zaanstreek-Waterland samen met de GGD met een subsidie van ZonMw een pilot gedaaid voor alternatief vervoer van verwarde personen bij semi-acute meldingen. De zogeheten MTVU, een mobiele triage- en vervoersunit, werd operationeel. De pilot verbeterde de samenwerking tussen politie, GGZ en GGD. Deze wisten elkaar sneller te vinden en kregen meer begrip voor elkaars werkwijze. De MTVU bleek echter niet kostendekkend te krijgen en deze is na de pilotfase daarom helaas eind 2020 weer gestopt.

Met subsidie van ZonMw is het project 'GGZ in de Wijk' uitgevoerd rond de opvang van mensen met verward gedrag in de wijken Oude Haven en Pelders- en Hoornseveld (Zaanstad) en de wijken Wheermolen en Purmer (Purmerend). Het betreft een gezamenlijk project van GGD Zaanstreek-Waterland en Parnassia, waarbij ook cliëntenorganisaties en ervaringsdeskundigen zijn betrokken. Na een moeizame startperiode vanaf 2017 weten de verschillende partijen elkaar nu goed te vinden en elkaars expertise goed in te zetten. De in het project ontwikkelde werkwijze wordt nu in de vaste werkwijze geïmplementeerd.

Noodteam

De gemeenten Beverwijk, Uitgeest en Heemskerk kennen al een aantal jaren het zogeheten noodteam en het Noodteam Convenant. Samenwerkende partners hier zijn niet alleen zorginstellingen, waaronder Parnassia Noord-Holland, Brijder en RIBW K/AM, maar ook woningcorporaties, MEE en maatschappelijke dienstverlening. De samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd en is verlengd. De verschillende partijen weten elkaar goed te vinden en zijn tevreden over deze werkwijze.

Haaglanden

Opvang Verwarde Personen (OVP)

Op het hoofdbureau van de politie regio Haaglanden is sinds 1 mei 2014 een GGZ-voorziening vanuit Parnassia Groep gehuisvest: de Opvang Verwarde Personen. Deze voorziening wordt 24/7 bediend door een zorgteam bestaande uit voornamelijk verpleegkundigen. Er zijn tevens medewerkers van de crisdienst (verpleegkundigen en artsen) op de locatie aanwezig. De personen met verward gedrag worden kortdurend (streven is gemiddeld 4 uur) op de voorziening somatisch en psychiatrisch gescreend. Hierbij wordt tevens gescreend op eventuele problemen op andere leefgebieden. Op basis van de bevindingen wordt bepaald wat het best passende (zorg)aanbod is. Met deze werkwijze wordt voorkomen dat personen met verward gedrag die geen strafrechtelijk feit gepleegd hebben, in een politiecel belanden en zonder hulp weer op straat terechtkomen. Tegelijkertijd krijgen zij sneller zorg en neemt deze werkwijze politieagenten veel werk uit handen. Meerdere randgemeenten hebben zich aangesloten bij de OVP Den Haag. Het betreft Rijswijk, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer. Daarnaast vervult de OVP Den Haag een 'overloopfunctie' voor de OVP van GGZ Delfland.

In 2020 kwamen 1.393 personen met verward gedrag bij de OVP binnen, in 2019 waren dat er 1.552. Dat betekent dat de daling die we zagen na de piek in 2015, kort na de start, zich voortzet. Ook het aantal meldingen bij de crisdienst vertoont een dalende tendens. Het lijkt erop dat de opbouw van de wijkgerichte GGZ en de nazorgprogramma's gaandeweg hun vruchten beginnen af te werpen wat betreft de zorg aan bekende patiënten.

Bedacht moet worden dat de helft van de crismeldingen nieuwe patiënten betreft, die nog geen behandelrelatie met Parnassia Groep hebben. Door de sluiting van het hoofdbureau van politie zal de OVP worden verplaatst naar de acute-opname-afdeling van Parnassia Groep aan de Albardastraat in Den Haag.

Rijnmond

Aanjaagteam

In de regio Rotterdam (ingebed in de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam) is sinds 2017 een regionaal aanjaagteam 'aanpak personen met verward gedrag' actief. In dit aanjaagteam zijn 32 gemeenten, Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond, Veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid, politie, Openbaar Ministerie en een groot aantal zorg- en sociale instellingen uit dit gebied vertegenwoordigd. **KPMG Audit**
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking
KPMG Accountants N.V.

In 2019 zijn in het kader van het invoeren van de Generieke Module Acute Psychiatrie (GMAP) beoordelingslocaties op onze locaties Poortmolen en Poortugaal ingericht. In 2020 is naar tevredenheid met deze beoordelingslocaties gewerkt.

Herstellen doe je thuis

Noord-Holland

Er is één IBT-team actief in de regio's Zaanstreek-Waterland en Midden-Kennemerland. Er werden in 2020 344 patiënten geholpen. Het IBT-team vormt met de crisisdienst en twee teams voor acute deeltijdbehandeling (ADB) de acute keten. Het IBT-team vervult een belangrijke spin-in-het-webfunctie en wordt steeds meer de poortwachter van de bedden. In dat kader is er ook een intensieve samenwerking met de High & Intensive Care-units (HIC-units) op het terrein in Castricum, die één gezamenlijk team vormen.

Haaglanden

In de regio Haaglanden zijn 2 IBT-teams actief. Deze teams hebben in 2020 1.132 aanmeldingen (bijna 1.000 voor huisbezoeken, de overige voor telefonische contacten) gehad. Patiënten die worden aangemeld voor hulp door een IBT-team worden alleen in behandeling genomen als er een indicatie voor opname is. De teams werken dus altijd opnamevoorkomend of opnamebeperkend. Patiënten kunnen in een aantal gevallen eerder naar huis door de inzet van IBT.

Rijnmond

Binnen de regio Rijnmond zijn vier IBT-teams actief. Het vierde team is in 2020 gestart. Naast deze vier teams kent Antes ook een team Detox Thuis.

Het team Detox Thuis werkt voor patiënten met verslavingsproblematiek. Het bestaat uit zorgprofessionals met verschillende achtergronden. Zo zijn er leden met veel ervaring in de verslavingszorg. Andere leden hebben vooral ervaring in de psychiatrie en de somatiek. Doordat het team in de leefomgeving van de patiënt werkt, kunnen klinische opnames worden voorkomen. Het team Detox Thuis is zeer succesvol en verdere uitbereiding van het team is in voorbereiding.

Onze gespecialiseerde programma's

Parnassia Groep kent een aantal zorglabels. Elk zorglabel is gericht op een specifieke doelgroep en kent in het aanbod diverse programma's. In bijlage 5 op pagina 96 is een overzicht opgenomen van onze zorglabels en de programma's die zij aanbieden.

Onze topspecialismen

We willen de beste zorg voor onze patiënten. Dat is doorgaans zorg conform de GGZ-kwaliteitsstandaarden. Soms echter zijn de klachten van onze patiënten zo complex en moeilijk behandelbaar dat standaarden tekortschieten en hoogspecialistische diagnostiek en behandeling nodig zijn. Dan gaat het om patiënten voor wie in beginsel geen doorverwijzing mogelijk is. In de bijlage 6 op pagina 98 is een overzicht opgenomen van onze topspecialismen.

Bedden en demografie

Het heeft altijd de voorkeur om patiënten in hun eigen vertrouwde leefomgeving te behandelen. Hoe beter we hierin slagen, hoe minder bedden er nodig zijn.

In 2012 is landelijk afgesproken om het aantal te bedden te reduceren met ongeveer 33%. Deze afspraak heeft Parnassia Groep gerealiseerd, inclusief de reductie van het aantal bedden bij de bij de groep aangesloten partijen. In deze afbouw werd geen rekening gehouden met de ontwikkeling van de omvang van de bevolking. In de jaren 2008-2020 bedroeg de bevolkingstoename in onze 3 kernregio's gemiddeld 11%.

Voor de komende 20 jaar wordt voor deze regio's een bevolkingstoename van nog eens 10 tot 15% voorzien. De afbouw is dus relatief veel hoger geweest (bijna 45%) en we zijn van mening dat deze feiten gebruikt moeten worden bij de ontwikkeling van de klinische capaciteit. We streven ernaar om het aantal behandelbedden ondanks de bevolkingsgroei niet of zo min mogelijk te laten groeien.

Het gegeven dat de behoefte aan bedden voor met name de acute (niet-planbare) psychiatrische hulpverlening flinke pieken en dalen vertoont, blijft een punt van aandacht in de (verbale) bewegingen die we maken binnen de ambulantisering. In de Generieke Module Acute Psychiatrie (GMAP), de standaard voor de acute GGZ, wordt bij voorkeur ook uitgegaan van outreachende crisisbehandeling

De komende jaren gaan uitwijzen of het werken volgens deze standaard het beroep op klinische capaciteit gaat beïnvloeden.

We zien een toenemende vraag naar wonen met behandeling en begeleiding. Dit zal deels in de WIz plaatsvinden. We streven naar een goed aanbod hiervoor op en buiten onze woonzorgparken. Hiermee leveren we een grote bijdrage aan het welzijn en de stabiliteit van een deel van deze doelgroep. En dus ook aan minder zorg en maatschappelijke kosten. Ook leveren we een substantiële bijdrage aan het verlichten van de grote druk op het steeds kleiner wordende aandeel sociale woningbouw in onze kernregio's. Met onze financiers is de toekomstige klinische capaciteit besproken. Het is verheugend te merken dat zij deze capaciteit als essentieel zien voor het leveren van goede patiëntenzorg.

Ontwikkeling capaciteit

Hieronder wordt een overzicht gegeven van onze gerealiseerde beddencapaciteit over de verschillende financieringsstromen en de ontwikkeling daarvan sinds 2016. De aantallen zijn berekend op basis van de gerealiseerde productie in verpleegdagen. De feitelijke capaciteit kan door leegstand et cetera hoger zijn.

De meeste bedden zijn niet onderling uitwisselbaar:

- De acute-opname-afdelingen en de hoogbeveiligde afdelingen hebben specifieke functies. Deze bedden zijn qua faciliteiten en eisen totaal anders dan de bedden in de reguliere woon-behandelfuncties.
- Sommige klinieken hebben patiënten uit verschillende financieringsstromen. De beddencapaciteit van Parnassia Groep wordt gefinancierd uit diverse stelsels, te weten de Zvw, de WIz, de Wfz, de Jeugdwet en de Wmo.

Gerealiseerde beddencapaciteit Parnassia Groep					
	2020	2019	2018	2017	2016
Zvw-SGGZ	1096	1109	1150	1157	1267
Jeugd	130	140	122	158	163
Subtotaal behandeling	1227	1249	1271	1314	1429
Zvw-LGGZ	209	213	199	195	202
WIz	740	760	801	818	927
Wmo Beschermd Wonen	778	758	731	694	693
subtotaal wonen & langdurig	1727	1731	1731	1706	1821
Justitie DBBC	121	135	141	144	149
Justitie DBBC TBS	73	72	71	71	71
Justitie Beschermd Wonen	83	88	91	82	76
Justitie Beschermd Wonen TBS	13	14	8	8	8
subtotaal Justitie	290	309	310	305	304
Overig	37	38	26	19	15
Parnassia Groep TOTAAL	3280	3327	3338	3344	3569

Ter toelichting:

Aantallen in alle vijf de jaren zijn voor de vergelijkbaarheid vanaf 2016 opgenomen, ook als de fusie later was:

- Inclusief De Jutters (onderdeel van de groep per januari 2016).
- Inclusief Antes (onderdeel van de groep per oktober 2017) – werkelijk aantal bedden Antes in 2016 opgenomen.
- Inclusief 57,5% van de bedden van Fivoor. PG heeft 57,5% van de aandelen vanaf 1 januari 2018 in een samenwerking met Altrecht. Voormalig Stichting Kijvelanden is ook onderdeel van Fivoor. Voor 2017 en 2016 zijn ook 57,5% van de bedden van de voorgangers van Fivoor opgenomen, dat zijn 155 bedden.
- Inclusief 50% van de bedden (12 stuks) van Klinisch Centrum Nootdorp (samenwerking met Ipse de Bruggen), onderdeel van de groep sinds 2018. Voor de vergelijkbaarheid zijn ook 12 bedden in 2016 en 2017.
- Inclusief dr. Leo Kannerhuis, aangesloten in 2018. In 2017 en 2016 zijn voor de vergelijkbaarheid 140 bedden opgenomen.

Ook na de afgesproken afbouw van 33% van de beddencapaciteit (en 45% als je rekening houdt met de bevolkingsgroei) heeft een verdere afbouw plaatsgevonden. De daling van de gerealiseerde bedden in 2020 is grotendeels een eenmalige daling door een lagere bezetting vanwege corona. In de eerste twee maanden van 2021 zagen we dit effect nog, vanaf maart 2021 zien we de vraag naar klinische opnames weer toenemen.

De komende jaren willen we de capaciteit van woonfuncties op onze woonzorgparken uitbreiden vanwege de grote vraag naar woningen voor onze doelgroep. Deels zal dit via de sociale woningbouw zijn met begeleiding, deels als beschermende woonvorm of als voorziening in de WIz.

Kosten per patiënt

We willen onze hulp zo kort en licht mogelijk bieden als verantwoord, en alleen indien nodig langer en zwaarder. Ons streven is om de kosten per patiënt verder te verlagen zonder de kwaliteit van zorg aan te tasten. Ofwel: we willen de kosteneffectiviteit (het 'effect per euro') verder vergroten.

We kunnen onze kosten per patiënt beoordelen door enerzijds te kijken hoe deze zich verhouden tot die van collega-instellingen, en anderzijds hoe ze zich in de loop der jaren ontwikkeld hebben.

Vergelijking met andere instellingen

Voor wat betreft de Zorgverzekeringswet (Zvw) vergelijken we onszelf met andere instellingen op basis van de landelijke cijfers die jaarlijks door Vektis ter beschikking worden gesteld. Deze cijfers worden door zowel verzekeraars als instellingen aangeleverd en zijn daardoor aan te merken als betrouwbaar.

Uit de Vektis-cijfers blijkt jaar op jaar dat de kosten per Zvw-patiënt bij Parnassia Groep lager liggen dan gemiddeld bij alle geïntegreerde aanbieders in het land. Dit blijkt ook uit een analyse van het meest recente jaar (2019).

Parnassia Groep heeft betere prijzen kunnen contrasteren voor haar zorg en het gemiddelde aantal uren zorg dat per patiënt wordt geleverd is toegenomen. Daarom is Parnassia Groep in tegenstelling tot in eerdere jaren niet meer goedkoper dan het gemiddelde van alle aanbieders, maar liggen de kosten nu op een nagenoeg vergelijkbaar niveau. In dit gemiddelde van alle aanbieders zijn ook alle vrijgevestigden en kleine praktijken meegenomen, die patiënten met relatief eenvoudige problematiek behandelen en daardoor dus tegen relatief lage kosten per patiënt.

Intern worden verdere analyses uitgevoerd naar de prijsontwikkeling over de jaren.

Deze vergelijking vindt plaats op basis van de gedeclareerde zorgkosten van de aanbieders. Daarbij is geen rekening gehouden met onder meer budgetplafonds. Wanneer we het effect van onze budgetplafonds in 2019 meenemen (€ 9,5 miljoen Zvw niet vergoed), is Parnassia Groep nog steeds goedkoper dan het gemiddelde van alle aanbieders, inclusief vrijgevestigden en kleine praktijken.

Ook verzekeraars vergelijken Parnassia Groep met andere aanbieders. Soms in totaliteit, soms voor wat betreft specifieke doelgroepen, zoals mensen met een psychotische stoornis, die vaak zorgintensieve en dus relatief kostbare behandelingen nodig hebben. Ook uit zulke onderzoeken blijkt dat we relatief kort en met lage kosten deze patiënten behandelen.

Vergelijking met voorgaande jaren

Onze kosten per patiënt liggen in de Zvw dus over het geheel genomen lager dan gemiddeld in het land bij geïntegreerde instellingen.

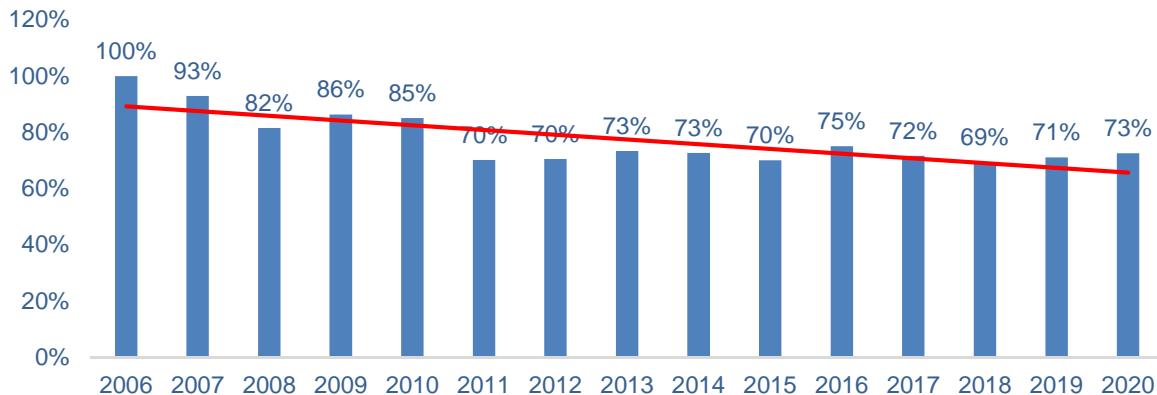
We hebben onze kosten per patiënt over de loop der jaren aanzienlijk weten terug te brengen. Ten opzichte van 2006 liggen de kosten in 2020 op ca. 73% (rekening houdend met inflatie). Dat geldt voor alle financieringsstromen tezamen.

Sinds 2015 is het lastiger de kosten per patiënt verder terug te brengen en zien we de kostenontwikkeling gelijk blijven of licht stijgen. We zien hiervoor drie belangrijke oorzaken.

- De in de afgelopen jaren sterk toegenomen registratie- en verantwoordingseisen en de diversiteit hierin. Deze zorgen voor een forse toename van administratieve lasten. Die leiden weer tot hogere kosten per patiënt.

- Er is een toegenomen aantal kleine aanbieders dat patiënten met relatief eenvoudige problematiek behandelt. In toenemende mate dragen wij patiënten na de diagnosefase over aan zulke aanbieders, wat leidt tot een hogere gemiddelde behandelduur en hogere gemiddelde kosten voor de patiënten die wij zelf behandelen.
- De afgelopen jaren hebben wij onze activiteiten op het gebied van hoogbeveiligde zorg uitgebreid. Deze is relatief duur, zodat de gemiddelde kosten per patiënt hierdoor toenemen.

Ontwikkeling kosten per patiënt 2006 - 2020

Ter toelichting: Bovenstaande figuur toont de ontwikkeling van de kosten per patiënt ten opzichte van ons prijspeil 2006 (= 100%), met daarin correcties voor inflatie opgenomen.

Verder speelde uiteraard een rol dat wij in 2020 minder patiënten hebben behandeld als gevolg van corona. Met name in de periode van half maart tot half mei 2020 heeft dit geleid tot een sterke afname van patiëntcontact, vooral in de ambulante zorg. Het lagere aantal behandelde patiënten heeft een verhogend effect op de gemiddelde kosten per patiënt.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat wij in 2020 over het geheel genomen aan 2,7% minder patiënten zorg verleenden dan in 2019 (exclusief POH-GGZ). Dit is het gevolg van de lockdowns die in verband met corona gedurende 2020 zijn ingesteld.

We gaven aan 161.910 patiënten zorg. Daarnaast behandelde onze POH's-GGZ, die onder regie van een huisarts werken, zo'n 19.325 patiënten.

Over de laatste 4 jaren is er per saldo nog een prijsdaling van 2,3% ten opzichte van 2016 als we rekening houden met alle geleverde en gedeclareerde diensten. Een deel van deze omzet is niet betaald door financiers. Als we hiermee geen rekening houden, zou de prijsdaling 2,6% zijn over deze 4 jaren.

Na een daling van de kosten van 2,4% in 2018 en een toename met 1,8% in 2019 zagen wij in 2020 een toename van de gemiddelde kosten per patiënt van 1,7%. Deze toename ligt grotendeels in lijn met de met verzekeraars afgesproken maximale afrekening voor te hoge kosten per unieke cliënt van 1,4% voor de Zvw. Het restant (0,3%) wordt verklaard door een toename van subsidies en overige zorgopbrengsten.

In onderstaande tabel vindt de berekening plaats. Hierin zijn achtereenvolgens de totale opbrengsten beschreven, vervolgens de niet-financierde zorg en de optelling van deze twee. In de vierde regel worden de opbrengsten in eerdere jaren geïndexeerd naar prijspeil 2020. Dit bedrag delen we vervolgens door het aantal patiënten (vijfde regel) wat de prijs per patiënt als uitkomst heeft. De laatste twee regels geven de verschillen weer.

**Ontwikkeling prijs per patiënt Parnassia
Groep**

	2020	2019	2018	2017
Opbrengsten (excl. POH-GGZ) (Wlz, Zvw, Wfz, Wmo, Jeugdwet) x € 1000	812.577	805.848	733.696	699.540
Niet door financiers vergoede zorg	20.651	14.930	20.700	16.000
Totale kosten/gecorrigeerde opbrengsten	833.228	820.778	754.396	715.540
Opbrengsten tegen prijspeil 2020 (index 2020: 1,74%)	833.228	835.060	796.396	776.967
Aantal patiënten in zorg	161.910	166.358	161.455	153.758
Prijs per patiënt (prijspeil 2020)	€ 5.102	€ 5.020	€ 4.932	€ 5.053
Prijsstijging/-daling per patiënt	€ 83	€ 88	min € 121	min € 175
Prijsstijging/-daling t.o.v. vorig jaar in %	1,7%	1,8%	min 2,4%	min 3,4%

Ter toelichting

- Vertrekpunt is het aantal patiënten in zorg, zoals ook verantwoord in DigiMV. Hierbij nemen we in tegenstelling tot vorig jaar de aantallen exclusief de aantallen patiënten bij POH's-GGZ. Deze zijn in alle jaren gecorrigeerd. Het betreft alle patiënten die in zorg waren op basis van een basis-GGZ-product, DBC, DBBC, ZZP, Wmo of jeugdzorg. Alleen hoofdcliënten worden geteld.
- Niet meegeteld zijn cliënten preventie en reclassering.
- Voor alle jaren geldt: inclusief patiënten en omzet Antes en het dr. Leo Kannerhuis, exclusief Fivoor.
- Op de totale bedrijfsopbrengsten hebben wij in mindering gebracht de baten die geen betrekking hebben op getelde patiëntencategorieën, waaronder: opbrengsten POH-GGZ, welzijn, reclassering en diensten geleverd aan derden, en incidentele nabetalingen en lasten betrekking hebbend op voorgaande jaren
- Voor bovenstaand overzicht geldt dat de niet door financiers vergoede zorg is meegerekend. Wanneer we deze post buiten beschouwing laten, dalen de gemiddelde kosten per patiënt.
- Specifiek voor 2020 geldt dat op de vermelde omzetcijfers de berekende corona-compensatieregelingen zijn gecorrigeerd. Daar staan immers geen patiënten tegenover.
- Bovenstaande berekening kan nog wijzigen zolang de hardheidsclausule nog niet definitief is.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

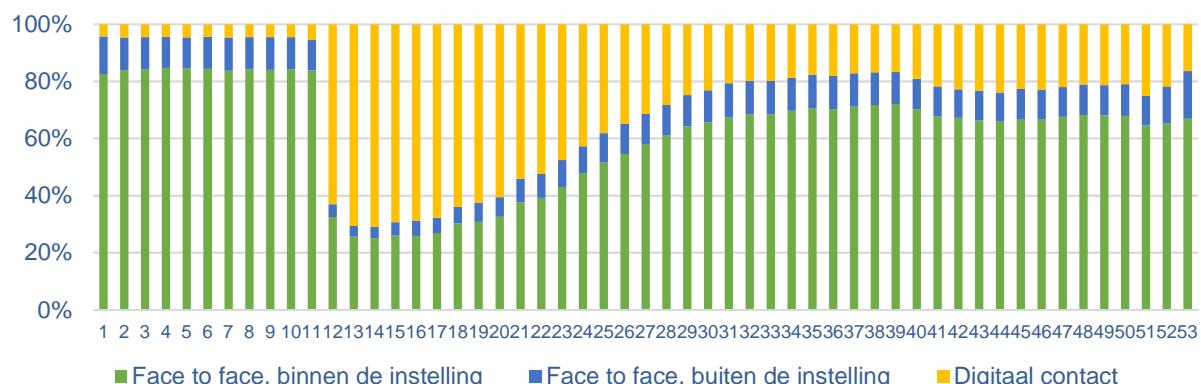
26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

E-health

Onder e-health verstaan we alle digitale contacten, van bellen, chatten, mailen en beeldbellen tot aan volledige e-health-behandelingen. In 2020 hebben bijna 50.000 unieke cliënten gebruikgemaakt van beeldbellen. Het betreft de cijfers van Q2 t/m Q4.

Gemiddeld over het jaar 2020 betrof 28% van de contacten met onze patiënten een digitaal contact. Onderstaande grafiek toont de verhouding face to face/digitaal per week, waarbij onder digitaal alle vormen van contact op afstand worden geclusterd.

Verhouding face to face - digitaal per week

E-health begint een steeds belangrijker onderdeel te worden van de zorgverlening van Parnassia Groep. Corona heeft hier, kijkend naar de cijfers, een grote invloed op gehad. Zo is er een sterk stijgende trend te zien in het gebruik van e-health in het tweede kwartaal van 2020: het moment dat er strenge maatregelen werden aangekondigd door het kabinet. Op dat moment werd er veel zorgverlening digitaal ingericht. Natuurlijk zakte het aantal e-health-behandelingen nadat de maatregelen werden versoepeld, omdat voor sommige groepen face-to-facebehandelingen een belangrijk onderdeel van de behandeling zijn.

Blended behandelingen (combinatie van digitaal en face to face)

We hebben afgesproken met al onze zorgbedrijven dat e-health een structurele plaats verdient. De na te streven verhouding tussen digitaal en face to face is afhankelijk van de zorgsoort. Er zijn per zorgsoort streefcijfers voor digitale behandelingen en face-to-facebehandelingen. In de zorg voor patiënten met ernstige psychiatrische aandoeningen worden deze streefcijfers aangevuld met een streefcijfer voor huisbezoeken.

De pandemie heeft veel inzichten gegeven die we structureel willen toepassen, waarbij de situatie van de patiënt voorop blijft staan. Enkele voorbeelden:

- Voor een aantal patiënten was grotendeels digitaal behandelen goed en juist wenselijk. Omdat de patiënt ook veel zelf deed in de eigen omgeving waar het herstel moet plaatsvinden.
- Voor veel patiënten moet in ieder geval het eerste contact face to face zijn.
- Een deel van de patiënten had extra problemen doordat er minder face to face werd gedaan.
- Doordat groepsbehandelingen deels via e-health gaan, kunnen specialistische groepen waarvoor vaak te weinig patiënten waren nu vaker doorgaan omdat patiënten vanuit het hele land kunnen participeren.
- Educatie gaat goed digitaal, voor inzichtgevende groepen of groepen waarbij de dynamiek groter is, is het goed om ook face-to-facebehandelingen te doen.
- Bij een deel van de patiënten zijn huisbezoeken deels vervangen door frequenter telefonisch contact, wat door die patiënten erg op prijs wordt gesteld.

Wat goed is, is dat de nieuwe mogelijkheden verder worden verkend en dat we steeds meerdere mogelijkheden blijven aanbieden.

Beeldbellen is de meest gebruikte vorm van e-health op dit moment. Ter illustratie: in het tweede kwartaal werden meer dan 30.000 unieke cliënten binnen Parnassia Groep minimaal één keer virtueel geconsulteerd.

100% online

Sinds 2018 wordt er gewerkt met 100% online behandelingen bij Youz, PsyQ en Indigo. Opvallend is dat bij alle drie de zorgbedrijven een groot aantal cliënten in het tweede kwartaal gebruik heeft gemaakt van 100% online, maar dat het aantal cliënten dat op deze manier behandeld werd door het jaar heen toch weer is gedaald. Mensen kiezen, als dat mogelijk is, vaker voor een blended behandeling. Vanuit PsyQ is een project gestart om te kijken hoe de 100% online behandeling aantrekkelijker kan worden gemaakt voor de cliënt.

E-health-modules via een app

Sinds begin 2019 wordt er via PsyQ Online een volledig digitale behandeling aangeboden met de app NiceDay. Op deze manier kunnen patiënten in hun eigen omgeving werken aan hun klachten. Via de app kunnen patiënt en behandelaar met elkaar beeldbellen en chatten. Daarnaast heeft de app als meerwaarde dat het vanwege verschillende soorten metingen mogelijkheden biedt om, behoeftegestuurd, datagedreven te behandelen. In 2020 zijn er bij PsyQ Online 1.266 nieuwe patiënten in zorg gekomen. De ervaring leert dat nog niet alle patiënten openstaan voor een volledig digitale behandeling. Daarom wordt er momenteel onderzocht hoe PsyQ Online kan aansluiten bij de behoefte van deze patiënten.

Parnassia Groep heeft aan de wieg gestaan van de app Superbrains. Deze app zorgt voor zelfbegeleiding met steun voor mensen met ADHD. De app is ook bij verschillende zorgbedrijven geïntroduceerd, waar verschillende behandelaars er meteen mee aan de slag zijn gegaan. De app kende echter enkele implementatieproblemen, waardoor deze nog niet de gebruikersgroei doormakte zoals die verwacht werd. Om deze reden is in 2020 er een nieuw implementatietraject opgestart om de app effectief te laten gebruiken door de behandelaars.

Expertisecentrum e-health

Vanuit Parnassia Groep zijn we continu bezig met het innoveren van de huidige zorg. Om dit te stimuleren is sinds maart 2020 is het expertisecentrum e-health opgericht. Zo zijn we, naast de bestaande producten die we als e-health-toepassingen aanbieden, continu op zoek naar nieuwe oplossingen voor in de zorg. Hiermee wil Parnassia Groep de kwaliteit van zorg verhogen, de werklast voor zorgprofessionals verlagen, de wachttijsten terugdringen ofwel de kosten verlagen. Initiatieven die een grote ontwikkeling hebben meegemaakt in 2020 en aan deze doelen kunnen bijdragen zijn bijvoorbeeld de chatbot Tess (die cliënten helpt hun e-health-modules af te ronden) en Detox Thuis (draagbare sensoren die detoxpatiënten thuis monitoren).

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Resultaten en ervaringen met onze zorg

De veiligheid van onze zorg

Veiligheid patiënten

Veiligheid in de zorgverlening stond in 2020 bijna geheel in het teken van de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen.

Ondanks al onze inzet en maatregelen, zoals risicotaxaties bij individuele patiënten, doen zich in de patiëntenzorg geregeld incidenten en ook calamiteiten voor. Daar gaan we als eerste op in.

Incidenten

Incidenten hebben veelal grote impact op direct betrokken patiënten, familie en naasten, collega's en soms ook breder in de samenleving.

Ernstig incident

Ernstige calamiteiten in de zorg worden gemeld aan de geneesheren-directeuren. Indien nodig melden we deze vervolgens aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). In 2020 ging het om de volgende aantallen.

Type	Antes	Parnassia	PsyQ	Youz	Brijder	LKH	i-Psy	Totaal
Suïcide	19	20	18	3	8	6	2	76
Tentamen suïcide	4	0	3	1	0	0	0	8
Agressie/geweld	4	8	0	0	0	0	0	12
Totaal	27	28	21	4	8	6	2	96
<i>Waarvan gemeld aan IGJ</i>	6	9	2	3	0	2	0	22

Bij een melding aan de IGJ wordt altijd een diepgravend onderzoek gedaan. We zien dat het aantal onderzoeken nu al langere tijd heel hoog is. Hier is geen reden voor aan te dragen: alle incidenten lijken op zichzelf staand, het is moeilijk om hierin generieke verbeterpunten te ontdekken voor onszelf. We zien wel steeds meer calamiteiten die te maken hebben met verwarde mensen in de samenleving.

Overige incidentmeldingen

Een belangrijke informatiebron voor de verbetering van de veiligheid vormen de meldingen die de Parnassia Groep-collega's zelf doen in ons systeem Veilig incidenten melden (VIM). Antes heeft op dit moment een eigen meldsysteem. De hierna getoonde cijfers en grafieken over 2020 zijn daarom exclusief Antes. Deze zullen vanaf 2021 worden opgenomen.

Soorten overige incidenten

De meest voorkomende incidenten betreffen agressie en medicatie.

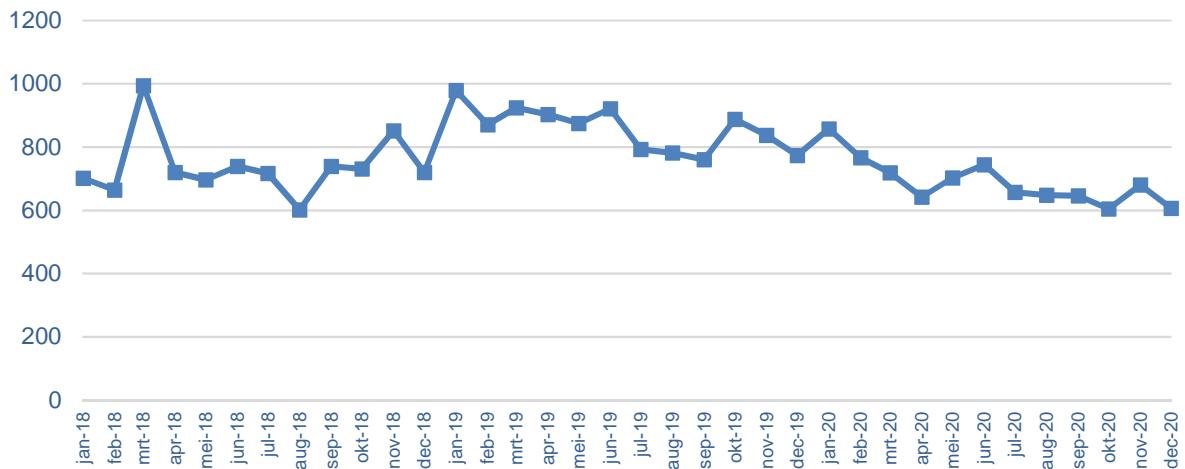
Voor de GGZ is een bijzonderheid dat bij een (beperkt) deel van de patiënten de stoornis gepaard kan gaan met vormen van agressie die gevaar opleveren. Voor hen zelf, voor medepatiënten en voor onze collega's, of buiten onze deuren voor hun naasten of anderen. Ondanks onze grote inspanningen op dit gebied blijven de agressiemeldingen de grootste groep meldingen (44% van het totaal). Zij betreffen vooral agressie van patiënten, zowel naar andere patiënten als naar collega's.

Het totale aantal incidentmeldingen vertoont een dalende lijn. Dit wordt veroorzaakt door een significante daling in het aantal agressiemeldingen. De daling laat in de tijd een samenhang zien met de start van de coronamaatregelen. We hebben de indruk dat dit samenhangt met het thuiswerken, waardoor collega's minder met agressie in aanraking zijn geweest. We hebben dit echter niet een op een vast kunnen stellen. De andere meldingscategorieën laten geen daling zien.

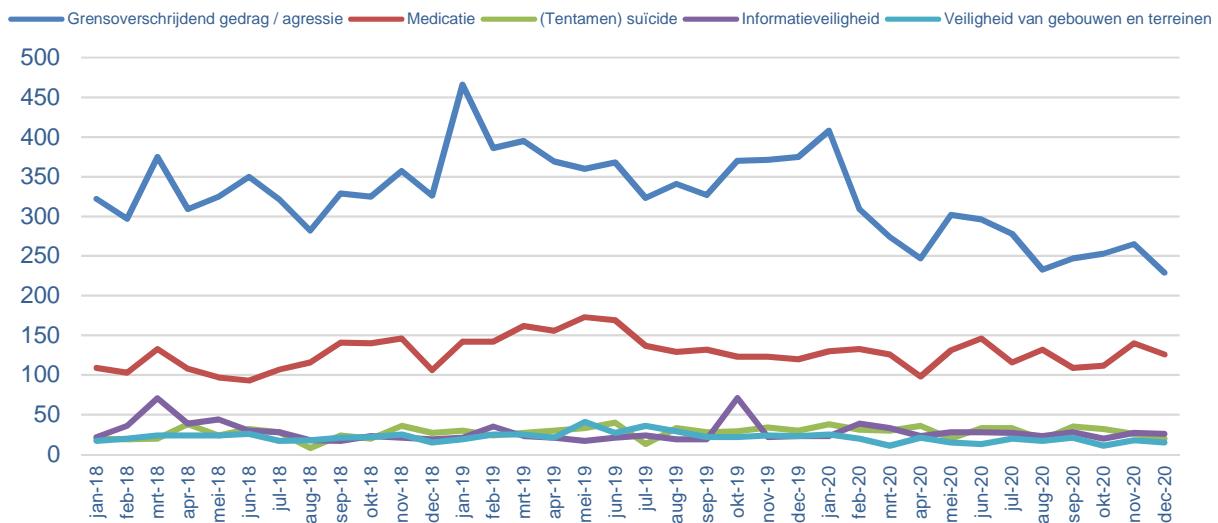
Het grootste aandeel van de incidenten (ruim driekwart) vindt plaats op de klinieken en woonvoorzieningen.

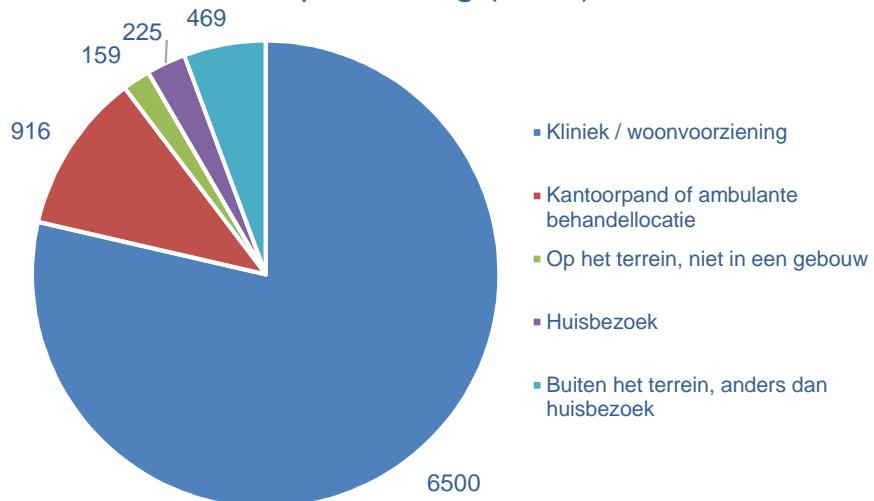
Totaal aantal incidentmeldingen

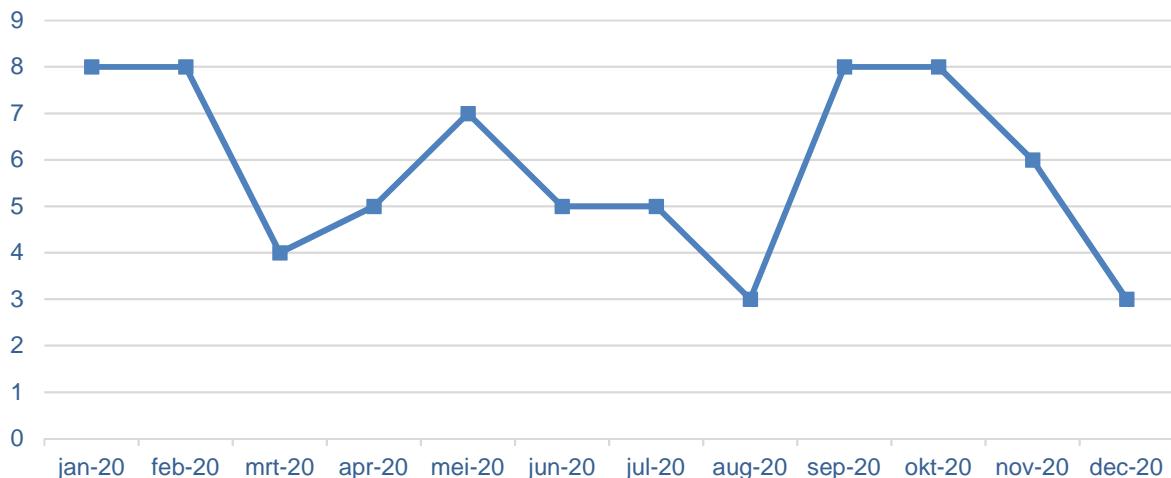
Meldingen agressie, medicatie, (T)S, informatieveiligheid en veiligheid gebouwen

Aantal incidenten per setting (2020)

Ontwikkeling aantal suïcidemeldingen (2020)

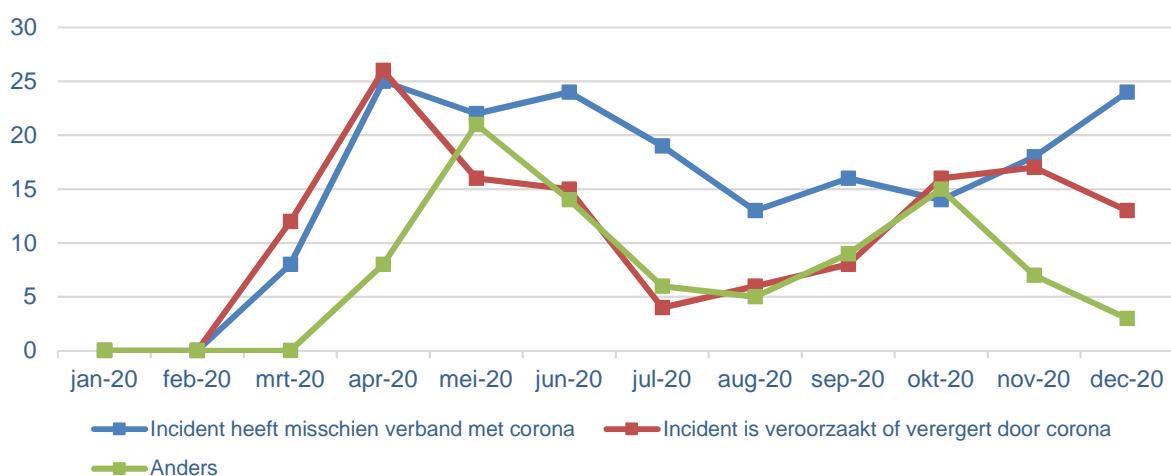

De relatie tussen het aantal suïcides en corona wordt tweewekelijks gerapporteerd aan Supranaet GGZ voor de landelijke database. Wij zien geen stijging van het aantal suïcides door corona. In de periode van maart tot en met december 2020 is er één melding geweest van een suïcide die mogelijk met corona te maken had. Uit de landelijke rapportage van Supranaet GGZ komt hetzelfde beeld naar voren. In 2020 hebben 70 suïcides plaatsgevonden. Dit is rond het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Andere effecten van coronamaatregelen

Ook voor andere incidentsoorten houden we bij of er een verband is met corona(maatregelen). Op het totaal van 8.269 incidentmeldingen zijn er 404 (= 5%) waarbij er een (mogelijk) verband is met corona.

Aantal meldingen corona

Dwang en drang

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) in werking getreden. De Wvggz heeft de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) vervangen en stelt de behandeling en begeleiding van de patiënt centraal en niet de gedwongen opname. Vanaf zomer 2018 hebben de stuurgroep en werkgroepen Wvggz voorbereidende werkzaamheden verricht om de Wvggz op 1 januari 2020 goed te kunnen implementeren. Ook in 2020 zijn de stuurgroep, werkgroepen en een nazorgteam actief gebleven om de uitvoering van de Wvggz zoveel mogelijk in goede banen te leiden. Ondanks de goede voorbereiding heeft de uitvoering van Wvggz in 2020 een grote werkdruk gelegd op alle direct en indirect bij verplichte zorg betrokken medewerkers van Parnassia Groep en ook op de patiënten die met verplichte zorg in aanraking zijn gekomen. Door de goede voorbereiding en de grote inzet van medewerkers die bij de uitvoering van de Wvggz betrokken waren is het Parnassia Groep in 2020 gelukt om de nieuwe regels en procedures te implementeren en de nieuwe wet naar vermogen uit te voeren.

Onderstaand een aantal grote wijzigingen van de Wvggz ten opzichte van de Wet Bopz:

- Inbewaringstelling (ibs) is vervangen door crisismaatregel (CM) en rechterlijke machtiging (RM) door zorgmachtiging (ZM).
- Toepassing vormen van verplichte zorg.
- Grote veranderingen processen aanvraag van verplichte zorg (CM, (V)CM en ZM).
- Gewijzigde rechtspositie patiënten bij wie verplicht zorg wordt toegepast.
- Grote administratieve druk uitvoering Wvggz.
- Gewijzigde rol gemeenten en Openbaar Ministerie bij uitvoering.
- Rechtspositie psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten in separate wet, de Wet zorg en dwang (Wzd).

De kwaliteit van onze zorg

De twee essentiële indicatoren voor kwaliteit van zorg zijn:

- Het behandelresultaat – de effectiviteit van onze zorg.
- De beleefde kwaliteit – de ervaringen met en tevredenheid over onze zorg.

Het resultaat van de behandeling

Om de effectiviteit van onze zorg na te gaan, monitoren we de behandeling. Dit doen we met generieke en specifieke lijsten, passend bij de doelgroep, op meerdere momenten tijdens de behandeling.

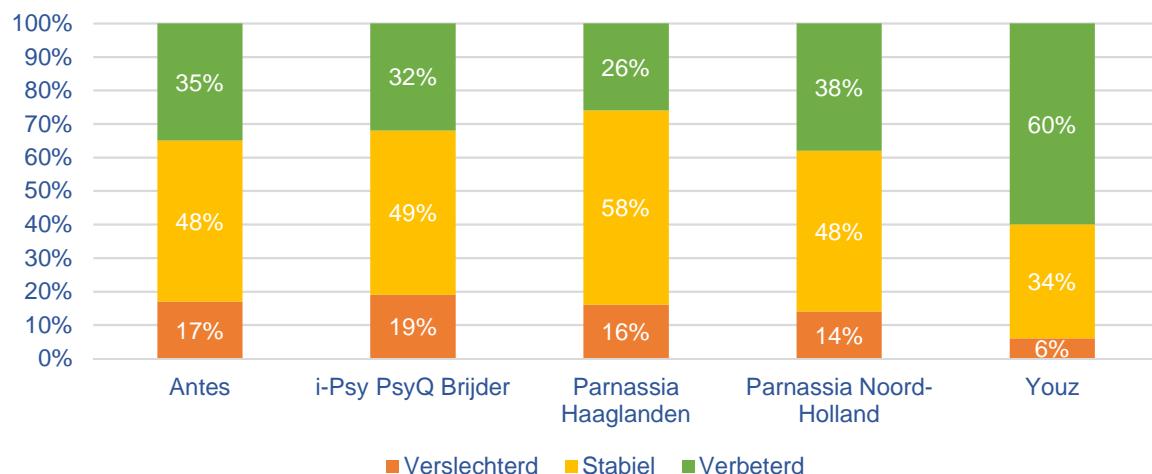
ROM (Routine Outcome Monitoring) ondersteunt het individuele behandelproces. De behandelaar en de patiënt krijgen feedback over de ontwikkeling van de gezondheidstoestand van de patiënt en bespreken samen of het resultaat van de behandeling naar wens is. Het samen vergelijken van de informatie verkregen uit de tussenmetingen is een goed uitgangspunt voor tussentijdse evaluatie van de behandeling. Daarnaast kunnen we via ROM-gegevens informatie krijgen voor kwaliteitsverbetering, onder meer door interne benchmarking en wetenschappelijk onderzoek.

Afnamepercentages ROM		
Type	2020	2019
Specialistische GGZ	29,3%	34,6%
Generalistische basis-GGZ	34,2%	33,2%
Jeugd	33,5%	25,9%

Uitkomsten

Effectmeting met HoNOS op basis van 1.744 afgeronde metingen.

Behandeleffect HoNOS

Patiëntervaringen

De ervaringen van de patiënt en de mate van zijn tevredenheid over onze zorg zijn een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van zorg. We willen graag dat elke patiënt volmondig ja antwoordt op de vraag: raadt u een familielid of andere naaste de hulp van Parnassia Groep aan?

We meten de patiëntervaringen – de beleefde kwaliteit – met de CQi GGZ en Verslavingszorg. De huidige versie, in 2017 geïntroduceerd, bestaat uit een beknopte set van vijftien algemene vragen die voor de gehele GGZ-populatie relevant zijn (een generieke ambulante module). Voor klinische patiënten zijn zes aanvullende vragen toegevoegd (klinische module).

Uitkomsten meting CQi

De CQi wordt afgenoem bij ambulante patiënten. Er is in 2020 geen tevredenheidsmeting gedaan bij klinische patiënten.

CQi uitkomsten		
Type	2020	2019
Aantal respondenten	9.483	8.730
Cijfer	7,8	7,8

Klachten

Voor patiënten of hun familie die een klacht hebben is het van groot belang dat zij zich goed gehoord voelen. Ook voor onszelf zijn klachten belangrijk, als bron van informatie. Elke klacht beschouwen wij als een mogelijkheid om te leren en de kwaliteit van de zorg en onze service te verbeteren.

Er bestaan diverse manieren voor patiënten en familie om hun klachten, complimenten of suggesties kenbaar te maken. Dit kan mondelijk, schriftelijk of digitaal. Rechtstreeks aan de betrokken hulpverlener of leidinggevende, via onze website of direct aan de onafhankelijke klachtencommissie van Parnassia Groep.

Klachtencommissie

De zorgbedrijven beschikken over een gemeenschappelijke, onafhankelijke klachtencommissie met vier regionale kamers. In onderstaande tabel zijn de jaarcijfers van de klachtencommissies opgenomen.

Jaarcijfers 2020 Onafhankelijke klachtencommissies						
Type	Noord-Holland Midden	Haag-landen	Rijnmond	Oost-Nederland	Totaal 2020	Totaal 2019
Aantal klachten ingediend bij de klachtencommissie	24	57	213	2	296	333
Aantal hoorzittingen	18	36	76	2	132	174
Aantal klachten waarover door de commissie aanbevelingen zijn uitgebracht	0	7	10	0	17	18
Aantal klachten dat gegronde is verklaard	5	8	25	0	38	42

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 3: WERKEN MET COLLEGA'S

Alleen met enthousiaste, betrokken en deskundige collega's kunnen we goede zorg bieden. Elke collega telt! Op allerlei manieren werkten we daarom ook in 2020 aan een goed werkclimaat. Zodat professionals graag bij Parnassia Groep komen werken en ook willen blijven werken.

Aantal collega's

Tot onze collega's rekenen wij, naast collega's in loondienst, ook vrijwilligers, stagiairs en aangesloten zelfstandige behandelaars. In 2020 waren dit er ruim 14.600 (in 2019: ruim 14.400).

Met ingang van 2020 hanteren wij voor onze personele informatie een nieuwe standaarddataset, gebaseerd op informatie vanuit het pensioenfonds PFZW. Dit betekent dat de wijze van presentatie van cijfers anders is dan in eerdere jaarverslagen. Daar waar voorgaande jaren de personele gegevens van Fivoor meetelden op basis van de aandelenverhouding (Parnassia Groep heeft 57,5% van de aandelen Fivoor) tellen wij ze nu voor 100% mee, ook in de vergelijkingscijfers over 2019.

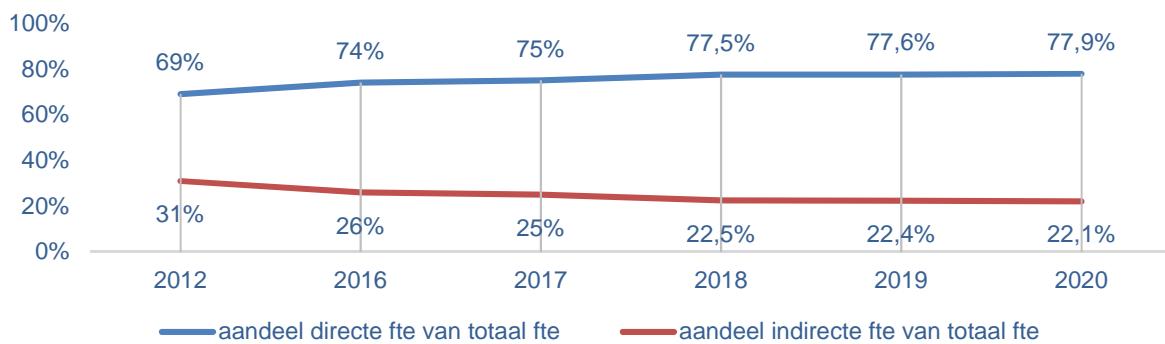
Aantal collega's ultimo 31 december				
	2020		2019	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Collega's in loondienst PG	11.155	9.267	11.114	9.184
Collega's Fivoor (100%)	1.470	1.289	1.536	1.341
Collega's in loondienst totaal	12.625	10.556	12.650	10.525
Aangesloten zelfstandigen	531	159	468	150
Stagiairs	567	360	513	316
Vrijwilligers (incl. cliëntenraden)	920	184	788	158
Collega's totaal per 31 december	14.643	11.259	14.419	11.149

Het aantal collega's in loondienst in fte's nam toe met 31 tot 10.556, terwijl het absolute aantal personen met 25 afnam tot 12.625. De deeltijdfactor nam met 0,4% toe tot 83,6%, uitgedrukt naar uren per week is dit gemiddeld 30,1 contracturen in de week.

De komende jaren wordt verder ingezet om tot verhoging van de deeltijdfactor te komen omdat dit in een schaarse arbeidsmarkt een alternatief naast werving betekent.

De afgelopen jaren hebben we consequent erop ingezet om het relatieve aandeel van collega's dat de zorg uitvoert (patiëntgebonden, direct personeel) te vergroten en het aandeel van niet-patiëntgebonden (ondersteunende, indirecte) collega's en de daarmee gemoeide indirecte kosten te beperken.

Ontwikkeling verhouding directe en indirecte formatie

Was de verhouding tussen direct en indirect personeel in 2012 68% : 32%, eind 2020 lag deze op 77,9% : 22,1%. Dat betekent dus dat we erin zijn geslaagd om, ondanks de toename van de administratieve belasting in de afgelopen jaren, het aandeel indirecte collega's met zo'n 30% te verminderen.

Werkclimaat, welzijn en gezondheid

Ondanks alle inzet voor een goed werkclimaat ervaren nog steeds veel collega's het werk in toenemende mate als belastend. Vaak is dit door externe oorzaken, zoals administratieve lasten,

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
N4992321W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

moeilijk vervulbare vacatures in de teams en verzwaring van de zorg. Maar ook noodzakelijke interne veranderingen worden wel ervaren als bron van onzekerheid en extra belasting. Tegen deze achtergrond zagen we de laatste jaren een relatief hoog ziekteverzuim. We hebben daarom onze acties gericht op een gezond, positief en uitdagend werkclimaat voor alle collega's verder geïntensiveerd.

Gezondheid en veiligheid

Veilig werken

Het verbetertraject Veilig werken is organisatorisch gepositioneerd onder HR, het inhoudelijk eigenaarschap ervan ligt bij de specialismegroep trauma en dissociatie. Daarnaast worden waar nodig andere deskundigen betrokken bij dit traject.

Conform eerdere afspraken zijn we in 2020 gestart met veiligheidstrainingen bij een aantal klinieken van Youz. Hoewel de noodzaak van deze trainingen wordt ingezien en ervaren, was 2020 een te hectisch jaar om de trainingen goed te organiseren en is daarom besloten om het traject Veilig werken even stil te leggen. Het gaat daarbij specifiek om de peer-support-trainingen. De noodzaak ervan is helder, maar corona zorgde ervoor dat het traject fysiek niet verder uitvoerbaar was in 2020. De uitgangspunten van het traject worden nog steeds gedragen en in 2021 wordt nagegaan hoe het traject verder vorm gegeven kan worden. De trainingen fysieke veiligheid zijn wel doorgegaan.

Preventie, hulp en ondersteuning

In 2020 is het team Professionele begeleiding toegevoegd aan de afdeling HR. Het team biedt laagdrempelige ondersteuning aan teams en individuele collega's in de hele organisatie. In 2020 zijn onderstaande resultaten bereikt. Daarnaast heeft het team, via de dagelijks beschikbare bellijn *Het luisterend oor* direct hulp geboden aan collega's die direct iemand wilden spreken bijvoorbeeld in het kader van corona.

- Aanvragen voor teambegeleiding: 126 (teamcoaching en intervisiebegeleiding).
- Aanvragen voor individuele coaching: 62 (inclusief mentorschap).
- Aanvragen voor mentorschap: 8.
- Aanvragen voor mediation: 4.
- Aanvragen voor procesbegeleiding van eenmalige bijeenkomsten: 24.

Naast dit team wordt er gewerkt met inhouse-psychologen en met lifecoaches via Indigo. In 2020 hebben ongeveer 37 collega's hiervan gebruikgemaakt.

Organisatieklimaat

In 2020 is er, met het oog op corona, het nodige gebeurd om ervoor te zorgen dat onze collega's fit en vitaal het werk konden blijven uitvoeren. Het ziekteverzuim was lager dan voorgaande jaren en door snelle interventies is het ons gelukt om alle collega's veilig en verantwoord op de klinieken te kunnen laten werken.

Om te zorgen dat er voldoende bezetting was, zijn er interne ondersteuningspools van collega's opgezet, oud-collega's zijn benaderd om bij te springen en de HR-procedures zijn aangepast zodat indiensttredingen sneller gerealiseerd en geformaliseerd werden. Dit alles om ervoor te zorgen dat er geen overbelasting in het primaire proces zou ontstaan. Daarnaast is het direct beschikbaar stellen van online trainingen, maar ook van bureaustoelen en beeldschermen, ondersteunend geweest om collega's online de werkzaamheden door te laten zetten.

Tussentijds is via Pulse-onderzoeken gemeten of er voldoende balans was tussen werk en privé en is de mogelijkheid geboden om specifiek coronaverlof aan te vragen daar waar dat noodzakelijk was (bijvoorbeeld in het kader van mantelzorg).

Via webinars met de raad van bestuur zijn alle collega's iedere zes tot acht weken geïnformeerd over de aanpak van de pandemie en hoe we iedereen daarbij zo goed mogelijk hebben gefaciliteerd. Daarnaast zijn er veel verbindende acties geweest (via brief, mail of aardigheidje) om het contact en de verbinding zo goed mogelijk in stand te houden op alle niveaus en binnen alle teams.

Ziekteverzuim en -begeleiding

2020 was een bijzonder jaar voor wat betreft het ziekteverzuim. Ondanks verzuim vanwege corona is over het hele jaar genomen het verzuim lager dan de voorgaande twee jaren. Een stijgende trend lijkt

daarmee doorbroken. Echter mogelijk is het verzuim lager doordat er veel is thuisgewerkt door collega's, waardoor mogelijk minder snel werd ziek gemeld.

De ziekteverzuimcijfers zijn exclusief Fivoor. Het verzuim bij Parnassia Groep (exclusief Fivoor) ligt met 6,11% gemiddeld in 2020 onder het landelijk jaargemiddelde van de sector GGZ (6,19%). Het positieve verschil ten opzichte van dit landelijk gemiddelde is ongeveer gelijk gebleven. Dit gegeven is met name een goede prestatie te noemen als men bedenkt dat Parnassia Groep ook veel zware GGZ-functies uitvoert waarbij het verzuim relatief hoog is, een groot deel in stedelijk gebied ligt en corona relatief hard heeft toegeslagen in delen van ons kerngebied (Zuid- en Noord-Holland).

Ook is sprake van een afgenummer meldingsfrequentie (1,08). Wel is sprake van toenemend langdurig verzuim. Een belangrijk deel hiervan is coronagerelateerd. Begin mei 2021 waren er 185 collega's al meer dan vier weken afwezig als gevolg van deze klachten.

In 2021 wordt de aanpak van het ziekteverzuim verder geïntensiveerd, op basis van de ervaringen met de in 2020 ingezette aanpassingen in het ziekteverzuim- en re-integratiebeleid.

Ontwikkeling ziekteverzuim						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Ziekteverzuim	6,11%	6,50%	6,30%	5,80%	5,10%	5,40%
Meldingsfrequentie	1,08	1,29	1,23	1,13	1,09	1,09

Ter toelichting:

- T/m 2017 exclusief Antes Zorg en Fivoor
- Vanaf 2018 inclusief Antes Zorg en het dr. Leo Kannerhuis, exclusief Fivoor.

Het ziekteverzuim van Fivoor is voor geheel 2020 gemiddeld 6,8%. Dat is 0,4% meer dan in 2019. Dat wordt vooral veroorzaakt door het ziekteverzuim in de tbs-kliniek in Poortugaal en enkele hoogintensieve voorzieningen in Haaglanden.

Casemanagement

Vanaf juli 2020 is een nieuw ziekteverzuimbeleid ingezet, waarbij onze arbodienstverleningspartner met de inzet van bedrijfsartsen en POB'ers (praktijkondersteuners bedrijfsartsen) ondersteuning biedt in de eerste weken van de verzuimbegeleiding. De rol van de casemanagers verzuim & re-integratie komt daarmee wat later in het traject te liggen.

Aantrekkelijk en goed werkgeverschap

Parnassia Groep biedt hoogwaardige werkgelegenheid aan inmiddels ruim 14.500 collega's en is daarmee in met name haar kernregio's een werkgever die een belangrijke rol in de lokale economie vervult.

Ontwikkelingsmogelijkheden

Veel collega's ervaren het als inspirerend om, zij het in klein teamverband, te kunnen werken in juist onze grote organisatie, met haar grote diversiteit aan activiteiten.

De veelheid aan ontwikkelingen binnen Parnassia Groep en de mogelijkheden om bij te dragen aan verbeteringen en om jezelf te ontplooien, worden door velen ervaren als belangrijke 'bronnen van arbeidsvreugde'.

Voor professionals is het aantrekkelijk te werken bij een organisatie die in hun vakgebied tot de top behoort, en die mogelijkheden biedt te participeren in wetenschappelijk onderzoek. Door ons brede aanbod aan beroepsopleidingen zijn we ook aantrekkelijk voor stagiairs en professionals in opleiding, van wie velen vervolgens graag bij ons blijven werken.

De ontwikkelingsmogelijkheden bij Parnassia Groep zijn van vitaal belang, zeker in de huidige krappe arbeidsmarkt, om schaarse professionals duurzaam te kunnen 'binden en boeien'.

Mobiliteit en loopbaanontwikkeling

Switch Loopbaanadvies biedt ondersteuning aan alle collega's van Parnassia Groep en heeft een aanbod voor interne begeleiding van loopbaankandidaten, herplaatsingskandidaten en re-integratiekandidaten. Ook is Switch gesprekspartner voor externe outplacementbureaus en participeert zij in diverse mobiliteitsnetwerken. Het aantal collega's dat werd begeleid kende in 2020 een lichte daling naar 266 (2019: 287). De dienstverlening van Switch is goed bekend bij leidinggevenden en collega's kunnen zich ook zelf aanmelden bij Switch. De vraag naar de diensten

van Switch is groter dan de beschikbare capaciteit, Switch heeft gedurende het jaar een wachtlijst voor collega's. Hieronder volgt een uitsplitsing van de soorten dienstverlening van Switch.

Dienstverlening Switch in 2020		
Soort	Aantal	Aandeel van totaal
Loopbaanbegeleiding	153	58%
Persoonlijkheidstest (Birkman)	49	18%
CiEP	13	5%
Re-integratie na ziekte	40	15%
Herplaatsing vanwege reorganisatie	11	4%
Totaal	266	100%

Ook de coaches van het team Professionele begeleiding, dat sinds de zomer van 2020 deel uitmaakt van de afdeling HR, leveren met individuele en teamcoaching een belangrijke bijdrage aan de (loopbaan)ontwikkeling van collega's.

Social Return on Investment (SROI)

Voor zorg betaald uit de Wmo en Jeugdwet wordt door veel gemeenten een Social Return on Investment-verplichting (SROI-verplichting) aan Parnassia Groep opgelegd, al dan niet als inspanningsverplichting. Dit houdt kort gezegd in dat een deel van het aanbestedingsbedrag ingezet moet worden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit sluit aan bij onze visie dat wij streven naar een samenleving waarin iedereen meedoet, wat zich onder meer vertaalt in de inzet van ervaringsdeskundigen.

Naast onze eigen inspanningen om arbeidsplaatsen te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, hebben wij ook in 2020 bij grote inkoopcontracten SROI opgenomen in het contract en met de leveranciers de diverse mogelijkheden voor invulling hiervan besproken. Op deze manier wordt nadere invulling gegeven aan zowel onze SROI-verplichtingen als aan het uitdragen van onze visie op een inclusieve samenleving. Het in 2019 binnen Parnassia Groep gestarte Bureau Werkervaringsplaatsen is in 2020 zeer succesvol geweest in het streven om ook als organisatie, door het beschikbaar stellen van werkervaringsplaatsen, zelf meer ruimte te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het doel daarvan is mensen relevante werkervaring op te laten doen zodat zij hun kans op een reguliere baan vergroten.

Ondanks de coronabeperkingen, waardoor diverse geschikte werklocaties slechts deels/beperkt geopend waren, zijn in 2020 in totaal 386 medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt ingeschreven (2019: 381). Financieel gezien is ruim 45% meer SROI gerealiseerd dan onze SROI-verplichtingen waren (verplichting € 17,1 miljoen versus realisatie € 25,1 miljoen).

Vacatures en arbeidsmarkt

Al een aantal jaren achtereen is een toename in het aantal vacatures zichtbaar. In 2020 heeft de stijging niet doorgezet (met name in het tweede kwartaal als gevolg van corona), wel is er een stijging van het aantal kandidaten voor de vacatures te zien.

Een groot deel van de patiëntgebonden vacatures blijft moeilijk vervulbaar. Het betreft voor ongeveer de helft (regie)behandelaarsfuncties en voor ongeveer de helft verpleegkundigen en verzorgenden (VOV-personeel).

Als gevolg van de vele vacatures konden wij minder patiënten behandelen dan bij een volledige bezetting en is onze omzet in 2020 achtergebleven bij de begroting.

Ook in 2020 moesten wij, om voldoende psychiатers in te kunnen zetten, vaak een beroep doen op psychiатers die als zzp'er actief zijn. Veel psychiáters kiezen niet langer voor een loondienstverhouding. Wij hebben een grote voorkeur voor psychiáters in loondienst, met het oog op een grotere binding met de organisatie en de beduidend lagere kosten. Wij nemen diverse gerichte acties om ons als aantrekkelijke grote werkgever beter naar deze beroepsgroep te profileren.

Ook in de klinieken zagen we ons, om met voldoende bezetting te werken en om continuïteit van zorg tijdens corona-uitbraken op klinische afdelingen te kunnen waarborgen, genoodzaakt veelvuldig een beroep te doen op inhuur van VOV-personeel. Dit heeft een groter beslag gelegd op de kosten dan was begroot.

In 2020 is gestart met het op een andere en meer duurzame manier organiseren van instroom, waarbij data rondom specifieke doelgroepen, naast onze online campagnes, de basis worden van onze

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949043 21W00178814DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

wervingsstrategie. Daarnaast is de chatfunctie op de vacaturewebsite geactiveerd, zodat kandidaten meer laagdrempelig en op zelfgekozen tijdstippen met ons in contact kunnen komen. Nieuw bij de werving van moeilijk vervulbare functies is dat we de kandidaat hierbij centraal zetten. Daarbij kijken we expliciter dan voorheen naar zijn/haar wensen, ervaringen en ambitie. Vervolgens zoeken we proactief naar een passende werkplek. De komende jaren zullen wij ons onverminderd inspannen om alle vacatures vervuld te krijgen.

Ontstane vacatures en kandidaten (excl. Fivoor)				
Periode	Ontstane vacatures		Gemelde kandidaten	
	2020	2019	2020	2019
1 ^e trimester	232	357	3.232	3.808
2 ^e trimester	183	417	4.084	3.421
3 ^e trimester	441	387	4.525	3.368
Totaal	856	1.161	8.941	10.597

Onderstaand overzicht geeft weer hoeveel vacatures er per zorgmerk zijn uitgezet.

Zorgmerk	Ontstane vacatures					
	1 ^e trimester		2 ^e trimester		3 ^e trimester	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Antes	118	83	40	112	140	33
Combi	44	70	32	106	78	90
Parnassia	56	64	29	46	83	50
Youz	79	57	46	54	76	83
Overig	53	83	36	99	64	131
Totaal	232	357	183	417	441	387

Ter toelichting: Overig betreft vacatures in de ondersteunende diensten en concernstaf, Indigo, Reakt, 1nP, Triora en tot 2019 het dr. Leo Kannerhuis). In 2020 is het dr. Leo Kannerhuis opgenomen in Youz.

Instroom en uitstroom van collega's

Uit de mobiliteitscijfers wordt duidelijk dat in het coronajaar 2020 de instroom van nieuwe collega's stagneerde. Wel lijken we onze collega's beter te kunnen binden, want de uitstroom van medewerkers is met 1.449 ruim 3% lager dan in 2019. Daarnaast zien we de interne mobiliteit van collega's met bijna 13% toenemen ten opzichte van 2019.

Mobiliteit (excl. Fivoor)		
	2020	2019
Instroom	1.490	2.082
Uitstroom	1.449	1.500
Doorstroom (intern)	1.642	1.456

Ter toelichting: Instroom en uitstroom betreft in- en uitstroom binnen de Parnassia Groep en is dus exclusief interne doorstroom. Doorstroom betreft de sommatie van in- en uitstroom tussen verschillende entiteiten in de Parnassia Groep.

Sociaal Plan, reorganisatie en herplaatsing

De wijze waarop de geestelijke gezondheidszorg wordt aangeboden is en blijft aan grote veranderingen onderhevig. Dit doet zich voor op alle terreinen: de financiering, de plaats waar wij onze zorg verlenen (meer en meer dicht bij de patiënt) en de inhoud van onze behandelingen.

Door de bezuinigingen die de overheid heeft doorgevoerd, was en blijft er een grote druk om onze behandelingen in prijs te verlagen. Onze inzet is en blijft om dit vooral te realiseren door het verminderen van het aantal indirecte, ondersteunende collega's, zodat zoveel mogelijk collega's beschikbaar zijn voor de directe zorgverlening. Hierdoor, en als gevolg van de noodzakelijke aanpassing van onderdelen van de zorgorganisatie aan veranderende patiëntstromen, moesten we ook in 2020 in beperkte mate reorganisaties doorvoeren.

Sociaal Plan en Addendum

In 2020 waren het lopende Sociaal Plan 2016-2020 en een Addendum 2020-2021 van kracht. In dit nieuwe Addendum zijn geen grote veranderingen aangebracht. Het ingezette beleid blijft onveranderd van toepassing. De nadruk in het Sociaal Plan en het Addendum ligt vooral op het uitgangspunt 'Van werk naar werk'. De in het Addendum opgenomen maatregelen dragen bij aan het vergroten van de

herplaatsingsmogelijkheden en ondersteunen, indien noodzakelijk, een goed vertrek van boventallige collega's. Daarmee zorgt het voor een evenwicht tussen het belang om gezond te blijven als organisatie en de individuele situatie van collega's.

In het najaar van 2020 zijn de gesprekken gestart met de vakorganisaties om te komen tot een volledige actualisering van het Sociaal Plan en het Addendum. De verwachting is dat rond de zomer van 2021 een akkoord over een nieuwe versie bereikt wordt.

Reorganisaties en herplaatsing

Reducties van het personeelsbestand in onderdelen van de organisatie kwamen bijna volledig tot stand door natuurlijk verloop, een vacaturestop en terugdringing van het aantal flexibele contracten. Op beperkte schaal waren reorganisaties in enkele bedrijfsonderdelen nodig. Binnen de ondersteuning is met name bij Vastgoed Beheer een grote verandering gerealiseerd waardoor collega's overtallig werden. Veel van deze collega's zijn ondergebracht bij diverse samenwerkingspartners van Vastgoed Beheer.

Het lukte nog goed om boventallige collega's binnen Parnassia Groep te (her)plaatsen, gebruikmakend van aflopende contracten en door de inzet van ons Reorganisatiebijstandsteam, beroepskeuzeadvies, scholing, loopbaantraining, tijdelijke inzet, werkbeleid en outplacement, begeleiding en ondersteuning en deelname aan verschillende mobiliteitsnetwerken. Een aantal collega's kon een nieuwe uitdaging worden geboden buiten de organisatie en/of maakte gebruik van vertrekregelingen.

Organisatie HR-functie, regelingen en voorzieningen voor collega's

Organisatie HR

In 2020 heeft er een doorontwikkeling binnen HR plaatsgevonden. Vanaf zomer 2020 zijn de diverse HR-teams onder leiding van een of meerdere businesspartners direct geplaatst bij de zorgbedrijven. Door dichter bij de zorg en op verschillende niveaus aanwezig te zijn is er meer verbinding tussen HR en de zorgbedrijven ontstaan.

Medewerkersvertrouwenspersonen

Parnassia Groep kent een 'netwerk' van medewerkersvertrouwenspersonen (MVP'en). Bij hen kunnen collega's in vertrouwen terecht in situaties van (dreigend) ongewenst gedrag. Hieronder vallen onder andere (dreigende) conflicten met collega's of leidinggevenden, (seksuele) intimidatie, discriminatie en pesten. De MVP'en zijn primair toegewezen aan de verschillende zorgbedrijven maar desgewenst kunnen collega's bij een MVP naar eigen voorkeur terecht.

In 2020 is het aantal meldingen en adviesvragen met een totaal van 113 ongeveer gelijk gebleven aan het aantal van vorig jaar. Er is een lichte toename zichtbaar in het aantal meldingen over (dreigende) arbeidsconflicten met leidinggevenden en/of collega's. Deze betreffen ongeveer de helft van alle meldingen. Een sterke daling is zichtbaar in het aantal meldingen van (seksuele) intimidatie en pesten. Deze betreffen ongeveer een kwart van de meldingen. Het overige kwart van de meldingen betrof vooral adviesvragen over diverse onderwerpen.

Klachtencommissie Personeel

Collega's van Parnassia Groep kunnen bij de Klachtencommissie Personeel terecht als zij een klacht of bezwaar hebben tegen gedragingen of besluiten die hen 'rechtstreeks raken', als er onenigheid bestaat over de toepassing van het Sociaal Plan en bij bezwaar tegen de functiebeschrijving en/of indeling van de aangeboden functie.

Met het oog op deze verschillende kwesties waarvoor men terechtkan bij de commissie, bestaat deze uit een tweetal kamers: de gecombineerde kamer Algemene klachten (AK) en Sociaal Plan (SP) en de kamer Functiewaardering GGZ (FWG). De voorzitters van de kamers zijn niet werkzaam bij Parnassia Groep.

Er is al een aantal jaren sprake van een licht dalende trend in de ingediende en behandelde klachten bij de Klachtencommissie Personeel, gecombineerde kamer AK en SP. In 2020 ontving de kamer tien algemene klachten, waarvan er zes afgehandeld zijn vier nog in behandeling zijn. Bij de kamer Sociaal Plan is dit jaar één klacht ingediend, die nog niet afgehandeld is.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bij de kamer FWG heeft na een piek in 2019, vanwege de samenvoeging van het functiehuis Antes en het functiehuis Parnassia Groep, weer een dalende trend ingezet. De in 2020 ingediende bezwaren zijn grotendeels toe te wijzen aan de integratie van het functiehuis dr. Leo Kannerhuis in het functiehuis Parnassia Groep. Er werden in totaal 73 bezwaren behandeld, waarvan 40 tegen de functiebeschrijving en 33 tegen de functie-indeling. De bezwaren werden via 8 collectieve en 7 individuele bezwaren ingediend.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 4: LEREN EN ONTWIKKELEN

Deskundigheid is een van onze drie kernwaarden. Wij investeren voortdurend in het waarborgen en vergroten van de kennis en vaardigheden van onze professionals. De Parnassia Groep Academie bedient de hele Parnassia Groep in alle regio's op het gebied van opleiding, onderzoek en kennisdeling. Daarmee levert de Academie belangrijke bijdragen aan de patiëntenzorg, aan het opleiden en de inhoudelijke ontwikkeling van collega's en aan werving en het behoud van collega's, en daarmee aan de resultaten van Parnassia Groep. De onder druk staande arbeidsmarkt en de vraag naar verregaande professionalisering van de zorg zijn belangrijke speerpunten voor de dienstverlening van de Academie.

Het werk van de Parnassia Groep Academie is langs vier pijlers georganiseerd:

- Webcollege
- Specialismegroepen
- Onderzoek
- Scholing

Ambitie

In 2025 willen we voor elke patiëntgroep een combinatie hebben van een hoogleraar, een specialismegroep en hoogspecialistische zorg. Voor steeds meer groepen geldt dat dit al is gerealiseerd. Zo bereiken we dat innovatie, onderzoek, kennisdissimilatie en hoogspecialistische behandeling in elkaars verlengde komen te liggen.

Webcollege

Als onderdeel van de Parnassia Groep Academie is Webcollege dé specialist in het faciliteren van live online trainingen en webinars. Het team Webcollege zorgt voor het breed toegankelijk maken van de techniek en het faciliteren van een online klaslokaal, het uitzenden van een live webinar of een livestream van een event.

Webinars en referaten

Steeds meer zien we dat het online klaslokaal, de webinars en de livestreams niet alleen worden ingezet voor onderwijs, maar ook voor groepsbijeenkomsten. Webcollege leert collega's deze diensten zelfstandig in te zetten. Hiervoor zijn in 2020 verschillende leerproducten ontwikkeld:

- Video-tutorials online klaslokaal.
- Video-tutorials webinars.
- Online vragenuren voor het online klaslokaal en webinars.
- Opleiding tot online trainer.

Geleverde diensten in het jaar 2020:

- Webcollege heeft 1.654 sessies in het online klaslokaal ondersteund, waar in totaal 17.047 deelnemers mee zijn bereikt.
- Er hebben 273 livewebinars plaatsgevonden die in totaal 9.893 deelnemers hebben bereikt. Voorbeelden zijn de verplekgeskundige referatencyclus, Wetenschappelijke Middag Programma's, eindreferaten AIOS, WvGGZ, Veranderprogramma van i-Psy PsyQ Brijder, Preventie vanuit Indigo, Youz en Brijder, en de Dag van de Inhoud.
- Webcollege heeft 45 livestreams en studiowebinars opgezet, die hebben 10.085 live kijkers bereikt. Voorbeelden hiervan zijn: de Kannerlezingen, Collegatour Inclusie, Dag van de leidinggevende PG en de studiowebinars met de RvB.
- Veel livestreams (waarbij fysiek publiek aanwezig is) zijn omgezet naar livewebinars, waarbij sprekers hun presentaties vanuit huis konden geven.

Specialismegroepen

Parnassia Groep biedt specialistische hulp voor alle psychische problemen. Negentien specialismegroepen helpen de professionals in onze teams daarbij, door het verspreiden van specialistische kennis, ervaringen en nieuwe inzichten. Ook als het gaat om de diagnostiek en goede behandeling van patiënten die kampen met meerdere psychische problemen.

In elke specialismegroep zijn ervaringskennis, professionele kennis en wetenschappelijke kennis vertegenwoordigd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Specialismegroepen en specialismeleders Parnassia Groep 2020

Specialismegroep	Specialismeleider(s)
Acuut	dr. R. (Roland) van de Sande en drs. A.F.R.R. (Aram) van Reijzen
Angst en dwang	dr. A. (Annemiek) Polman
Autisme	dr. A.J.J. (Audrey) Mol en drs. F.L. (Floor) Oosterwijk
Culturele psychiatrie	dr. S. (Samrad) Ghane, PhD, MSc
Eetstoornissen en voedingsstoornissen	drs. M. (Martie) de Jong
Ernstige Psychiatrische Aandoeningen (EPA)	prof. dr. C.L. (Niels) Mulder
Forensische problematiek	S.L.M. (Sarah) van IJzendoorn, MSc
Kind en Jeugd	dr. J.E. (Joëlle) Ratsma
Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen	dr. J.J.S. (Sandra) Kooij, MD, PhD
Neurocognitieve stoornissen	drs. H.C. (Henk) Kruijthof
Ouderen	dr. I. (Isis) Groeneweg-Koolhoven
Persoonlijkheidsstoornissen	drs. E.M.C. (Ellen) Willemsen
Psychosen	dr. D.P.G. (David) van den Berg
Seks en Gender	drs. J.A. (Jos) Vroege
Somatiek	dr. E.J. (Evert Jan) Mookhoek
Somatische symptoomstoornissen	dr. S.M. (Saskia) van Es
Stemmingsstoornissen	dr. Th.M. (Michael) van den Boogaard, MD, PhD en drs. E. (Elvira) Boere
Trauma en dissociatie	drs. J.P. (Joop) de Jong
Verslaving	dr. H.O. (Hein) Sigling

In 2020 is de vacature voor een specialismeleider angst en dwang opgevuld. Van het duo specialismeleders trauma en dissociatie is er een gestopt, waardoor de ander alleen verder gaat.

Inzet specialismegroepen rondom corona

Er zijn binnen korte tijd handreikingen voor hulpverlening in coronatijd opgesteld over thema's als suïcidaliteit en suïcidepreventie, eenzaamheid, kwetsbare gezinnen en kinderen. De pagina's met deze handreikingen zijn op de informatieve site Mijn PG-portaal onder 'Coronavirus' bijna 1.200 keer bezocht en zijn nu nog te vinden op de verschillende sites van de specialismegroepen.

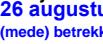
Vanuit de specialismegroep Trauma en dissociatie is een driegesprekkenmodel ontwikkeld ter [ondersteuning van externe professionals die werken met coronapatiënten](#). In samenwerking met de collega's van de CAT (centrale aanmelding en toeleiding), de Professionele begeleiding én tientallen gemotiveerde behandelaars zijn zowel interne als externe collega's in de zorg toegeleid naar 'een luisterend oor' dan wel naar een driegesprekkenmodel-behandelaar. Dit initiatief is in landelijke media en op social media gedeeld.

Er is een bijdrage geleverd aan externe informatievoorziening via de websites van PsyQ, Parnassia Groep en social media op het gebied van bijvoorbeeld mentale fitheid en omgaan met stress.

Dagen van de Inhoud

In 2020 vond de vijfde editie van de 'Dagen van de Inhoud' plaats. Deze dagen worden hoog gewaardeerd en het aantal deelnemers eraan neemt elk jaar toe. Vanwege de coronamaatregelen is er één online congres georganiseerd, met als thema: specialistische generalist of generieke specialist? Er was een grote diversiteit aan bijdragen van specialismeleders, ervaringsdeskundigen, experts uit de organisatie en de raad van bestuur in plenaire lezingen en workshops. Deze dag heeft overwegend lovende feedback gekregen en trok bijna 170 deelnemers.

Kwaliteitsstandaarden

In 2020 is aandacht geweest voor de landelijke kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden voor de meest voorkomende stoornissen zijn door de specialismegroepen geëvalueerd op hun implementatie in de praktijk. Naast de wenselijkheid uit kwalitatief oogpunt van het voldoen aan de kwaliteitsstandaarden is daarbij ook het kostenaspect een punt van aandacht: zowel de kosten van invoering (o.a. voor scholing) als van toepassing in de praktijk (indien deze extra inzet vergt). Ook is voor de meest voorkomende stoornissen een factsheet over het behandelaanbod gemaakt door de betreffende specialismegroepen. Deze factsheets worden jaarlijks bijgewerkt. De specialismegroepen is gevraagd om in het kader van verantwoording over gepast gebruik   <img alt="KPMG logo" data-bbox="790 52

2020 is gekozen voor de zorgstandaard depressie en de zorgstandaard persoonlijkheidsstoornissen. In 2021 volgen twee andere zorgstandaarden.

Ten slotte is in 2020 aandacht besteed aan het opstellen van een advies over de basisscholing op het gebied van de kwaliteitsstandaarden. Dit is erop gericht de na- en bijscholing over de standaarden die voor een team van toepassing zijn te waarborgen, als noodzakelijke voorwaarde voor het kunnen werken conform de standaarden.

Resultaten

In 2020 hebben ook de specialismegroepen zich moeten aanpassen aan de coronamaatregelen en is er door hen een omslag gemaakt naar digitaal werken. In het voorjaar en de zomer waren er minder consultaties en scholingsactiviteiten, maar in het najaar is dit weer ruimschoots ingehaald.

De aanpassing aan online werken, overleggen en (bij)scholen is door de omstandigheden snel gemaakt, met als resultaat:

- Meer dan 2.200 consultatievragen zijn beantwoord.
- Er waren online ongeveer 200 teamcontacten.
- In de zomer zijn de vernieuwde intranetsites gelanceerd op het Mijn PG-portaal. De bezoekerscijfers zijn sindsdien enorm gestegen.
- Ook de Yammergroepen worden veel beter gevolgd, van 25 views vorig jaar naar 550 dit jaar.

Ontwikkelingen waar onze specialismegroepen trots op zijn

Leden van verschillende specialismegroepen participeren in werkgroepen en ontwikkelingsgroepen voor de kwaliteitsstandaarden; zo zijn kwaliteit van zorg en kwaliteitsstandaarden continu punten van aandacht voor de specialismegroepen. Enkele voorbeelden:

- Vanuit de specialismegroep Culturele psychiatrie is medewerking verleend aan het ontwikkelen van de werkkaart Cultural Formulation Interview en de werkkaart Cultuursensitieve diagnostiek, beide opgenomen in de GGZ Standaarden.
- De specialismegroep Eetstoornissen en voedingsstoornissen heeft de factsheet comorbiditeit eetstoornis en autisme uitgebracht, deze is beschikbaar op de website.
- Door de specialismegroep Kind en Jeugd is het protocol somatische screening jeugd opgesteld en aangeleverd bij de directie van Youz.
- Door de specialismegroep Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen is een ticscreener ontwikkeld en gepubliceerd op de website.
- Door de specialismegroepen Neurocognitieve stoornissen, Somatische symptoomstoornissen en Ouderenzorg is de website www.ParkinsonMentaal.nl gelanceerd.
- De specialismegroep Verslaving heeft jeugdversies ontwikkeld voor de protocollen verslaving met comorbiditeit angst; trauma; persoonlijkheidsstoornissen. Daarnaast is in samenwerking met de specialismegroep Somatische symptoomstoornissen het protocol verslaving opioïde pijnstillers bij somatische symptoomstoornis ontwikkeld.
- Het onderzoek naar transgenderzorg binnen Parnassia Groep, gedaan vanuit de specialismegroep Seks en Gender, is afgerond en op 21 december via een nieuwsbericht op het Mijn PG-portaal onder de aandacht gebracht van alle medewerkers. In het rapport staan zeven aanbevelingen om verder mee aan de slag te gaan. Ook is een jeugd-GGZ-genderoverleg en programmaraad transgenderzorg Youz opgericht. Ten slotte is het draaiboek transgendergroep PsyQ op grond van ervaringen in Utrecht en Beverwijk/Zaandam geheel herzien.

Onderzoek

Parnassia Groep draagt bij aan het continu verbeteren van de zorg door wetenschappelijk onderzoek. Dit wordt gefaciliteerd vanuit de Parnassia Groep Academie. In de kenniscyclus werken onderzoekers, hoogleraren, specialismegroepen en (TOPGGz)-afdelingen om de juiste vragen op te halen en kennis te verspreiden. Een goed wetenschappelijk klimaat draagt bij aan een aantrekkelijk werkclimaat voor onze professionals.

Binnen de zorgbedrijven zijn onderzoekslijnen op thema's die voor de patiëntenzorg relevant zijn.

Bij de diverse opleidingen is het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek een verplicht onderdeel.

Voor elke TOPGGz-afdeling geldt dat er een hoogleraar aan verbonden is en er onderzoek wordt gedaan gericht op het verbeteren van de zorg aan patiënten in de topklinische doelgroep. Met diverse

universiteiten en hogescholen werken we intensief samen in wetenschappelijke trajecten. Onze hoogleraren zijn betrokken bij verschillende promotieonderzoeken en regelmatig zijn er collega's die promoveren.

Toekenning TOPGGz-keurmerk aan Eetstoornis Experts Netwerk (EEN)

Het Eetstoornis Experts Netwerk is een samenwerkingsverband tussen Youz, PsyQ en Emergis. Ondanks de impact die corona had op de zorgverlening het afgelopen jaar, is het netwerk erin geslaagd het TOPGGz-keurmerk te behalen. Het visitatiegesprek vond digitaal plaats.

Organisatie en ondersteuning onderzoek

De Parnassia Groep Academie is verantwoordelijk voor overstijgende thema's, zoals (bijzondere) leerstoelen, ondersteuning (METC, de Research Manager, bibliotheek, statistiek) en nieuwe onderzoeksformen (bijvoorbeeld big data). Onderzoek kan op de werkvlloer, vanuit de specialismegroep of door een hoogleraar geïnitieerd worden. De directie van de Academie zorgt voor het bij elkaar brengen van het wetenschappelijk onderzoek, en zorgt ervoor dat dit in samenhang tot stand komt.

Er zijn vier zorgbedrijfgebonden commissies wetenschappelijk onderzoek (CWO's) gevormd, waarin senior onderzoekers bijeenkomen om toezicht te houden op de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en om overzicht van de wetenschappelijke onderzoeken te bieden, zodat onder andere opleidelingen kunnen aansluiten. Daarnaast is er een centrale commissie Onderzoek & Innovatie. Door vertegenwoordiging in deze commissie van de zorgbedrijfgebonden CWO's, de specialismegroepen, hoogleraren, zorginnovatie, data-experts en TOPGGz-afdelingen vindt Parnassia Groep-breed verbinding plaats en afstemming over overkoepelende, aan onderzoek gerelateerde, onderwerpen.

In de loop van 2020 is het gezamenlijk organiseren van de ondersteuning van het onderzoek, op onderdelen gepositioneerd binnen zorgbedrijven, afgerond.

Bijzondere leerstoelen/hoogleraren

Vanuit Parnassia Groep waren er in 2020 tien bijzondere leerstoelen ingesteld, bekleed door tien hoogleraren. Een aantal van hen is betrokken bij een van onze (aspirant-)TOPGGz-afdelingen.

Hoogleraren Parnassia Groep		
Prof. dr. H.J.A. (Hedwig) van Bakel	Bijzondere leerstoel Infant mental health	Tilburg University, Tilburg School of Social and Behavioral Sciences
Prof. dr. J.D. (Jan Dirk) Blom	Bijzondere leerstoel Klinische psychopathologie	Universiteit Leiden, Faculteit Sociale Wetenschappen, afdeling Klinische Psychologie
Prof. dr. M. (Mark) van der Gaag	Bijzondere leerstoel Cognitieve gedragstherapie bij psychotische stoornissen	Vrije Universiteit Amsterdam, EMGO Instituut, afdeling Klinische Psychologie
Prof. dr. C. (Colin) van der Heiden	Bijzondere leerstoel Klinische psychologie in het bijzonder de geestelijke gezondheidszorg	Erasmus Universiteit Rotterdam, Erasmus School of Social and Behavioral Sciences
Prof. dr. V. (Vincent) Hendriks	Bijzondere leerstoel Verslaving en psychiatrische comorbiditeit bij jeugdigen	Leids Universitair Medisch Centrum, afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie
Prof. dr. H.W. (Wijbrand) Hoek	Leerstoel Psychiatrie Bijzondere leerstoel Epidemiologie	Rijksuniversiteit Groningen, UMCG, Universitair centrum Psychiatrie Columbia University New York, Mailman school of public health
Prof. dr. J.J.S. (Sandra) Kooij (per 1 juni 2020)	Bijzondere leerstoel ADHD bij volwassenen	Amsterdam UMC, afdeling psychiatrie (locatie VUmc)
Prof. dr. B. (Berno) van Meijel	Bijzondere leerstoel GGZ-verpleegkunde	Amsterdam UMC, afdeling psychiatrie (locatie VUmc)
Prof. dr. C.L. (Niels) Mulder	Bijzondere leerstoel Openbare geestelijke gezondheidszorg	Erasmus Universiteit Rotterdam, Erasmus MC, afdeling Psychiatrie
Prof. dr. C.W. (Karin) Slotema	Bijzondere leerstoel Persoonlijkheidsstoornissen	Erasmus Universiteit Rotterdam, Erasmus School of Social and Behavioral Sciences KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijzondere hoogleraren/leerstoelen

Verder zijn wij betrokken bij de volgende leerstoelen; deze leerstoelen worden niet gefinancierd door Parnassia Groep en staan daarom hieronder apart vermeld.

Parnassia Groep, LUMC en Curium-LUMC dragen samen zorg voor excellent wetenschappelijk onderzoek naar kinderen met psychiatrische problemen en hun ouders en/of opvoeders. Uit dat oogpunt is prof. dr. R.R.J.M. (Robert) Vermeiren, hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie en directeur patiëntenzorg bij Curium-LUMC, voor zes uur per week gedetacheerd bij Youz, onderdeel van Parnassia Groep, als hoofd onderzoek.

Parnassia Groep draagt via Indigo Service Organisatie bij aan de bijzondere leerstoel Evidence based practice in mental health care, gevestigd aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Radboud Universiteit. Deze leerstoel wordt bekleed door prof. dr. B.G. (Bea) Tiemens.

In 2011 ontving prof. dr. H.M. (Hilde) Geurts de (bijzondere) leeropdracht ‘Autisme: cognitie gedurende de levensloop’, vanwege het dr. Leo Kannerhuis (Youz); in 2018 werd zij daarnaast benoemd tot hoogleraar klinische neuropsychologie. Zowel de structurele leerstoel als de bijzondere leerstoel (looptijd tot 1 juni 2021) is ondergebracht bij de Universiteit van Amsterdam, programmagroep Brein en Cognitie.

Bijzondere gebeurtenissen

Sandra Kooij, psychiater bij PsyQ, werd per 1 juni 2020 benoemd tot bijzonder hoogleraar ADHD bij volwassenen. De bijzondere leerstoel is namens Parnassia Groep gevestigd bij Amsterdam UMC, afdeling Psychiatrie (locatie VUmc).

De leerstoel Verslaving en psychiatrische comorbiditeit van Vincent Hendriks (i-psych/PsyQ/Brijder) is per 1 juni 2020 verlengd bij besluit van het College van Bestuur van het LUMC. De leeropdracht is breder getrokken en de focus is niet meer exclusief op jongeren.

De bijzondere leerstoel Infant Mental Health en de benoeming van Hedwig van Bakel (Tilburg University) zijn verlengd tot 1 september 2025.

In 2020 bereikten de hoogleraren Jaap van Weeghel en Kees Korrelboom hun pensioengerechtigde leeftijd. Ze blijven als emeritus-hoogleraar de komende jaren betrokken bij lopende promotieonderzoeken en bieden begeleiding aan promovendi in de afrondende fase van hun proefschrift.

Ondanks de geldende coronamaatregelen kon de oratie ‘Persoonlijkheidsstoornissen in beeld’ van hoogleraar Karin Slotema (PsyQ) aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op 11 september 2020 doorgaan met een (beperkt) gezelschap en een parallelle livestream. De gemonteerde video-opname bewijst dat de boodschap op afstand goed valt over te brengen. De perspectiewisseling tussen wetenschap en praktijk won aan kracht dankzij de inbreng van patiënten en naasten via videoboodschappen.

Data science bij Parnassia Groep

Onze behandelaars leggen bij de zorgverlening aan patiënten veel gegevens vast. Denk hierbij aan informatie over de diagnosestelling, de zorgcontacten, de rapportage over de behandeling en het behandelresultaat. Deze data gaan inmiddels jaren terug en bevatten een schat aan bedrijfs- en zorginformatie. Het ontdekken van relevante trends en patronen in deze data is de kernactiviteit van onze data-science-specialisten, onderdeel van ons team Bedrijfsinformatie.

De data-science-specialisten voeren inhoudelijke analyses uit in de GGZ. Denk hierbij aan het inzicht geven in patiëntprofielen, het voorkomen van over- en onderbehandeling, vrijwillige vs. gedwongen zorg, het inrichten van effectievere zorgprocessen en het ondersteunen van behandelaars bij het inzetten van de meest effectieve behandeling voor individuele patiënten (precision medicine).

Daarbij wordt rekening gehouden met vragen van technische en ethische aard.

- Techniek: Welke data zijn beschikbaar? Wat is de kwaliteit ervan? Welke analysemethoden kunnen er ingezet worden?
- Ethiek: Welke data mogen en willen we koppelen? Welke uitspraken kunnen ~~KPMG Audit~~ ~~Document waarop ons rapport~~ ~~1949033 21W00178614DHG d.d.~~ van de beschikbare data? Welke plaats krijgen algoritmes in het behandelproces? Dergelijke

~~KPMG Audit~~

~~Document waarop ons rapport~~

~~1949033 21W00178614DHG d.d.~~

~~KPMG Accountants N.V.~~

~~8~~

~~26 augustus 2021~~

~~(mede) betrekking heeft.~~

~~KPMG Accountants N.V.~~

vragen worden beantwoord in nauwe samenwerking met de Medisch Ethische Toetsings Commissie en de functionaris gegevensbescherming.

Scholing

De Parnassia Groep Academie verzorgt een uitgebreid aanbod aan bij- en nascholing, op thema gebundelde leerpaden, het leiderschapsprogramma, (team)coaching en professionele begeleiding.

Zowel zorgprofessionals en collega's in de ondersteuning als collega's met een leidinggevende functie kunnen bij de Academie terecht voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Ook externe partners hebben toegang tot het scholingsaanbod van de Parnassia Groep Academie.

Bedrijfsscholing

In 2020 heeft de afdeling Bedrijfsscholing het zeer diverse aanbod van leerproducten verder uitgebreid. De leerproducten worden aangeboden aan alle collega's van Parnassia Groep via het leerportaal.

Leerportaal

We bieden online cursussen, trainingen, gemengde leervormen, congressen, livestreams (die ook achteraf teruggekeken kunnen worden) en online groepstrainingen. Hiermee wordt leren nog meer plaats- en tijdsonafhankelijk voor alle circa 14.500 Parnassia Groep-collega's.

In 2020 werden 26.469 nieuwe inschrijvingen op online cursussen gedaan, van deze inschrijvingen zijn 16.157 online cursusdeelnames afgerond.

Er zijn 7.866 inschrijvingen geweest op trainingen die in deze periode hebben plaatsgevonden. De diversiteit aan leerproducten die via het leerportaal worden aangeboden is verder uitgebreid. Het gebruik van livestreams en online groepstrainingen is verder uitgebreid, mede vanwege het coronavirus. Een groot gedeelte van het face-to-face-aanbod is omgezet naar online groepstrainingen om gezondheidsrisico's te beperken. Er is een upgrade geweest van de digitale leeromgeving voor de online cursussen. Ook is er een grote opruimslag geweest onder alle online cursussen om al het materiaal gebaseerd op het verouderde Adobe Flash te vervangen.

Enkele voorbeelden van actuele ontwikkelingen in het scholingsaanbod:

- 'Toekomst Fit': visie op en aanpak van het nieuwe leren en werken.
- Start gemaakt met 'Wie is klant' (stakeholdermapping en overlegstructuren).
- Veiligheidstrainingen zijn wisselend face to face en online, maar vooral online na de lockdown.
- Pilots voor de online training suïcidepreventie (jeugd- en volwassenenvariant) zijn met succes afgerond en de eerste trainers zijn getraind. In januari 2021 gaan de eerste trainingen voor collega's van start. De videofilm 'Voorbeeldgesprek suïcidepreventie' is opgeleverd en te bekijken in de leeromgeving.
- In totaal zijn 115 nieuwe of vernieuwde leeractiviteiten gepubliceerd op het leerportaal.

Leiderschapsontwikkeling

De vraag naar scholing van onze leidinggevenden is onverminderd groot. Parnassia Groep heeft een programma voor leiderschaps- en talentontwikkeling voor de eigen collega's. Leidinggevenden en (top)management worden voor het grootste deel uit de eigen gelederen gerekruteerd: dat is een bewuste keuze. Zo heeft het talent in onze organisatie volop doorgroeimöglichkeiten en werken we samen aan het realiseren van onze visie op leiderschap en professionele ontwikkeling.

Voor de verschillende niveaus leidinggevenden is er aanbod. We lichten twee routes uit:

Leiderschapsroute Hoger Kader (voorheen Talentenclub Hoger Kader):

- We hebben een curriculum samengesteld met een doorloop van twee jaar.
- De afgelopen periode hebben vier deelnemers de route afgerond; drie van hen zijn tijdens de leiderschapsroute al doorgestroomd naar een directiefunctie. Dat geldt ook voor een van de huidige deelnemers.
- In januari 2021 mogen we twee nieuwe deelnemers verwelkomen en er zitten drie kandidaten in de selectieprocedure.

Leiderschapsroute Midden Kader (voorheen Leerroute Herstelgericht Leiderschap):

- De Leiderschapsroute Midden Kader 11 wordt januari 2021 afgerond. Twaalf deelnemers zullen tot een afronding komen van deze route, waarvan acht reeds een leidinggevende rol hebben.
- De leiderschapsroute Midden Kader 12 is in november 2020 online van start gegaan met achttien deelnemers.

Professionele begeleiding

De Academie voorziet in de vraag naar begeleiding voor collega's van Parnassia Groep. Zij behandelt de aanvragen en verzorgt de matching van:

- teamcoaching;
- individuele coaching;
- supervisie;
- intervisiebegeleiding;
- mediation;
- mentorschap (voorheen managementcoaching);
- procesbegeleiding (denk aan thema- of teamdagen en veranderingstrajecten).

Professionele begeleiding kan een belangrijke bijdrage betekenen aan de duurzame inzetbaarheid en loopbaanontwikkeling van collega's

Opleidingen

De Parnassia Groep Academie verzorgt als het opleidingsinstituut van Parnassia Groep initiële opleidingen (beroepsopleidingen) zoals die tot verpleegkundige of agoog. Verder bieden we specialistische opleidingen aan zoals die tot GZ-psycholoog, klinisch psycholoog, psychotherapeut, psychiater (voor volwassenen, kinderen en jeugd en ouderen), verslavingsarts en verpleegkundig specialist. Ook organiseert de Academie nascholing in samenwerking met diverse opleidingsinstellingen en bibliotheekdiensten.

Leerwerktrajecten en stages

De Parnassia Groep Academie draagt bij aan het opleiden tot verpleegkundige (mbo, hbo en master) of agogische medewerkers door middel van leerwerktrajecten en stages. Daarnaast bieden wij stageplaatsen voor andere professionals in opleiding, zoals ervaringsdeskundigen en secretariële medewerkers.

Het kennismaken met de GGZ via een stageplaats is een belangrijke manier om jonge mensen voor de GGZ te interesseren. In 2020 zijn er ruim 1.125 stageplaatsen (inclusief werkveldbezoeken en maatschappelijke stages) gerealiseerd.

In alle regio's hebben veel online selectiegesprekken plaatsgevonden met studenten van diverse opleidingen, om steeds alle beschikbare stageplaatsen in te vullen. Daarnaast zijn er doorlopend externe activiteiten in de vorm van events als stage-/oriëntatiemarkten, beroepenbeurzen en werkveldbezoeken voor verpleegkundigen in opleiding, maar ook voor zij-instromers.

- 2020 was ook voor het stagebureau een bijzonder jaar. Vanaf maart 2020 zijn alle fysieke gastlessen/events/werkveldbezoeken omgezet naar online ontmoetingen. We hebben 7 gastlessen geregistreerd, waaraan in totaal 168 leerlingen hebben deelgenomen. In totaal hebben er 253 werkveldbezoeken plaatsgevonden.
- Er hebben 5 studenten een maatschappelijke stage gelopen binnen Parnassia Groep. Alle andere maatschappelijke stages zijn niet doorgegaan in verband met corona.
- Een aantal stageplaatsen zijn ingetrokken, omdat er in verband met corona geen juist leerclimaat geboden kon worden. Verreweg de meeste stages hebben, soms in aangepaste vorm, doorgang kunnen vinden.
- Er hebben 11 physician assistants (ieder 1 maand) en 3 medisch hulpverleners (ieder 64 uur) meegelopen op de afdelingen binnen diverse zorgbedrijven.
- 4 online gastlessen zijn gegeven aan hogescholen.
- In samenwerking met JINC zijn 4 online bliksemsstages verzorgd voor middelbare scholieren om op deze wijze toch jonge leerlingen kennis te laten maken met de GGZ.
- Het stagebureau is in gesprek om vanuit SROI in samenwerking met Philips 3 patiënten die starten met hun opleiding tot ervaringsdeskundige bij het Zadkine-college een stageplaats aan te kunnen bieden voor volgend schooljaar (september 2021). Het gaat dan om onze eigen patiënten, die al ver zijn in hun herstelfase en de BEP hebben afgerond. Philips betaalt de opleidingskosten.

Een mooie samenwerking tussen de jobcoaches/ behandelaars, Bedrijfsscholing (SB en BEP), de coördinator SROI en Zadkine.

- In 2020 hebben 226 masterstudenten stage gelopen binnen Parnassia Groep. Dit zijn er 31 meer dan in 2019 (195).
- In 2020 hebben 250 studenten van het hbo stage gelopen binnen Parnassia Groep. Dit zijn er 6 meer dan in 2019 (344) en 41 meer dan in 2018 (309). Deze stijging komt doordat het stagebureau steeds meer hbo-v-studenten weet te plaatsen (30% stijging ten opzichte van 2019).
- In 2020 hebben 291 studenten van het mbo stage gelopen binnen Parnassia Groep. Dit zijn er 86 minder dan in 2019 (377). Deze daling is met name toe te schrijven aan corona en de stijging van het aantal geplaatste studenten hbo-v. Ook zijn er in 2020 minder administratieve stagiair(e)s geplaatst.

Enkele ontwikkelingen en mijlpalen in 2020

Een enthousiaste groep eerstejaars Social Work-studenten van Hogeschool Inholland Alkmaar startte in november met hun stage. De studenten zijn de komende maanden actief binnen een van de volgende projecten: Buddy bij Brijder Verslavingszorg, Buddy bij REAKT Inloop Jeugd, Unity Project Brijder Verslavingszorg Preventie. Een mooie kans voor studenten om kennis te maken met de GGZ.

Er is een start gemaakt met de kwaliteitsstandaard voor de beroepspraktijkvorming (bpv). Binnen deRotterdamseZorg (RAAT + DAAD) is de standaard ontwikkeld, om een platform te bieden voor de drie Rotterdamse roc's (Albeda College, Hoornbeeck College en Zadkine) om samen met de zorginstellingen de kwaliteitseisen aan de bpv te beschrijven en te realiseren. In de kwaliteitsstandaard worden de rollen van het onderwijs, het leerbedrijf en de SBB beschreven op vier gebieden: de kwaliteit van de voorbereiding van de bpv, de kwaliteit van de begeleiding in de bpv, de organisatie van de begeleiding in de bpv en de kwaliteitsbewaking van de leerplaatsen bpv.

In samenwerking met de HR-taskforce Antes, Albeda Zorgcollege, Zadkine en Hogeschool Rotterdam zijn de voorbereidingen rond ZIC Antes (Zorginnovatie Centrum Antes) zo goed als afgerond.

Op 12 november 2020 is de kick-off van de tweede GGZ Experience geweest. Hierin werken de Parnassia Groep Academie, Reakt en de opleiding maatschappelijke zorg van ROC Mondriaan samen, met als doel studenten een positief en realistisch beeld van de GGZ mee te geven. Het thema van dit traject is: herstelgerichte zorg bij Parnassia Groep. Veel van de geplande activiteiten vinden online plaats. Afdelingsbezoeken worden vervangen door het maken van een vlog door de student over zijn/haar stageafdeling. Daarnaast worden er masterclasses gegeven en ruilen de studenten een week van stageafdeling.

Opleiding verpleegkundig specialist GGZ

- Er zijn acht viossen afgestudeerd, de komende maanden zullen er nog zes volgen. Op één na blijven zij allemaal binnen Parnassia Groep werken.
- De productieafspraken en de continuïteit in de begeleiding in coronatijd blijven een aandachtspunt. De meeste afdelingen zijn zich hiervan bewust en de communicatie hierover verloopt over het algemeen goed. Het onderwijs op afstand gaat 100% online, het onderwijs binnen Parnassia Groep is voor ongeveer 80% online.

Opleiding gedragswetenschappen

- Dankzij de inspanningen van de Nederlandse GGZ en andere partijen zijn er 40 extra gesubsidieerde opleidingsplekken voor de GZ gecreëerd voor 2021 waarvan Parnassia Groep 4 plekken toegekend heeft gekregen.
- Landelijk is het Programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen van start gegaan.
- De projectteams in dit programma gaan adviezen formuleren over een directe aansluiting tussen de master- en GZ-opleiding (AMG).

Overzicht opleidingen 2020		
	In opleiding in 2020	Gediplomeerd 2020
GZ-psycholoog	227	73
Klinisch psycholoog	65	15
Klinisch neuropsycholoog	11	1
Psychotherapeut	50	14
Totaal	353	103

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

Medisch-specialistische opleidingen

De supervisorenlaining heeft in december 2020 online plaatsgevonden voor de regio Haaglanden met als onderwerp het nieuwe opleidingsplan; er waren 82 deelnemers. Voor de regio Rijnmond vond op 12 november 2020 een digitale supervisorenlaining plaats. De regio Noord-Holland is met de voorbereidingen bezig voor verzelfstandiging van de opleiding psychiatrie in deze regio.

Opleidingsplaatsen

In 2020 zijn er sollicitatierondes gehouden voor arts-assistenten in drie regio's, en vervolgens zijn er 10 arts-assistenten aangenomen in de regio Haaglanden, 3 in de regio Noord-Holland en 8 in de regio Rijnmond. Er zijn 14 aiossen psychiatrie geregistreerd als psychiater, waarvan er 11 binnen Parnassia Groep werkzaam zijn.

Instroom, doorstroom en uitstroom

- De instroom was in 2020 in de regio's Haaglanden, Noord-Holland en Rijnmond 19.
- Inclusief externe stages van aiossen van andere instellingen zijn in totaal in 2020 voor de regio's Haaglanden, Noord-Holland en Rijnmond 108 aiossen doorgestroomd.
- In de regio's Haaglanden, Noord-Holland en Rijnmond zijn in 2020 13 aiossen geregistreerd als psychiater.

Bibliotheek

De bibliotheek van de Parnassia Groep Academie speelt een belangrijke rol in de ontsluiting en distributie van kennis. Specialistische en professionele kennisontwikkeling en ondersteuning bieden zijn daarbij speerpunten.

Enkele vermeldenswaardige ontwikkelingen in 2020:

Dienstverlening

- De bibliotheek is, met wat aanpassingen en met een minimale bezetting op locatie, dagelijks open geweest.
- Het aantal leenverzoeken uit het hele land is flink gestegen. Dagelijks worden tientallen verzoeken gehonoreerd en wordt de gevraagde informatie per post verstuurd.
- Het historisch bezit van het dr. Leo Kannerhuis is beoordeeld en voor zover relevant overgedragen aan de Historische Commissie.

Fivoor

- De boekencollectie van De Kijvelanden is in beheer genomen; actuele boeken zijn geïntegreerd in de collectie.
- Middels een laptop-meeleekprogramma biedt de bibliotheek een-op-een-ondersteuning bij literatuuronderzoek.
- De collega's van Fivoor kunnen gebruikmaken van het gehele aanbod.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 5: WERKEN MET PARTNERS

Om mensen met psychische problemen zo goed mogelijke zorg te kunnen bieden werkt Parnassia Groep met diverse externe partners samen. Hieronder geven we een beeld op hoofdlijnen van het netwerk waarin Parnassia Groep acteert. Een netwerk dat vele invalshoeken kent (o.a. landelijk, regionaal, bestuurlijk, sectoraal). We lichten er hier een paar uit.

In de media

Het afgelopen jaar is de GGZ als sector regelmatig in het nieuws geweest. Vaak ging het dan over wachtlijsten, administratieve lasten, incidenten of om personen met verward gedrag. Thema's die direct bijdragen aan het stigma waar velen mee te maken hebben. Ook corona heeft ervoor gezorgd dat de GGZ regelmatig in het nieuws kwam.

Vanwege de coronapandemie was er het afgelopen jaar veel aandacht in de media voor de gevolgen van de hygiëne- en afstandsregels en het effect daarvan op de psyche en het lichamelijk welzijn. Vooral eenzaamheid, verveling en druk op het gezin vanwege thuiswerken en digitaal onderwijs lagen op de loer. Aspecten die kunnen leiden tot somberheid, angst en middelengebruik.

Er werd gekeken naar hoe de GGZ-sector omging met de beperkingen vanwege corona. Online en digitaal behandelen werd veelal de norm in de eerste fase van de coronacrisis. Voor sommige groepen patiënten betekende dat een uitkomst en een vooruitgang in de behandeling. Terwijl er ook patiënten en zorgcollega's zijn die moeite hebben met het afstand houden. Zeker in die situaties waarbij een hand op de rug betekenisvol kan zijn.

Parnassia Groep heeft vooral een voorlichtende rol gehad door via de media de samenleving te informeren hoe om te gaan met de druk die burgers ervaren door corona en zo beginnende psychische problemen te voorkomen. Preventie en het tijdig aanpakken van problemen dragen bij aan een (ook in economisch opzicht) gezondere samenleving. Gelukkig hoeft niet iedereen met psychische problemen in de GGZ behandeld te worden. Ook het thema 'aanpak wachtlijsten' is regelmatig in het nieuws geweest. Het laten zien van de maatschappelijke waarde van Parnassia Groep is het uitgangspunt in onze contacten met journalisten, redacteuren, programma- en documentairemakers, beleidsbepalers, bestuurders en lokale en landelijke politici.

In 2020 hebben Parnassia Groep en haar merken bijna 800 vermeldingen gehad in journalistieke artikelen, opiniestukken, documentaires en actualiteitenprogramma's op zowel radio als televisie of daaraan deelgenomen. Vaak vanuit onze expertise of vanwege innovatieve ontwikkelingen en soms bij incidenten. In alle gevallen streven wij naar transparantie en nuance.

Public affairs

Goede contacten met onze omgeving, gemeenten en de landelijke politiek zijn cruciaal om ons werk te kunnen doen. Om mee richting te geven aan de ontwikkelingen in de zorg organiseerden we ook in 2020 weer werkbezoeken en voerden we gesprekken met beleidsbepalers, al dan niet virtueel. Wij laten graag het dagelijks werk van onze teams zien, en hoe we in de praktijk werken aan verbeteringen en vernieuwing. Daarbij zetten we in op het opbouwen en versterken van relaties. We willen benadrukken dat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het bereikbaar, toegankelijk en betaalbaar houden van kwalitatief goede zorg en ondersteuning. Behalve voor de inhoud van ons werk vragen we ook aandacht voor zaken die ons belemmeren, zoals voor zorg die niet of onvoldoende wordt betaald, wachttijden, administratieve lasten en arbeidsmarktproblematiek.

In januari 2020 bezocht Paul Blokhuis, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Parnassia Groep. Hij sprak met de Transfertafel Wachtlijsten Rotterdam en maakte kennis met onze online behandelingen (zie zijn [vlog](#)). Later dat jaar sprak hij online met verpleegkundig specialisten over de implicaties van de Wet verplichte ggz.

Wethouders Hans van der Velde (Hellevoetsluis) en Wilbert Borgonjen (Westvoorne) gaven in februari het startsein voor het sociaal gebiedsteam Hellevoetsluis-Westvoorne.

Hare Majestiet Koningin Máxima bezocht Parnassia Groep om te praten over de ([landelijke](#)) gevolgen van de coronapandemie voor de geestelijke gezondheidszorg, waarbij er aandacht was voor zowel de huidige problemen als de kansen en nieuwe ontwikkelingen.

Verder werkten we intensief samen met gemeenten en omwonenden bij terreinontwikkelingen in Castricum, Poortugaal en Den Haag. Zo introduceerden we onder andere een SMS-service voor omwonenden van het terrein Poortugaal.

Specifiek werd aandacht gevraagd voor de kinderen en jongeren die acute hulp nodig hebben (jeugd-GGZ en jeugdzorg). Met name gedurende de tweede lockdown, in het najaar van 2020, werd duidelijk dat de coronamaatregelen een direct effect hadden op het psychische welzijn van vooral jongeren. Onder andere angststoornissen, eetstoornissen en depressie namen toe terwijl de capaciteit, in een systeem dat al onder druk stond, ontoereikend was. Eind 2020 en in het eerste kwartaal van 2021 is samen met de Nederlandse GGZ en andere jeugdzorgorganisaties een lobby gevoerd richting de landelijke politiek om aandacht te vragen voor dit acute probleem. Kamervragen hebben ertoe geleid dat door staatssecretaris Blokhuis ruim 600 miljoen beschikbaar is gesteld om de eerste nood te lenigen.

Vrijwilligers

Bijna 800 vrijwilligers (inclusief Antes Zorg) dragen bij aan het werk van Parnassia Groep. Zij ondersteunen bij de begeleiding van activiteiten, hebben een-op-een-contacten met patiënten, zijn gastheer of gastvrouw op een afdeling, begeleiden patiënten naar de kerk of geven voorlichting over bijvoorbeeld drugsgebruik. Daarnaast zijn er veel vrijwilligers actief in de medezeggenschap patiënten. Al deze vrijwilligers zijn van zeer grote waarde voor de wijze waarop wij zorg kunnen leveren.

Vrienden Parnassia Groep

De doelstelling van deze gelieerde stichting is het ondersteunen van de zorg van Parnassia Groep door patiënten extra's te bieden op het gebied van wonen, werken, studeren en recreëren.

De jaarplanning zoals die in januari 2020 werd gemaakt met onder andere meerdere fondsenwervende evenementen en verwenactiviteiten voor onze patiënten ging in maart op de schop vanwege corona.

Galadiner Atrium

De planning en organisatie voor het eerste galadiner van 2020 (op 23 maart) in het Atrium aan het Spui in Den Haag waren zo goed als rond. Het menu was samengesteld, de gasten waren uitgenodigd, alle materialen waren besteld om ditmaal voor 180(!) patiënten een mooi galadiner te realiseren. Echter begin maart waren wij genoodzaakt om dit diner af te blazen. Met een van de sponsoren van dit evenement hebben we eind van het jaar een alternatief aan kunnen bieden. Patiënten hebben een traditioneel kerstpakket ontvangen.

Inspelen op noden, uitzonderingen

De stichting Vrienden Parnassia Groep heeft getracht om zoveel mogelijk in te spelen op wat nodig was. Een paar voorbeelden: Het bestuur van het Fonds Noodhulp maakte extra middelen vrij om meer voedselbonnen uit te reiken aan patiënten. Daarnaast maakten we regelmatig uitzonderingen op het staande beleid om zo onze veelal geïsoleerde patiënten zoveel mogelijk te ondersteunen. Bijvoorbeeld door de aanschaf van leerzaam spelmateriaal waardoor speltherapeuten online in contact konden blijven met autistische jongeren.

Concerten

In samenwerking met Live Music Now konden wij bijna twintig buitenconcerten aanbieden op verschillende locaties. Deze waren een welkomte en aangename verrassing voor onze patiënten, die veelal eenzaam en zonder contact van familieleden in onze kliniken, verpleeg- en verzorgingshuizen verbonden waren.

Aandacht voor kinderen en jeugd

Stichting Vrienden Parnassia Groep schonk laptops en mobiele devices aan kinderen die tijdens de eerste lockdown in de klinieken verbleven en onderwijs op afstand enkel via deze weg konden volgen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Parnassia Groep heeft aandacht voor people, profit en planet hoog op de agenda staan. **KPMG Audit Document waarop ons rapport 1949033 21W00178614DHG d.d.** KPMG Accountants N.V.

People

Hoe wij zo verantwoord mogelijk werken voor en met mensen, beschrijven we in hoofdstuk 2 *Onze zorg*, dat is gewijd aan onze zorg- en dienstverlening aan patiënten en de samenleving. Ons sociaal beleid en werkgeverschap worden besproken in hoofdstuk 3 *Werken met collega's*. Onder (veel) meer komen daar onze inspanningen op het gebied van Social Return on Investment (SROI) aan bod.

Profit

Als maatschappelijke onderneming zonder winstoogmerk laten we alle opbrengsten direct of indirect ten goede komen aan (verbetering van) de patiëntenzorg. Wel moeten we een beperkt resultaat realiseren als gevolg van de verplichtingen om onder andere leningen voor onze klinische voorzieningen af te lossen en ruimte te hebben voor innovatie en vernieuwingen. De economische kant van ons werk bespreken we in hoofdstuk 6 *Bedrijfsvoering & Financiën*.

Planet

Onze ambitie is om onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te laten zijn. Onze inspanningen daartoe en de geboekte resultaten bespreken we onder *Duurzaamheid en milieu* (zie pagina 62).

Samenwerkingen

Hierna volgt een aantal voorbeelden van samenwerkingen in 2020 die exemplarisch zijn voor de wijze waarop we als Parnassia Groep als geheel en vanuit de verschillende onderdelen samenwerking met partners vorm en inhoud geven.

De Nederlandse GGZ

Het jaar 2020 was een verkiezingsjaar. Door corona werd de zorg in brede zin een nog belangrijker maatschappelijk onderwerp. Samen met de Nederlandse GGZ is gewerkt aan een position paper om de toekomst van de zorg, specifiek de GGZ, onder de aandacht te brengen. Onderwerpen als het zorgstelsel, regionale focus en preventie zijn zo geagendeerd en terechtgekomen in de verschillende verkiezingsprogramma's. Vanuit Parnassia Groep heeft Marc Blom hieraan een belangrijke bijdrage geleverd.

In het kader van corona heeft het hele jaar intensieve samenwerking plaatsgevonden vanuit het crisisteam (later kernteam) corona met de Nederlandse GGZ. Beleidsstukken, uitgewerkte protocollen en handreikingen zijn over en weer gedeeld. Toen bleek dat in het advies van de Gezondheidsraad over de landelijke vaccinatiestrategie de GGZ als sector was vergeten (patiënten en collega's) in het kader van de prioritering, is een gezamenlijke lobby gestart om op zijn minst onze meeste kwetsbare patiënten en hun verzorgers/behandelaars met voorrang te vaccineren. Het vaccinatiedraaiboek dat het vaccinatieteam van Parnassia Groep heeft opgesteld, is breed gedeeld als voorbeeld voor collega-instellingen.

Casuïstiektafels hoogcomplex GGZ

Eind januari 2020 vond een debat plaats tussen staatssecretaris Blokhuis en de Tweede Kamer over aanhoudende wachttijden en mensen met de hoogste nood, die onvoldoende een beroep kunnen doen op de GGZ. De staatssecretaris heeft tijdens dat debat aan de Tweede Kamer toegezegd dat hij zorgverzekeraars en grote GGZ-aanbieders gaat vragen om een plan te maken voor hoe zij gaan zorgen voor landelijk voldoende behandelcapaciteit in de hoogcomplex GGZ-zorg.

Bij de start van deze tafels is er landelijk gekozen voor acht regio's waarbinnen de grootste GGZ-aanbieder de partij is die de coördinerende rol heeft. Parnassia Groep heeft deze verantwoordelijkheid voor de regio's Haaglanden en Rijnmond.

De doelgroep waarvoor de casuïstiektafels hoogcomplex zorg zijn bedoeld, vraagt om maatwerk. De twee casuïstiektafels zijn daarom geen vast overleg met een vaste frequentie en een vaste groep deelnemers. Per casus wordt door de bestuurder zorg (die voorzitter is van de casuïstiektafel) op basis van de aangeboden casus beoordeeld welke professionals/partners bij de beoordeling van de casus betrokken moeten worden, en wie welke rol kan spelen in het leveren van een passend aanbod.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Horizontaal toezicht

Parnassia Groep is in 2019 gestart met het traject horizontaal toezicht. Dit is een gezamenlijk traject van Parnassia Groep en een vertegenwoordiging van zorgverzekeraars met betrekking tot de rechtmatigheid van zorguitgaven vanuit de Zorgverzekeringswet. Het gaat hierbij over correct registreren en declareren enerzijds en gepast gebruik van zorg anderzijds.

Deze samenwerking leidt tot een andere manier van verantwoording (proces- en systeemgericht), waarbij een verschuiving plaatsvindt van achteraf controles naar vooraf beheersing van de registratie- en declaratieprocessen van Parnassia Groep. Hiertoe is in 2020 onder andere een control framework opgesteld, waarin de risico's ten aanzien van de rechtmatigheid van registreren en declareren en de beheersmaatregelen zijn beschreven. Dit control framework vormt de basis voor de verantwoording naar de zorgverzekeraars.

Parnassia Groep is per 1 januari 2021 overgegaan op horizontaal toezicht, wat betekent dat vanaf 2021 de verantwoording via (gegevensgerichte) zelfonderzoeken is komen te vervallen. Tevens vinden vanaf 2021 geen materiële controles meer plaats vanuit de zorgverzekeraars.

Het horizontale toezicht betekent dat administratieve lasten geleidelijk zullen gaan verminderen en Parnassia Groep steeds meer in control komt ten aanzien van de rechtmatigheid van zorguitgaven vanuit de Zorgverzekeringswet. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan duurzaam gezond.

Lokale partners

Antes heeft in 2020 de bestaande samenwerking met ouderenzorginstellingen geïntensiveerd. Zo is met zorginstelling Aafje een intentieverklaring getekend met als doel de expertises van beide organisaties te bundelen voor de zorg aan ouderen die te maken hebben met complexe gezondheidsproblematiek als gevolg van dementie in combinatie met ernstige gedragsstoornissen en psychiatrische problematiek in combinatie met somatische co-morbiditeit. Een van de concrete resultaten is de ontwikkeling van arrangementen voor deze doelgroepen.

Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ)

In alle drie de kernregio's beschikken wij over regionale crisisdiensten die nauw samenwerken met politie, GGD en andere zorgaanbieders. Wij participeren in de drie kernregio's in het ROAZ (het Regionaal Overleg Acute Zorgketen). Hier wordt in overleg met de somatische ziekenhuizen (de 'witte kolom') gekeken of er witte vlekken zijn in de acute keten. Het afgelopen jaar is deze samenwerking van grote waarde gebleken. Tijdens de eerste coronagolf, toen iedereen te maken had met een situatie die zich nog niet eerder had voorgedaan, is veel kennis uitgewisseld. Later in het jaar konden we anticiperen op maatregelen binnen onze eigen organisatie als gevolg van de ontwikkelingen in de ziekenhuizen met betrekking tot corona. Draaiboeken voor de verschillende kleurcodes voor zwaarte van de pandemie zijn gedeeld, zodat men over en weer wist welke stappen gezet werden bij bepaalde niveaus van de pandemie.

Financiers

Parnassia Groep kent vijf financieringsstromen: de Zorgverzekeringswet (Zvw), Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet langdurige zorg (Wlz) en justitie. In totaal sluit Parnassia Groep jaarlijks ruim driehonderd contracten af met zorgverzekeraars, gemeenten, zorgkantoren en het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In de samenwerking met onze financiers leggen we de nadruk op de inhoudelijke ontwikkelingen in de zorg voor patiënten. We doen dit door middel van het geven van webinars, het organiseren van individuele betrokkenheid tussen financiers en de vernieuwingen die we inzetten. Het belang van kostendekkende tarieven blijft een belangrijk punt van aandacht in alle afspraken die we maken. We geloven erin dat kostendekkende tarieven die voldoende ruimte bieden voor een gezonde bedrijfsvoering en innovatie de basis moeten zijn in onze afspraken.

Daar waar dit niet vanzelf gaat, spannen wij ons in om afspraken over kostendekkende tarieven te maken, in het uiterste geval is daar binnen aanbestedingen het middel van een kort geding. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het samen met de zorgverzekeraars adresseren van de vraagstukken die er zijn rondom de financiering van de zorg. Hierna volgt een aantal voorbeelden.

Onderzoek Hoge Kosten Cliënten (HKC) met Zilveren Kruis door Gupta

Met Zilveren Kruis hebben wij een intensief traject doorlopen om te komen tot passende afspraken voor 2019, 2020 en 2021. De kern van de discussie betrof een toename van de zorgkosten in

KPMG Audit

Bewijsstuk waarop ons rapport

1849033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

2019. Deze werd voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het aantal mensen waarvan de behandeling meer dan € 50.000 kostte.

Op ons voorstel om een onderzoek te doen naar deze toename van 110 extra cliënten is Zilveren Kruis uiteindelijk ingegaan. Daarbij stelden zij voor om gezamenlijk een onderzoeksopdracht te geven aan een onafhankelijke derde. De opdracht werd gegeven aan Gupta. In een intensief traject waarbij de data van beide organisaties werden onderzocht werd samen met onze afdelingen data science, control en verkoop gekomen tot een rapport met een aantal verklaringen voor de toename.

Die uitkomsten leidden vervolgens tot een aanpassing van de afspraken voor 2019, 2020 en 2021. Wij hebben ook aan andere verzekeraars voorgesteld om soortgelijke onderzoeken te doen, die inzicht geven in de zorg die wij verlenen. De transparantie en verdieping die dergelijke onderzoeken geven, ondersteunen het gesprek over de inhoud van zorg en het gepast gebruik van zorg. Deze ontwikkeling van het onderzoeken van de doelgroep cliënten met een EPA en cliënten met hoge kosten hebben wij in 2018 en 2019 al bij de ketenzorgbedrijven in gang gezet. Transparantie en het beheersen van de kosten voor deze doelgroep zijn van groot belang. De door de zorghoudelijke directies van de ketenzorg ingezette onderzoeken naar deze doelgroepen sluiten goed aan bij de doorontwikkeling van horizontaal toezicht en gepast gebruik van zorg.

In 2021 zullen een proces van het delen van informatie en het opbouwen van gezamenlijke verdiepende beelden van de zorg die wij leveren, bijdragen aan het komen tot passende afspraken in 2022. Doordat wij de noodzakelijkheid en passendheid van onze zorg voor deze doelgroep goed kunnen toelichten, wordt het mogelijk het gesprek over de verantwoordelijkheid voor de kosten van deze zorg met verzekeraars beter te voeren. Vanwege de enorme druk op de toegankelijkheid van zorg voor complexe GGZ enerzijds en de kostendruk anderzijds, is het helpend dat wij hier al geruime tijd een duidelijk programma voor hebben.

Zorgprestatiemodel

De afgelopen twee jaar is vanuit Parnassia Groep in het landelijk programma Zorgprestatiemodel gewerkt aan de nieuwe bekostiging van de GGZ in de Zvw. We hebben daar onze expertise - kennis van bekostiging en inhoud - ingezet om samen met de branchepartijen, verzekeraars, NZa, MIND en beroepsverenigingen te bouwen aan een bekostiging die beter past bij de zorg die we leveren en die voor onze collega's die dagelijks de zorg leveren simpeler is en daarmee een beperktere administratieve belasting vormt. De invoering van de nieuwe bekostiging is een feit per 2022.

Doorontwikkeling stuurgroep jeugd en kernteam

Het werken met kernteam is een belangrijke schakel in het optimaliseren van de jeugdketen binnen een gedecentraliseerd stelsel. De kernteam bestaan uit managers zorgbedrijf, controllers, teamadviseurs en collega's verkoop. Binnen dit verband wordt de realisatie van de contractuele afspraken en nieuw af te sluiten contracten besproken en gevuld en wordt waar nodig actie ondernomen. De kernteam rapporteren aan de stuurgroep jeugd en leggen kwesties die zij zelf niet kunnen oplossen voor aan de stuurgroep. De stuurgroep monitort en initieert waar nodig.

Binnen de stuurgroep is er, in tegenstelling tot in eerdere jaren waarin veel ad-hocproblematiek aan de orde was, aandacht besteed aan de structurele verbetering van de keten. Er is met elkaar gesproken over het organiseren van een 'swingende keten', wat de kernmerken ervan zijn en wat daarvoor nodig is. Een cruciale behoefte van de kernteam is de tijdige beschikbaarheid van correcte en volledige informatie. Om in deze behoefte te voorzien zijn acties ondernomen die echter door beperkte capaciteit van de ondersteunende diensten nog niet zijn afgerond.

De collega's van zorgverkoop werken binnen de kernteam en de stuurgroep nauw samen met de zorgbedrijven, waardoor de opvolging van contractuele afspraken direct(er) gevuld wordt en bijgedragen wordt aan intern en extern begrip en aanpassing.

Bestendig wikaanpak Haaglanden

In 2015 is er vanuit zorgverkoop een dialoog op gang gebracht tussen de gemeente Den Haag en Parnassia ten behoeve van een verbeterslag van het aanbod in de wijk. Dit heeft geresulteerd in twee uitbreidingen van het Parnassia Groep-aanbod in de wijken van Den Haag.

Zo is er een uitbreiding ten behoeve van de OGGZ. Voor de uitvoering van de OGGZ is de gemeente Den Haag vanuit de Wmo verantwoordelijk. Hierbij gaat het om het vroegtijdig signaleren, ingrijpen (bemoeizorg)

KPMG Audit

De gemeente Den Haag ons rapport

1849033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

en naar zorg toeleiden van mensen die zelf geen actieve hulpvraag uiten of zorgverlening mijden. Om dit effectief te kunnen doen, is kennis van de doelgroep, hun gedrag en functioneren en de wijze waarop zij het beste kunnen worden benaderd noodzakelijk. Specifiek voor deze doelgroep heeft de gemeente vanuit de Wmo daarom capaciteit toegevoegd aan de reeds bestaande veertien gespecialiseerde GGZ-wijkteams. Daarmee beschikken deze teams over deskundige medewerkers die deze outreachende bemoeizorg kunnen uitvoeren. Zij kunnen mensen die 'onder de radar' een kwijnend bestaan leiden of juist zorgmijdend gedrag vertonen en soms overlast veroorzaken actief benaderen en naar passende zorg toeleiden.

Door de scheiding tussen verzekerde zorg en maatschappelijke ondersteuning werd er niet automatisch een verbinding gelegd tussen behandeling en bijbehorende ondersteuning en begeleiding. Hierdoor kwam een aansluitende keten van zorg en ondersteuning niet uit zichzelf tot stand. De gemeente Den Haag heeft daarom besloten om vanuit de Wmo bij te dragen aan de activiteiten van de GGZ-teams. Waar nodig bieden GGZ-professionals ondersteuning. De begeleiding wordt geboden omdat dit voor een goed verloop van de behandeling (herstel in de thuissituatie) van de cliënt noodzakelijk is.

Met de opbouw van geïntegreerde GGZ in de wijk draagt de gemeente bij aan de uitvoering van de doelstellingen van het hoofdlijnenakkoord GGZ. Samen met de uitvoerende partijen willen wij deze geïntegreerde aanpak in de aankomende jaren verder ontwikkelen naar een 'netwerkaanpak'. Rondom de cliënt en in diens eigen woonomgeving wordt een netwerk van zorg georganiseerd van directe (in)formele behandeling, begeleiding en steun. Concreet betrokken daarbij zijn de huisarts, inclusief de POH-GGZ (praktijkondersteuner huisarts), basis-GGZ, multidisciplinaire gespecialiseerde GGZ-teams, de JMO-teams, BW- en MO-aanbieders en andere partijen die werken aan maatschappelijk herstel.

Patiënten- en familieorganisaties

De belangen van onze patiënten worden in de eerste plaats behartigd door onze cliëntenraden per zorgbedrijf en de Concerncliëntenraad. Deze raden onderhouden relaties met diverse regionale cliëntenplatforms en landelijke patiëntenorganisaties. Ook kent Parnassia Groep regionale familieraden (zie pagina 12). De directies van onze zorgbedrijven onderhouden daarnaast contacten met de voor hun regio's en specifieke patiëntengroepen relevante (categorale) patiënten- en familieorganisaties.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 6: BEDRIJFSVOERING EN FINANCIËN

Inleiding

Duurzaam gezond is het uitgangspunt voor Parnassia Groep. Zoals eerder in dit jaarverslag aangegeven, was de ambitie voor 2020 om het herstel van 2019 in stijgende lijn voort te zetten. Corona heeft ertoe geleid dat we onze ambities in dat opzicht hebben moeten bijstellen. We hebben het herstel van 2019 wel vast kunnen houden in 2020. Niet in de laatste plaats door de inzet van onze ondersteunende diensten.

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen met betrekking tot de verschillende onderdelen van de ondersteunende diensten. Collega's (HR) en leren en ontwikkelen (de Parnassia Groep Academie) zijn in de hoofdstukken 3 en 4 uitgebreid aan bod gekomen. In dit hoofdstuk gaan we in op huisvesting/vastgoed, facilitaire zaken, ICT en de administratieve organisatie. Verder is er uiteraard aandacht voor de financiële stand van zaken en ten slotte schetsen we ook nog een perspectief op de ontwikkelingen in de GGZ in de komende jaren.

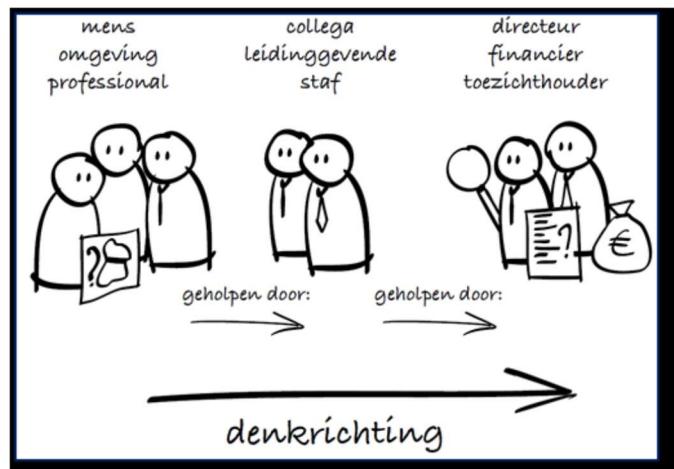
Professionalisering van de ondersteunende diensten

De afgelopen jaren is Parnassia Groep door diverse fusies en aansluitingen gegroeid tot wat zij nu is. Na de laatste fusie met Antes is er gewerkt aan het samenvoegen van de ondersteunende diensten van de beide partijen en het zoeken naar 'the best of both worlds'. Deze integratie is anno 2020 grotendeels afgerond, waarmee ruimte en behoefte is ontstaan om de ondersteunende diensten door te ontwikkelen tot professionele dienstverleners voor de individuele zorgbedrijven en Parnassia Groep als geheel. Deze behoefte wordt nadrukkelijk gevoeld door zowel de zorgbedrijven en de ondersteunende diensten als de raad van bestuur.

In de zomer van 2020 is door de ondersteunende diensten, hierna te noemen professionele diensten, in gezamenlijkheid gestart met een traject om te komen tot een nieuwe gezamenlijke toekomstvisie. Deze visie is begin 2021 in de bestuursraad vastgesteld en zal de komende jaren de leidraad zijn voor de doorontwikkeling van de professionele diensten. Belangrijke elementen in de visie zijn:

- Betere kwaliteit van dienstverlening, passend bij de ambities van de zorgbedrijven.
- Sterke samenwerking tussen diensten, integraliteit van dienstverlening aan opdrachtgevers.
- Meer ruimte voor innovatie door standaardisatie van 'reguliere' diensten.
- Zakelijke en professionele inzet van mensen en middelen.

De doorontwikkeling leidt uiteindelijk tot effectieve en efficiënte ondersteuning afgestemd op de wensen van de zorgbedrijven en met integrale samenwerking (eigenaarschap) tussen de ondersteunende diensten. Met als doelstelling dat de ondersteunende dienstverlening in totaliteit goedkoper wordt en dat er flexibiliteit ontstaat. Om deze ambitie te realiseren wordt in het eerste en tweede kwartaal van 2021 een roadmap opgesteld door de verschillende diensten waarin de te nemen stappen en route worden vastgelegd om in de nieuwe bedrijfsplanperiode de toekomstvisie te realiseren.

Vastgoed en Facilitair

Algemeen

2020 was een bijzonder jaar, waarin corona ook op Vastgoed en Facilitair Parnassia Groep een enorme impact heeft gehad. Op diverse locaties zijn cohortafdelingen ingericht. Dit is samen met onze samenwerkingspartners voortvarend opgepakt. Op alle ambulante vestigingen hebben wij ondersteuning geboden bij het coronaproof maken van de huisvesting zodat de noodzakelijke zorg op deze locaties doorgang kon vinden.

Het in een keer sluiten van alle ambulante locaties heeft Vastgoed veel werk extra opgeleverd. Alle facilitaire diensten op ongeveer 270 locaties moesten in frequentie aangepast worden (schoonmaak, koffievoorziening et cetera).

In mei zijn de 25 grootste locaties volledig coronaproof gemaakt en weer opgestart. Vastgoed heeft ervoor gezorgd dat er looproutes, ontsmettingsmiddelen, spatschermen et cetera aanwezig waren, zodat er verantwoord gewerkt kon worden.

Na deze heropening heeft Vastgoed een corona-RI&E opgestart om te toetsen of de (ruim 500) locaties aan de coronaveiligheidseisen konden voldoen. Daar waar nodig zijn direct acties ondernomen om de situatie te verbeteren. Verder zijn er luchtmeters geplaatst om de luchtkwaliteit te monitoren en zijn alle verhuurders benaderd om rapportages rondom luchtkwaliteit en het gebruik van luchtfilters te overleggen.

Daar waar nodig heeft Vastgoed en Facilitair direct geholpen bij het opstarten en weer sluiten van cohortafdelingen; dit is tientallen keren gebeurd. Vastgoed heeft de logistiek opgezet voor de bevoorrading van alle depots om zo te zorgen dat er tijdig overal voldoende beschermingsmiddelen aanwezig waren.

Vastgoedbeleid

We hebben een meerjarenbeleid per regio opgesteld dat we de komende tijd zullen actualiseren. Dit is gebaseerd op vier pijlers:

1. De komende jaren zullen we een deel van onze ambulante locaties nog meer dan voorheen decentraal gaan huisvesten. Namelijk op het niveau van de stadsdelen van de grote steden waarin we zijn gehuisvest. Hierdoor kan de samenwerking met de verwijzers en maatschappelijke partners in die stadsdelen nog beter vormgegeven worden. Een deel van deze huisvesting zal met deze partners gedeeld worden.
2. Meer ruimte voor wonen op onze woonzorgparken en een goede klinische huisvesting. Onze woonzorgparken hebben in Noord-Holland en Haaglanden een gemengde functie, namelijk zowel een klinische functie als een woonfunctie voor mensen met een EPA en 'gewone' bewoners. Wij zetten verder in op goede klinische huisvesting. De grootste taak ligt wat dit betreft in Rijnmond.
We zetten in op voldoende tweekamerappartementen voor mensen met een EPA die hiermee een goede en veilige huisvesting hebben in een parkachtige omgeving. Dit is noodzakelijk vanwege de zeer grote druk op de sociale woningbouw in onze kernregio's (veel te lange wachttijden) en de groei van deze regio met 10 tot 15% van het aantal inwoners.
3. Gastvrij en efficiënter huisvesten, onder andere door sensoring en deels thuiswerken.
4. Verkoop van delen van de grond en/of gebouwen.

Ad 1. Decentrale huisvesting en ambulante locaties

Deze plannen zullen in de eerste helft van 2021 verder worden geconcretiseerd en daarna stapsgewijs worden uitgevoerd.

Zoetermeer

De huisvesting in Zoetermeer van i-Psy PsyQ Brijder, Parnassia en Youz is uitgebreid en gemoderniseerd.

Velsen en Hoofddorp

In beide plaatsen is de huisvesting van Youz en i-Psy PsyQ Brijder gemoderniseerd.

Den Haag

De huisvesting op De Lijnbaan is gereed gemaakt voor de Hometeams en specialistische teams van i-Psy PsyQ Brijder.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Ad 2) Meer ruimte voor wonen op onze woonzorgparken en goede klinische huisvesting

Regio Rijnmond

Voor de regio Rijnmond stonden in 2020 drie ontwikkelingen centraal:

- a) In april is de nieuwbouwkliniek in Poortugaal opgeleverd: dit betreft prachtige huisvesting voor 144 patiënten van Antes, die voor langere tijd bij ons in zorg zijn.
- b) Tevens is de herontwikkeling van de woonzorgparken Poortmolen (Capelle aan den IJssel) en Poortugaal verder vormgegeven (Antes en Youz) en zijn er inmiddels een aantal stappen gezet om tot bestemmingsplanwijzigingen te komen, zodat er naast zorgfuncties ook reguliere woningbouw op deze locaties kan komen. Dit traject zal deels bestaan uit de realisatie van tweekamerappartementen voor de zorg en deels uit verkoop van grond voor woningbouw van ruime eengezinswoningen.
- c) Een forse vernieuwing van de woonportefeuille van Antes (200 van de 700 plaatsen totaal). Zo zijn de locaties Petristraat (27 plaatsen), Willem Schurmannstraat (20), de Slinge (25) en 1e Pijnackerstraat (18) compleet gerenoveerd. Daarnaast hebben we de Charloisse Lagedijk (70), de Lupinestraat (20) en de Hippiashof (27) als nieuwe locaties in gebruik genomen. Ruim 200 cliënten beschikken nu weer over prachtige huisvesting!

Regio Haaglanden

De herontwikkelingen van de woonzorgparken Rosenburg en Bloemendaal hebben vooruitgang geboekt. Zo is er met woningcorporatie Arcade een samenwerkingsovereenkomst getekend: Arcade gaat op het woonzorgpark Rosenburg 141 appartementen bouwen voor kwetsbare Haagse burgers die onze zorg nodig hebben. Daarnaast zijn er op dit woonzorgpark 5 locaties aangemerkt als potentiële bouwlocatie. Voor woonzorgpark Bloemendaal is het zogenaamde Plan Uitwerkings Kader in overleg met de gemeente zo goed als gereed. Op dit woonzorgpark komen ruim 80 appartementen ten behoeve van patiënten en ruim 200 reguliere woningen.

Tot slot zijn we ten behoeve van Youz gestart met een upgrade van de locatie Dr. Van Welylaan.

Regio Arnhem, Nijmegen, Oosterbeek

Er is een integraal huisvestingsplan opgesteld voor het dr. Leo Kannerhuis, dat onderdeel is van Youz, wat voorziet in een efficiënte benutting van locaties en een upgrade van de gehele portefeuille.

Regio Castricum

De herontwikkeling van het woonzorgpark in deze regio nadert haar voltooiing.

Ad 3) Gastvrij en efficiënter huisvesten, onder andere door sensoring en deels thuiswerken

Door een nieuwe werkwijze na corona en door beter gebruik van sensoring willen we de komende jaren onze huisvesting enerzijds gastvrijer en anderzijds efficiënter organiseren. In 2020 zijn 10 locaties voorzien van sensoring. Dit is bedoeld om de bezetting van de panden te meten en aan de hand van de resultaten tot een optimale benutting van de panden te komen. Dit wordt per regio verder uitgewerkt. Dat zal leiden tot een daling van de gebouwgebonden kosten met zo'n € 6 miljoen in de periode tot en met 2024. Ook zal het leiden tot een daling van de kosten voor dienstverleningsovereenkomsten en contracten met een bedrag van € 2 miljoen in 2022 ten opzichte van 2020.

Ad 4) Verkoop van delen van de grond en/of gebouwen

In 2020 hebben we beperkte verkopen gedaan, met een boekwinst van € 1,4 miljoen. Dit bedrag wordt conform de afspraken met de banken geherinvesteerd in de nieuwe plannen of gebruikt voor aflossing van de bestaande leningen.

De komende jaren, tot 2027, willen we nog tot € 50 miljoen aan opbrengsten realiseren middels verkoop van overtollig vastgoed en gronden in het kader van de herontwikkeling van de diverse woonzorgparken. De opbrengsten hiervan willen we benutten voor herontwikkeling van verouderde klinieken.

Facilitair

Het Facilitair Bedrijf verzorgt alle facilitaire activiteiten van Parnassia Groep gericht op het bijdragen aan een gastvrije, schone en prettige werk- en leefomgeving. Het facilitair management initieert, stuurt

en monitort de processen en samenwerkingsafspraken. Ons motto is 'gewoon goed geregeld en meer'.

Vastgoed en Facilitair Parnassia Groep heeft zich de laatste jaren geleidelijk ontwikkeld tot een regie-organisatie. Ons uitgangspunt voor deze doorontwikkeling is: slechts die functies worden in eigen beheer uitgevoerd die aantoonbaar toegevoegde waarde hebben voor collega's in de organisatie, juist doordat ze in eigen beheer zijn belegd. Hiermee willen we bereiken dat we een toekomstbestendige en meer flexibele organisatie zijn die aansluit op de ontwikkelingen binnen de zorgbedrijven. Door de ondersteunende processen effectiever en efficiënter in te richten, dragen wij bij aan het omlaagbrengen van de kosten per patiënt, zodat er meer geld voor de zorg beschikbaar komt.

In 2020 heeft ook Facilitair, na Vastgoed, die dat al eerder heeft gedaan, de stap naar een regie-organisatie verder uitgewerkt. Na goedkeuring van de OR en de vakbonden heeft dit geresulteerd in de uitbesteding van de facilitaire dienstverlening per 1 januari 2021. Facilitair management, locatiebeheer en de Servicedesk Vastgoed en Facilitair Parnassia Groep worden per die datum verzorgd door onze samenwerkingspartner Yask Facility Management. Via overgang van onderneming zijn de betrokken medewerkers in dienst getreden bij Yask. Begin 2021 worden de laatste puntjes op de i gezet en zullen we ook onze schoonmaakwerkzaamheden volledig hebben uitbested aan onze samenwerkingspartners.

Property Management

Property Management heeft samen met onze samenwerkingspartner SKN alle afrekeningen van de servicekosten op orde gebracht. Daarnaast heeft Property Management een aantal huurovereenkomsten verlengd of juist verkort, waarmee optimaal is ingespeeld op de wensen van de zorgbedrijven.

Verduurzaming vastgoed

Dankzij het ontwikkelde managementinformatiesysteem hebben we goed zicht op het energieverbruik en -kosten van de vastgoedportefeuille. Het systeem levert waardevolle informatie ten aanzien van het gericht verduurzamen van de vastgoedportefeuille. De verduurzamingsinvesteringen (jaarlijks budget € 1,4 miljoen) verdienen zich terug én we voldoen aan onze wettelijke verplichtingen. Verduurzaming op het vlak van energie en CO₂-reductie is een actueel thema binnen Vastgoed en Facilitair Parnassia Groep, net als voor onze samenwerkingspartners. De inzet van een energiemanager levert toegevoegde waarde.

(Duurzaam) Meer Jaren Onderhouds Plan (MJOP)

In 2020 is er een stevige uitbreiding gerealiseerd van het aantal panden waarvoor een MJOP en Duurzaam MJOP beschikbaar zijn.

Het aantal eigendomspanden waarvoor in 2020 een MJOP is gemaakt, telt 84 stuks (ca. 217.300 m²). Tevens is er voor 46 eigendomspanden (ca. 153.300 m²) in de zogenaamde A- en B-categorie (belangrijkste panden) een Duurzaam MJOP gemaakt. Met een Duurzaam MJOP in de hand kunnen er weloverwogen keuzes worden gemaakt ten aanzien van de verduurzaming van onze panden. Momenteel hebben we binnen Vastgoed de focus verlegd naar de huurpanden die in de A-categorie vallen. Hiervoor maken we inpandige MJOP's. De logische vervolgstap is om in 2021 deze ook te realiseren voor de B-categorie huurpanden.

Door de inzet van MJOP's en Duurzame MJOP's krijgen we steeds meer grip op en inzicht in de juiste besteding van de toegewezen budgetten voor de instandhouding en verduurzaming van onze panden.

Organisatie vastgoed en facilitaire zaken

In 2020 zijn de organisatorische ontwikkelingen binnen Vastgoed en Facilitair verder vormgegeven. In het kader van het gezamenlijk organiseren en de integratie met Antes zijn alle ondersteunende faciliterende functies ondergebracht bij Vastgoed en Facilitair. Dit heeft tot gevolg gehad dat er vanuit de diverse zorgbedrijven medewerkers huishoudelijke dienst, locatiebeheerders, huismeesters, facilitaire medewerkers et cetera overgekomen zijn naar Vastgoed en Facilitair.

Duurzaamheid en milieu

Parnassia Groep heeft maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog op de agenda staan. Wij willen goede keuzes maken op het gebied van duurzaamheid op zowel de korte als de lange termijn. Onze ambitie is om onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te laten zijn.

KPMG

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Wij hebben een actief duurzaamheidsbeleid dat zich richt op drie pijlers.

- Gebouwen; bouw en energieverbruik.
- Processen en faciliteiten.
- Mobiliteit en vervoersmanagement.

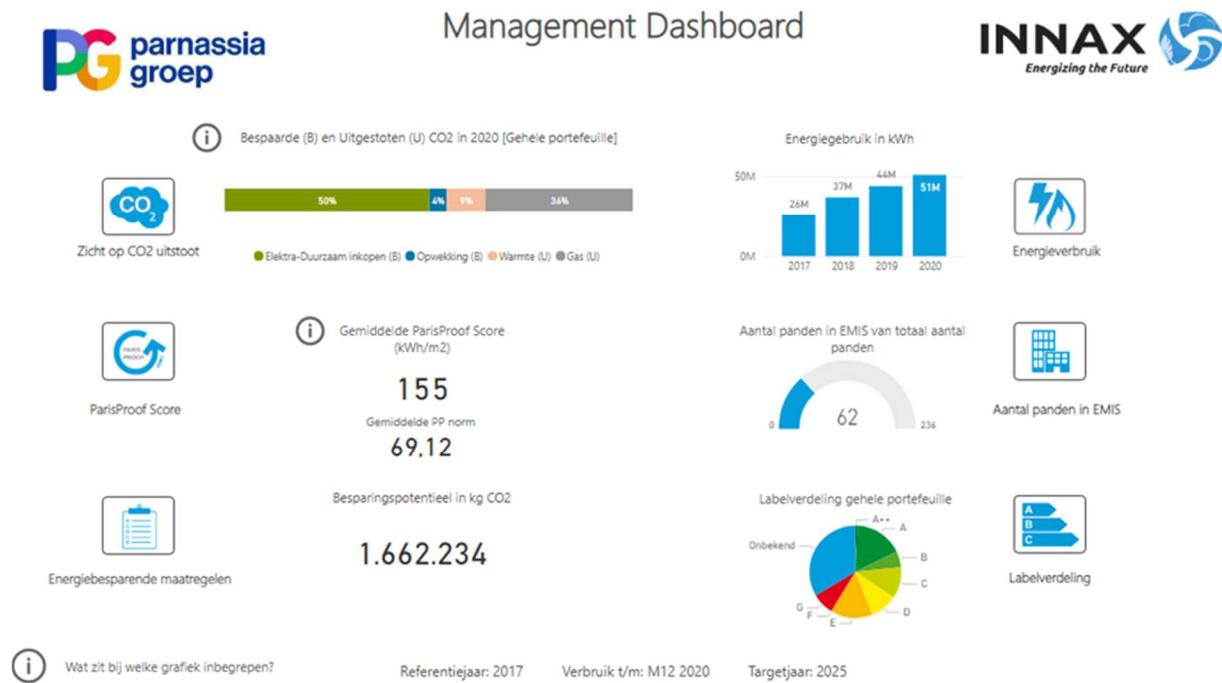
We zijn aangesloten bij de 2e Green Deal 'Duurzame Zorg voor een Gezonde Toekomst'. Hierin werken de brancheorganisaties, zorgverenigingen en VWS nauw samen. Ons lid van de raad van bestuur met de portefeuille bedrijfsvoering is ambassadeur namens de GGZ.

Zoveel mogelijk willen wij 'groene' energie gebruiken, en daarmee de uitstoot van CO₂ beperken. Wij voldoen aan de verplichtingen van de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED), aan de Wet milieubeheer en andere relevante wetgeving.

Ontwikkelingen 2020

Voor een belangrijk deel van onze portefeuille kunnen we met het nu beschikbare energiemanagementsysteem goed sturen op kosten en verbruik, zowel op portefeuille- als op pandniveau. Er is zicht op wettelijke verplichtingen omtrent verduurzaming. De verantwoording aan RVO wordt vanuit het managementsysteem gedaan. Op basis van Power BI-informatie is het sinds 2020 mogelijk het energieverbruik en verplichtingen te monitoren. Onderstaand een grafische weergave van het Power BI-dashboard. Met behulp van deze informatie kunnen we actief sturen op energiereductie en verduurzaming van de vastgoedportefeuille.

Het uitbreiden van de zonnepanelen is niet overal gerealiseerd. Door corona was het niet mogelijk om alle locaties te bezoeken.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

IT

Informatietechnologie neemt zowel in de zorg als in de bedrijfsvoering een steeds belangrijkere plaats in. De missie van het IT-cluster is om te zorgen dat elke gebruiker van de Parnassia Groep-ICT-omgeving tevreden is omdat de juiste IT-ondersteuning gerealiseerd en beschikbaar is.

IT-missie en -strategie

Informatietechnologie is inmiddels in alle haarvaten van de organisatie doorgedrongen en is niet meer weg te denken uit een moderne organisatie die volop inzet op innovatie van zorg en bedrijfsvoering. Dit betekent dat de vanouds ondersteunende rol van IT plaats dient te maken voor een proactieve, inspirerende rol met oog voor de uitdagingen waarvoor onze (zorg)collega's zich voelen gesteld. Als IT-cluster zetten we vol in op het samen ontwikkelen van intuïtieve IT-oplossingen die leiden tot merkbaar betere zorg tegen marktconforme prijzen. Korte doorlooptijden en eenvoud zijn hierin twee onderscheidende factoren.

IT-organisatie

Het IT-cluster heeft in 2020 invulling kunnen geven aan de nieuw in te vullen regiefuncties, zoals de klantteams en het portfolio- en contractmanagement. De klantteams - één voor elk domein – zijn goed ingeburgerd en werken nauw samen met de besturen en directies van de verschillende zorgbedrijven. De afzonderlijke expertisecentra, Bedrijfsinformatie & Data Science (BIDS) en E-health, zijn ook goed gepositioneerd in de organisatie en werken op verschillende fronten nauw samen met de zorg en de ondersteunende diensten.

Een nieuw team Robotic Proces Automation (RPA) heeft zijn intrede gedaan en heeft binnen verschillende registratieprocessen een aantal handmatige handelingen geautomatiseerd. Dit heeft veel opgeleverd voor de zorgadministratie, die haar tijd nu kan inzetten voor het verder verbeteren van het proces.

Daarnaast heeft het IT-cluster veel van zijn resources ingezet om het thuiswerken en het online behandelen mogelijk te maken, net als de inrichting van wifi op de belangrijkste locaties.

IT Services

Binnen de afdeling IT Services zijn vier teams te onderscheiden, te weten: Procesmanagement, Servicedesk, Functioneel applicatiebeheer en Technisch beheer Infra. De activiteiten van IT Services bestaan uit het leveren van eerste- en tweedelijns beheeractiviteiten, waaronder het beantwoorden van vragen vanuit de organisatie, het oplossen van verstoringen, het uitvoeren van serviceaanvragen en het beheren van systemen en applicaties.

Informatiemanagement

Deze afdeling is gericht op de regie van de gehele IT-dienstverlening, en omvat zowel de klantteams als het contract- en portfoliomanagement. Van het ophalen van de functionele behoefte (wat wil de klant) tot en met het leveren van deze behoefte, alles daarbinnen is de kerntaak van deze regieorganisatie. Eind 2020 is besloten om BIDS, dat onderdeel was van Informatiemanagement, een aparte afdeling te laten worden. Hiertoe is een manager aangetrokken, die per 1 oktober 2020 is gestart.

Projecten

In 2020 is er een groot aantal projecten uitgevoerd, hieronder een kleine greep.

IT-projecten binnen het primaire proces

Migratie Antes EPD naar Parnassia Groep-omgeving – Sinds het voorjaar van 2020 is het voor de collega's in Rijnmond mogelijk om binnen de Parnassia Groep-omgeving zowel het Antes-EPD als het Parnassia Groep-EPD in te zien. Daarnaast zijn er doorkijk mogelijkheden gecreëerd, om snel patiënten te kunnen volgen. De conversie van het EPD van Bavo Europoort naar de Antes-EPD-omgeving werd afgerond in april 2020.

Klinicom-Zamicom – De vervanging van het medicatievoorschrijfsysteem FarMedRx (van Antes) door medicatievoorschrijfsysteem Klinicom-Zamicom (van Parnassia Groep) is in april 2020 gerealiseerd. In de zomer van 2020 is er gestart met een project om Klinicom-Zamicom via een webbased programma te ontsluiten.

DHG KPMG Audit
Document waarop ons rapport
194903 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

IT-projecten binnen de bedrijfsvoerende (ondersteunende) processen

Horizontaal toezicht – Vanuit het programma Horizontaal toezicht is de opdracht gekomen om een aantal cruciale IT-processen te toetsen, voor de KPMG-audit in oktober 2020. KPMG heeft in het vierde kwartaal de audit Horizontaal toezicht uitgevoerd, met als uitkomst een ‘schone’ verklaring (goedkeuring zonder voorbehoud). In 2021 wordt ook de werking van deze cruciale IT-processen getoetst.

Uitrol Teams en online samenwerken – In maart en april 2020 is door het IT-cluster Microsoft Teams versneld uitgerold. En is er extra ondersteuning geboden voor deze nieuwe manier van (samen)werken.

Infrastructuur – Het programma Bizon – het samenvoegen en waar nodig vervangen van de infrastructuur van Antes en Parnassia Groep – is grotendeels afgerond. Dit programma omvat de integratie van de Antes-omgeving in de Parnassia Groep-omgeving, de omzetting van vier naar twee datacenters, de migratie van het Antes-EPD naar de Parnassia Groep-omgeving en de inrichting van een nieuw netwerk (meer dan 1.200 km aan glasvezelkabels om onze kernregio's te voorzien van een eigen netwerk). Dit levert een nieuwe, betrouwbare, schaalbare en robuuste IT-infrastructuur voor Parnassia Groep op, die hiermee de capaciteit biedt die nodig is voor ontwikkelingen zoals beeldbellen, zorgdomotica en patiëntgebonden omgevingen.

Sensoring – Om een betere benutting van onze gebouwen te realiseren is in 2020 de pilot sensoring uitgebreid naar meerder locaties.

Informatieveiligheid

Bij een toenemende digitalisering van zorg en bedrijfsvoering neemt het belang van informatieveiligheid evenredig toe. Daarom worden er door de security officers een aantal specifieke uitgangspunten gehanteerd, zoals security by design, data protection impact assessments, privacy by design én privacy by default.

Daarnaast is er gewerkt aan de opzet en inrichting van het Information Security Management Systeem (ISMS) conform de PDCA-cyclus. Het ISMS is belangrijk voor het beheersen van informatieveiligheidsrisico's en ook voorwaardelijk voor het in de toekomst in aanmerking komen voor een NEN 7510-certificering.

Er is een start gemaakt met een markverkenning voor het ‘op een veilige manier toegang geven aan beheerders (intern en extern) tot de domeinen en systemen waarvoor zij verantwoordelijk zijn’. Hiermee worden de kans op en de impact van cyberdreigingen gemitigeerd.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG is op 25 mei 2018 in werking getreden en brengt een aantal verplichtingen met zich mee. De wijze waarop Parnassia Groep aan die verplichtingen voldoet, hebben wij in 2020 nader geëvalueerd en vervolmaakt.

Privacyverklaringen - De privacyverklaringen op alle websites worden meerdere keren per jaar geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

AVG-registers - We implementeerden in 2018 reeds de verplichte registers voor de verantwoording die over de AVG aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) afgelegd moet worden. Onder meer is het in 2018 geïmplementeerde AVG-verwerkingsregister verder aangevuld en zijn enkele verbeterslagen gemaakt in dit register. Tevens zijn het proces en model voor het uitvoeren van verplichte DPIA's (Data Protection Impact Assessments op verwerkingen van persoonsgegevens) geoptimaliseerd en verbeterd. In 2020 zijn door Parnassia Groep tientallen DPIA's uitgevoerd.

Ook worden alle (potentiële) datalekken die vanuit de meldplicht datalekken beoordeeld en gemeld worden, geadministreerd in een *datalekregister*. Dit in het kader van de meldplicht van datalekken aan de Autoriteit Persoonsgegevens en de analyse daarvan conform de nieuwe wetgeving. De gevraagde tijdinvestering is zeer aanzienlijk.

Bewustwording AVG - Er zijn als gevolg van corona géén nieuwe interne AVG-communicatiecampagnes geweest. Er zijn in 2020 wel twee campagnes voorbereid, maar vanwege communicatie rond corona zijn deze tot twee keer toe on hold gezet. De functionaris gegevensbescherming heeft in 2020 bij zorgteams wel enkele presentaties over de AVG verzorgd.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

maar, ook vanwege corona en vanwege gebrek aan capaciteit bij de functionaris gegevensbescherming, minder dan in 2019.

Datalekken

Volgens de AVG hebben organisaties die persoonsgegevens verwerken de verplichting datalekken (inbreuk op de privacy in verband met persoonsgegevens) te melden bij de toezichthoudende autoriteit als het waarschijnlijk is dat de inbreuk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Dit is ook wel bekend als de meldplicht datalekken, zoals geborgd in artikel 33 en 34 AVG.

Binnen Parnassia Groep worden dergelijke incidenten gemeld op een aantal manieren:

- Veilig Incident Melden (VIM Informatieveiligheid).
- Security Incidenten via de Servicedesk ICT (verloren of kwijtgeraakte devices met persoonsgegevens).
- Meldingen via e-mail naar meldpunt-datalekken@parnassiagroep.nl.

Hieronder een korte samenvatting van de rapportage en analyse van het aantal in 2020 intern gemelde incidenten informatieveiligheid en de gemelde datalekken aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De aan de AP gemelde datalekken vormen een risico voor de rechten van de betrokkenen. Er zijn adviezen verstrekt hoe de datalekken kunnen worden voorkomen met passende technische en organisatorische maatregelen. De AP verwacht dat de verwerkingsverantwoordelijke organisatie (Parnassia Groep) concrete maatregelen treft naar aanleiding van de gemelde datalekken om de persoonsgegevens te beschermen en datalekken te voorkomen.

Meldingen en datalekken jaarcijfers			
	2020	2019	Wijziging 2020 – 2019
Meldingen informatieveiligheid	325	381	-/- 15%
Waarvan potentieel datalek	160	125	+ 28%
Waarvan gemeld bij AP	58	32	+ 81%

Het aantal VIM-meldingen (VIM Informatieveiligheid) nam met 15% af. Dit komt met name doordat we in 2019 hebben besloten om meldingen met betrekking tot spam en phishing niet meer via VIM te doen, maar deze via e-mail te melden bij meldpunt-datalekken@parnassiagroep.nl. Hierdoor worden via VIM alleen de echte (potentiële) datalekken gemeld.

In 2020 hebben we 58 datalekken gemeld bij de AP, een behoorlijke stijging ten opzichte van 2019. De belangrijkste reden hiervan is dat we datalekken die we eerder niet meldden (persoonsgegevens naar verkeerde ontvanger zijnde burger/andere patiënt) op advies van de AP in 2020 standaard wél melden, ook al bevestigen de verkeerde ontvangers (burgers/patiënten) dat zij verkeerd ontvangen persoonsgegevens verwijderd hebben.

De AP heeft ons begin 2020 medegedeeld dat dit alleen niet gemeld hoeft te worden (geen hoog risico voor de betrokkenen is) als een derde iemand is met professioneel beroepsgeheim (medisch, juridisch etc.).

Dit is een belangrijke reden dat het aantal incidenten dat als datalek is gemeld aanzienlijk is toegenomen, los van de toename van 28% van het aantal potentiële datalekken. De oorzaak van deze toename zou gezocht kunnen worden in het meer thuiswerken door corona, maar dat is niet aantoonbaar.

Categorieën meest gemelde datalekken en risico's

De categorieën datalekken die het meest gemeld zijn in 2020 zijn:

1. Persoonsgegevens verstuurd of afgegeven aan verkeerde ontvanger (65%).
2. Apparaat, gegevensdrager en/of papier met persoonsgegevens kwijtgeraakt of gestolen (12%).

Hierna volgt een nadere detallering van alle gemelde datalekken.

Nadere detaillering van gemelde datalekken 2020		
Aard van het incident	Aantal	Percentage
Apparaat, gegevensdrager (bijv. USB-stick) en/of papier met persoonsgegevens kwijtgeraakt of gestolen	7	12%
Persoonsgegevens mondeling gedeeld met onbevoegde ontvanger	2	3,5%
Persoonsgegevens verstuurd of afgegeven aan verkeerde ontvanger	38	66,5%
Brief of pakket met persoonsgegevens kwijt geraakt op geopend retour ontvangen	5	9%
Persoonsgegevens per ongeluk gepubliceerd	3	5%
Overig	3	5%
Totaal 2020 gemeld bij AP	58	100%

Administratieve organisatie

In ons kwaliteitssysteem en dus onze administratieve organisatie (AO) willen we alleen die 'spelregels' opnemen die echt nodig zijn voor het goed functioneren van teams, zorgbedrijven of van de groep als geheel, en die zaken zo slim en gebruiksvriendelijk mogelijk organiseren en inrichten.

Tegelijkertijd moeten we onze AO, en daarmee de inrichting van onze systemen, afstemmen op uiteenlopende externe eisen, die jaarlijks worden uitgebreid. Het feit dat wij vijf financieringsstromen kennen (zie hieronder) is daarbij een complicerende factor.

We onderkennen vier soorten kaders:

1. Ambities: zo willen we het.
2. Eisen: zo moet het! (Dit zijn de externe eisen.)
3. Spelregels: zo doen wij het. (Dit betreft een efficiënte uitvoering van de eisen of soms zeer specifieke zaken die we zelf belangrijk vinden (rondom HR).)
4. Suggesties: zo kan het!

De afgelopen jaren hebben wij veel geïnvesteerd in het verbeteren van de ondersteunende systemen en de administratieve organisatie. Niettemin blijkt uit onze tevredenheidsmetingen dat in de beleving van collega's zij nog te weinig efficiënt en 'geruisloos' door de systemen worden ondersteund. Dit blijkt een zaak van lange adem en vereist verder investeren in het verbeteren van ICT en de performance ervan.

Maar uit de analyse blijkt ook dat een groot deel van de problemen die collega's ondervinden te maken hebben met alle externe regels, die de zorg niet beter maken maar wel te veel tijd kosten. Er is begrip voor dat zorginstellingen zich moeten verantwoorden, maar de veelheid, diversiteit, dubbelingen en veranderende vraagstellingen maken dat onze collega's dit ervaren als overmatige bureaucratie, die in sommige gevallen helaas ook niet voor patiënten onopgemerkt blijft. We zullen dus met volle energie blijven pleiten, samen met vele anderen, voor forse vermindering van de externe bureaucratie.

Vijf financieringsstromen

In 2020 vroeg de splitsing van de activiteiten naar meerdere financieringsstromen opnieuw veel aandacht. Er is sprake van inkoop van zorg door verzekeraars (Zorgverzekeringswet) via specialistische DBC's, basis-GGZ-prestaties en ZZP's (LGGZ), door justitie via DBBC's, ZZP's en extramurale producten en reclassering, door de zorgkantoren voor de langdurige klinische zorg via ZZP's (WLZ) en, in twee stromen, door de gemeenten: een in het kader van de zorg voor jeugdigen en daarnaast een voor beschermd wonen en extramurale begeleiding alsmede de subsidieprojecten.

Zvw: DBC's, basis-GGZ-prestaties en ZZP-B's

De zorg binnen de Zvw wordt per verzekeraar ingekocht. Naast de landelijke regelgeving worden per verzekeraar specifieke afspraken gemaakt over onder meer de gemiddelde kosten per een behandeling en de duur van de klinische opname. Het aantal verzekeraars is in 2020 toegenomen en

de afspraken per verzekeraar zijn specifieker geworden, zo worden nu deels afspraken per patiëntengroep gemaakt.

De contracten met de verzekeraars hebben hun weerslag over meerdere jaren, dit houdt in dat in een kalenderjaar de contractrealisatie van meerdere schadejaren wordt gevolgd.

Na afloop van een schadejaar toetst de aanbieder de verleende zorg (het zogenaamde zelfonderzoek). Aansluitend vind de finale afwikkeling van een schadejaar plaats.

Concreet betekende dit voor Parnassia Groep dat per verzekeraar de schadejaren 2017 tot en met 2020 in het kalenderjaar 2020 zijn gemonitord.

Zelfonderzoeken

Parnassia Groep heeft in 2020 geen zelfonderzoek uitgevoerd. Er is gebruikgemaakt van de regeling GGZ 2018. Deze regeling maakt het mogelijk het zelfonderzoek 2018 en 2019 in één keer uit te voeren in 2021. De omzet betreffende de schadejaren 2018 t/m 2020 is onderzocht in lijn met het schadejaar 2017, waarbij rekening is gehouden met de wijzigingen in de regelgeving, hetgeen inhoudt dat de majeure risico's ten aanzien van de verwijzing, het hoofdbehandelaarschap en de verblijfsregistratie zijn onderzocht. In de jaarrekening 2020 is een reservering opgenomen voor terug te betalen omzet naar aanleiding van dit onderzoek.

Horizontaal toezicht

Met ingang van 2021 is Parnassia Groep overgegaan op horizontaal toezicht, na een intensieve periode van voorbereiding in 2019 en 2020, in nauwe samenwerking met de verzekeraars CZ en Zilveren Kruis.

Deze overgang leidt tot een andere wijze van verantwoording, waarbij een verschuiving plaatsvindt van achteraf controles naar beheersing van de registratie- en declaratieprocessen. In dit traject zijn processen in detail beschreven, zijn risico's geïnventariseerd en is een control framework opgezet. Met ingang van 2021 zal Parnassia Groep conform de spelregels van horizontaal toezicht verantwoording afleggen aan verzekeraars.

Regeldruk in de GGZ

In 2019 hebben zorgverzekeraars en GGZ-aanbieders, samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Nederlandse Zorgautoriteit, afspraken gemaakt om de regeldruk in de GGZ terug te dringen. Partijen hebben vijf punten benoemd waarop het aantal regels in de GGZ moet gaan afnemen. Zo is per 1 januari 2020 het aantal codes om tijd te kunnen verantwoorden teruggebracht van 183 naar 22. Tevens zijn de regels die gelden voor de verwijzing naar de GGZ eenduidiger geworden en sluiten deze nu beter aan op hoe een (door)verwijzing in de praktijk werkt.

Zorgprestatiemodel

Een grotere verandering voor de GGZ is de introductie van het zorgprestatiemodel voor de Zvw en de forensische zorg met ingang van 2022. Vanaf 2019 is deze overgang landelijk voorbereid door partijen (VWS, NZa en brancheorganisaties van aanbieders (waaronder de Nederlandse GGZ)). Het streven is de registratie en de verantwoording van de zorg te vereenvoudigen. Het begrip DBC resp. BGGZ-prestatie met een looptijd van maximaal 1 jaar en het begrip schadejaar worden losgelaten. Vergoeding en verantwoording vindt plaats op basis van patiëntcontacten en dagen zorg welke maandelijks door de verzekeraars worden vergoed. Daarnaast hoeft bij het zorgprestatiemodel de indirecte tijd niet meer geschreven te worden.

In 2021 wordt de overgang door Parnassia Groep intern voorbereid. Dit vraagt tot en met de daadwerkelijke overgang in 2022 veel inzet. De verwachting is dat in latere jaren de administratieve belasting, zowel voor behandelaars als de administratieve medewerkers, zal afnemen.

Gemeenten: ZZP-C, extramurale zorg, dagbesteding, jeugd-GGZ en wijkteams

Sinds 2015 wordt de zorg van ZZP-C's, dagbesteding, de extramurale zorg, de jeugd en de wijkteams gecontracteerd door gemeenten. Met meer dan tweehonderd gemeenten zijn contracten afgesloten. Deze contracten kennen eigen afspraken met eigen tarieven en separate verantwoordings- en facturatieafspraken. Dit legt een groot beslag op onze capaciteit, zowel in het accountmanagement richting gemeenten als in de backoffice ten aanzien van registratie en verantwoording. Een bijzonderheid zijn hoofd- en onderraannemerconstructies. Hierbij is Parnassia Groep hoofdaannemer, met een contract met de gemeente, die delen van de zorg regelt met andere aanbieders, respectievelijk onderraannemer die, op verzoek van een andere aanbieder, zorg verleent.

aan een inwoner. Zowel voor onze organisatie als onze registratie en administratie zijn dit complexe constructies. Verder heeft Parnassia Groep voor specifieke zorgverlening individuele subsidietoekenningen van gemeenten; deze vragen per toekenning een registratie en verantwoording en zijn hierdoor arbeidsintensief.

Wlz: ZZP-B

Parnassia Groep heeft meerdere contracten ten aanzien van Wlz-zorg met de zorgkantoren. De externe verantwoording aan de zorgkantoren heeft in 2020 plaatsgehad op patiëntniveau via de zogenaamde AW319, het geautomatiseerde declaratieverkeer tussen zorgkantoor en zorginstelling. Deze rapportage op patiëntniveau is leidend in de externe productieverantwoording. Deze rapportage vereist een grote nauwkeurigheid, zowel bij de zorgkantoren als bij ons als zorginstelling, en is hierdoor arbeidsintensief.

Justitie: DBBC's, ZZP's en extramurale producten

Het ministerie van Veiligheid en Justitie koopt de zorg in voor patiënten die naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak psychiatrische zorg en/of verslavingszorg nodig hebben. De wijze van registreren komt in de basis overeen met die in de andere financieringsstromen, maar vraagt een separate verantwoording. De registratie van deze zorg zal voor wat betreft de DBBC's en de ZZP's in 2022 volgens de methodiek van het zorgprestatiemodel plaatsvinden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Financiën

Het jaar 2019 stond in het teken van financieel herstel van Parnassia Groep. Om duurzaam gezond te worden, liepen deze maatregelen voor herstel door in 2020. Echter door de coronapandemie werd alles anders. Dit heeft zijn weerslag gehad op de resultaten die we als groep in 2020 konden bereiken.

Werken aan financieel herstel en toekomstperspectief

Weer duurzaam gezond worden als organisatie, dat was en is het centrale doel dat we ons stellen. We wisten in 2019 weer de weg omhoog te vinden. We bleven goede zorg leveren en bereikten verbeteringen op allerlei gebied. Maatregelen die we zelf namen en betere afspraken met financiers droegen bij aan duurzaam herstel voor onze patiënten en collega's. We kunnen met trots terugkijken op de inhoudelijke, organisatorische en financiële resultaten die we samen hebben bereikt. Hierdoor hebben we ook kunnen voldoen aan de wensen van onze financiers voor hun verzekерden. Deze trend wilden we vasthouden in 2020. De coronapandemie zorgde ervoor dat we onze ambities moesten bijstellen.

Als gevolg van de coronacrisis, die begin 2020 de hele wereld in haar greep nam, staat onze samenleving in al haar geledingen voor de immense opgave om (verder) te herstellen van alle gevolgen. Ook voor Parnassia Groep is het perspectief ingrijpend veranderd.

Hieronder staan we achtereenvolgens stil bij:

- Financiële gevolgen van corona in 2020.
- Financieel gezonder in 2020.
- Verdere verbetering financiële gezondheid in 2020 e.v.
- Nadere toelichting resultaat 2020.
- Administratieve organisatie.

De financiële gevolgen van corona in 2020

Door de eerste golf met veel maatregelen en weinig besmettingen, gevolgd door de tweede en derde golf waar we hard door zijn geraakt, lagen in totaliteit de declarabele patiëntcontacten zo'n 5% lager dan normaal, ondanks alle vervangende inzet. Hierdoor bleef onze urenproductie in 2020 fors achter vergeleken met voorgaande jaren.

Wij hebben gedurende de crisis zoveel mogelijk onze kosten verminderd. Dit was in beperkte mate mogelijk, slechts een beperkt deel van de indirecte kosten is variabel en op deze korte termijn te reduceren. Wij ramen de besparing op de indirecte kosten op circa € 10 miljoen (circa 3%). Deze besparing is gerealiseerd in de opleidingskosten (als onderdeel van de andere personeelskosten), de algemene kosten en de onderhoudskosten.

Regelingen continuïteitsbijdragen en meerkosten als gevolg van corona

Met alle financiers zijn afspraken gemaakt over regelingen voor meerkosten én regelingen die een deel van de uitval van zorg financieren (regelingen voor continuïteit). Deze regelingen samen moesten zorgen voor continuïteit van de zorginstellingen.

Zorginstellingen konden geen gebruikmaken van de regelingen voor bedrijven, die bijvoorbeeld een groot deel van hun personeelskosten vergoed kregen in de eerste periode.

Deze regelingen zijn voor een deel zeer beperkt opgezet en voor andere onderdelen ruimer. Onderstaand een toelichting.

Meerkosten

Als gevolg van corona heeft Parnassia Groep meerkosten gemaakt voor onder andere beschermingsmaatregelen, de aanschaf van extra licenties en devices om werken op afstand mogelijk te maken, en extra personele kosten voor inzet van personeel en een toegenomen verlofreservering. Deze kosten bedroegen voor Parnassia Groep € 8,5 miljoen. Wij verwachten van dit bedrag € 6,8 miljoen vergoed te krijgen. De meerkosten zijn toegerekend aan de verschillende financieringsstromen en in rekening gebracht bij de financiers.

Continuïteitsbijdragen

Per financieringsstroom heeft Parnassia Groep gebruikgemaakt van de vigerende regeling continuïteitsbijdrage. Deze regelingen zijn per financier bepaald, en zijn verschillend qua duur en qua hoeveelheid. In onderstaand overzicht zijn per financieringsstroom de

KPMG Audit
Department Vaardigheden rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.
KPMG Accountants N.V.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

omzetterving (totaal € 42,4 miljoen) en de ontvangen continuïteitsvergoeding (€ 16,2 miljoen) opgenomen.

	Zvw	Wlz	Wmo	Jeugd	Wfz	Totaal
Omzetterving	-32,8	-1,8	-0,7	-3,1	-4,0	-42,4
Continuïteitsbijdrage	7,9	1,8	0,7	1,8	4,0	16,2
<i>Procentueel t.o.v. omzetterving</i>	24%	100%	100%	58%	100%	38%
Saldo niet vergoed	24,9	0	0	1,3	0	26,2
<i>Procentueel t.o.v. omzetterving</i>	76%	0%	0%	42%	0%	62%

De continuïteitsbijdrage van de gemeenten stopte te snel

In het jeugddomein is een landelijke regeling van toepassing voor de compensatie van uitval ten gevolge van corona. Deze regeling ziet toe op compensatie voor de periode van maart tot en met juni 2020, waarbij er wordt vergeleken met de geleverde zorg in 2019 plus index. Parnassia Groep heeft met alle gecontracteerde regio's afspraken gemaakt over de vergoeding van de uitval. De compensatie in het Jeugdwet-domein bedraagt op basis van de landelijke regeling € 3,1 miljoen. Hiervan is een klein deel (€ 0,3 miljoen) gerelateerd aan de landelijk gecontracteerde zorgfunctie.

Ten gevolge van de landelijke systematiek kan er voor € 1,3 miljoen van de € 3,1 miljoen geen aanspraak op de regeling worden gemaakt. Dit is het gevolg van het leveren van meer zorg in 2020 dan in 2019, waardoor het in de systematiek lijkt dat er geen sprake was van uitval terwijl deze er wel degelijk was. We zijn met een aantal regio's nog in gesprek over deze uitblijvende compensatie.

Per 1 juli 2020 stopte de algemene landelijke continuïteitsbijdrage van de gemeenten met als argument dat de coronacrisis over haar hoogtepunt was en dat er tijd genoeg was om over te schakelen. In praktijk was de situatie op sommige plekken anders, hoewel een deel van de coronamaatregelen niet geldt voor kinderen vanaf 12 jaar. Ook hebben we, gezien de doelgroep, zo snel als mogelijk het klinisch aanbod en de groepen voor jeugdigen weer voortgezet. Tot slot wordt bij een aanzienlijk deel van gemeenten trajectfinanciering gehanteerd, waarmee de financiële impact beperkt was.

De continuïteitsbijdrage van de Zvw behoeft een nadere toelichting

De omzetterving bedraagt circa € 33 miljoen en is berekend volgens de maatwerkregeling, als onderdeel van de specifieke continuïteitsbijdrage regeling ggz, dit omdat de productie uitval meer dan 3,5% betrof. De productie in de weken 2 t/m 11 wordt als basis voor de berekening van de productie-uitval gehanteerd. Vervolgens wordt de productie van week 12 tot en met 52 vergeleken met deze basis (week 2 tot en met 11). De continuïteitsbijdrage bedraagt in de weken 12 t/m 26 94% en in de weken 27 t/m 52 85% van de berekende uitval. De regeling voorziet niet in een 100% vergoeding, omdat wordt uitgegaan van een beperkte kostenreductie. Deze hebben we fors gerealiseerd.

- De berekende continuïteitsbijdrage volgens de regeling bedraagt ruim € 29 miljoen.
- Door toepassing van de contractafspraken, incl. deelplafonds, resteert een continuïteitsbijdrage van bijna € 8 miljoen die volstrekt niet dekkend is. Een bedrag van circa € 21 miljoen wordt dus niet vergoed uit deze regeling.
- Daarnaast is er 1,4% afgeboekt als gevolg van te hoge kosten per patiënt, een bedrag van rond de € 7 miljoen. Dit bedrag is gemaximeerd door de zorgverzekeraars. Op zich is daardoor de schade beperkt. Echter door corona was het evident dat de zwaarste patiënten in zorg zouden blijven en de uitval zou plaatsvinden bij de lichtere patiënten. Het was dus volstrekt te verwachten dat de kosten per patiënt zouden stijgen. Verzekeraars wilden dit landelijk niet buiten beschouwing stellen, waardoor er in dit zware jaar toch een last van 1,4%, ongeveer € 7 miljoen, ten laste van Parnassia Groep zelf moest komen. Indien we hier niet mee akkoord gingen, konden we geen beroep doen op de continuïteitsregeling.
- Wij denken dat de verzekeraars in deze tijd per saldo landelijk een positief bedrag aan de GGZ overhouden. De vraag is of dat terecht is, met alle extra inzet van onze kant en de veiligheidsrisico's die we hebben gelopen bij de zorg voor hun verzekerden.

Hardheidsclausule Zorgverzekeringswet

Deze lage continuïteitsbijdrage Zvw had direct tot gevolg dat het resultaat 2020 van Parnassia Groep negatief zou uitkomen. Daarom heeft Parnassia Groep een beroep gedaan op de zogenaamde

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

hardheidclausule, als onderdeel van de Regeling continuïteitsbijdrage specifiek - GGZ. Deze clausule voorziet, onder voorwaarden, in aanvulling van het resultaat tot € 0 respectievelijk een positief resultaat ter hoogte van de boekwinst verkregen door verkoop vaste activa. Deze laatste situatie is bij Parnassia Groep van toepassing en bedraagt € 1,4 miljoen.

De voorwaarden betreffen naast een negatief resultaat 2020:

- aannemelijkheid dat het verlies in belangrijke mate wordt veroorzaakt door niet ontvangen continuïteitsbijdrage Zvw;
- Parnassia Groep heeft ook van andere financiers een bijdrage ontvangen respectievelijk heeft zich hieraan ingespannen;
- Parnassia Groep en verzekeraars hebben zich ingezet voor heronderhandeling van de contracten.

Verzekeraars en Parnassia Groep hebben overleg over de gebruikmaking van de hardheidsclausule. Dit overleg heeft nog niet geresulteerd in bevestiging van het volledig in de jaarrekening 2020 verwerkte bedrag van € 14,8 miljoen. Over ongeveer € 7,4 miljoen is momenteel nog onzekerheid en wordt het gesprek nog nader gevoerd. Samen met de € 7,9 miljoen via de reguliere continuïteitsregeling is dit € 22,7 miljoen. Verzekeraars betalen dan over 2020 gezamenlijk in totaal € 10,1 miljoen niet. Samen met de in onze ogen onterechte afboeking van plafondoverschrijdingen van € 6 miljoen en van de te hoge kosten per patiënt van € 7 miljoen is € 23,1 miljoen niet vergoed binnenv de Zorgverzekeringswet.

Onderdeel van de hardheidsclausule is dat na afloop van kalenderjaar 2021 en de afwikkeling van de schadejaren 2019 en 2020 de toekenning wordt herijkt. Dit houdt in dat de contractafwikkeling van de schadejaren 2019 en 2020, nog ontvangen bedragen continuïteitsbijdrage en nog ontvangen bedragen verrekend moeten worden met de toekenning hardheidsclausule. Parnassia Groep mag geen bate of last realiseren op deze posten in 2021.

Financieel resultaat 2020

Het financiële resultaat bedraagt over 2020 nu € 1,4 miljoen. Dit is als volgt opgebouwd:

- resultaat uit gewone activiteiten (operationeel resultaat) € 13,6 miljoen (2019 € 13,3 miljoen);
- eenmalige baten € 2,1 miljoen (2019 21,7 miljoen);
- eenmalige lasten € 14,3 miljoen (2019 13,7 miljoen).

Voor 2020 had Parnassia Groep een financieel resultaat begroot van € 13,7 miljoen. In 2019 hadden we een operationeel resultaat van € 13,3 miljoen. Gezien de verbeterstappen die we vanaf 2019 hadden doorgezet, was dit ook haalbaar geweest in 2020. Als de werkelijke meerkosten en uitval waren gecompenseerd én er geen standaardafslag zou zijn voor de hogere kosten per patiënt à 1,4% oftewel € 7 miljoen, dan hadden we een resultaat over 2020 van € 24,5 miljoen gerealiseerd.

Voor 2021 streven we naar een resultaat van € 22 miljoen. Het in 2021 kunnen realiseren hiervan is nadrukkelijk afhankelijk van het vervolg van de coronapandemie en de mate waarin meerkosten én uitval vanwege extra maatregelen worden gecompenseerd.

Stabilisering resultaat uit gewone activiteiten

Het operationele resultaat over 2020 bedraagt € 13,6 miljoen (2019 € 13,3 miljoen). De neerwaartse mutatie is beperkt en zien wij gekoppeld aan niet-vergoede omzetderving door corona.

In 2020 hebben wij een aantal verbeteringen van 2019 kunnen continueren:

- Een aantal financiers heeft na gesprekken, onderhandelingen en in sommige gevallen helaas noodzakelijke rechtszaken betere contracten met ons afgesloten. Dit droeg bij aan een duurzaam herstel.
- In 2020 is het aantal patiënten in behandeling minder geweest dan in 2019 als gevolg van een lagere instroom door corona. Dit zou regulier gesproken leiden tot hogere kosten per patiënt en een hogere terugbetaling aan verzekeraars. Na overleg tussen de brancheorganisaties van verzekeraars en GGZ-aanbieders is afgesproken dat de effecten hiervan worden beperkt tot een terugbetaling van maximaal 1,4%. Dit was een goede afspraak.
- Voortdurend beoordelen wij de indirecte kosten en voeren besparingen door. In 2020 hebben wij onze facilitaire werkzaamheden geoutsourcet, waardoor de indirecte kosten afnemen.

Ons huidige niveau van indirecte kosten behoort tot het laagste quartiel in de KPMG Audit. Het is goed dat we onze schaalvoordelen op deze manier kunnen benutten. Verhoudingsgewijs kwamen de afgelopen jaren meer ruimte voor de directe zorgverlening beschikbaar (zie ook pagina 37).

Een negatieve invloed op het resultaat hadden de volgende factoren:

- In 2020 was evenals in 2019 een forse inzet van uitzendkrachten nodig, deels door de vele vacatures en deels om ziekteverzuim van VOV-personeel op te vangen. Deze inhuur zorgt voor extra kosten ten bedrage van circa € 6 miljoen. De moeilijke omstandigheden op de arbeidsmarkt gelden al langere tijd voor de sector en hebben deels een structureel karakter.
- Ook geven de toegenomen veiligheidsrisico's blijvend hogere kosten, die onvoldoende worden gedekt in de tarieven (geraamd op ten minste € 3,5 miljoen), en zijn er nog altijd buitensporig hoge administratieve lasten. Deze kosten hebben grotendeels een structureel karakter en moeten duurzaam worden bekostigd.

Eenmalige baten

De eenmalige baten bedroegen in 2020 € 2,1 miljoen (2019 € 21,7 miljoen). Dit betreft de gerealiseerde boekwinst bij de verkoop van 2 panden à € 1,4 miljoen en € 0,7 miljoen negatieve goodwill ontstaan door de verkrijging van het meerderheidsbelang in Fivoor. In 2019 waren deze baten veel hoger, door de eenmalige verkoop van grond in Noordwijkerhout à € 18,4 miljoen en een verkregen schadevergoeding van € 2,6 miljoen voor geleden plансchade inzake grond te Lansingerland.

Eenmalige lasten

De eenmalige lasten bedroegen in 2020 € 14,3 miljoen. Deze behelsden onder meer de mutatie reservering vakantiedagen van € 4,3 miljoen als gevolg van niet opgenomen dagen door corona alsmede een stijging door de CAO-stijging van de lonen. Ook is een bedrag van € 0,6 miljoen opgenomen voor vastgoedlasten: op een aantal panden versnelde afschrijving en afboeking van sloopkosten plaatsgehad. Daarnaast hebben wij een deel van de continuïteitsbijdrage niet vergoed gekregen middels de hardheidsclausule (deze vult aan tot maximaal € 1,4 miljoen), dit betreft een bedrag van € 9,4 miljoen.

Leningen en kredieten banken

Vanaf 2019 bespreken wij onze investeringsplannen met de banken. Die plannen betreffen met name de nieuwbouw en renovatie van een aantal klinieken alsmede reguliere instandhoudingsinvesteringen en investeringen in ICT. In het verlengde hiervan is de banken gevraagd onder welke voorwaarden zij bereid zijn om financiering (leningen) te verstrekken. Als uitvoering van de fusie tussen Antes en Parnassia Groep moeten het vastgoed van Antes en de bijhorende leningen worden samengevoegd met het vastgoed en de leningen van Parnassia Groep.

In 2019 hebben de banken vanwege de complexiteit van deze onderwerpen samen bijzonder beheer ingesteld. Parnassia Groep heeft in dit verband een meerjarenplan opgesteld waarin weergegeven is op welke wijze we het herstel van 2019 doorzetten in 2020 en de jaren daarna.

Het meerjarenplan is sinds eind 2020 onderwerp van overleg met de banken. De gesprekken worden in 2021 gecontinueerd, waarbij ingezet wordt op een herstructureren van de kapitaalstructuur van Parnassia Groep.

Ondanks ons positieve resultaat in het turbulente coronajaar 2020 hebben we niet voldaan aan alle bankconvenanten. We hebben helaas moeten constateren dat een deel van de negatieve financiële impact door corona bij Parnassia Groep niet voor compensatie vanuit financiers (verzekeraars, gemeente, etc.) in aanmerking kwam. Desondanks hebben we toch een (beperkt) positief resultaat weten te behalen.

De banken hebben dit beoordeeld en voor dat verzuim de benodigde waivers afgegeven. Op basis van die waivers heeft de accountant zijn goedkeurende verklaring bij de jaarrekening afgegeven. Het jaar 2020 was een lastig en complex jaar als gevolg van de coronapandemie.

De effecten van de pandemie werken ook in 2021 nog door. Het eenmalige financiële effect tot de zomer als gevolg van corona bedraagt circa € 4 miljoen aan misgelopen opbrengsten en circa € 1 miljoen extra kosten. Dit effect kan ertoe leiden dat Parnassia Groep de financiële convenanten ten aanzien van de te behalen omzet en kasstromen ultimo 2021 mogelijk niet kan nakomen. Voor de verplichting om tot opheffing van de bancaire ringfence om Antes Zorg te komen is sprake van afhankelijkheid van derden. We verwachten dat we na het samenvoegen van activa van Antes Zorg en Parnassia Groep weer aan de bankconvenanten zullen voldoen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Resultaat benodigd voor duurzame gezondheid

De opbrengsten van Parnassia Groep bedroegen in 2020 € 1.041 miljoen. Het genormaliseerde operationeel resultaat bedraagt € 13,6 miljoen (2019: € 13,3 miljoen), ofwel 1,3% (2019: 1,35%) van de omzet.

Dit is € 0,1 miljoen lager dan begroot. Voor een organisatie met een omvang als die van Parnassia Groep is een resultaat van 2% (ofwel ruim € 20 miljoen) minimaal noodzakelijk om financiering te kunnen krijgen voor nieuwbouw en onderhoud/instandhouding van gebouwen, en om te zorgen voor een duurzaam gezonde organisatie met voldoende weerstandsvermogen om tegenvallers te kunnen opvangen, gezien de financiële risico's die we lopen in onze sector.

De resultaatsdoelstelling van 2% van de omzet hanteren we als basis voor ons financieel beleid in 2021 en verder. In de begroting van 2021 is een begroot resultaat van € 22 miljoen opgenomen.

Ondanks betere afspraken met financiers werd in 2020 nog steeds een deel van de door ons geleverde zorg niet vergoed. Dit ondanks onze overtuigend aangetoonde en in de loop der jaren steeds toegenomen doelmatigheid. Door toepassing van de hardheidsclausule als onderdeel van de continuïteitsbijdrage regeling zou betaling van deze zorg, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen effect hebben op de exploitatie van Parnassia Groep. Concreet: een hogere toekenning zal leiden tot een lagere bijdrage hardheidsclausule. Parnassia Groep blijft nastreven dat financiers betalen voor alle geleverde zorg.

Voor 2021 hebben we verdere afspraken gemaakt om tot een meer volledige betaling te komen. Dat blijft een lastige kwestie, omdat de financiers er steeds naar streven hun risico's te beperken.

Zo is er in een aantal gevallen sprake van contractplafonds per verzekeraar of specifiek voor een doelgroep zoals patiënten met veelvoorkomende problematiek. Op het totaalniveau van de groep weten we vooraf wat voor en hoeveel zorg we als Parnassia Groep kunnen leveren aan verzekerden. Echter de precieze verdeling tussen de verzekeraars is ieder jaar net anders. Dat varieert ongeveer zo'n 5% per jaar. Dat komt omdat niet jaarlijks van elke verzekeraar dezelfde soorten verzekерden, qua zorgzwaarte en problematiek, worden verwezen. Dat betekent dat de contracten met verzekeraars bij elkaar geteld kloppend zijn; de daadwerkelijk geleverde zorg aan verzekerden per verzekeraar pakt echter jaarlijks verschillend uit. De risico's voor zulke 'snijvlakverliezen' liggen te eenzijdig bij de aanbieder van zorg.

In 2022 gaat de GGZ over op bekostiging via het zorgprestatiemodel. Dit houdt in dat het schadejaar 2021 ultimo het kalenderjaar 2021 hard afgesloten moet worden. Over deze 'afkapping' van de contractafspraken maken wij heldere afspraken met de verzekeraars.

Verdere verbetering financiële gezondheid in 2021 e.v.

Het uitgangspunt voor ons financiële meerjarenbeleid is vierledig:

- Meer patiënten behandelen bij een gelijkblijvend budget.
- Een positief financieel resultaat voor voldoende terugbetalingscapaciteit voor financieringen en weerstandsvermogen.
- Voldoende ruimte voor innovatie en ontwikkeling creëren.
- De ondersteuning op een andere wijze organiseren met als resultaat minder indirecte kosten.

Ter ondersteuning van de (zorg)bedrijven bij de uitvoering van hun bedrijfsplannen worden door de groep gezamenlijk middelen vrij gemaakt:

- Innovatiemiddelen op groepsniveau, ter ondersteuning van vernieuwend beleid.
- Managementruimte op groepsniveau, ter ondersteuning van de zorgbedrijven in de reguliere bedrijfsvoering en de uitvoering van hun beleidsspeerpunten.

We werken aan een verdere vergroting van de kostenflexibiliteit door een percentage van de begroting als variabele kosten in te zetten.

Mede als gevolg van de doorgevoerde bezuinigingen en administratieve lastenverzwaring als gevolg van onder andere de transitie/transformatie Wmo en Jeugdwet kon in de begrotingen van de afgelopen jaren het nagestreefde percentage voor kostenflexibiliteit nog niet worden gerealiseerd.

Hieronder gaan we achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

Afdelingen en zorgbedrijven duurzaam gezond

In 2020 hebben we onder het motto *Sturen op inhoud en bedrijfsvoering* verder vormgegeven aan de manier waarop wij in Parnassia Groep werken en samenwerken. Zodanig dat al onze teams duurzaam gezond zijn, en we samen een duurzaam gezonde organisatie blijven. In 2021 zetten we daarin verdere stappen.

Zorg die niet of onvoldoende wordt betaald zullen wij niet meer leveren

Maar zoals gezegd kunnen we onze voorzieningen alleen openhouden voor burgers en verzekerden en hen goede zorg blijven bieden als we hiervoor reële financieringsafspraken kunnen maken met gemeenten en verzekeraars. Dat wil zeggen: structureel dekkende tarieven (onder meer voor stijgende cao-kosten) en betaling van alle geleverde noodzakelijke zorg.

De financiële gevolgen van corona in 2021

In 2020 werden we ingrijpend geconfronteerd met alle gevolgen van corona – ook in financieel opzicht. Voor een belangrijk deel konden die worden opgevangen door goede afspraken met financiers. In 2021 zijn er ook effecten van de coronapandemie, zo zijn er meerkosten rondom de vaccinaties en is er in het voorjaar van 2021 sprake van omzetderving. Deze effecten brengen wij in kaart en we gaan hierover in gesprek met financiers om tot een oplossing te komen.

Perspectieven 2021 en verder

We besluiten met een aantal ontwikkelingen op langere termijn waarmee Parnassia Groep rekening houdt en waar wij ons op voorbereiden. Die ontwikkelingen brengen uiteraard risico's en onzekerheden met zich mee, maar ook kansen en nieuwe perspectieven.

Verdere verbetering van onze financiële gezondheid in 2021 en daarna is van belang om te kunnen voldoen aan de voorwaarden die de banken hebben gesteld in verband met aan ons verstrekte leningen - zie hierboven onder *Leningen en kredieten banken*.

Daartoe zijn in het begrotingsjaar 2021 duidelijke en heldere afspraken met de zorgbedrijven over te behalen (financiële) resultaten gemaakt. In 2021 wordt hier door de raad van bestuur actief en strak op gestuurd en wordt geïnterveneerd waar nodig.

Om op de lange termijn duurzaam gezond te blijven en goede zorg te kunnen blijven leveren is het noodzakelijk om investeringen in, met name, vastgoed te doen. Parnassia Groep is voornemens hiervoor in de loop van 2021 externe financiering op de kapitaalmarkt op te halen. Hiertoe is eind 2020 een toets van de kredietwaardigheid uitgevoerd door Fitch Ratings. In 2021 zal met de uitkomsten van deze toets de kapitaalmarkt worden benaderd.

Afdelingen en zorgbedrijven duurzaam gezond

Veel van onze afdelingen doen het goed, bij een aantal zijn noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd, op een aantal plaatsen is het aanbod beëindigd. Sommige afdelingen werken stapsgewijs verder aan herstel. Met name bij Youz en i-psy PsyQ Brijder is dit nog noodzakelijk en ook sommige afdelingen van de ketenzorgbedrijven zijn nog niet duurzaam gezond.

Wij blijven ook de komende tijd al onze inzet erop richten om nog meer een duurzaam gezonde organisatie te worden, die goede zorg blijft leveren, financieel op orde is en voor onze collega's een prettige werkomgeving is. Dat doen we als volgt:

- Alle teams blijven zich inzetten om effectieve en doelmatige behandelingen te bieden en beter herstel in minder tijd te bereiken.
- Alle teams werken op basis van een haalbaar plan, met zowel zorghoudelijke als bedrijfsvoeringsdoelen, waaraan de collega's van deze teams zich enthousiast kunnen verbinden. Vertaald naar afspraken voor uren dienstverlening en aantal patiënten, op basis van de afspraken met financiers.
- We blijven werken aan een zo doelmatig mogelijke inzet van middelen voor indirecte taken.
- We blijven werken aan een prettige werkomgeving, waar collega's graag komen en blijven werken.

Zorg die niet of onvoldoende wordt betaald zullen wij voortaan niet meer leveren

De afgelopen jaren hebben we behandelingen geleverd die uiteindelijk niet werden betaald door verzekeraars en gemeenten omdat ze in het contract niet waren voorzien. Ook leverden we

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

0420191W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

waarvoor de betaalde tarieven niet kostendekkend waren. Dit was met name de oorzaak van het verlies in 2018.

Met al onze financiers hebben we indringende gesprekken gevoerd om tot kostendekkende tarieven te komen. Dat is met veel financiers gelukt. In 2020 is er voor de langdurige zorg (de Wlz) sprake geweest van een kort geding namens verschillende sectoren om generieke niet inhoudelijk onderbouwde tariefafslagen vooraf te voorkomen. Dat heeft geleid tot een positieve uitspraak, waarbij ook de rechter het belang onderkent van inhoudelijke onderbouwingen voor tariefafslagen. Parnassia Groep levert in de GGZ langdurige verblijfszorg aan de meest kwetsbare en zorgintensieve doelgroepen. Het is belangrijk dat zorgkantoren voldoende inhoudelijk differentiëren in de afspraken die ze met zorgaanbieders maken, zodat kostendekkende tarieven het uitgangspunt zijn.

Het gesprek over kostendekkende tarieven met de verschillende financiers voeren we door te laten zien dat zorggeld bij Parnassia Groep goed besteed wordt:

- a) We zorgen voor zo laag mogelijke indirecte kosten en laten dat zien door lagere indirecte kosten dan gemiddeld volgens de Berenschot Benchmark te realiseren.
- b) We zorgen voor een lage inzet van zorg (en dus lage kosten per patiënt) met een in ieder geval gelijkblijvend behandelresultaat. We laten dat zien door verschillende benchmarks waarin de kostenontwikkeling en het behandelresultaat (bijvoorbeeld het aantal patiënten wat na behandeling binnen een jaar opnieuw in behandeling komt) steeds opnieuw laten zien dat Parnassia Groep beter presteert dan gemiddeld.
- c) We voeren vernieuwingen door in de zorg, waardoor de zorg effectiever en efficiënter wordt.
- d) De overgang naar horizontaal toezicht in de Zorgverzekeringswet draagt bij aan transparantie tussen zorgverzekeraars en Parnassia Groep, een waardevolle ontwikkeling in de onderlinge relatie.
- e) De afgelopen twee jaar heeft Parnassia Groep in het kader van gepast gebruik een brochure uitgebracht die zorgverzekeraars een gedetailleerd inzicht geeft in de zorginfrastructuur in de verschillende regio's: de klinische zorg die geboden wordt, het aantal bedden, de FACT-teams in een stad en de opnamevoorkomende capaciteit die wordt ingezet door middel van IBT-teams. De volgende stap is binnen de nieuwe bekostiging voor de GGZ de stap maken naar de invoering van het zorgclustermodel, waarbij inzicht in zorgzwaarte wordt gegeven door middel van een gestandaardiseerde vragenlijst. Ook deze ontwikkeling draagt bij aan transparantie tussen zorgverzekeraars en Parnassia Groep.

Nieuwe CAO GGZ

Per 1 juni 2019 werd de nieuwe CAO GGZ van kracht. Deze heeft een looptijd tot 1 december 2021. In deze cao is een stijging van de schaalbedragen opgenomen (1 oktober 2019 3%, 1 augustus 2020 3%, 1 juni 2021 2,1%). Deze stijging is lager dan in andere sectoren van de gezondheidszorg. Echter de tarieven worden door de NZa met een nog lager bedrag verhoogd. Hierdoor kunnen we de cao-kosten niet volledig betalen. Niet alle financiers willen de loonontwikkeling compenseren, met name in de uitvoering van de Zvw, Wmo en forensische zorg. We zijn hierover in gesprek met die financiers. Zonder deze compensatie zien we ons genoodzaakt de behandelingen/begeleiding te verkorten (of desnoods te staken) om zo kostendekkend te kunnen blijven werken.

Risicobeheersing

De raad van bestuur en de bestuurders van de (zorg)bedrijven sturen actief op de risico's die van invloed zijn op de realisatie van de ondernemingsdoelstellingen.

Een belangrijk instrument in het kader van besturing & control is het integrale risicoregister Parnassia Groep. Binnen de (zorg)bedrijven wordt gebruikgemaakt van verbeterregisters. In het risicoregister op groepsniveau worden ook risico's van de (zorg)bedrijven opgenomen die dusdanig groot zijn dat ze de groep als geheel kunnen beïnvloeden. Periodiek worden de risico's geïnventariseerd, geklassificeerd op kans en impact, en worden de acties om deze risico's te minimaliseren gemonitord. Ook wordt het risicoregister jaarlijks besproken met de auditcommissie van de raad van commissarissen. Op deze wijze wordt systematisch gewerkt aan het bereiken van de doelstellingen en het zoveel mogelijk beperken en beheersen van risico's.

De risico's worden conform het risicoregister onderscheiden in een drietal hoofdgroepen:

- Externe ontwikkelingen.
- Zorghoudelijke en veiligheidsrisico's.
- Bedrijfsvoeringrisico's.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De risico's waarop we door onze accountant, de inspecties en DEKRA worden gewezen, nemen we tevens op in het risicoregister. Op die wijze behouden we een integraal overzicht van de risico's en maatregelen en sturen we hierop.

Externe ontwikkelingen

Corona

De belangrijkste externe ontwikkeling die in 2020 op veel vlakken tot risico's heeft geleid is corona. In eerste instantie was er het acute (gezondheids)risico voor onze patiënten en medewerkers. In de loop van het jaar is echter duidelijk geworden dat corona ook een risico voor onze bedrijfsvoering betekent.

Om de (gezondheids)risico's te mitigeren heeft Parnassia Groep een crisissstructuur ingericht met een centraal crisisteam en regionale crisisteamen. In deze structuur werden alle belangrijke ontwikkelingen, landelijk en binnen onze organisatie, besproken en passende maatregelen genomen.

De risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering richten zich met name op de uitval van zorg en daarmee terugval van opbrengsten, terwijl kosten doorliepen. Vanuit de landelijke overheid zijn hier tijdig steunpakketten toegezegd, waar Parnassia Groep op geacteerd heeft.

Parnassia Groep heeft hierin nauw opgetrokken met de branchevereniging, zowel om tijdig op de hoogte te blijven van ontwikkelingen als om landelijk invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld op de vaccinatiestrategie.

Tekort aan professionals

In de GGZ is een toenemend personeelstekort en in het bijzonder een tekort aan regiebehandelaars en verpleegkundigen. Ook Parnassia Groep ondervindt hier grote hinder van. Het leidt ertoe dat een deel van de zorg niet kan worden geleverd en/of een deel van geleverde zorg niet wordt betaald, omdat er geen regiebehandelaar bij die zorg is betrokken. Op verschillende manieren trachten we tekorten aan personeel te voorkomen. Zie ook het hoofdstuk over collega's.

Wachtlijsten

In de GGZ is landelijk sprake van wachtlijsten en in sommige gevallen lange wachttijden, langer ook dan geldende normen. Dit leidt tot risico's voor de individuele patiënt op de wachtlijst, die ons net zo lief is als de patiënt die in behandeling is. Daarnaast leidt dit tot risico's voor Parnassia Groep. Als grootste speler staan we snel in de aandacht. Het afbreukrisico voor de Parnassia Groep van de wachtlijsten is daarmee aanzienlijk. Parnassia Groep heeft in 2020 veel energie en aandacht besteed aan het mitigeren van deze risico's. Zie ook het hoofdstuk over wachtlijsten.

Contracten – regelgeving en financiering

De risico's ontstaan hierbij onder meer door wijzigingen in wetgeving, maatregelen en eisen van overheid en financiers van de zorg ten aanzien van de bekostiging, de financiering (en de hoogte daarvan) en de verantwoording van de zorg. Als integrale GGZ-aanbieder hebben we met vijf financieringsstelsels (Zvw, Wlz, Jeugdwet, Wmo en justitie) en een veervoud aan partners te maken. Dit leidt tot complexiteit en onvoorspelbaarheid voor Parnassia Groep, doordat elke partner eigen beleid opstelt en eigen verantwoordingseisen stelt. Dit leidt ook tot financiële risico's.

Het mitigeren van deze risico's en het voldoen aan alle externe eisen die betrekking hebben op de rechtmatigheid, de kwaliteit, de verantwoording, de prijs en het totale beschikbare budget van de zorg, is een uitermate ingewikkeld en tijdrovend proces, waar inzet van veel mankracht voor nodig is. Een specifiek risico dat steeds vaker ontstaat is dat financiers tarieven voorstellen die voor Parnassia Groep niet kostendekkend zijn. Hier acteren we als groep stevig op, met als uiterste redmiddel juridische procedures zoals in 2020 over de Wlz-tarieven. Daarin trekken we waar mogelijk op met collega-aanbieders en/of branchepartijen.

Zorghoudelijke en veiligheidsrisico's

De tweede hoofdgroep betreft risico's met betrekking tot de veiligheid (van patiënten, medewerkers, gebouwen en informatie). Risico's op dit gebied worden gemonitord aan de hand van de rapportages uit periodieke en incidentele externe en interne audits op de onderscheiden veiligheidsgebieden.

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Zie voor inhoudelijke ontwikkelingen op de deelgebieden van veiligheid:

- Veiligheid patiënten: *pagina 32*
- Veiligheid informatie: *pagina 65*
- Veiligheid collega's: *pagina 38*

Bedrijfsvoeringrisico's

De derde hoofdgroep bestaat uit bedrijfsvoeringrisico's, die veelal voortkomen uit de reguliere interne bedrijfsprocessen bij de (zorg)bedrijven. Zij worden door de bedrijven zelf geïnventariseerd en gemonitord, en daarover wordt via de reguliere besturing & control-cyclus gerapporteerd aan de raad van bestuur. Hierbij worden ook de risico's betrokken die zijn gerapporteerd in de managementletter van de externe accountant.

Financiële performance zorgbedrijven

In 2020 lag de focus op het verbeteren van de financiële performance van twee zorgbedrijven. Hier is veel (management)aandacht naar uitgegaan, om verbetermaatregelen te bepalen en hierop te gaan sturen. In de loop van 2021 verwachten we positieve resultaten te zien.

Financiering investeringen

Een ander risico betreft de financierbaarheid van nieuwe investeringen. Om ook in de toekomst goede zorg te kunnen blijven leveren is het noodzakelijk om de komende jaren diverse investeringen in, met name, vastgoed te doen. In 2020 is veel tijd en energie gaan zitten in gesprekken met de huidige kredietverstrekkers van de groep. Om dit risico te mitigeren heeft Parnassia Groep in 2020 een plan voor het veranderen van de kapitaalstructuur ontwikkeld, dat in 2021 verder uitgevoerd zal worden.

Risico's in registratie- en declaratieproces

Onjuist- of onvolledigheden in de administratieve vastleggingen in de zorgverlening kunnen ertoe leiden dat de hiermee gemoeide inzet niet vergoed wordt door de financiers. Veel inzet hebben we ook in 2020 gepleegd om de complexe administratieve processen goed in te regelen en correct te doen uitvoeren. Zie *pagina 67*.

Perspectief 2021 en verder

Hieronder benoemen we beknopt een aantal ontwikkelingen op langere termijn waarmee Parnassia Groep rekening houdt en waarop wij ons op voorbereiden. Die ontwikkelingen brengen uiteraard (financiële) risico's en onzekerheden met zich mee, maar ook kansen en nieuwe perspectieven. Parnassia Groep volgt – op basis van met name gepubliceerde onderzoeksrapporten – de voor de branche relevante ontwikkelingen. Een overzicht daarvan is een bijlage bij het nieuwe bedrijfsplan, dat na de zomer van 2021 zal verschijnen.

Eind 2020 heeft VWS – voorafgaand aan de verkiezingen van maart 2021 en de daaropvolgende formatie – een consultatieronde gehouden met betrekking tot de zorg in de toekomst op basis van de discussienota 'Zorg voor de toekomst'. Kernvraag is: hoe houden we het zorgstelsel toegankelijk en betaalbaar? Ook Parnassia Groep heeft hierop – via de Nederlandse GGZ – gereageerd.

In 'Zorg voor de toekomst' staan drie thema's centraal die wij herkennen en onderschrijven. Het is goed om te zien dat deze nu breed door alle stakeholders worden onderkend.

Preventie en gezondheid

Er is meer aandacht nodig voor preventie en uitgaan van eigen regie op herstel en positieve gezondheid. Met name op het gebied van preventie vraagt dit om extra investeringen. Van de 100 miljard die er jaarlijks in Nederland aan zorg wordt uitgegeven, wordt er 70 miljoen aan preventie besteed. Dat past niet bij de noodzaak om sterk in te zetten op preventie. Wij denken hier een grote bijdrage aan te kunnen leveren. Zeker als de regie op de besteding bij de instellingen zelf zal blijven. We schetsen daar drie grote ontwikkelingen:

- Kinderen gezond laten opgroeien. Als eerste als mensenrecht, maar daarmee voorkomen we ook forse zorg- en maatschappelijke kosten op latere leeftijd. Onze gezinsbehandelingen willen we intensiveren. De kinderen die at risk zijn willen we graag begeleiden door hun jongvolwassenheid heen. Hiermee denken we grote problemen te kunnen voorkomen.
- Voorkomen van ernstige psychiatrische aandoeningen door programma's als EDIF, waarmee we psychosen voorkomen, en doorzetten op de acties om mensen met een ernstige psychische

aandoening een beter en gezonder leven te geven, zodat ze qua levensverwachting dichter bij het gemiddelde van de Nederlander komen.

- Informatie en lichte interventies snel ter beschikking stellen, waardoor het normaal is met je mentale fitheid actief te zijn en bij de eerste problemen met kleine interventies het verschil te maken. Een groot voorbeeld hiervan is het drugsinfopunt met jaarlijks grote aantallen bezoekers.

Organisatie en regie

De maatschappelijke opgaven om bijvoorbeeld wachttijden te verkorten en de zorgkosten te beheersen kunnen niet door een individuele aanbieder worden opgelost. Dat vraagt om samenwerking tussen alle betrokken partijen. Doorgaans op het niveau van de regio. Dit sluit aan bij de wijze waarop Parnassia Groep is ingericht in haar kernregio's en samen met andere aanbieders in de regio werkt aan het organiseren van passende zorg en de juiste zorg op de juiste plek.

Deze samenwerking gaat vaak over de grenzen van financieringsstromen heen. Meer en meer zullen er gezamenlijke afspraken met verzekeraars en het sociaal domein moeten worden gemaakt over duurzaam gezonde financiering van onze inzet.

We zullen zelf nog meer dan nu aanwezig zijn in de stadsdelen van de grote steden waar we werkzaam zijn. Ook zullen we extra woonzorgplaatsen bieden voor hen die dat nodig hebben op onze woonzorgparken, waar een mengvorm is met andere inwoners van de stad en die in de infrastructuur van de stad liggen. Daarmee zorgen we ook voor een grote bijdrage aan de verlichting van de druk op de sociale woningbouw.

Werkplezier

Er is nog steeds krapte op de arbeidsmarkt, terwijl de vraag naar personeel de komende jaren zal blijven groeien. Het is dus van groot belang om te zorgen dat onze professionals fit en vitaal blijven en bij ons willen blijven werken. Ruimte voor de professional en zich kunnen ontwikkelen zijn cruciaal.

Werving en behoud van goede professionals is dus een van onze speerpunten. Parnassia Groep biedt door haar omvang en kennis- en opleidingsinfrastructuur volop kansen voor de loopbaan van GGZ-professionals.

Digitalisering en gebruik van data

Bij vernieuwing staan digitalisering en het slim gebruiken van data centraal. Veel van onze data gebruiken we nu vooral om verantwoording af te leggen over de middelen die we hebben besteed. De uitdaging is om onze data in te zetten met het oog op de toekomst: wat levert investeren in GGZ de maatschappij op? Wat is het effect van het behandelen van psychische problematiek op de economie? Als wij overtuigende data op tafel leggen, dan vergroten we de kans dat het gesprek over de toekomst gaat in plaats van over het verleden. Parnassia Groep kan het gebruik van data beter benutten door haar schaal. Niet alleen hebben we zelf enorm veel data gezien ons landelijke marktaandeel, we hebben ook een kennisinfrastructuur met hoogleraren, specialismegroepen, onderzoekers en data-science-specialisten. In het Bedrijfsplan 2021-2023 is hier een apart speerpunt van gemaakt.

Bovenstaande vier thema's sluiten goed aan op de strategie en speerpunten die Parnassia Groep al meerdere jaren centraal heeft staan in haar bedrijfsplan.

Bekostiging

Het deel van de geestelijke gezondheidszorg dan vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) en forensische zorg wordt gefinancierd, krijgt per 1 januari 2022 een nieuwe bekostiging.

Hiermee worden we verlost van de te complexe verantwoordingsseisen. Samen met haar partners (onder andere leveranciers) bereidt Parnassia Groep zich voor op deze nieuwe bekostiging. Landelijk is medio april 2021 de definitieve regelgeving gepubliceerd. Wij inventariseren de implicaties en verwerken deze in projectplannen. Over een aantal onderwerpen is nog nader overleg binnen het landelijke programma, deze worden naar verwachting de komende periode duidelijk.

Mede door bovenvermelde ontwikkelingen zal de druk op de kosten per patiënt onverminderd hoog blijven de komende jaren. We continueren onze inspanningen en maatregelen om met hetzelfde budget steeds meer mensen beter te helpen.

Daarom willen we doorgaan met het vernieuwen van de geestelijke gezondheidzorg, zodanig dat we mensen met een hulpvraag tijdiger en sneller kunnen helpen. Tijdens de coronacrisis hebben we gezien (zie p. 62 e.v.) dat we in staat zijn op meer flexibele wijze intensieve en passende zorg te leveren. Maar vooral ook dat het op grote schaal anders kan met de inzet van technologie en blijven).

KPMG Audit
Dit document waarop ons rapport
1449033.21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

e-health-toepassingen. Om de zorg te kunnen blijven bieden, werden creatieve oplossingen gezocht en werd er in mindere mate vanuit medisch perspectief naar zorgvragen gekeken.

Wij blijven de komende jaren werken aan:

1. Meer focus op gezondheid. Naast een goede behandeling is dit een randvoorwaarde voor herstel. Nog sterker dan nu denken in termen van gezondheid en welzijn zien we als belangrijk speerpunt als het gaat om (vroeg)tijdige en snelle hulp.
2. Verdere versterking van de reeds ingezette ontwikkeling van regionale samenwerking. Regionaal zien we dat er ook door beleidsmakers steeds meer wordt uitgegaan van het functioneren van mensen in hun omgeving en de focus verschuift naar gedrag, preventie en vroegsignalering. Landelijk zijn we actief in Redesigning Psychiatry, waar wordt gewerkt aan een nieuwe, toekomstbestendige GGZ.
3. Het versnellen van de digitale transformatie, waarbij digitaal aanbod in de zorg wordt geïntegreerd, met voldoende aandacht voor benodigde randvoorwaarden. In 2021 realiseren we een verdere groei van onze (deels) digitale behandelingen en een verbeterde informatie-uitwisseling tussen cliënt en professional via ons cliëntportaal en een zogenoemde persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO). Samen met onze partners ontwikkelen en implementeren we methoden voor het effectief en efficiënt benutten van slimme technologieën, zoals kunstmatige intelligentie en big data.
4. Het verder uitwerken en invoeren van netwerkpsychiatrie. Voor de doelgroepen met complexe zorgvragen zullen we stap voor stap de kracht van de patiënt en zijn netwerk verder benutten. Hierbij gebruiken we onder meer de methodiek van resourcengroepen, daarin staan cliënten/patiënten en naasten en hun zorgvragen centraal.

Een punt van grote zorg blijft de beperkte financiële weerbaarheid van de GGZ-sector.

Door de aanhoudende druk op de tarieven zijn de financiële marges flinterdun. Dat resulteert in (te) lage investeringen in vernieuwing en innovatie. Dit geldt ook voor Parnassia Groep, die door haar omvang tot op zekere hoogte in staat is om onderzoek te financieren om te innoveren. In relatieve zin zijn die investeringen echter volstrekt onvoldoende.

De financiële druk zorgt derhalve voor onvoldoende veranderkracht, terwijl we die veranderkracht nu juist zo hard nodig hebben om de groeiende uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Dat is een zeer groot risico, dat door overheid en zorgverzekeraars beter onderkend zal moeten worden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 7: DE BESTURING VAN DE GROEP

Parnassia Groep heeft een raad van bestuur (RvB), die de dagelijkse leiding heeft over de groep, een raad van commissarissen (RvC), die direct toezicht houdt op de raad van bestuur, en een stichtingsbestuur, dat 100% van de aandelen van Parnassia Groep heeft en toezicht houdt op de continuïteit en de missie en visie van Parnassia Groep. Dit stichtingsbestuur houdt hiertoe tweemaal per jaar een algemene vergadering van aandeelhouders, samen met de RvC en de RvB. Er is geen mogelijkheid tot winstuitkering aan derden.

Raad van bestuur

De raad van bestuur, die het statutair bestuur vormt van Parnassia Groep, bestuurt de groep in samenspraak met de bestuurders van de daartoe behorende zorgbedrijven. Gezamenlijk vormen zij de bestuursraad.

In het verslagjaar bestond de raad van bestuur uit de heer Stephan Valk (voorzitter), de heer Marc Blom (bestuurder zorg) en de heer Sjoerd van Breda (bestuurder bedrijfsvoering en financiën). Mevrouw Betty Kooijman is per 1 juni 2020 als lid van de raad van bestuur teruggetreden.

Het navolgende overzicht geeft de verdeling van de aandachtsgebieden van de bestuurders.

Samenstelling raad van bestuur	
Naam / bestuursfunctie	Aandachtsgebieden
Stephan Valk RA voorzitter RvB	Governance, strategisch groepsbeleid en portfolio, marketing en communicatie, verkoop
dr. Marc B.J. Blom lid RvB	Zorg, opleiding en onderzoek, veiligheidsmanagement, bestuurder concerncliëntenraad
drs. Betty D. Kooijman lid RvB (tot 1 juni 2020)	Bedrijfsvoering, financiën, besturing en control, HRM en ICT, bestuurder centrale ondernemingsraad
drs. Sjoerd W.G. van Breda lid RvB	Bedrijfsvoering, financiën, besturing en control, HRM en ICT, bestuurder centrale ondernemingsraad

Zie voor de nevenfuncties van de leden van raad van bestuur bijlage 10.

Raad van commissarissen

Voordat wordt overgegaan tot een overzicht van de werkzaamheden door de raad van commissarissen in het afgelopen jaar volgt eerst kort een blijk van waardering voor het goede werk dat afgelopen jaar is verricht in bijzondere omstandigheden.

In het vorige jaarverslag is al aangegeven dat in 2020, het jaar van de wereldwijde coronacrisis, een enorm appèl is gedaan op de inzet en creativiteit van de collega's. Naast uitdagingen in het werk, waarbij het een continu balanceren was tussen de eigen veiligheid, die van de patiënten en de continuïteit van zorg, was er ook de balans met de thuissituatie, waar zorg en thuisonderwijs aan kinderen, kwetsbare dierbaren en andere gevolgen van de coronamaatregelen de aandacht vergden.

Met groot respect spreken wij hier onze dank uit aan al die medewerkers die direct en indirect hebben gestaan voor de kwaliteit en continuïteit van zorg binnen Parnassia Groep en dat nog steeds doen nu de pandemie nog altijd voortduurt.

Het jaar 2020 stond in het teken van het vasthouden van het herstel zoals dit in 2019 heeft plaatsgevonden. Naast de inspanningen in de zorg, onder andere ten aanzien van de wachtrijsten, zijn ten aanzien van andere delen van het werk eveneens stappen gezet. De contouren voor professionele ondersteunende diensten zijn geschetst. Het traject Bizon, de basis voor moderne ICT-voorzieningen, is afgerond en ook ten aanzien van de werving en het behoud van collega's zijn mooie resultaten geboekt. De aandacht voor het werkclimaat heeft, juist in deze bijzondere periode, weer ruim aandacht gekregen.

Het bestuur van Parnassia Groep heeft de organisatie op professionele wijze en met blijk van grote betrokkenheid door dit zware en bijzondere jaar heen geloodst. Ons rest niets anders dan hier onze enorme waardering voor uit te spreken.

Werkzaamheden in 2020

De raad van commissarissen heeft de wettelijke en statutaire verplichting om integraal toezicht te houden op het beleid van de raad van bestuur en de algemene gang van zaken binnen Parnassia Groep. Tevens vervult hij de rol van werkgever van de leden van de raad van bestuur. In het Reglement Corporate Governance is de taak- en bevoegdheidsverdeling tussen raad van bestuur, raad van commissarissen en stichtingsbestuur verder uitgewerkt.

Samenstelling van de raad

In het verslagjaar bestond de raad uit de volgende leden.

Samenstelling raad van commissarissen in 2020		
Naam en geboortejaar	Aandachtsgebied/functie in RvC	Eerst benoeming / einde termijn of moment van aftreden
mw. drs. M.I. (Marjolein) Verstappen (1955)	Voorzitter Contact centrale ondermingsraad	1 november 2014 / oktober 2022
dhr. J. (Coos) Rijsdijk (1947)	Vicevoorzitter Algemeen Integratie fusie Antes zorg	2 oktober 2017 / december 2020
dhr. G.R. (Guy) Fransen (1968)	Financiën Integratie fusie met Antes Zorg Lid auditcommissie	2 oktober 2017 / oktober 2021
mw. J.C. (Tineke) Huizinga-Heringa (1960)	Forensisch Politieke relaties	1 januari 2015 / december 2020
mw. prof. dr. P.L. (Pauline) Meurs (1953)	Maatschappelijk veld Lid commissie kwaliteit Contact concerntantenraad	1 januari 2018 / januari 2022 (herbenoembaar)
mw. prof. dr. F.E. (Floor) Scheepers (1969)	Medisch-inhoudelijk Lid commissie kwaliteit Patiëntveiligheid	2 oktober 2017 / november 2022
dhr. Mr. J. (Hans) van der Vlist (1952)	Governance Bedrijfsvoering Lid auditcommissie	1 januari 2016 / november 2023

Conform het rooster van herbenoeming en aftreden zijn mevrouw Huizinga en de heer Rijsdijk eind 2020 afgetreden. Per 1 maart 2021 zijn de heer Asraoui en de heer Jetten voor een periode van 4 jaar benoemd als lid van de raad van commissarissen.

dhr. drs. Y. (Youssef) Asraoui RA (1973)	Financiën Lid auditcommissie	1 maart 2021 / maart 2025 (herbenoembaar)
dhr. drs. M.J.H. (Guillaume) Jetten (1968)	Algemeen Lid auditcommissie	1 maart 2021 / maart 2025 (herbenoembaar)

Zie voor de hoofd- en nevenfuncties van de leden van raad van commissarissen bijlage 10.

Vergaderingen

De raad vergadert in tegenwoordigheid van de raad van bestuur. In 2020 kwam de raad zevenmaal bijeen, voornamelijk via beeldbellen.

De auditcommissie vergaderde in 2020 tweemaal, in aanwezigheid van de bestuurder bedrijfsvoering en financiën van de raad van bestuur.

De commissie kwaliteit kwam in 2020 eenmaal in vergadering bijeen, in aanwezigheid van het lid van de raad van bestuur met het aandachtsgebied zorg en de geneesheer-directeur Parnassia Groep.

Besluiten en besproken onderwerpen

Door de raad werden in elke vergadering besproken:

- Corona/crisisorganisatie/continuïteit patiëntenzorg - stand van zaken en de getroffen/te treffen maatregelen in dat kader.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

- De Management Informatieset (zowel de zorginformatie, waaronder veiligheid, als aantallen patiënten/wachtlijsten, personele en financiële informatie etc.).
- Belangrijke ontwikkelingen binnen de organisatie en in de externe omgeving.
- Stand van zaken/bijzonderheden ten aanzien van de afzonderlijke zorg- en ondersteunende bedrijven.

Voorts werden meerdere malen besproken:

- Contractering zorgverzekeraars.
- Contractering justitie, zorgkantoren en gemeenten.
- Wachtlijsten en de aanpak hiervan.
- Strategieplan Parnassia Groep ten behoeve van de banken (het masterplan).
- Vitaliteit en ziekteverzuim.
- Afbouw buitenlandactiviteiten Triora.
- Werving leden raad van commissarissen.

Ook kwamen onder meer aan de orde:

- Voorstel opheffen Stichting Prioriteit Antes.
- Samenwerking PG Participaties B.V. en ORTEC B.V.
- Besturing en governance van Fifoor B.V.
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.
- Overdracht apotheek Parnassia Groep aan Brocacef Ziekenhuisfarmacie B.V.
- Nieuwe bekostiging voor de GGZ per 2022.
- Samenwerking Ipse de Bruggen jeugd en Youz.

Besluiten van de raad in 2020

- Goedkeuring begroting 2020.
- Goedkeuring opvolgingsschema RvC inclusief verlenging termijn voorzitter raad van commissarissen met 1 jaar (eveneens goedgekeurd door stichtingsbestuur).
- Goedkeuring benoeming dhr. Van der Vlist tot vicevoorzitter van de raad per 1 januari 2021.
- Goedkeuring voorstel verlenging benoeming KPMG als externe accountant met 1 jaar (eveneens goedgekeurd door stichtingsbestuur).
- Goedkeuring strategieplan Parnassia Groep.
- Goedkeuring onderzoek en verkenning mogelijkheden samenwerking Stichting Ipse de Bruggen jeugd en Youz B.V.

Vier van de vergaderingen van de raad werden besloten met een presentatie door de bestuurder, directie en leidinggevenden van een van (de afdelingen van) de (zorg)bedrijven.

Jaarverslag en jaarrekening

De raad keurde op 19 november 2020, na bespreking met de accountant van het accountantsverslag en mede op basis van de bevindingen van de auditcommissie, het jaarverslag 2019 goed en voorzag de jaarrekening 2019 van zijn goedkeurend advies aan de AVA.

Stichtingsbestuur

De Stichting Parnassia houdt alle aandelen van Parnassia Groep BV, waarin alle activiteiten van de groep zijn ondergebracht. Het bestuur van de stichting vormt derhalve de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).

De stichting heeft als belangrijkste taak het bewaken van het profiel van de groep, zodat de zorg aan de verschillende doelgroepen van GGZ-patiënten ook op de lange termijn wordt gerealiseerd. Het gaat om continuïteit en duurzaamheid van de organisatie.

Samenstelling van het bestuur

Het stichtingsbestuur bestond gedurende het verslagjaar uit vier leden, te weten mevrouw M. (Monika) Milz, mevrouw M. (Marjet) van Zuijlen, de heer prof. dr. E (Erik) Hoencamp en de heer H.J. (Kees) Rutten, waarbij laatstgenoemde het voorzitterschap vervulde.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vergaderingen, besproken onderwerpen en besluiten

In 2020 kwam de AVA tweemaal in vergadering bijeen. De vergaderingen vinden plaats in aanwezigheid van de raad van bestuur en de raad van commissarissen. De raad van commissarissen en de raad van bestuur hebben een raadgevende stem.

De raad van bestuur en de raad van commissarissen leggen verantwoording af aan de AVA over het door de raad van bestuur gevoerde beleid respectievelijk het door de raad van commissarissen uitgeoefende toezicht.

In haar vergadering van 28 mei 2020 nam de AVA kennis van het jaarverslag 2019, het verslag van de accountant, het goedkeurend advies van de raad van commissarissen bij de jaarrekening en het besluit van de raad van bestuur tot resultaatbestemming. De AVA stelde de jaarrekening 2019 vast onder enkele voorwaarden en na afgifte door de accountant van zijn controleverklaring. Zij verleende de leden van de raad van bestuur decharge voor het in 2019 gevoerde beleid en de commissarissen voor het door hen uitgeoefende toezicht. Definitieve vaststelling vond plaats in een schriftelijke vergadering eind oktober 2020. In genoemde vergadering werd eveneens de werking van de governance geëvalueerd met de raad van commissarissen en de raad van bestuur.

De AVA van 17 december 2020 stond in het teken van een update van de strategie van Parnassia Groep, waarbij een aantal thema's werd besproken:

- Ontwikkelingen in de maatschappij en de sector.
- Vitaliteit en behoud van medewerkers.
- Digitaal werken.
- Positie en plaats in de regio.

Normen voor goed bestuur

Parnassia Groep beschikt over een Reglement Corporate Governance. Dit voldoet aan de landelijk geldende Governancecode Zorg. Het Reglement Corporate Governance is van toepassing op de raad van commissarissen, de raad van bestuur en de leden van het bestuur van de Stichting Parnassia. Voor deze stichting is een apart bestuursreglement opgesteld dat onderdeel is van het Reglement Corporate Governance. In het Reglement Corporate Governance is onder meer vastgelegd:

- De gewenste samenstelling van de raad van commissarissen;
- De benoemingsprocedures en rooster van aftreden;
- De wijze waarop het functioneren wordt geëvalueerd;
- Hoe de relatie tussen de raad van bestuur en het toezicht wordt vormgegeven;
- Wat de verdeling van bevoegdheden binnen de raad van bestuur is;
- Wat de verdeling van bevoegdheden tussen raad van bestuur en bestuursraad is;
- De bezoldigingsregeling.

Evaluatie werking governancestructuur

Jaarlijks wordt de werking van de governancestructuur geëvalueerd in een vergadering van de AVA. Op 28 mei 2020 bespraken het stichtingsbestuur, de raad van commissarissen en de raad van bestuur de werking van de governancestructuur, het samenspel tussen de drie organen en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van goed bestuur en toezicht in de zorg.

In de evaluatie is stilgestaan bij het samenspel tussen de drie organen. Geconcludeerd is dat de informatievoorziening over en weer goed verloopt. Ook is geconcludeerd dat aandachtspunten die uit eerdere evaluaties volgden goed zijn opgepakt, waaronder een verbeterde informatievoorziening over de verschillende zorgbedrijven. Tot slot is besloten de corporate governancestructuur voort te zetten. Tevens werd een aantal technische aanpassingen in het reglement vastgesteld.

Klokkenluidersregeling

Parnassia Groep heeft een klokkenluidersregeling, opgesteld op basis van het model van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ). De regeling wordt vermeld in onze gedragscode en de toelichting daarop. De regeling voorziet in een onafhankelijke externe 'adviseur klokkenluiders'. In de loop van 2020 is in overleg met de centrale ondernemingsraad een traject gestart om de klokkenluidersregeling te actualiseren, dit traject is in 2021 afgerond. In 2020 is er geen klokkenluidersmelding geweest.

Wet normering topinkomens

De leden van de raad van bestuur, raad van commissarissen en stichtingsbestuur werden bezoldigd binnen de kaders van de Wet Normering topinkomens (WNT).

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1943033 2100178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Medezeggenschap cliënten – Concerncliëntenraad

Uitgebrachte adviezen, besproken beleidsissues en invloed op het beleid in 2020

De Concerncliëntenraad en de raad van bestuur zijn zeven keer in (overleg)vergadering bijeengekomen, waarbij twee keer een lid van de raad van commissarissen aanwezig was. Ook heeft de raad vier keer met de voorzitter van de raad van bestuur gesproken, over onder andere de financiële ontwikkeling, de jaarrekening 2019 en de verbeterplannen voor 2020. Daarnaast kwam de raad drie keer bijeen met de bestuurder Vastgoed om de huisvesting van patiënten te bespreken. Ten slotte is de raad vier keer met de bestuurder van Indigo in vergadering bijeengekomen om de ontwikkelingen van dat zorgbedrijf te bespreken.

Na het plotselinge overlijden van voorzitter Martin Nieuwstad werd Gordon Brouwer door de raad tot tijdelijk voorzitter benoemd. Zijn tijdelijke benoeming werd per 1 januari 2021 omgezet in een definitieve benoeming tot voorzitter voor een periode van 4 jaar.

Leden van de Concerncliëntenraad hebben ook in dit verslagjaar een actieve bijdrage geleverd aan de diverse specialismegroepen, die de zorgteams helpen met informatie, advies en consultatie over de beste behandeling voor hun patiënten.

Adviesaanvragen

In het verslagjaar 2020 heeft de Concerncliëntenraad de volgende adviesaanvragen in het kader van artikel 3 Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen behandeld en daar positief over geadviseerd:

- Samenvoeging van de vastgoedvennootschappen.
- Inrichting Bureau Bestuursondersteuning.
- Samenwerking PG Participaties B.V. en ORTEC B.V. in New Health Group B.V.
- Beëindiging activiteiten Triora International.
- Begroting 2020.
- Overdracht apotheek Parnassia Groep aan Brocacef Ziekenhuisfarmacie B.V.
- Parnassia Groep Rookvrij.
- Overdracht organisatieonderdelen Antes Zorg B.V. - Fivoor B.V. - Parnassia Haaglanden B.V.
- Werken en leren Antes Zorg B.V. naar Reakt B.V.
- Verhuizing van de Mathenesserlaan.
- Integratie functies kwaliteit en veiligheid Antes - Parnassia Groep.

Andere belangrijke bespreekpunten met de raad van bestuur in 2020 waren:

- De gevolgen van de invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.
- Het patiëntenportaal.
- De nieuwe bekostiging van de GGZ in 2022.
- Invloed van de cliëntenmedezeggenschap ten aanzien van de gesprekken met zorgverzekeraars en gemeenten.
- Inzage medische gegevens.
- Evaluatie klachtenregeling voor cliënten.
- De nieuwe medezeggenschapsregeling.

Medezeggenschap personeel – ondernemingsraad

Uitgebrachte adviezen en besproken onderwerpen

De Centrale Ondernemingsraad (COR) en de raad van bestuur zijn negen keer bijeengekomen. De overlegvergadering werd tweemaal bijgewoond door een lid van de raad van commissarissen.

Belangrijke onderwerpen waren de coronacrisis en de gevolgen daarvan voor patiënten en medewerkers, en de maatregelen die de raad van bestuur in dat kader heeft getroffen. Dat gold ook voor het masterplan ten behoeve van de GGZ en de ontwikkelingen in die sector de komende jaren alsmede het overgaan van herstelgericht organiseren naar sturen op inhoud en bedrijfsvoering.

Tevens heeft de COR met de voorzitter van de raad van bestuur het management-development-programma en de opvolgingsplanning van bestuurders en leden van de raad van bestuur besproken.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De COR heeft in 2020 een initiatiefvoorstel gedaan met betrekking tot de invoering van een medewerkersvertrouwenspersoon integriteit en een ongevraagd advies gegeven over de bhw-organisatie en visie op veiligheid.

Instemmingsaanvragen

In 2020 heeft de raad van bestuur de volgende onderwerpen in het kader van artikel 27 Wet op de ondernemingsraden ter instemming aan de COR aangeboden, te weten:

- De nieuwe arbodienstverlening.
- Rittenregistratie.
- Samenvoeging regelingen opleidingen.
- Aanpassing verzuimbeleid.
- Aanpassing fietsregeling.
- Invoering thuiswerkregeling.
- Parnassia Groep Rookvrij.
- Verdere invoering jaarurensystematiek.
- Aanpassing meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden (MKA) sport.

Adviesaanvragen

In 2020 heeft de COR de volgende adviesaanvragen in het kader van artikel 25 Wet op de ondernemingsraden behandeld:

- Samenvoeging van de vastgoedvennootschappen.
- Integratie beveiliging Antes - Parnassia Groep.
- Inrichting Bureau Bestuursondersteuning.
- Samenwerking PG Participaties B.V. en ORTEC B.V. in New Health Group B.V.
- Beëindiging activiteiten Triora International.
- Investeringsbegroting 2020.
- Overdracht apotheek Parnassia Groep aan Brocacef Ziekenhuisfarmacie B.V.
- Overdracht organisatieonderdelen Antes Zorg B.V. - Fivoor B.V. - Parnassia Haaglanden B.V.
- Benoeming bestuurder Triora B.V.
- Werken en leren Antes Zorg B.V. naar Reakt B.V.
- Overdracht flexmedewerkers.
- Verhuizing van de Mathenesserlaan.
- Integratie functies kwaliteit en veiligheid Antes - Parnassia Groep.

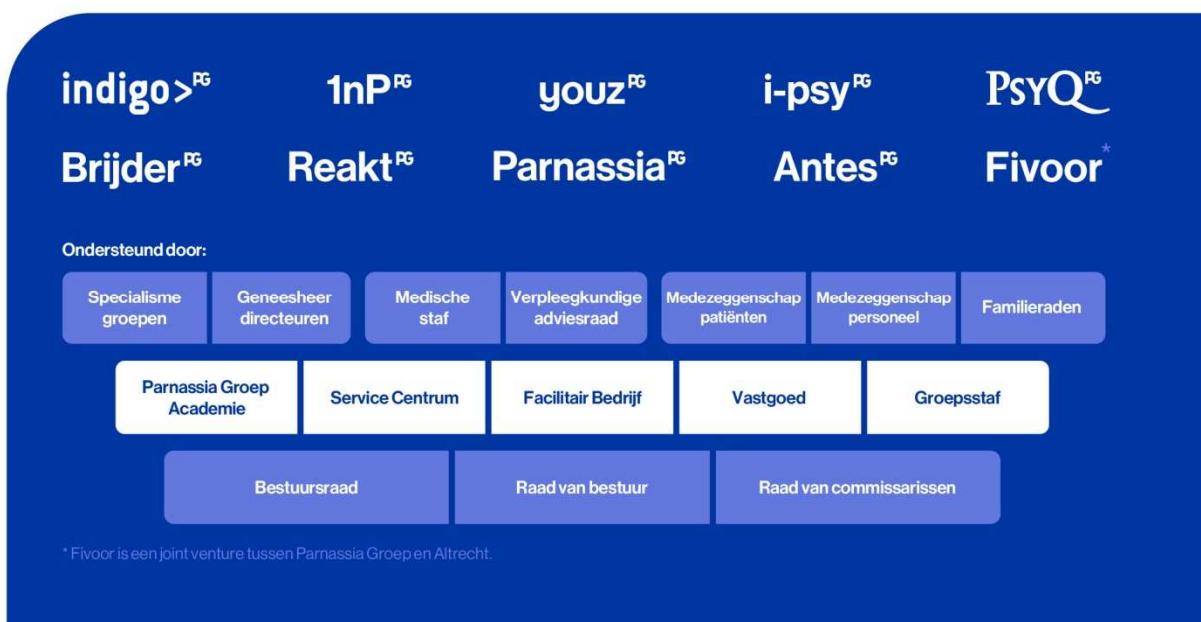
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoofdstuk 8: DE STRUCTUUR VAN ONZE GROEP

Organisatiestructuur

De patiënt en zijn omgeving staan voor onze organisatie centraal. De patiënt wordt behandeld en bij zijn herstel geholpen door onze gespecialiseerde doelgroepgerichte zorgbedrijven, ondersteund door ondersteunende bedrijven.

Zorgbedrijven

Voor de structurering van onze (zorg)organisatie is het bieden van specialistische zorg voor omschreven doelgroepen het vertrekpunt. Parnassia Groep kent zorgbedrijven die onder eigen merken opereren. Dit met name voor de herkenbaarheid voor potentiële nieuwe patiënten zodat er geen onterechte beelden ontstaan of drempels worden opgeworpen. Ook bundelen wij in deze zorgbedrijven specialistische teams die gezien hun methode en/of doelgroep aan elkaar verwant zijn, samenhang vereisen en elkaar in de ontwikkeling en uitvoering van de zorg kunnen versterken. Op regioniveau werken deze zorgbedrijven samen om te zorgen voor een passend aanbod voor patiënten als er meerdere behandelinterventies noodzakelijk zijn.

De zorgbedrijven staan onder leiding van directies onder voorzitterschap van een bestuur/bestuurder, dat/die samen met de directeuren verantwoording aflegt aan de raad van bestuur.

De bestuurders zijn eindverantwoordelijk voor het functioneren van hun bedrijf. Ook dragen zij medeverantwoordelijkheid voor het functioneren van de groep als geheel, onder meer door te participeren in de bestuursraad.

Parnassia Groep heeft de volgende zorgbedrijven

- **Indigo** (basis-GGZ)
- **1nP** (ambulante GGZ door zelfstandige behandelaars samenwerkend in resultaatverantwoordelijke eenheden/teams)
- **Youz** (kinder- en jeugdpsychiatrie)
- **i-psy PsyQ Brijder**
 - Bestaat uit de volgende merken:
 - **i-psy** (interculturele psychiatrie)
 - **PsyQ** (gespecialiseerde behandeling van psychische klachten)
 - **Brijder** (verslavingszorg Noord- en Zuid-Holland m.u.v. Rijnmond en Amsterdam)
 - **Triona** (verslavingszorg), bestuurlijk aangestuurd door Brijder
- **Parnassia** (ketenzorg regio's Noord-Holland en Haaglanden)
- **Antes** (ketenzorg en verslavingszorg regio Rijnmond)
- **Reakt** (maatschappelijke opvang, dagbesteding, activering en participatie, en ~~integratie in alle~~ **KPMG** regio's), bestuurlijk aangestuurd door Parnassia

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Een bijzondere positie heeft onze joint venture met Altrecht:

- **Fivoor** (forensische en intensieve zorg)

Ondersteuning

De ondersteunende functies/bedrijven zijn als volgt georganiseerd.

- De **Parnassia Groep Academie** vervult ondersteunende taken en verleent diensten op het gebied van opleiding (zowel beroepsopleidingen als bijscholing) en onderzoek en verzorgt de ondersteuning van de specialismegroepen.
- De teams **Marketing en communicatie, Verkoop, Groepscontrol** en het **Bureau Bestuursondersteuning** ondersteunen het bestuur van de groep.
- De **geneesheer-directeur** Parnassia Groep met zijn bureau is onderdeel van de groepsstaf. Ook de regionaal voor de zorgbedrijven werkende geneesheren-directeuren zijn hier gepositioneerd.
- Het **Service Centrum** vervult een breed scala aan ondersteunende taken.
In 2018 werd een herstructurering doorgevoerd, waarbij vijf clusters werden gevormd, te weten Collega's, Patiënten, Financiers, ICT en Financiënen.

Deze ondersteunende functies maken deel uit van PG Zorgholding BV.

- Het **Facilitair Bedrijf** verzorgt facilitaire diensten, met name op het gebied van patiënten voeding, beveiliging en goederenlogistiek. De dienstverlening is regionaal georganiseerd.
- **Vastgoed** vervult voor de zorg- en ondersteunende bedrijven de rol van verhuurder van het vastgoed. Deze twee onderdelen werken onder één directie Vastgoed en Facilitair.

In het verslagjaar hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in/bij de zorgbedrijven en de ondersteunende functies/bedrijven.

Juridische structuur

Parnassia Groep heeft haar activiteiten ondergebracht in diverse rechtspersonen (besloten vennootschappen) binnen een groep met een holdingstructuur.

De juridische hoofdstructuur van Parnassia Groep, die uit drie onderdelen bestaat, onderging in het verslagjaar geen wijzigingen.

Zorgholding

PG Zorgholding BV houdt de aandelen van de bv's waarin de zorgbedrijven zijn ondergebracht. Zij voeren de zorgverlening uit. Het bestuur van PG Zorgholding BV bestaat uit Parnassia Groep BV en is een personele unie met de raad van bestuur van de groep.

Vastgoed

Het vastgoed van Parnassia Groep is ondergebracht in twee bv's, waardoor er transparantie is ten aanzien van het WTZi-gefinancierde en het niet-WTZi-gefinancierde vastgoed. In WTZi-Vastgoed PG BV en Vastgoed PG BV is al het WTZi- respectievelijk niet-WTZi-gefinancierde vastgoed van de groep ondergebracht. In Vastgoed Beheer PG BV zijn de beheers- en ontwikkelingstaken ondergebracht. Ook verzorgt Vastgoed Beheer de directievoering en het bestuur van genoemde vastgoed-bv's alsmede van Nieuw Koningsduin BV. Het bestuur van Vastgoed Beheer PG BV en de daarmee verbonden vastgoed-bv's is in handen van een bestuurder (0,3 fte).

Participaties

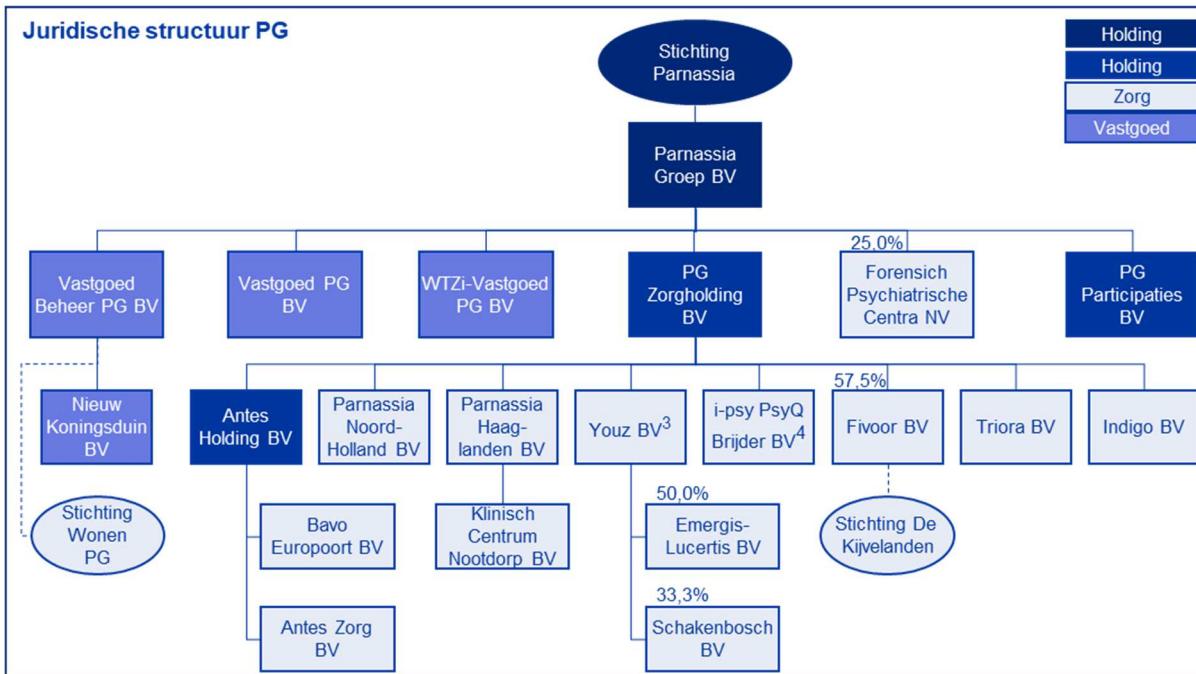
Deelnemingen van Parnassia Groep in rechtspersonen die geen deel uitmaken van de werkorganisatie van de groep worden gehouden door PG Participaties BV. Het bestuur van PG Participaties BV bestaat uit Parnassia Groep BV en is een personele unie met de raad van bestuur van de groep.

Dit leidde tot de volgende hoofdstructuur. Deze bleef ongewijzigd in 2020.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Een volledig overzicht van de groepsmaatschappijen van Parnassia Groep per 31 december is opgenomen als toelichting bij de jaarrekening.

PG Participaties in het verslagjaar

Deelnemingen PG Participaties B.V. per 31 december 2020				
Naam	Activiteiten	Belang	Sinds	
<i>Zorg: organisaties die zorg bieden aan patiënten</i>				
Reakt B.V.	Maatschappelijke opvang, dagbesteding, activering, participatie en re-integratie	100%	Januari 2014	
Regionaal instituut voor dyslexie B.V.	Dyslexiezorg	60%	Mei 2018	
Parnassia International holding B.V.	Houdstermaatschappij voor internationale zorgactiviteiten	100%	Mei 2013	
<i>e-health: organisaties voor innovaties op het gebied van e-health</i>				
New Health Group B.V.	E-health-platform en -modules	100%	September 2013	
Sense Health B.V.	E-health-modules	33%	November 2014	
Super Brains B.V.	E-health-platform ADHD	51%	Mei 2016	
<i>Franchiseorganisaties</i>				
PsyQ Nederland BV	Specialistische GGZ	42%	April 2006	
Indigo Service Organisatie BV	Generalistische basis-ggz	12,5%	April 2008	
<i>Leveranciers van ondersteunende diensten</i>				
Careway B.V.	ICT-applicaties	51%	December 2007	
SBA Interholding B.V.	Bouwadvies en -management	33%	Januari 2007	
Study2Go B.V.	E-learning-platform	60%	December 2017	

Naast bovengenoemde deelnemingen heeft PG Participaties ook zeggenschap over Stichting 1nP en haar dochterbedrijf DataMedicare BV, middels de benoeming van de leden van de raad van toezicht. 1nP levert ambulante GGZ aan volwassenen, ouderen, jeugdigen en kinderen door middel van een landelijk dekkend netwerk van plusminus 550 aangesloten zelfstandige behandelaars.

Wijzigingen

In september 2020 werd besloten tot een samenwerking tussen PG Participaties BV en ORTEC BV, waarbij laatstgenoemde partij een aandelenbelang heeft gekregen in NewHealth Group BV van 55%, en het belang van PG Participaties BV is teruggaan van 100% naar 45% (geëffectueerd begin 2021).

In 2020 werd besloten, na evaluatie van de resultaten en gezien de perspectieven na de langdurige coronacrisis, dat Parnassia International Holding BV de kliniek in Alicante zal sluiten en die in Malaga over zal dragen aan de medeaandeelhouder.

Eind januari 2021 heeft PG Participaties de door haar gehouden aandelen Careway BV (51%) overgedragen aan de andere aandeelhouder New VOC Management BV.

Aan de groep gelieerde rechtspersonen

Voorts is sprake van een aantal gelieerde stichtingen. Deze stichtingen ondersteunen in beperkte mate de activiteiten van Parnassia Groep.

- *Stichting Vrienden Parnassia Groep.* De doelstelling van deze stichting is het ondersteunen van de zorg van Parnassia Groep door extra activiteiten en faciliteiten te bieden voor patiënten op het gebied van wonen, werken, studeren en recreëren.
- *Stichting Fonds Noodhulp.* Patiënten die in ernstige financiële nood zitten, kunnen een gift krijgen voor voedsel, kleding, inrichtingskosten en vervoersmiddelen uit het Fonds Noodhulp.
- *Stichting Wonen PG.* De Stichting Wonen PG heeft als doel het verhuren van onzelfstandige en zelfstandige woonruimte aan (ex-)cliënten van Parnassia Groep.

Medezeggenschapsstructuur

Medezeggenschap patiënten

De medezeggenschap patiënten kende eind 2019 vijftien cliëntenraden. In de Concerncliëntenraad (met per 1 januari 2021 de nieuwe naam Centrale Cliëntenraad Parnassia Groep) zijn de cliëntenraden vertegenwoordigd van de zorgbedrijven Youz (zowel een jongerenraad als een cliëntenraad), i-psy, PsyQ, Brijder, Antes Zorg, Bavo Europoort, Parnassia Noord-Holland en Parnassia Haaglanden, Reakt en Fivoor. Ook de Stichting 1nP en Triora hebben cliëntenraden, die afstemming onderhouden met de Centrale Cliëntenraad Parnassia Groep.

Deze structuur heeft geen wijzigingen ondergaan in het verslagjaar.

Medezeggenschap personeel

Parnassia Groep kende eind 2019 acht ondernemingsraden en een Centrale Ondernemingsraad. De meeste zorgbedrijven en PG Zorgholding BV hebben een eigen ondernemingsraad. Alle ondernemingsraden hebben een vertegenwoordiging in de Centrale Ondernemingsraad, die vijftien zetels heeft. Deze is de gesprekspartner van de raad van bestuur voor zaken die de groep als geheel betreffen.

Deze structuur heeft de volgende wijzigingen ondergaan in het verslagjaar. In december 2020 zijn er verkiezingen gehouden voor de ondernemingsraad van Triora BV. Die ondernemingsraad is per 15 maart 2021 ingesteld. Het aantal zetels van de COR is daardoor uitgebreid met één zetel tot zestien zetels.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlagen

Bijlage 1 Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon	Parnassia Groep BV
Adres	Monsterseweg 93
Postcode	2553 RJ
Plaats	Den Haag
Telefoonnummer	088 - 357 16 22
Nummer Kamer van Koophandel	24417607
E-mailadres	rvb-sec@parnassiagroep.nl
Internetpagina	www.parnassiagroep.nl

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 2 Uitgangspunten van de verslaggeving

De jaarverantwoording van Parnassia Groep bestaat uit:

- dit jaarverslag;
- de jaarrekening;
- overige gegevens (opgenomen bij de jaarrekening).

Op bovengenoemde onderdelen heeft de controleverklaring van de accountant betrekking.

Daarnaast hebben wij kwantitatieve gegevens aangeleverd bij het CIBG via DigiMV.

Van dit jaarverslag maken deel uit het verslag van de raad van commissarissen (zie pagina 81) en het verslag van het bestuur van de Stichting Parnassia (AVA) (zie pagina 83).

Zie voor nadere informatie over de formele aspecten van de jaarverslaggeving ook in de jaarrekening onder *Grondslagen van waardering en resultaatbepaling*.

Parnassia Groep heeft de zorg aan haar patiënten kleinschalig georganiseerd in afdelingen/behandelteams. Deze maken deel uit van zorgbedrijven. Zie *Juridische structuur, pagina 87*. Deze onderdelen hebben rechtspersoonlijkheid (besloten vennootschap). Zij publiceren een eigen jaarverslaggeving conform de voorschriften uit het Burgerlijk Wetboek. Dit geldt ook voor de tot de groep behorende vastgoedbedrijven en voor Parnassia Groep Participaties en daarin ondergebrachte onderdelen, waaronder Reakt BV. De financiële en niet-financiële informatie in ons jaarverslag wordt op een aantal onderdelen uitgesplitst c.q. verbijzonderd naar onze diverse zorg- en ondersteunende bedrijven. Deze informatie sluit aan op de afzonderlijke jaarverslagen die onze zorg- en ondersteunende bedrijven met eigen rechtspersoonlijkheid (bv's) publiceren conform de wettelijke voorschriften.

Zoals vermeld onder *Juridische structuur* houdt Parnassia Groep 57,5% van Fivoor BV.

Parnassia Groep past een proportionele consolidatie toe van de balansposten en verlies- en winstposten van Fivoor BV in haar jaarrekening, aangezien er sprake van een joint venture waarin op grond van de aandeelhoudersovereenkomst op belangrijke onderwerpen gezamenlijk wordt besloten door beide aandeelhouders, Altrecht en Parnassia Groep.

In dit jaarverslag wordt Fivoor derhalve proportioneel meegeteld voor in elk geval de belangrijke indicatoren met een financiële component/impact, zoals zojuist genoemd, met dezelfde restrictie.

De jaarverslaggeving van alle genoemde onderdelen wordt geconsolideerd in de jaarverslaggeving van Parnassia Groep. Dit geldt ook voor die van de Stichting 1nP, die zich bij de groep aansloot in 2015; Stichting 1nP voldoet uit hoofde van haar toelating daarnaast aan de verplichting tot (beperkte) verantwoording via DigiMV

Verantwoordelijkheid voor de verslaggeving

Het verslag van de raad van commissarissen is door de raad van commissarissen zelf vastgesteld. De overige inhoud van dit jaarverslag is vastgesteld door de raad van bestuur en goedgekeurd door de raad van commissarissen.

De jaarrekening is, voorzien van advies van de raad van commissarissen, vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van Parnassia Groep BV, zijnde het bestuur van de Stichting Parnassia. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de kwantitatieve gegevens, aangeleverd bij het CIBG via DigiMV.

Niveau van verantwoording

De verslaggeving heeft betrekking op Parnassia Groep als geheel. Uitgangspunt bij de verslaggeving is verantwoording op het niveau van de groep.

In de via DigiMV aangeleverde verplichte bijlagen verantwoorden wij Parnassia Groep als één organisatorische eenheid. Met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd zijn nog geen andere afspraken over het verantwoordingsniveau gemaakt.

Gebeurtenissen na het verslagjaar

Belangrijke gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na 31 december 2020 tot aan de vaststelling van dit jaarverslag zijn in dit jaarverslag vermeld voor zover deze verband houden met/in het verlengde liggen van beschreven ontwikkelingen in 2020.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 3 Kerngegevens: patiënten, capaciteit, personeel en opbrengsten

De tabel op de volgende pagina bevat de kerngegevens met betrekking tot bovenstaande onderwerpen, uitgesplitst naar onze (zorg)bedrijven.

Zie voor meer informatie over de betreffende onderwerpen:

- Patiënten/cliënten: pagina 15 e.v.
- Capaciteit: pagina 26 e.v.
- Personeel: pagina 37 e.v.
- Opbrengsten: pagina 72 e.v.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Kerngegevens Parnassia Groep 2020										
	Parnassia Groep totaal	Indigo BV	Youz BV	i-psych PsyQ Brijder BV	Parnassia Noord- Holland BV	Parnassia Haag- landen BV	Antes Holding BV ¹	Fivoor BV (57,5%) ²	Parnassia Groep Overig ³	
Patiënten/cliënten⁴										
Aantal in zorg op 1 januari van verslagjaar (a)	99.834	5.824	16.286	37.425	4.454	7.405	16.506	1.375	10.559	
Aantal nieuw ingeschreven in verslagjaar (b)	69.361	7.165	8.795	23.741	2.518	4.083	13.025	1.116	8.918	
Totaal aantal patiënten/cliënten (c)	169.195	12.989	25.081	61.166	6.972	11.488	29.531	2.491	19.477	
Waarvan niet inbegrepen: cliënten POH	19.325	19.325								
Totaal aantal patiënten/cliënten inclusief cliënten POH	188.520	32.314								
Aantal uitgeschreven in verslagjaar (d)	82.259	7.357	9.819	28.682	2.771	4.654	12.949	1.867	9.369	
Aantal patiënten/cliënten in zorg/behandeling op 31-12 van verslagjaar (e = c - d)	86.936	5.632	15.262	32.484	4.201	6.834	16.582	624	10.108	
Waarvan zorgwaartepakket-patiënten/-cliënten	1.727		51	2	188	500	916	61	9	
Capaciteit										
Aantal gerealiseerde bedden/plaatsen opnames/verblijf ⁵	3.309		230	186	330	654	1.585	292	32	
Personnel										
Aantal personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	12.000	358	1.793	2.026	663	1.216	3.084	845	2.015	
Waarvan patiëntgebonden	9.615	304	1.533	1.647	588	1.069	2.749	661	1.064	
Waarvan niet-patiëntgebonden ⁶	2.384	54	260	379	75	147	334	184	951	
Aantal fte personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	10.008	278	1.391	1.653	509	1.023	2.655	741	1.758	
Waarvan patiëntgebonden	7.937	233	1.187	1.336	450	887	2.357	577	910	
Waarvan niet-patiëntgebonden ⁶	2.072	45	204	318	59	136	297	165	849	
Bedrijfsopbrengsten										
Totaal bedrijfsopbrengsten in verslagjaar (x € 1.000)	1.040.940	24.246	150.753	204.685	66.243	119.005	292.631	94.844	88.533	

Ter toelichting

¹ Antes Holding BV bestaat uit de gegevens van Antes Holding BV, Antes Zorg BV en Bavo Europoort BV

² In dit overzicht zijn, voor de uniformiteit met de jaarrekening-opbrengsten, de kerngegevens van Fivoor voor 57,5% meegeteld. Fivoor is excl. Stichting De Kijvelanden en Aventurijn.

³ Deze kolom bevat het totaal van de overige onderdelen van Parnassia Groep: Triora, 1nP en Reakt, PG Participaties, en de ondersteunende bedrijven (excl. onderaannemers).

⁴ Aantallen patiënten/cliënten per zorgbedrijf liggen opgeteld hoger dan voor Parnassia Groep totaal, doordat sommige patiënten/cliënten bij meerdere zorgbedrijven behandeling ontvangen.

⁵ Conform definitie Monitor Intramurale GGZ van het Trimbos-instituut (aantal gerealiseerde verpleegdagen gedeeld door aantal dagen in het jaar). Bedden dr. Leo Kannen daauw-Zijlstra op basis van rapport.

⁶ Inclusief medewerkers 1nP in loondienst.

KPMG Audit

1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Bijlage 4 Toelatingen

Parnassia Groep heeft WTZi-toelatingen voor de volgende zorgfuncties: behandeling, begeleiding, verblijf, verpleging en persoonlijke verzorging.

De toelatingen worden beheerd door Parnassia Groep BV. Op basis van de toelatingen voeren onze zorgbedrijven de zorg uit. Hieraan ten grondslag liggen overeenkomsten tot uitbesteding van zorg, tussen de beheerder van de toelating en PG Zorgholding BV en vervolgens tussen PG Zorgholding BV en elk zorgbedrijf. Door deze systematisch getrapte uitbestedingsovereenkomsten is gewaarborgd dat de beheerder van de toelating zijn verantwoordelijkheden voor de geleverde zorg kan nakomen.

De WTZi-toelatingen van Antes, in 2017 aangesloten bij Parnassia Groep, zijn in Antes Zorg BV gebleven. De Zvw-activiteiten worden sinds 1 januari 2018 uitgevoerd via het contract van Parnassia Groep.

Ook Youz en Stichting 1nP hebben nog een eigen toelating op grond van de WTZi. Ook zij voeren de zorg uit als onderaannemer van de groep.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 5 Onze zorgmerken

Hieronder geven we per merk een korte typering van de aangeboden programma's

Indigo, mentale ondersteuning direct en dichtbij

Voorkomen en kortdurend behandelen van lichte tot matige psychische klachten, zoals angst, paniek, depressie of trauma, maar ook behandeling van chronische klachten. Direct en dichtbij, voor jeugd, volwassenen en ouderen.

Sprint, onderdeel van Antes Zorg, is begin 2019 overgegaan naar Indigo Rijnmond en werkt voortaan onder die merknaam.

1nP, GGZ persoonlijk en dichtbij

1nP is een landelijk netwerk van GGZ-professionals. Deze professionals helpen mensen met psychiatrische problemen op persoonlijke wijze in hun directe omgeving.

Youz, specialist in kinder- en jeugdpsychiatrie

Youz behandelt en ondersteunt kinderen en jongeren tot 23 jaar, en begeleidt hun ouders. Youz werkt in diverse gemeentes in wijkteams en heeft specialistische poli's.

Lucertis, De Jutters en Youz Verslavingszorg presenteren zich sinds januari 2019 gezamenlijk onder de naam Youz.

Het dr. Leo Kannerhuis, behandel- en kenniscentrum voor autisme, is organisatorisch onderdeel van het zorgbedrijf Youz. Werkt onder eigen label, onder de merknaam Youz.

i-psy, specialist in interculturele psychiatrie

i-psy voorkomt en behandelt problemen die samenhangen met migratie en het leven in twee culturen. Heimwee, eenzaamheid en onverwerkt verdriet kunnen veel invloed hebben op het psychisch welzijn.

PsyQ, specialist bij psychische problemen

PsyQ biedt specialistische behandelingen bij psychische problemen, zoals angststoornissen, depressie, ADHD bij volwassenen, persoonlijkheidsproblematiek, trauma en PTSS, seksuologie en eetstoornissen.

Brijder, specialist in verslavingszorg

Brijder voorkomt en behandelt problemen met alcohol, drugs, medicijnen, gokken, gamen en bijkomende problematiek.

Parnassia, specialist in psychiatrie

Parnassia behandelt en begeleidt volwassenen met ernstige psychiatrische aandoeningen en ouderen met psychiatrische problemen of dementie in de regio's Haaglanden en Noord-Holland.

Parnassia helpt mensen op een respectvolle en resultaatgerichte manier bij het te boven komen van de gevolgen van hun aandoening.

In Noord-Holland heette Parnassia voorheen Dijk en Duin.

Antes, specialist in psychiatrie en verslaving

Antes behandelt en begeleidt mensen met ernstige psychiatrische problemen en verslavingsproblemen in de regio Rijnmond. Ook biedt zij zorg en begeleiding aan mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en ouderen met psychiatrische problemen en dementie.

Tot 20 april 2020 werd nog voor een deel van Antes de naam Bavo Europoort gevoerd.

Reakt, werken aan je toekomst

Reakt helpt mensen met psychische problemen of een verslavingsachtergrond op weg in hun dagelijks leven. Bijvoorbeeld bij het vinden en behouden van werk, bij het vergroten van het sociale netwerk of bij het leiden van een gezonder leven.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Fivoor, forensische en intensieve psychiatrische zorg

De forensische zorgonderdelen van Parnassia Groep (het voormalige Palier), Altrecht en de Kijvelanden zijn verenigd in één organisatie, te weten Fivoor. Het streven van Fivoor is om een sterke keten van behandeling, begeleiding en beveiliging te bieden.

Triora – Specialist in verslavingszorg

Intensieve klinische behandeling voor mensen met een verslaving. Triora biedt ook ambulante verslavingszorg in de poliklinieken.

Enkele programma's bieden we sinds enige jaren ook aan in het buitenland.

- Met Fivoor en Sodexo biedt Parnassia Groep in België (Gent en Antwerpen) forensische zorg aan Belgische gedetineerden. In 2020 nemen we deel aan de aanbesteding voor twee forensische behandelcentra in Wallonië.
- Triora biedt in Spanje (Alicante en Malaga) verslavingszorg volgens het Minnesotamodel voor (niet-Nederlandse) patiënten. Na evaluatie van de resultaten en de perspectieven na de langdurige coronacrisis hebben we moeten besluiten de kliniek in Alicante te sluiten en die in Malaga over te dragen aan de medeaandeelhouder.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 6 Onze topspecialismen

We willen de beste zorg voor onze patiënten. Dat is doorgaans zorg conform de GGZ-kwaliteitsstandaarden. Soms echter zijn de klachten van onze patiënten zo complex en moeilijk behandelbaar dat standaarden tekortschieten en hoogspecialistische diagnostiek en behandeling nodig zijn. Dan gaat het om patiënten voor wie in beginsel geen doorverwijzing mogelijk is. Wij willen deze hoogspecialistische ('derdelijns') zorg voor de belangrijkste psychische ziektebeelden kunnen bieden.

Hoogspecialistische afdelingen Parnassia Groep					
Specialisme	Naam programma – doelgroep	Locatie	Zorgbedrijf	Toelichting	Erkenning
Angst en dwang	Angststoornissen	Den Haag	PsyQ	Centrum voor de ambulante behandeling van complexe angststoornissen en dwang. Ontwikkelen en innovatie nieuw aanbod, wetenschappelijk onderzoek en landelijk opleidingscentrum.	Keurmerk TOPGGz
Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen	ADHD bij volwassenen en ouderen	Den Haag	PsyQ	Centrum voor de ambulante behandeling van volwassenen en ouderen met een aandachtstekortstoornis. Ontwikkelen en innovatie nieuw aanbod, wetenschappelijk onderzoek en landelijk opleidingscentrum.	Keurmerk TOPGGz
Verslaving/psychotische stoornissen	Centrum Dubbele Problematiek (CDP) – Verslaving en psychiatrie	Den Haag	Fivoor	Opnamecentrum voor de behandeling van patiënten die kampen met ernstige psychiatrische problemen en verslaving. Ontwikkelen en innovatie (nieuw) aanbod, wetenschappelijk onderzoek en landelijk opleidingscentrum.	Keurmerk TOPGGz
Stemmingsstoornissen	Therapieresistente depressie	Den Haag	PsyQ	Centrum voor de ambulante behandeling van therapieresistente depressie. Ontwikkelen en innovatie (nieuw) aanbod, wetenschappelijk onderzoek en landelijk opleidingscentrum.	Keurmerk TOPGGz
Autismespectrum stoornis	Dr. Leo Kannerhuis – ASS	Alle regio's	Youz	Ambulante en klinische behandeling van kinderen, jeugdigen en volwassenen met een stoornis in het autismespectrum	Keurmerk TOPGGz
Trauma en dissociatie	Psychotrauma	Den Haag	PsyQ	Centrum voor de ambulante behandeling van therapieresistente patiënten met klachten door vroegkinderlijke traumatisering.	Keurmerk TOPGGz toegekend in maart 2019
Psychotische stoornissen	EDIT – preventie psychose	Alle regio's	PsyQ	Meerdere teams die na screening patiënten behandelen met een ultrahoog risico op het ontwikkelen van een psychose.	Keurmerk TOPGGz toegekend in maart 2019
Stemmingsstoornissen	Bipolar Rijnmond	Rotterdam/ Den Haag/ Beverwijk	PsyQ	Centrum voor de ambulante behandeling van patiënten met een bipolare stoornis. Nauwe samenwerking op gebied van zorg programmering en wetenschappelijk onderzoek.	Streeft naar keurmerk
Voedings- en eetstoornissen	Eetstoornissen	Den Haag/ Rotterdam/ Zeeland	PsyQ/Youz/ Emergis	Ketensamenwerking tussen de ambulante programma's van PsyQ en Youz en de kliniek Emergis voor de behandeling van eetstoornissen (anorexia nervosa en boulimie).	Streeft naar keurmerk
Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen/ kind en jeugd	De Banjaard – kinderen en jeugdigen met combinatie van psychische stoornissen en verstandelijke beperking	Den Haag	Youz	Klinische en ambulant aanbod. Voornamelijk kinderen maar ook voor 18+.	Streeft naar keurmerk
Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen/ kind en jeugd	Sarr Autisme Rotterdam en Centrum Autisme Haaglanden	Rotterdam/ Den Haag	Youz en Antes	Centrum voor de ambulante behandeling van kinderen en jongeren met een stoornis in het autismespectrum.	Streeft naar keurmerk
Kind en jeugd	De Fjord – Kinderen met psychiatrische	Rotterdam	Youz	Klinisch aanbod voor kinderen en jongeren met psychiatrische problematiek, verstandelijke	Oriënteert zich op keurmerk

KPMG

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 7 Werkgebieden

De werkgebieden van onze zorgmerken ultimo 2020 geven wij hieronder weer op basis van de GHOR-regio-indeling.

Werkgebieden Parnassia Groep									
Nr.	GHOR-regio	Indigo	Youz	i-psy	PsyQ	Brijder	Parnassia	Antes	Fivoor
4	IJsselland		x	x					
5	Twente		x	x					
6	Noord- en Oost-Gelderland		x						
7	Gelderland-Midden		x	x					
8	Gelderland-Zuid		x	x	x				
9	Utrecht		x	x	x				x
10	Noord-Holland-Noord	x	x	x		x			x
11	Amsterdam-Amstelland		x	x	x	x			
12	Kennemerland	x	x	x	x	x	x		x
13	Zaanstreek-Waterland	x	x	x	x	x	x		x
15	Haaglanden	x	x	x	x	x	x		x
16	Hollands-Midden	x	x	x	x	x			x
17	Rotterdam-Rijnmond	x	x	x	x			x	x
18	Zuid-Holland-Zuid	x	x	x	x			x	x
19	Zeeland		x		x				
20	Midden- en West-Brabant		x	x	x				
21	Brabant-Noord				x				
22	Brabant-Zuidoost		x	x	x				x
23	Noord-Limburg		x						
24	Zuid-Limburg		x						
25	Flevoland		x	x	x				

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 8 Externe strategie: voldoen aan de vraag naar zorg

Onze groepsvisie zegt:

- We werken in kleinschalige teams van professionals.
- We spelen altijd in op de plaatselijke omstandigheden en wensen in de wijk of het werkgebied.
- We voelen ons samen met gemeenten, verzekeraars en andere financiers en overheden verantwoordelijk om deze steun zo goed en dichtbij mogelijk te organiseren, met onze lokale partners.

Om op kleinschalige wijze de beste specialistische zorg te kunnen realiseren, is voldoende schaalgrootte nodig. Deze hebben we de afgelopen jaren voor de meeste doelgroepen kunnen realiseren.

Groei was altijd ingegeven door zorghoudelijke overwegingen en heeft voor de patiënt geleid tot een breder en completer aanbod. Schaalvergrooting heeft het ook mogelijk gemaakt betere condities te scheppen voor deskundigheidsbevordering, wetenschappelijk onderzoek en aantrekkelijk werkgeverschap. Tegelijkertijd was deze schaalvergrooting erop gericht de financiële risico's te spreiden en beter te kunnen opvangen en ook om schaalvoordelen te behalen bij de ondersteunende functies.

Onder het motto 'schoenmaker, blijf bij je leest' zijn we ons blijven concentreren op onze kernactiviteit: het verlenen van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg. Wel zien we door de overhevelingen naar de gemeentes nieuwe samenwerkingen ontstaan met andere partners dan voorheen, zoals de jeugdzorg.

Onze externe strategie in de door ons onderscheiden regio's is de afgelopen jaren onveranderd gebleven:

1. Kernregio's

In drie regio's zijn wij actief in de ketenzorg: Rijnmond, Den Haag en Noord-Holland. Deze beschouwen we als onze kernregio's. Hier zijn wij in staat om voor elke GGZ-patiënt in beginsel passende zorg te bieden. Wij willen garanderen dat er in deze regio's geen GGZ-patiënten tussen wal en schip vallen. Deze garantie kan gegeven worden als we in deze regio's naast de regionale ketenzorg ook onze andere specialismen kunnen aanbieden. Hetzij door sluitende afspraken met collega-aanbieders, hetzij door deze zelf te verzorgen.

Onze ketenzorgbedrijven in de kernregio's (resp. Antes in Rijnmond, Parnassia in Haaglanden en in Noord-Holland) zijn onze spelverdelers bij het voorbereiden en implementeren van onze marktstrategie in deze regio's en het opereren van onze andere zorgbedrijven aldaar.

In de kernregio's willen wij de nog bestaande lacunes in het GGZ-aanbod aanvullen om tot een volledig en sluitend aanbod te komen.

2. Aangrenzende regio's

Dit zijn de regio's die aan onze kernregio's grenzen. Hier zijn we met een deel van het aanbod actief. De afstemming met andere GGZ-instellingen, waaronder de daar aanwezige ketenzorg, staat hier meer op de voorgrond. We onderscheiden de volgende aangrenzende regio's:

- het noorden van Noord-Holland
- het zuiden van Noord-Holland
- het noorden van Zuid-Holland
- Haaglanden (buiten de stad Den Haag)
- het gebied tussen Haaglanden en Rotterdam
- de Zuid-Hollandse Eilanden

Per regio is één zorgbedrijf de spelverdeeler bij het opereren van onze andere zorgbedrijven aldaar. In de aangrenzende regio's willen wij met onze specialistische GGZ-programma's zoveel mogelijk bijdragen aan een volledig en sluitend aanbod.

3. **In andere regio's** zijn we aanwezig met een beperkt deel van ons aanbod van onze niet-ketenzorgbedrijven (m.n. de merken PsyQ, i-psych, Youz en soms Brijder; ook zijn in vrijwel alle regio's bij de groep aangesloten behandelaars van 1nP actief). We voorzien daarmee in de behoefte door het (keten)zorgaanbod van andere aanbieders aan te vullen met onze diverse gespecialiseerde programma's. Op deze wijze dragen wij zo mogelijk ook in deze regio's verder bij aan een volledig en sluitend GGZ-aanbod. Tegelijkertijd kunnen wij hierdoor de inhoudelijke en bedrijfsmatige basis van betreffende zorgprogramma's versterken.

4. ***Niet regionaal gebonden*** is een aantal van onze functies. Deze bieden we bovenregionaal/landelijk aan. Met name onze internetbehandelingen, die voor het hele Nederlandse taalgebied toegankelijk zijn.
Ook ontwikkelen wij op beperkte schaal activiteiten buiten de landsgrenzen. Zie *pagina 88*.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 9 Geconsolideerde balans en resultatenrekening

De jaarrekening 2020 is als afzonderlijk document te raadplegen op jaarverantwoordingzorg.nl en op parnassiagroep.nl.

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

(voor resultaatsbestemming)

	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	4.054.507	2.449.034
Materiële vaste activa	330.592.016	329.637.581
Financiële vaste activa	9.735.854	8.616.550
Totaal vaste activa	344.382.377	340.703.165
Vlottende activa		
Voorraden	816.470	681.899
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	83.633.331	85.699.239
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	2.607.945	1.622.139
Debiteuren en overige vorderingen	235.749.156	193.319.518
Liquide middelen	95.830.940	23.307.324
Totaal vlottende activa	418.637.842	304.630.119
Totaal activa	763.020.219	645.333.284
PASSIVA		
Groepsvermogen		
Eigen vermogen	205.439.406	204.080.710
Aandeel derden	-25.179	83.478
Totaal groepsvermogen	205.414.227	204.164.188
Voorzieningen	18.696.268	18.087.887
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	178.348.534	200.078.681
Negatieve goodwill	11.104.918	11.804.535
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	349.456.272	211.197.993
Totaal passiva	763.020.219	645.333.284

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

Geconsolideerde resultatenrekening 2020

	2020	2019
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	954.714.711	914.523.860
Subsidies	67.541.532	40.996.282
Overige bedrijfsopbrengsten	18.683.480	38.919.481
Som der bedrijfsopbrengsten	1.040.939.723	994.439.623
BEDRIJFSLASTEN		
Personeelskosten	821.314.042	763.709.034
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	36.756.064	35.861.475
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	-	1.366.739
Overige bedrijfskosten	176.192.800	163.942.977
Som der bedrijfslasten	1.034.262.906	964.880.225
BEDRIJFSRESULTAAT	6.676.817	29.559.398
Financiële baten en lasten	-6.037.499	-7.209.601
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	639.318	22.349.797
Vennootschapsbelasting	-92.623	-214.442
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	823.693	-831.508
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1.370.388	21.303.847
Aandeel derden in het resultaat	3.306	-76.946
RESULTAAT BOEKJAAR	1.373.694	21.226.901

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 10 Nevenfuncties leden RvB, RvC en AVA in 2020

Nevenfuncties leden raad van bestuur

Dhr. S. (Stephan) Valk RA (voorzitter)

- Lid bestuur De Nederlandse GGZ (DNGGZ)
- Voorzitter regiegroep Zorg & Financiering DNGGZ
- Lid ING Adviesraad Gezondheidszorg
- Lid ledenraad Vereniging Achmea
- Lid raad van toezicht Forensische Psychiatrische Centra (Gent en Antwerpen)

Mw. drs. D. (Betty) Kooijman (tot 1 juni 2020)

- Voorzitter bestuur Gebruikersvereniging Psygis Quarant
- Lid raad van advies MVO Nederland (Netwerk Zorg)
- Lid raad van toezicht Heliomare
- Lid raad van toezicht Lucas Onderwijs
- Lid commissie Werkgevers- en Arbeidszaken GGZ Nederland

Dhr. dr. B.J. (Marc) Blom

- Vicevoorzitter bestuur Stichting TOPGGz
- Lid commissie regiegroep Zorg & Financiering DNGGZ
- Lid kamer psychiatrie van de Stichting BOLS
- Lid commissie Zorgvraagtypering NZa
- Voorzitter regiegroep Werken aan werk Convenant
- Voorzitter Opleidings- en Onderwijsregio Zuidwest Nederland
- Voorzitter Opleidings- en Onderwijsregio Den Haag/Leiden
- Lid College Geneeskundige Specialisten
- Voorzitter winning team kwaliteit DNGGZ
- Lid winning team verkiezingen 2021 DNGGZ
- Voorzitter winning team zorgvraagtypering DNGGZ
- Lid dagelijks bestuur Herstel voor iedereen

Dhr. drs. W.G. (Sjoerd) van Breda

- Lid bestuur gebruikersvereniging Psygis Quarant (vanaf 1 juni 2020)

Nevenfuncties leden raad van commissarissen

De hoofdfunctie is *cursief* weergegeven.

Dhr. G.R. (Guy) Fransen

- CEO Andes Capital BV
- CFO The Idea Factory BV
- Lid bestuur Stichting Prioriteitsaandeel Antes
- Voorzitter auditcommissie Parnassia Groep
- Lid expertgroep Trade Finance INSEAD-Singapore
- Voorzitter bestuur Office22 PTE Ltd

Mw. J.C. (Tineke) Huizinga-Heringa (tot en met 31 december 2020)

- Voorzitter Stichting Aandeelhouderschap De Kijvelanden
- Voorzitter raad van toezicht Dunamare Onderwijsgroep
- Voorzitter raad van commissarissen Movares
- Voorzitter stuurgroep Dynamic Tidal Power
- Lid dagelijks bestuur van de Stichting Christelijke Pers

Mw. prof. dr. P.L. (Pauline) Meurs

- Hoogleraar bestuur van de gezondheidszorg, EUR
- Buitengewoon lid van de Onderzoeksraad voor Veiligheid
- Lid raad van toezicht Amsterdam UMC (tot 1 mei 2020)
- Lid raad van toezicht UvA, Universiteit van Amsterdam
- Lid raad van toezicht ArtEZ, hogeschool voor de kunsten

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

- Lid van het algemeen bestuur van Vereniging Aegon
- Voorzitter a.i. van PharmAccess
- Voorzitter raad van toezicht Prins Bernhard Cultuurfonds

Dhr. J. (Coos) Rijsdijk (tot en met 31 december 2020)

- Lid bestuur Stichting Prioriteitsaandeel Antes

Mw. prof. dr. F.E. (Floor) Scheepers

- *Medisch afdelingshoofd afdeling psychiatrie, hoogleraar innovatie, plaatsvervangend opleider, (KJ) psychiater UMC Utrecht, hersencentrum*
- Voorzitter raad van toezicht Fritz Redlschool, cluster IV onderwijs
- Lid stuurgroep Utrecht geestelijk gezond
- Lid kwaliteitsraad Zorginstituut Nederland
- Lid wetenschappelijke raad Institute for Positive Health
- Lid programmacommissie van het FNO-programma GeestKracht
- Lid stuurgroep PHT (personal health train) community
- Wetenschappelijk directeur Kenniscentrum Phrenos

Mw. drs. M.I. (Marjolein) Verstappen

- *Directeur Achmea Foundation*
- Lid raad van toezicht Amstelland Ziekenhuis
- Lid raad van toezicht Isala Ziekenhuis
- Voorzitter auditcommissie bestuur ZonMW
- Lid adviesraad Fair Medicine

Dhr. mr. J. (Hans) Van der Vlist

- *TOPConsultant bij het Rijk*
- Voorzitter auditcommissie Nationale Politie
- Voorzitter raad van advies Politie-academie
- Voorzitter auditadviescommissie UWV

Nevenfuncties leden bestuur Stichting Parnassia (AVA)

De hoofdfunctie is *cursief* weergegeven.

Dhr. dr. E. (Erik) Hoencamp

- Emeritus hoogleraar klinische psychologie Universiteit Leiden
- Lid wetenschappelijke adviesraad Zorginstituut Nederland
- Voorzitter commissie medicatiebeleid Nederlands Vereniging voor Psychiatrie

Mw. M.R. (Monika) Milz MBA

- *Partner Governance Support*
- *DGA Rosaria BV*
- Lid raad van commissarissen bij de Volksbank NV
- Lid raad van commissarissen Handelsveem Beheer BV
- Lid bestuur Stichting Arbo Unie Nederland

Dhr. mr. H.J. (Kees) Rutten (voorzitter)

- Lid raad van toezicht Hogeschool Utrecht
- Voorzitter raad van toezicht ziekenhuis Tergooi

Mw. M. (Marjet) van Zuijlen

- *Consultant, executive coach, commissaris*
- Voorzitter raad van toezicht The Hague & Partners
- Voorzitter selectie- en remuneratiecommissie PO-Raad
- Lid raad van commissarissen Holland Casino
- Lid raad van commissarissen Chassé
- Lid raad van toezicht Het Nationale Theater
- Lid toetsingscommissie STIVA
- Lid raad van toezicht Rijksdienst Wegverkeer

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Jaarrekening 2020

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

	Pagina
INHOUDSOPGAVE	
1.1 Jaarrekening 2020	
1.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2020	4
1.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2020	5
1.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020	6
1.1.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	7
1.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2020	25
1.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	39
1.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	40
1.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	41
1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020	42
1.1.10 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2020	44
1.1.11 Enkelvoudige balans per 31 december 2020	53
1.1.12 Enkelvoudige resultatenrekening over 2020	54
1.1.13 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	55
1.1.14 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2020	56
1.1.15 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020 (enkelvoudig)	66
1.1.16 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2020	67
1.2 Overige gegevens	
1.2.1 Bijlage corona-compensatie 2020	72
1.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming	73
1.2.3 Nevenvestigingen	73
1.2.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (voor resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-20	31-dec-19
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	4.054.507	2.449.034
Materiële vaste activa	2	330.592.016	329.637.581
Financiële vaste activa	3	9.735.854	8.616.550
Totaal vaste activa		344.382.377	340.703.165
Vlottende activa			
Voorraden	4	816.470	681.899
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	83.633.331	85.699.239
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	2.607.945	1.622.139
Debiteuren en overige vorderingen	7	235.749.156	193.319.518
Liquide middelen	8	95.830.940	23.307.324
Totaal vlottende activa		418.637.842	304.630.119
Totaal activa		763.020.219	645.333.284
	Ref.	31-dec-20	31-dec-19
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Eigen vermogen	9	205.439.406	204.080.710
Aandeel derden		-25.179	83.478
Totaal groepsvermogen		205.414.227	204.164.188
Voorzieningen	10	18.696.268	18.087.887
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	178.348.534	200.078.681
Negatieve Goodwill	12	11.104.918	11.804.535
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	139.378	0
Overige kortlopende schulden	13	349.316.894	211.197.993
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		349.456.272	211.197.993
Totaal passiva		763.020.219	645.333.284

1.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

	<u>Ref.</u>	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	954.714.711	914.523.860
Subsidies	17	67.541.532	40.996.282
Overige bedrijfsopbrengsten	18	18.683.480	38.919.481
Som der bedrijfsopbrengsten		1.040.939.723	994.439.623
BEDRIJFSLASTEN:			
Personelskosten	19	821.314.042	763.709.034
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	36.756.064	35.861.475
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	1.366.739
Overige bedrijfskosten	22	176.192.800	163.942.977
Som der bedrijfslasten		1.034.262.906	964.880.225
BEDRIJFSRESULTAAT		6.676.817	29.559.398
Financiële baten en lasten	23	-6.037.499	-7.209.601
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		639.318	22.349.797
Venootschapsbelasting	24	-92.623	-214.442
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	25	823.693	-831.508
RESULTAAT NA BELASTINGEN		1.370.388	21.303.847
Aandeel derden in resultaat	26	3.306	-76.946
NETTORESULTAAT		1.373.694	21.226.901

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

	Ref.	2020	2019
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		6.676.817	29.559.398
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen immateriële vaste activa	1	1.766.791	2.118.073
- impairment immateriële vaste activa	1	170.000	1.366.739
- overige waardeveranderingen immateriële vaste activa	1	0	-152.838
- afschrijvingen materiële vaste activa	2	34.256.739	33.024.322
- boekresultaat afstorting materiële vaste activa	2	-213.412	-20.065.786
- waardeveranderingen FVA	3	-339.318	1.396.214
- afschrijvingen negatieve goodwill	12	-699.617	-699.617
- mutaties voorzieningen	10	481.429	1.600.544
- in consolidatie genomen maatschappijen		2.953	0
		35.425.565	18.587.651
Veranderingen in vlopende middelen:			
- voorraden	4	-134.571	-234.930
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.065.908	-12.217.326
- vorderingen	7	-42.407.338	27.881.577
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-846.428	-94.892
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	128.793.934	-15.704.234
		87.471.505	-369.805
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		129.573.887	47.777.244
Ontvangen interest	23	58.864	25.733
Betaalde interest	23	-6.219.914	-6.733.465
		-6.161.050	-6.707.732
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		123.412.837	41.069.512
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
In consolidatie genomen maatschappijen		0	-499.361
Investeringen materiële vaste activa	2	-40.459.884	-64.624.470
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	2.176.112	26.336.572
Investeringen immateriële vaste activa	1	-828.740	-1.283.688
Verkoop financiële vaste activa	3	450.000	0
Uitgegeven leningen u/g	3	0	-60.000
Aflossingen leningen u/g	3	27.512	269.000
Investeringen in overige financiële vaste activa	3	-497.907	162.111
Ontvangen dividend	3	200.000	200.000
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-38.932.907	-39.499.836
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	11	15.982.423	2.392.050
Aflossing langlopende schulden	11	-27.938.737	-25.788.751
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-11.956.314	-23.396.701
Mutatie geldmiddelen		72.523.616	-21.827.025
Stand geldmiddelen per 1 januari	8	23.307.324	45.134.349
Stand geldmiddelen per 31 december	8	95.830.940	23.307.324
Mutatie geldmiddelen		-72.523.616	21.827.025

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

De Parnassia Groep is op 12 mei 2011 ontstaan door omzetting van de Stichting Parnassia Bavo Groep in een vennootschap waarbij er een kapitaalstorting heeft plaatsgevonden. Door deze omzetting, waarvoor de rechtbank op 31 januari 2011 machtiging heeft verleend, zijn alle rechten en plichten van de stichting overgegaan op de vennootschap.

Parnassia Groep B.V. is statutair (en feitelijk) gevestigd te Den Haag, op het adres Monsterseweg 93 en is geregistreerd onder KvK-nummer 24417607.

Parnassia Groep B.V. staat aan het hoofd van de Parnassia Groep waarvan de activiteiten met name bestaan uit het leveren van psychiatrische zorg. Voor de balans en resultatenrekening van de dochtermaatschappijen wordt verwezen naar de vennootschappelijke jaarrekening van deze dochtermaatschappijen. Een overzicht van de tot de groep behorende entiteiten is opgenomen onder 1.1.10 als toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. De aandelen van de Parnassia Groep B.V. zijn voor 100% in handen van Stichting Parnassia. Deze stichting beheert slechts de aandelen en wordt derhalve niet in deze jaarrekening opgenomen. De jaarrekening over 2020 van Stichting Parnassia ligt ter inzage ten kantore van de Raad van Bestuur van de Parnassia Groep.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Continuïteitsveronderstelling

Gebeurtenissen of omstandigheden die leiden tot een onzekerheid van materieel belang

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van de Covid-19 pandemie. Parnassia Groep heeft te maken gehad met uitval van zorg vanwege de pandemie en genomen maatregelen. Als gevolg hiervan is sprake geweest van omzetderving. Parnassia Groep heeft hierdoor niet haar begrote resultaat kunnen realiseren ultimo 2020 waardoor sprake is van het niet kunnen voldoen aan een aantal bankconvenanten. Als gevolg van de Covid-19 pandemie die ook in 2021 nog effect heeft op de resultaten van de Parnassia Groep is het resultaat 2021 tot dusver lager dan begroot, waardoor er een onzekerheid bestaat dat eind 2021 niet aan de bankconvenanten wordt voldaan. Voor de doorbrekingen eind 2020 is een waiver aangevraagd en verkregen.

Als gevolg van het mogelijk niet kunnen voldoen aan bankconvenanten ultimo 2021 is sprake van een omstandigheid die duidt op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang die gereed twijfel kan doen ontstaan over het vermogen van de Parnassia Groep om haar continuïteit te handhaven. Hierdoor is Parnassia Groep mogelijk niet in staat om haar activa te realiseren en haar verplichtingen af te wikkelen bij een normaal verloop van haar bedrijfsactiviteiten.

De Raad van Bestuur is van mening dat de continuïteit van Parnassia Groep een realistisch uitgangspunt is en dat de jaarrekening op basis hiervan opgemaakt en vastgesteld kon worden, ondanks de hierna geformuleerde risico's en omstandigheden.

Risico's en omstandigheden

Met BNG, Rabobank en ING Bank (hierna het consortium) zijn door Parnassia Groep (exclusief Antes Zorg B.V.) langlopende leningsfaciliteiten en een rekening-courantkrediet afgesloten. Deze faciliteiten zijn nader toegelicht in paragraaf 1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020 en paragraaf 15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa onder het kopje 'Kredietovereenkomst'. Ten behoeve van deze financiering is met het consortium een aantal genormeerde financiële ratio's afgesproken waaraan PG moet voldoen. Bij niet voldoen op het toetsingsmoment ultimo boekjaar, zijn de leningen contractueel opeisbaar.

Per jaareinde 2020 voldoet Parnassia Groep niet aan twee overeengekomen ratio's, namelijk de solvabiliteitsratio en de personeelskostenratio, en daarbij is de door de banken gestelde voorwaarde dat de bancaire ringfence om Antes Zorg B.V. zou worden opgeheven niet tijdig gerealiseerd. ABN Amro Bank is de primaire financier van Antes Zorg B.V. Hieronder is een opstelling gemaakt van de uitkomsten van de twee convenanten/ratio's op basis van de voorliggende jaarrekening (exclusief Antes Zorg B.V., en op basis van genormaliseerd resultaat).

Ratio	Norm 2020	Realisatie 2020
Solvabiliteitsratio	> 25%	24%
Personelekskostenratio	< 80%	87%

De belangrijkste reden voor het niet voldoen aan de afgesproken convenanten/ratio's is de omzetderving. Ook na de verwerking van de Covid-19 compensatieregelingen (zoals de meerkostenvergoeding, continuïteitsbijdrage en hardheidsclausule) is het resultaat niet hoog genoeg om te voldoen aan de overeengekomen convenanten/ratio's.

De reden voor het niet voldoen aan de afgesproken convenanten is voor wat betreft de solvabiliteitsratio een toename van het balanstotaal door uitgestelde te betalen loonheffingen in relatie tot een nauwelijks gewijzigd eigen vermogen. Voor het niet voldoen aan de personeelskostenratio is de belangrijkste reden de verwerking van de zorgbonus in combinatie met de ambulantisering van de zorg waardoor meer personeel wordt ingezet ten opzichte van de omzet naast het feit dat sprake is van hoge kosten voor inhuren van personeel niet in loondienst.

De waiver is in augustus 2021 door de Raad van Bestuur getekend. In de tekst van de waiver is aangegeven dat de waiver toeziet op de jaarrekening 2020.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Continuïteitsveronderstelling (vervolg)

Prognose 2021 en 2022

Onder leiding van de Raad van Bestuur heeft de Parnassia Groep in 2020 een uitgebreid proces doorlopen, waarbij de Groep haar strategie tegen het licht heeft gehouden en heeft zij de hieruit voortkomende keuzes vertaald naar verbeterplannen alsmede de financiële implicaties hiervan. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de meerjarenbegroting (2021/2022 en verder) waaruit een financieringsbehoefte voortkomt, mede als gevolg van de voorgenomen investeringen en de verwachte omzetgroei. De Raad van Bestuur heeft een aantal scenario's vastgesteld waarbij de convenanten/ratio's per 31 december 2021 zijn berekend. De scenario's bevatten maatregelen die de resultaten van de groep verbeteren, namelijk:

- Staken van een aantal verliesgevende activiteiten;
- Professionaliseren van de bedrijfsvoering van verliesgevende onderdelen;
- Verbeteren van productiviteit;
- Inzetten op betere tarieven;
- Korter behandelen (voor wat betreft ambulante zorg), zodat meer cliënten/patiënten behandeld kunnen worden.

De Raad van Bestuur heeft bovenstaande activiteiten aangemerkt als kernpunten voor 2020 en de komende jaren.

Het jaar 2020 was een turbulent jaar als gevolg van de Covid-19 pandemie. De effecten van de pandemie werken ook in 2021 nog door. Het eenmalige financiële effect tot de zomer als gevolg van Covid-19 bedraagt circa € 4 miljoen aan misgelopen opbrengsten en circa € 1 miljoen extra kosten. Dit effect zorgt ervoor dat het voorzienbaar is dat Parnassia Groep de financiële convenanten ten aanzien van te behalen omzet en kasstromen ultimo 2021 mogelijk niet kan nakomen, daarnaast is voor de verplichting om tot opheffing van de ringfence om Antes te komen sprake van afhankelijkheid van derden.

De Parnassia Groep is in overleg met haar banken en andere partijen om invulling te geven aan de financieringsbehoefte voortkomend uit de meerjarenbegroting en een hierbij passende financiering inclusief nieuwe convenanten/ratio's met ingang van ultimo boekjaar 2021 overeen te komen. De consortiumbanken hebben in de verstrekte waiver over 2020 aanpassingen gemaakt in de convenanten die gelden vanaf verslagjaar 2021. Er is een nieuw covenant toegevoegd, zijnde een minimum 'latest twelve months' EBITDA-bedrag voor de groep (zonder Fivoor en zonder Parnassia International Holding) en er vervallen twee ratio's, zijnde de personeelskostenratio en de omzetratio. Ondanks dat de sector heeft geleerd om in te spelen op een lockdown situatie, door bijvoorbeeld zorg op afstand te leveren en het inrichten van cohort afdelingen, is een verdere negatieve impact in 2021 van de Covid-19 pandemie op de resultaten van de Parnassia Groep niet uit te sluiten. Voor 2021 zijn door financiers van de zorg ook nog geen toezeggingen gedaan voor continuïteitsregelingen (met uitzondering van de WIz).

Hoewel er inherente onzekerheid bestaat met betrekking tot het welslagen van de verbetermaatregelen, de mogelijke financiële impact van Covid-19 en het realiseren van de herfinanciering, wil de Raad van Bestuur tot uitdrukking brengen dat zij er alle vertrouwen in heeft dat zij aan haar verplichtingen kan blijven voldoen en dat daarmee de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en Titel 9 BW2.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken. Aanpassingen van deze cijfers zijn zichtbaar gemaakt met een *.

De post overige zorgprestaties is gesplitst, zodat de opbrengsten uit onderaanneming apart staan gepresenteerd. Daarnaast is de post nog te ontvangen bedragen gesplitst, waardoor de vordering uit hoofde van transitieregeling apart staat weergegeven. Tevens is onder de vorderingen de post 'te verrekenen met hoofdaannemers' apart opgenomen. De post overige personele schulden is ook gesplitst, zodat de schulden uit hoofde van transitieregeling apart staan gepresenteerd. Onder de personeelskosten staan de dotaties / vrijval van personele voorzieningen apart gepresenteerd.

Vanaf 18 februari 2020 is NewHealth Group B.V. (100% deelneming van Parnassia Groep B.V.) bestuurder van Stichting mirro. Vanaf deze datum kan de bestuurder ook benoemd worden door de Raad van Commissarissen van NewHealth Group B.V. Stichting mirro is daarom ook volledig meegeconsolideerd in de jaarrekening van de Parnassia Groep. Deze transactie is verwerkt volgens de 'pooling of interests'-methode. Het balanstotaal van Stichting mirro bedroeg ultimo 2019 € 228.894. Over 2019 waren de bedrijfsopbrengsten van Stichting mirro € 479.784 en bedroeg het negatieve resultaat € 57.147. De vergelijkende cijfers zijn conform deze methode aangepast. Als gevolg hiervan is in het beginvermogen 2019 een positieve mutatie van € 94.193 verwerkt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

a) Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De boekwaarde van vaste activa wordt periodiek getoetst aan de realiseerbare waarde teneinde vast te stellen of er aanwijzingen bestaan voor een bijzondere waardevermindering. Een aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering kan bijvoorbeeld zijn indien, naar inschatting van het bestuur, sprake is van:

- een snellere daling van de marktwaarde van een actief dan uit verloop over de tijd of normaal gebruik zou voortvloeien.
- een belangrijke wijziging in de toepassing van een actief of in de bedrijfsstrategie.
- prestaties die sterk achterblijven ten opzichte van de verwachtingen, een significante verslechtering in de bedrijfstak of economie, of veroudering of beschadiging van het actief.

Daarnaast kunnen omstandigheden, naar de inschatting van het bestuur, duiden op de noodzaak tot het terugnemen van een eerder toegepaste bijzondere waardevermindering.

Teneinde in voornoemde gevallen te kunnen bepalen of daadwerkelijk sprake is van bijzondere waardeverminderingen of de noodzaak tot herzien, wordt de realiseerbare waarde bepaald. Daarbij maakt het bestuur gebruik van inschattingen en veronderstellingen ten aanzien van de bepaling van kasstroom genererende eenheden, de toekomstige kasstromen en de disconteringsvoet. De beoordelingen die hieraan ten grondslag liggen, kunnen van jaar tot jaar verschillen door economische of marktomstandigheden, veranderingen in de bedrijfsmoging of in wet- en regelgeving en door andere factoren waar de vennootschap geen invloed op kan uitoefenen. Indien de prognoses voor de realiseerbare waarde moeten worden bijgesteld, kan dit leiden tot bijzondere waardeverminderingen of (in het geval van vaste activa) herziening daarvan.

b) Gebruiksduur en restwaarde van materiële vaste activa

De materiële vaste activa maken een belangrijk deel uit van de totale activa van de vennootschap en de kosten van periodieke afschrijvingen vormen een belangrijk deel van de jaarlijkse bedrijfslasten. De, op basis van haar inschattingen van en veronderstellingen door het bestuur, vastgestelde gebruiksduur en restwaarden hebben een belangrijke invloed op de waardering en resultaatbepaling van materiële vaste activa.

De gebruiksduur van materiële vaste activa wordt mede geschat aan de hand van de technische levensduur, de ervaringen ten aanzien van soortgelijke activa, de onderhoudshistorie en de periode gedurende welke die economische voordelen uit hoofde van de exploitatie van het actief ten goede zullen komen aan de vennootschap. Daarnaast wordt voor investeringen in huurpanden de gebruiksduur gerelateerd aan de duur van de huurovereenkomst en de waarschijnlijkheid dat deze overeenkomst verlengd zal worden na afloop van de huidige contractduur. Periodiek wordt getoetst of zich wijzigingen hebben voorgedaan in inschattingen en veronderstellingen die een aanpassing van de gebruiksduur en/of restwaarde noodzakelijk maken. Een dergelijke aanpassing wordt prospectief doorgevoerd.

c) Bepaling van de omzet

Bij het bepalen van de opbrengsten wordt gebruik gemaakt van schattingen. Dit betreft ondermeer de inschatting of er sprake is van een verlieslatend contract, risico's ten aanzien van het voldoen aan de voorwaarden voor het in zorg nemen van patiënten (verwijzing toeleiding respectievelijk beschikking), risico's betreffende het uitvoeren van de zorg (bijvoorbeeld de inzet van de regiebehandelaar) respectievelijk het voldoen aan separate voorwaarden (bijvoorbeeld feitelijke zorgverlening, SROI, facturatievoorwaarden).

d) Claims en geschillen

Periodiek wordt door het bestuur een beoordeling uitgevoerd op alle claims en geschillen teneinde te bepalen in welke mate er sprake is van bestaande en/of voorwaardelijke verplichtingen. Een voorziening wordt opgenomen voor bestaande verplichtingen voor zover het waarschijnlijk is, dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting in te lossen en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het bedrag van de verplichting. Een voorwaardelijke verplichting dient te worden toegelicht. Aan de hand van de uitkomst van deze beoordeling wordt derhalve bepaald voor welke claims en geschillen een voorziening wordt getroffen en voor welke een toelichting wordt opgenomen. Indien een voorziening dient te worden getroffen vraagt ook de inschatting van de kans en omvang van een uitstroom van middelen een aanzienlijke mate van beoordeling. In deze beoordeling maakt het bestuur mede gebruik van juridisch advies.

Ultimo 2020 is er geen sprake van significante claims, waardoor het vormen van een voorziening niet noodzakelijk is.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Parnassia Groep B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Parnassia Groep B.V.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1943033 2 RW00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Consolidatie (vervolg)

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de instelling meer of minder invloed verschaffen. Participaties die worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten en de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is. Deze belangen worden opgenomen onder v lottende activa.

Een overname is een transactie waarbij de groep de beschikkingsmacht verkrijgt over het vermogen (activa en passiva) en de activiteiten van een overgenomen partij. Overnames worden verwerkt op basis van de 'purchase accounting' methode op de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de groep (de overnamedatum). De verkrijgingsprijs wordt daarbij gesteld op het overeengekomen geldbedrag of equivalent voor de verkrijging van de overgenomen partij, dan wel de reële waarde van de op overnamedatum verstrekte tegenprestaties. De verkrijgingsprijs wordt vermeerderd met de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de overname. Bij uitgestelde betaling van de koopsom wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de contante waarde van de koopsom. De identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij verwerkt de groep op de overnamedatum. Deze activa en passiva worden afzonderlijk verwerkt tegen hun reële waarden, mits het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen naar de groep zullen vloeien (activa) dan wel de afwikkeling zal resulteren in een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen (passiva), en de kostprijs of reële waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Zie de grondslag onder het hoofd 'Goodwill' voor de verwerking van eventuele positieve of negatieve goodwill die ontstaat bij de overname.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingwijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

Samensmelting van belangen

Bij fusies tussen stichtingen en verenigingen en bij overnames door stichtingen en verenigingen komt in veel gevallen niet een transactie tot stand op basis van de reële waarde van de overgenomen of samengevoegde activiteit. Aangezien er geen aandeelhouders als belanghebbenden zijn betrokken is er ook vaak geen belang om de transactie op die basis tot stand te brengen. Doelstelling is veleer de vermogens samen te voegen, teneinde de gezamenlijke activa en passiva in te zetten voor de doelstelling van de nieuwe (gefuseerde/samengevoegde) entiteit. Dergelijke transacties vinden vaak plaats op basis van boekwaarden, of om niet, in ieder geval vaak niet op basis van vastgestelde reële waarden inclusief goodwill, hetgeen in het economische verkeer tussen zakelijk handelende partijen wel het geval zou zijn.

Dergelijke samensmeltingen van belangen worden verwerkt op basis van de 'pooling of interests' methode. Hierbij worden de activa en passiva van de gevoegde entiteiten, alsmede hun baten en lasten over het boekjaar waarin de voeging is gerealiseerd en over het ter vergelijking opgenomen voorgaande boekjaar, in de jaarrekening van de groep opgenomen als ware de voeging al een feit vanaf het begin van dat boekjaar. De boekwaarden van de activa en passiva worden samengevoegd, er vindt geen herwaardering plaats naar reële waarden.

Eventueel afwijkende waarderingsgrondslagen bij de samengesmolten entiteiten worden geuniformeerd via een stelselwijziging. In het geval dat de fusiedatum niet samenvalt met het begin van het boekjaar, worden de resultaten van de verdwijnde entiteit verantwoord in de resultatenrekening van de onderneming.

Een verschil tussen het nominale bedrag van het in het kader van de voeging uitgegeven aandelenkapitaal (vermeerderd met een tegenprestatie in geld of andere activa) en de boekwaarde van de activa en passiva die ten grondslag ligt aan de waarde van de in de ruil verkregen aandelen, wordt verwerkt in de reserves.

Nieuw in consolidatie

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Op 10 februari 2020 is Triora Vlaanderen B.V. opgericht, waarbij Parnassia Groep 100% van de aandelen heeft verkregen. Vanaf deze datum is Triora Vlaanderen in de jaarrekening van de Parnassia Groep volledig mee geconsolideerd.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

19191021V00148614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Vanaf 18 februari 2020 is NewHealth Group B.V. (100% deelneming van Parnassia Groep B.V.) bestuurder van Stichting mirro. Op deze datum kan de bestuurder ook benoemd worden door de Raad van Commissarissen van NewHealth Group B.V. Stichting mirro is daarom ook volledig meegeconsolideerd in de jaarrekening van de Parnassia Groep.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Consolidatie (vervolg)

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar het overzicht onder 1.1.10 als toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Op grond van artikel 7, lid 6 van Regeling verslaggeving WZi zijn, evenals in 2019, de volgende stichtingen buiten de consolidatie gebleven:

- Stichting Vrienden Parnassia Groep
- Stichting Fonds Noodhulp

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreft onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in Bijlage "Overzicht groepsmaatschappijen", evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

Deze transacties omvatten onderlinge overeenkomsten voor uitbesteding van werkzaamheden die geheel verband houden met de opbrengsten vanuit wettelijk budget voor aanvaardbare kosten uit Wlz, zorgverzekeringswet en Justitie (exclusief subsidies) beheer en doorbelasting van gebouw gebonden kosten, doorbelastingen uit hoofde van groepsbrede kosten, uitvoering van groepsbreed treasurybeleid inclusief gezamenlijke kredietfaciliteiten en ondersteunende werkzaamheden vanuit het shared service center. Daarnaast vindt er, binnen zorgbedrijven die uit meerdere vennootschappen bestaan, doorbelasting van managementkosten plaats. Alle genoemde transacties worden via onderlinge rekening-courant verhoudingen afgerekend tenzij anders voorgeschreven wordt door wet- en regelgeving.

Voor de buiten de consolidatie vallende verbonden rechtspersonen is onder het hoofdstuk "Consolidatie" een overzicht opgenomen. Deze stichtingen houden zich bezig met het ondersteunen en verbeteren van het welzijn van de cliënten en het personeel van de Parnassia Groep. Transacties met deze partijen beperken zich tot het financieel ondersteunen van deze partijen. Daarnaast is er in de toelichting op de geconsolideerde balans onder het hoofdstuk Financiële vaste activa, toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen, een overzicht opgenomen van deelnemingen en kapitaalbelangen waarbij geen invloed van betekenis uitgeoefend kan worden op het gevoerde beleid. Deze minderheidsbelangen worden vanuit strategisch oogpunt aangehouden ter ondersteuning en waar mogelijk verbetering van de eigen activiteiten van de (zorg)bedrijven. Transacties vinden plaats onder normale marktvoorwaarden op basis van getekende overeenkomsten.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen (inclusief direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd.

Goodwill betaald bij de acquisitie van buitenlandse groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt omgerekend tegen de koers op de transactiedatum.

De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur.

Bij gehele of gedeeltelijke verkoop van een deelneming wordt de aan het verkochte deel toegerekende positieve goodwill proportioneel afgeboekt (in geval van geactiveerde goodwill) respectievelijk teruggenomen (in geval van rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen gebrachte positieve goodwill) en ten laste van het boekresultaat gebracht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Goodwill (vervolg)

Negatieve goodwill (i.c. het meerdere van het belang in de reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen op de overnamedatum boven de verkrijgingsprijs) wordt als een afzonderlijke overlopende passiefpost opgenomen. Indien de negatieve goodwill betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten waarmee rekening is gehouden in het overnameplan en die betrouwbaar kunnen worden vastgesteld, wordt dit deel van de negatieve goodwill ten gunste van de resultatenrekening gebracht naarmate deze verliezen en lasten zich voordoen. Indien de negatieve goodwill betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten waarmee rekening is gehouden in het overnameplan en die betrouwbaar kunnen worden vastgesteld en deze verwachte verliezen en lasten niet worden verantwoord in de periode waarin deze werden verwacht, dient de negatieve goodwill voor het gedeelte dat niet hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa stelselmatig ten gunste van de resultatenrekening te worden gebracht naar rato van het gewogen gemiddelde van de resterende gebruiksduur van de verworven afschrijfbare vaste activa en wordt het gedeelte dat hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa onmiddellijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht. Indien de negatieve goodwill geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten die betrouwbaar op de overnamedatum kunnen worden vastgesteld wordt het gedeelte dat niet hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa stelselmatig ten gunste van de resultatenrekening gebracht naar rato van het gewogen gemiddelde van de resterende gebruiksduur van de verworven afschrijfbare vaste activa en wordt het gedeelte dat hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa onmiddellijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Negatieve goodwill wordt afgeschreven in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbare activa. Ultimo 2020 is er vanuit de Fivoor transactie sprake van negatieve goodwill die in ruim 19 jaar wordt afgeschreven (vooral gebaseerd op de kliniek opgenomen in het Fivoor onderdeel De Kijvelanden). Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 5,5%.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Een dergelijke aanpassing resulteert ook in een aanpassing van de (positieve of negatieve) goodwill met terugwerkende kracht. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingwijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

1.1.4.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijs niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de onderneming.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom worden in drie jaar, of indien daar aanleiding toe is in maximaal vijf jaar, lineair afgeschreven.

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Immateriële vaste activa (vervolg)

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Voor investeringen in huurpanden is de afschrijvingstermijn maximaal de verwachte huurperiode van het pand. In het geval dat de belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestandsdelen afzonderlijk afgeschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruitransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op bedrijfsterreinen, vastgoedbeleggingen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de directe kosten van vervaardiging, de toeslagen voor indirecte productiekosten en de aan derden betaalde rente gedurende de periode van bouw en vervaardiging.

De volgende afschrijvingspercentage worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen	0% - 10%
- Machines en installaties	5% - 10%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	5% - 20%

De hierboven vermelde percentages betreffen de standaard afschrijvingspercentages welke binnen de Parnassia Groep gehanteerd worden. De werkelijk gehanteerde percentages wijken door de waardering op bedrijfseconomische gronden soms af. Dit wordt met name veroorzaakt door de inschatting van de verwachte gebruiksduur van de reeds in gebruik zijnde activa die in het verleden veelal gerenoveerd zijn.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Materiële vaste activa die niet dienstbaar zijn aan het productieproces maar worden gehouden als bijvoorbeeld vastgoedbelegging worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Er wordt niet afgeschreven over deze panden.

Waardering op actuele waarde van deze vastgoedbeleggingen (RJ 213 Vastgoedbeleggingen) heeft geleid tot een (ongerealiseerde) herwaarderingsreserve. Deze post wordt onder het hoofdstuk "Herwaarderingsreserve" in de grondslagen toegelicht.

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden gehouden om waardestijgingen te realiseren.

Vastgoedbeleggingen die in ontwikkeling zijn voor toekomstig gebruik als belegging worden tot het moment van gereed melding verantwoord als materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en derhalve afzonderlijk in de toelichting gepresenteerd.

De eerste waardering van vastgoedbeleggingen is tegen de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de koopsom en alle direct toe te rekenen uitgaven zoals juridische advieskosten, overdrachtsbelasting en andere transactiekosten. De verkrijgingsprijs van zelf vervaardigde vastgoedbeleggingen is het bedrag van de kosten tot en met het moment dat de vervaardiging of ontwikkeling gereed is.

Indien er geen sprake is van projectontwikkeling van vastgoed voor eigen gebruik en/of onroerende zaken voor verkoop in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening, kwalificeert de vennootschap de activiteiten als vastgoedbeleggingen met als doel waardestijgingen te realiseren die ten gunste van de zorgactiviteiten van de Parnassia Groep aangewend worden.

De uitgaven na eerste verwerking van een vastgoedbelegging worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen. Alle overige uitgaven worden verantwoord als kosten in de resultatenrekening in de periode dat ze zich voordoen.

kblw

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.
26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Vastgoedbeleggingen (vervolg)

Vastgoedbeleggingen worden na eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Winsten of verliezen die ontstaan door een wijziging in de reële waarde van de vastgoedbelegging worden verantwoord in de resultatenrekening van de periode waarin de wijziging zich voordoet. Daarnaast wordt ten laste van het resultaat boekjaar een herwaarderingsreserve gevormd.

De herwaarderingsreserve is gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde van de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs en de reële waarde. De daarbij gebruikte verkrijgings- of vervaardigingsprijs is de initiële verkrijgings- of vervaardigingsprijs zonder rekening te houden met cumulatieve afschrijvingen of bijzondere waardeverminderingen.

De reële waarde wordt bepaald als meest waarschijnlijke prijs die redelijkerwijs op de markt voor vergelijkbare objecten te verkrijgen is. Indien in uitzonderlijke situaties de reële waarde bij aanschaf niet op betrouwbare wijze is vast te stellen (vergelijkbare markttransacties komen niet frequent voor en alternatieve wijze van vaststelling van de reële waarde zijn niet beschikbaar), wordt de vastgoedbelegging gewaardeerd volgens het kostprijsmodel (kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen) zoals toegelicht onder het hoofd Materiële vaste activa.

Winsten of verliezen bij afstoting of buitengebruikstelling van een vastgoedbelegging worden bepaald als het verschil tussen de netto opbrengst en de boekwaarde van het actief en worden verwerkt in de resultatenrekening.

De te ontvangen vergoedingen bij afstoting van een vastgoedbelegging worden verwerkt tegen de reële waarde. Het verschil tussen het nominale bedrag van de vergoeding en de reële waarde wordt verwerkt als rentebate op een tijdsevenredige basis, waarbij rekening wordt gehouden met het effectieve rendement op vergelijkbare vorderingen.

Eventuele verplichtingen die de onderneming behoudt na vervreemding van een vastgoedbelegging worden verwerkt zoals toegelicht onder het hoofd voorzieningen.

Een vastgoedbelegging wordt niet langer geactiveerd in geval van afstoting of permanente buitengebruikstelling, en bij buitengebruikstelling indien geen toekomstige economische voordelen meer worden verwacht.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdiennemogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingenverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Binnen de Parnassia Groep is sprake van twee kasstroomgenererende eenheden, zijnde Antes Zorg B.V. en de overige onderdelen van Parnassia Groep (gezamenlijk). Al het vastgoed dat door de zorgbedrijven onder PG Zorgholding B.V. wordt gebruikt voor zorgverlening in Nederland is opgenomen in de entiteiten WTZi Vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V. Dit vastgoed valt onder aansturing vanuit Vastgoed Beheer PG B.V. Het vastgoed van Antes Zorg B.V. vormt hier een uitzondering op, vanwege afspraken met banken en afspraken gemaakt bij de fusie tussen de rechtsvoorganger van Antes Zorg B.V. (stichting Antes) en de Parnassia Groep. De Parnassia Groep wordt centraal aangestuurd, waarbij zorgcontracten voor de gehele groep zijn afgesloten met zorgkantoren en zorgverzekeraars. Voor Antes Zorg B.V. is nog sprake van een separaat Justitiecontract. De overige zorgcontracten zijn ondergebracht bij de centrale contracten van Parnassia Groep. Binnen de groep is vastgoed inwisselbaar, hetgeen ook blijkt uit het regelmatig verschuiven van gebruik van vastgoed tussen zorgbedrijven. Het is de doelstelling van de Parnassia Groep om het vastgoed van Antes Zorg B.V. op termijn onder te brengen bij WTZi Vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingenverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Dit is voor 2020 niet het geval geweest.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingenverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingenverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingenverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingenverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

De Parnassia Groep heeft over 2020 operationeel een positief resultaat gerealiseerd. Dit resultaat leidt niet tot een impairment trigger. De Parnassia Groep stelt zich op het standpunt dat geen sprake is van een duurzame waardevermindering van het vastgoed. Om deze reden zijn geen berekeningen van bedrijfswaarde of realiseerbare waarde met betrekking tot het vastgoed opgestart.

Het vastgoed van de Parnassia Groep is relatief oud en daardoor voor een groot deel afgeschreven. De directe opbrengst is hoger dan de boekwaarde hetgeen ook blijkt uit de winsten bij verkoop.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen gemaartiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode, doch niet lager dan nihil. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de instelling invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelneming verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vloottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt.

Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelneming en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De niet gerealiseerde winst wordt geëlimineerd uit het resultaat van de instelling. Deze correctie wordt verwerkt door eliminatie op netto-omzet en het opnemen van een overlopende post. De instelling realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de instelling echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betaling door de instelling ten behoeve van de deelneming. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot aftopping vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-consolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje 'Financiële Instrumenten'.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waar toe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Samenwerkingsverbanden

Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden proportioneel geconsolideerd. De Parnassia Groep maakt hierbij gebruik van de bepaling in art. 407 BW2 T9, waarin wordt uiteengezet in welke situaties de verplichting tot consolidatie niet geldt. Conform lid 1a geldt dit voor de in de consolidatie te betrekken maatschappijen wier gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het gehele.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, verwerkt de onderneming de activa waar zij zeggenschap over heeft evenals de zelf aangebrachte verplichtingen, zelf gemaakte kosten en het aandeel in het resultaat op verkopen en/of dienstverlening door de joint venture.

Youz B.V. (onderdeel Parnassia Groep) is op 24 juli 2014 een joint venture aangegaan met Stichting Emergis: VOF Emergis Lucertis. Doel van de samenwerking is het creëren en behouden van een compleet en specialistisch aanbod op het terrein van kinder- en jeugdpsychiatrie in Zeeland, de Zuid-Hollandse Eilanden, Rijnmond en de aangrenzende regio's. Op 30 juni 2017 is de VOF Emergis Lucertis omgezet in een besloten vennootschap, Emergis-Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie B.V.

Op 28 februari 2019 is Stichting Behandelcentrum Voorstraat omgezet in een besloten vennootschap en heeft de Parnassia Groep 50% van de aandelen verkregen. De naam van de vennootschap is Klinisch Centrum Nootdorp B.V. De vennootschap betreft een samenwerking met Stichting Ipse de Bruggen en heeft tot doel het realiseren van klinische behandeling en begeleiding van mensen met een verstandelijke handicap en (een vermoeden van) psychiatrische problematiek in Behandelcentrum Voorstraat.

Op 3 januari 2018 is Stichting Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen omgezet in een besloten vennootschap en heeft de Parnassia Groep 33,3% van de aandelen verkregen. Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen B.V. betreft een samenwerking met Stichting Jeugdformat en Stichting Ipse de Bruggen. De vennootschap heeft ten doel het bevorderen van de zorg voor jeugdigen.

Emergis-Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie B.V., Klinisch Centrum Nootdorp B.V. en Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen B.V. zijn in de jaarrekening verwerkt als deelneming gewaardeerd op de netto vermogenswaarde.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Samenwerkingsverbanden (vervolg)

Samen met Altrecht heeft PG Zorgholding B.V. (onderdeel Parnassia Groep) een samenwerkingsverband in Fivoor B.V. Hierbij heeft de Parnassia Groep 57,5% van de aandelen, maar is sprake van gelijke zeggenschap. Fivoor B.V. heeft ten doel het oprichten, instandhouden en exploiteren van een of meerdere forensische psychiatrische klinieken en het verlenen van ambulante forensische zorg. Fivoor B.V. is in de jaarrekening verwerkt door middel van proportionele consolidatie.

Op 26 mei 2018 heeft de Parnassia Groep B.V. 60% van de aandelen van Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. verworven. Doordat de Parnassia Groep B.V. binnen Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. geen beleidsbepalende zeggenschap heeft kwalificeert Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. als een joint venture. Omdat er specifieke afspraken zijn gemaakt over de resultaatverdeling heeft verwerking plaatsgevonden op basis van de vermogensmutatiemethode.

Op 30 juli 2018 heeft de Parnassia Groep B.V. 60% van de aandelen van Study2Go B.V. verworven. Doordat de Parnassia Groep B.V. binnen Study2Go B.V. geen beleidsbepalende zeggenschap kan uitvoeren kwalificeert Study2Go B.V. niet als een groepsmaatschappij maar als een joint venture. De Parnassia Groep heeft 50% van de winstgerechtigde aandelen van Study2Go B.V. Met ingang van 30 juli 2018 is Study2Go B.V. in de jaarrekening van de Parnassia Groep proportioneel mee geconsolideerd (50%).

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van activa waarover de deelnemers gezamenlijk zeggenschap hebben, verwerkt de onderneming de gemeenschappelijke activa, verplichtingen, kosten en opbrengsten proportioneel.

Bij inbreng in of verkoop van activa door de vennootschap aan een joint venture, verantwoordt de vennootschap dat deel van het resultaat in de resultatenrekening dat correspondeert met het relatieve belang van de andere deelnemers in de joint venture. Er wordt geen resultaat verantwoord als de door de deelnemers ingebrachte niet-monetaire activa ongeveer aan elkaar gelijk zijn wat betreft aard, gebruik (in dezelfde bedrijfsactiviteit) en reële waarde. Eventuele niet verantwoorde resultaten worden in mindering gebracht op de nettovermogenswaarde van de joint venture. Eventuele verliezen op v lottende activa of bijzondere waardeverminderingen van vaste activa verantwoordt de onderneming daarentegen direct en volledig.

Bij verkoop van activa door de joint venture aan de vennootschap, verantwoordt de vennootschap het aandeel in de winst of verlies van de joint venture op die verkoop pas in de resultatenrekening als het betreffende actief is (door)verkocht aan een derde. Als echter sprake is van een verlies op v lottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa, neemt de vennootschap zijn aandeel in dit verlies direct.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationale leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsmethodiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Voorraden

Voorraden medische middelen zijn gewaardeerd volgens de Apotheek inkoopprijs. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op basis van FIFO-methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van beoordeling van individuele posten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen en schulden en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten (vervolg)

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Indien financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen gearchiveerde kostprijs, worden de effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingen direct in de resultatenrekening verwerkt.

De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen gearchiveerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingen.

De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingen worden direct in de resultatenrekening verwerkt.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen gearchiveerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicotrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa

Een actief dat niet tegen reële waarde wordt verantwoord met waarde wijzigingen in de resultatenrekening wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Deze objectieve aanwijzingen bestaan als zich, na de eerste opname van het actief, een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, of aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan. Van alle individueel significante vorderingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardevermindering verlies met betrekking tot een tegen gearchiveerde kostprijs gewaardeerd actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprichting van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardevermindering verlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel opgenomen in de resultatenrekening.

Onderhanden zorgtrajecten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's, van in het boekjaar geopende (en niet gefactureerde) DBC's wordt overeenkomstig de handreiking omzetbepaling GGZ instellingen gewaardeerd door de DBC waarde te bepalen door de gemaakte uren te vermenigvuldigen met een gemiddeld uurtarief per DBC-openingsjaar. Voor de deelprestaties verblijf en overige contracten (ECT en crisis-component) worden de daadwerkelijk gecontracteerde tarieven gehanteerd. Verwachte verliezen op contracten die in het onderhanden werk per 31-12-2020 openstonden (de nuanceringen van de omzet) worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden werk.

Onderhanden trajecten Wmo/jeugdzorg

Onderhanden trajecten Wmo/jeugdzorg worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de kostprijs waarde reeds bestede verrichtingen, of tegen de opbrengstwaarde van de trajecten indien deze lager is. De productie van de onderhanden trajecten is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de trajecten die ultimo boekjaar openstonden. Op de onderhanden trajecten worden de voorschotten die ontvangen zijn in mindering gebracht.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

190033271W007814DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZI).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Groepsvermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht, na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Wettelijke reserves, Bestemmingsreserves, Bestemmingsfondsen, Herwaarderingsreserve, Algemene reserves en Overige reserves.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de vennootschap ingebracht kapitaal.

Wettelijke reserves

Wettelijke reserves zijn reserves waar door wet- en regelgeving een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de vennootschap een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Algemene reserves

Onder algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de vennootschap vrij kunnen beschikken.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van de onderneming.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. Uitzondering hierop vormen financiële instrumenten en andere beleggingen die worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Waardevermeerderingen van die activa worden onmiddellijk in het resultaat verwerkt. Daarnaast wordt voor die activa een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves als geen sprake is van frequente marknoteringen.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. De herwaarderingsreserve wordt verminderd met de gerealiseerde herwaardering. Op de herwaarderingsreserve wordt waardeverminderingen van het betreffende actief in mindering gebracht.

Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde wordt de rentemutatie van voorzieningen verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Per individuele voorziening is een toelichting van de grondslagen voor waardering hieronder opgenomen:

Jubileumgratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening ter dekking van uitkeringen ten gevolge van jubilea, zoals vermeld in de CAO. De voorziening is berekend op basis van contante waarde, hierbij is een disconteringsvoet van 0,36% (2019: 0,59%) toegepast. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. In 2020 zijn de werkelijke uitgaven ten laste van de in 2019 gevormde voorziening gebracht. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid en de uit te betalen transitievergoeding (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces) voor zover deze na 31 december 2020 vallen. De voorziening is gebaseerd op 100% van de loonkosten in de eerste zes maanden, 90% van de loonkosten tussen de 7 en 12 maanden, 80% van de loonkosten tussen de 13 en 18 maanden en 75% van de loonkosten tussen de 19 en 24 maanden. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Leegstand

Binnen de Parnassia Groep wordt sterk gestuurd op het verminderen van het gebruik van (gehuurde) panden. Deze sturing heeft geleid tot een toegenomen leegstand van huurpanden. Door actief beheer wordt getracht leegstand zoveel mogelijk te beperken. Desalniettemin is voor structurele leegstand een voorziening van maximaal één jaar gevormd. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Deelnemingen met negatief eigen vermogen

Voor negatieve kapitaalbelangen wordt een voorziening deelnemingen gevormd. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg

Productie wordt verantwoord op basis van de afspraken met de zorgkantoren.

Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie

Productie wordt verantwoord op basis van de afspraken met het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Opbrengsten Jeugdwet

Productie wordt verantwoord op basis van afspraken met gemeenten.

Opbrengsten Wmo

Productie wordt verantwoord op basis van afspraken met gemeenten.

Opbrengsten zorgverzekeringswet

De inkoop van zorg binnen de zorgverzekeringswet vindt plaats per verzekeraar en kan worden gesplitst in de gespecialiseerde GGZ middels DBC's, generalistische basis-GGZ-zorg middels BGGZ prestaties en de langdurige GGZ middels ZZP's.

Toelichting op de omzetverantwoording van boekjaar 2020, bestaande uit de schadejaren 2017 t/m 2020

De Raad van Bestuur heeft de omzet zorgverzekeringswet en de daarbij behorende balansposten naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingssfactoren en onzekerheden die landelijk een rol spelen en ook bij de Parnassia Groep van toepassing zijn. Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2020 van de Parnassia Groep toegelicht:

a) Zelfonderzoek schadejaar 2017

De Parnassia Groep heeft het zelfonderzoek inzake schadejaar 2017, zoals beschreven in het controleplan zelfonderzoek cGGZ 2017 (incl. de functionele ontwerpen per controlepunkt) d.d. 1 april 2019, uitgevoerd voor de aansluitnummers van de Parnassia Groep, Antes Zorg B.V. en stichting dr. Leo Kannerhuis. De accountant heeft, per aansluitnummer, een rapport van feitelijke bevindingen opgesteld bij het ingevulde rapportageformat. In het voorjaar van 2020 zijn de werkzaamheden van de representerende verzekeraar afgerond en zijn de conclusiebrieven ontvangen. De bij het zelfonderzoek geconstateerde issues waren reeds verwerkt in de jaarrekeningen 2017 en 2018.

b) Zelfonderzoek schadejaar 2018 en 2019

Parnassia Groep is in 2019 gestart met de inrichting en implementatie van Horizontaal Toezicht. Begin 2021 is de status van Horizontaal Toezicht bekraftigd. In dit kader heeft Parnassia Groep gebruik gemaakt van de 'regeling GGZ'. Dit houdt in dat het zelfonderzoek 2018 en 2019 voor de aansluitnummers Parnassia Groep en Antes Zorg B.V. gecombineerd uitgevoerd zal worden in 2021.

De Parnassia Groep heeft de omzet inzake schadejaar 2018 en 2019 onderzocht in lijn met het controleplan zelfonderzoek cGGZ 2018 gedateerd 2 maart 2020. Bij het onderzoek ten aanzien van schadejaar 2019 is rekening gehouden met de wijzigingen in de regelgeving 2019. Dit houdt in dat de majeure risico's ten aanzien van de verwijzing, het regiebehandelaarschap en de verblijfsregistratie zijn onderzocht. De Parnassia Groep heeft in de jaarrekeningen 2018 tot en met 2020 een reservering opgenomen voor verwachte terug te betalen omzet naar aanleiding van dit onderzoek.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Opbrengsten zorgverzekeringswet (vervolg)

c) Zelfonderzoek schadejaar 2020

De Parnassia Groep heeft de omzet inzake schadejaar 2020 onderzocht in lijn met het controleplan zelfonderzoek cGGZ 2018 gedateerd 2 maart 2020. Bij het onderzoek ten aanzien van schadejaar 2020 is rekening gehouden met de wijzigingen in de regelgeving 2020. Dit houdt in dat de majeure risico's ten aanzien van de verwijzing, het regiebehandelaarschap en de verblijfsregistratie zijn onderzocht. Covid-19 heeft impact op de schadelastverdeling. Parnassia Groep heeft de historische verdeling als leidend genomen voor de uitloop in 2021 van schadelastjaar 2020. Om invulling te geven aan de impact van Covid-19 is de overproductie in grotere mate aan 2020 toegerekend dan in voorgaande jaren. De Parnassia Groep heeft in de jaarrekening 2020 een reservering opgenomen voor verwachte terug te betalen omzet naar aanleiding van dit onderzoek.

d) Schadelast (deel)plafonds kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

De Parnassia Groep heeft contractafspraken met verzekeraars over de te verlenen zorg, waaronder het aantal patiënten waaraan zorg wordt verleend en de verwachte duur van de zorg. De voortgang van deze contractafspraken wordt gemonitord en periodiek gerapporteerd aan de individuele zorgverzekeraars. De voortgang is tevens onderwerp van overleg in de periodieke overlegmomenten met de individuele zorgverzekeraars. De uitkomst van deze overleggen kan zijn een aanpassing van de contractafspraken. In de tijd is dit mogelijk tot afronding van het betreffende schadejaar.

In de jaarrekening 2020 is uitgegaan van de originele contractafspraken inclusief de bekende aanvullingen. Dit is van toepassing voor de schadejaren 2017 t/m 2020.

e) De waardering van het Onderhanden werk DBC bevat inherente onzekerheden, mede in relatie tot contractafspraken, in de registratie en waardering

Voor de (grondslag van de) waardering van het onderhanden werk per 31 december 2020 verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden zorgtrajecten en de waarderingsgrondslagen terzake.

f) Continuïteitsbijdrage Zvw in verband met Covid-19

De continuïteitsbijdrage- en meerkostenregeling GGZ 2019/2020 is verwoord in de brief van 5 februari 2021 van Zorgverzekeraars Nederland.

De continuïteitsbijdrage van de ZVW behoeft een nadere toelichting.

De omzetderving bedraagt circa € 33 miljoen en is berekend volgens de maatwerkregeling, als onderdeel van de specifieke continuïteitsbijdrage regeling ggz, dit omdat de productie uitval meer dan 3,5% betrof. De productie in de weken 2 t/m 11 wordt als basis voor de berekening van de productie-uitval gehanteerd. Vervolgens wordt de productie van week 12 tot en met 52 vergeleken met deze basis (week 2 tot en met 11). De continuïteitsbijdrage bedraagt in de weken 12 t/m 26 94% en in de weken 27 t/m 52 85% van de berekende uitval. De regeling voorziet niet in een 100% vergoeding, omdat wordt uitgegaan van een beperkte kostenreductie. De berekende continuïteitsbijdrage bedraagt ruim € 29 mln. Door toepassing van de contractafspraken, incl. deelplafonds resteert een continuïteitsbijdrage van bijna € 8 mln.. Een bedrag van circa € 21 mln. wordt niet vergoed uit deze regeling.

g) Meerkostenvergoeding Zvw in verband met Covid-19

Als gevolg van Covid-19 heeft Parnassia Groep meerkosten gemaakt voor onder andere beschermingsmaatregelen, de aanschaf van extra licenties en devices om werken op afstand mogelijk te maken en extra personele kosten voor inzet van personeel en een toegenomen verlofreservering. Deze kosten bedroegen voor PG € 8,5 mln. Wij verwachten van dit bedrag € 6,8 mln. vergoed te krijgen, hiervan betreft € 5,3 mln. de Zvw. Het andere deel van de meerkosten is toegerekend aan de andere financieringsstromen.

h) Hardheidsclausule in verband met Covid-19

De lage vergoeding continuïteitsbijdrage Zvw had direct tot gevolg dat het resultaat 2020 van Parnassia Groep negatief zou uitkomen. Daarom heeft Parnassia Groep een beroep gedaan op de zogenaamde hardheidsclausule, als onderdeel van de specifieke continuïteitsbijdrage regeling GGZ. Deze clausule voorziet, onder voorwaarden, in aanzuivering van het resultaat tot € 0 respectievelijk een positief resultaat ter hoogte van de boekwinst verkregen door verkoop vaste activa. Deze laatste situatie is bij Parnassia Groep van toepassing en bedraagt € 1,4 miljoen.

De voorwaarden betreffen naast een negatief resultaat 2020:

- aannemelijkheid dat het verlies in belangrijke mate wordt veroorzaakt door niet ontvangen continuïteitsbijdrage Zvw,
- Parnassia Groep ook van andere financiers een bijdrage heeft ontvangen respectievelijk zich hier toe heeft ingespannen, en
- Parnassia Groep en verzekeraars zich hebben ingezet voor heronderhandeling van de contracten.

Verzekeraars en Parnassia Groep hebben overlegd over de gebruikmaking van de hardheidsclausule. Dit overleg heeft nog niet gesorteerd in bevestiging van het volledig in de jaarrekening 2020 verwerkte bedrag van € 14,8 miljoen.

Afsluitend - afwikkeling schadejaren tot en met 2018

De in de jaarrekening 2020 opgenomen uitgangspunten en schattingen kunnen in de realisatie door ontwikkelingen in het normenkader en de toepassing daarvan toch afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Afsluitend - afwikkeling schadejaren 2019 en 2020

Onderdeel van de continuïteitsbijdrage- en meerkostenregeling GGZ 2019/2020 is dat na afloop van kalenderjaar 2021 en de afwikkeling van de schadejaren 2019 en 2020 de toekenning vanuit de hardheidsclausule 2020 wordt herijkt. Dit houdt in dat de contractafwikkeling van de schadejaren 2019 en 2020, nog ontvangen bedragen continuïteitsbijdrage en nog ontvangen bedragen meerkosten verrekend moeten worden met de toekenning hardheidsclausule. Parnassia Groep mag geen bate of last realiseren op deze lasten.

KPMG

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning en subsidies. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. De belangrijkste overige bedrijfsopbrengsten hebben betrekking op de verkoop van vaste activa, detachering van medewerkers en verhuur van panden en ruimten.

Uitgangspunten sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en Jeugdwet-omzet heeft de Parnassia Groep de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en Zvw zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekerders naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. De decentralisatie kent variëteit aan afspraken, per gemeente zijn andere producten afgesproken en gelden er separate voorwaarden (waaronder tijdelijke aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, SROI, facturatie), welke deels eventueel een financiële consequentie hebben. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden in de omzet van de Parnassia Groep, die naar beste weten zijn ingeschat en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden.

De Parnassia Groep heeft de verantwoording naar de gemeenten van de Wmo-omzet en de Jeugdwet-omzet gebaseerd op het ISD protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld. De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden in mindering gebracht op de investeringen in de activa. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als subsidie.

Zorgbonus

De zorgbonus betreft de eenmalige bonus aan het zorgpersoneel in 2020 voor bovengemiddelde inspanningen gedurende de Covid-19 uitbraak die ontvangen is van het ministerie van VWS.

Onder de Subsidies is de bate verantwoord van het ontvangen bedrag van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitbetaling van de eenmalige bonus aan het zorgpersoneel voor de bovengemiddelde inspanningen gedurende de Covid-19 uitbraak.
Onder de Personeelskosten is de last verantwoord van de verschuldigde zorgbonus aan het zorgpersoneel.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de Parnassia Groep B.V. in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet KPMG Audit Document waarop ons rapport 1849033 21W90178614DHG d.d.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Belastingen (vervolg)

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Parnassia Groep B.V. beoogt geen primair winstoogmerk. De WTZi bepaalt bovenbieden (vooral nog) dat een eventueel behaald positief exploitatiesaldo ('winst') niet mag worden uitgekeerd. Fiscaal kunnen de meeste zorginstellingen gebruik maken van de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. Voorwaarde is dat uit de werkzaamheden minimaal 90% van de activiteiten van de zorginstelling moeten bestaan uit het leveren van "zorg", zijnde het verplegen, verzorgen en genezen van patiënten. Als niet aan het 90%-criterium wordt voldaan, vervalt de vpb vrijstelling helemaal en is er sprake van een vpb verplichting over het gehele resultaat.

In Vastgoed Beheer PG B.V. wordt de fiscale winst berekend conform een ruing met de Belastingdienst. De jaarlijkse fiscale winst bedraagt 5% van de kosten van de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Deze kosten bestaan uit de personeelskosten en de overige bedrijfskosten. De verschuldigde vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over de fiscale winst van het boekjaar.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvooraarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

De Parnassia Groep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Parnassia Groep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De Parnassia Groep betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiepost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2021 bedroeg de dekkingsgraad 100,9%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 121,4%. Het bestuur van PFZW heeft besloten om de pensioenpremie te verhogen in twee stappen: per 1 januari 2021 met 0,4 procentpunt en per 1 januari 2022 met 0,8 procentpunt. De premie voor het arbeidsongeschikheidspensioen blijft gelijk.

KPMG KPMG
Parnassia Groep ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Pensioenen (vervolg)

De Parnassia Groep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Parnassia Groep heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens zijn hieronder opgenomen waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstorting verwerkt in het resultaat van de groep.

1.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is geen segmentering opgenomen omdat de vennootschappelijke jaarrekeningen per vennootschap worden opgemaakt en gepubliceerd. De in de vennootschappelijke jaarrekeningen gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling wijken niet af van de in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen.

1.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirekte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

1.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom
Kosten van goodwill die van derden is verkregen

Totaal immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	4.054.507	2.189.034
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	260.000
Totaal immateriële vaste activa	4.054.507	2.449.034
	2020	2019
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.449.034	3.451.911
Investeringen	3.542.494	1.436.526
Afschrijvingen	-1.766.791	-2.118.073
Bijzondere waardeverminderingen	0	-1.366.739
Desinvesteringen	-170.000	0
In consolidatie genomen	0	1.045.409
Niet langer in consolidatie genomen	-230	0
Boekwaarde per 31 december	4.054.507	2.449.034

Toelichting:

De investeringen in 2020 hebben met name betrekking op nieuw verworven software licenties.

Na uitvoering van een impairmentanalyse is in 2019 besloten om € 0,8 miljoen van de betaalde goodwill voor de verkrijging van de aandelen van Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. en € 0,6 miljoen van de betaalde goodwill voor de verkrijging van de aandelen van Mentalshare Direct Holding B.V. als bijzondere waardevermindering te verwerken. Daarnaast is besloten te stoppen met de Jeugd module van de computersoftware Extenzo, dit zorgt voor een versnelde afschrijving van € 0,4 miljoen.

De post in consolidatie genomen betreft in 2019 de boekwaarde van het in consolidatie meegenomen bedrijf NewHealth Group B.V.

De post niet langer in consolidatie genomen betreft de deelneming in C.T.A. Adiciones S.L. waarvan de aandelen in 2020 zijn verkocht.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	179.359.413	172.482.572
Machines en installaties	46.934.309	38.756.424
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	87.161.221	74.311.399
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	13.304.042	40.418.187
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	764.031	379.999
Vastgoedbeleggingen (Nieuw Koningsduin)	3.069.000	3.289.000
Totaal materiële vaste activa	330.592.016	329.637.581

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2020	2019
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	329.637.581	302.742.857
Investeringen	37.296.946	66.292.529
Herwaarderingen	0	-260.000
Afschrijvingen	-34.256.739	-33.024.322
Desinvesteringen	-1.962.700	-6.117.948
In consolidatie genomen	0	4.465
Niet langer in consolidatie genomen	-123.072	0
Boekwaarde per 31 december	330.592.016	329.637.581

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.7.

KPMG Audit
Document waarop ols rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

2. Materiële vaste activa (vervolg)

Toelichting:

De investeringen in 2020 hebben voor € 10,2 miljoen betrekking op de nieuwbouw van klinieken, daarnaast heeft € 8 miljoen betrekking op de inrichting van het nieuwe datacentrum. De overige investeringen hebben met name betrekking op diverse verbouwingen.

De investeringen in 2019 hebben voor € 16 miljoen betrekking op de aanschaf van een terrein in Poortugaal. Daarnaast heeft € 19,1 miljoen betrekking op investeringen voor de nieuwbouw van een kliniek. De overige investeringen betreffen met name diverse kleinere projecten en verbouwingen.

De desinvesteringen in 2019 hebben met name betrekking op de verkoop van een terrein in Noordwijkerhout. In 2020 betreffen de desinvesteringen met name de verkoop van panden.

De post niet langer in consolidatie genomen betreft de deelneming in C.T.A. Adiciones S.L. waarvan de aandelen in 2020 zijn verkocht.

Diverse materiële vaste activa gelden als onderpand voor verstrekte leningen door kredietverstrekkers. Voor een toelichting op de verstrekte zekerheden van de schulden aan kredietinstellingen wordt verwezen naar het onderdeel "Kredietovereenkomst" onder de paragraaf "15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa".

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Deelnemingen	8.646.227	7.673.219
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen (deelnemingen)	459.518	451.515
Overige vorderingen	40.001	60.500
Latente belastingvordering	88.081	70.701
Waarborgsommen	502.027	360.615
 Totaal financiële vaste activa	 9.735.854	 8.616.550

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	8.616.550	11.353.391
(Des-)investeringen	334.413	-64.568
Resultaat deelnemingen	823.693	-831.508
Ontvangen dividend	-250.000	-200.000
Aanpassing waardering deelnemingen	-62.050	-430.125
Verstrekte leningen	9.016	120.568
Voorziening leningen	6.000	19.000
Aflossing leningen	-27.512	-269.000
Mutatie voorziening deelnemingen	126.952	341.825
Overige mutaties	180.874	-1.423.033
Niet langer in consolidatie genomen	-22.082	0
 Boekwaarde per 31 december	 9.735.854	 8.616.550

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.8.

Zie voor een toelichting op de deelnemingen de volgende pagina.

De vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen heeft met name betrekking op een achtergestelde vordering op Centramed.

De latente belastingvordering komt voort uit het bedrijfseconomisch sneller afschrijven van de investeringen in software en inventaris binnen de deelneming Datamedicare Nederland B.V. dan fiscaal is toegestaan.

De waarborgsommen hebben betrekking op betaalde waarborgsommen van huurpanden en een depotbedrag bij PostNL.

De post niet langer in consolidatie genomen betreft de deelneming in C.T.A. Adiciones S.L. waarvan de aandelen in 2020 zijn verkocht.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 0,02 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

3. Financiële vaste activa (vervolg)

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

Kapitaalbelangen	Saldo per 1-jan-20 €	(Des-)Investe- ringen 2020 €	Resultaat boekjaar €	Aanpassing Waardering €	Subtotaal €
FPC N.V.	3.393.576	0	760.599	0	4.154.175
Sense Health B.V.	96.503	0	38.059	-62.050	72.512
SBA Interholding B.V.	306.166	0	170.377	0	476.543
Indigo Service Organisatie B.V.	3.000	0	0	0	3.000
Emergis-Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie B.V.	2.500	0	0	0	2.500
Onderlinge					
Waarborgmaatschappij					
Centramed B.A.	1.136.651	-8.003	8.003	0	1.136.651
PsyQ Nederland B.V.	0	0	0	0	0
Super Brains B.V.	0	0	0	0	0
Opnieuw & Co B.V.	1.222.927	0	-39.511	0	1.183.416
Passwerk CVBA	5.000	0	0	0	5.000
Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V.	884.229	0	216.000	0	1.100.229
Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen B.V.	622.667	0	0	0	622.667
Klinisch Centrum Nootdorp B.V.	0	342.326	-469.278	0	-126.952
NiceDay Business Nederland B.V.	0	30	0	0	30
NiceDay Healthcare Nederland B.V.	0	30	139.444	0	139.474
NiceDay International B.V.	0	30	0	0	30
	7.673.219	334.413	823.693	-62.050	8.769.275

Kapitaalbelangen	Transport subtotaal €	Ontvangen dividend €	Voorziening Deelnemingen €	Saldo per 31-dec-20 €
FPC N.V.	4.154.175	0	0	4.154.175
Sense Health B.V.	72.512	0	0	72.512
SBA Interholding B.V.	476.543	-250.000	0	226.543
Indigo Service Organisatie B.V.	3.000	0	0	3.000
Emergis-Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie B.V.	2.500	0	0	2.500
Onderlinge				
Waarborgmaatschappij				
Centramed B.A.	1.136.651	0	0	1.136.651
PsyQ Nederland B.V.	0	0	0	0
Super Brains B.V.	0	0	0	0
Opnieuw & Co B.V.	1.183.416	0	0	1.183.416
Passwerk CVBA	5.000	0	0	5.000
Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V.	1.100.229	0	0	1.100.229
Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen B.V.	622.667	0	0	622.667
Klinisch Centrum Nootdorp B.V.	-126.952	0	126.952	0
NiceDay Business Nederland B.V.	30	0	0	30
NiceDay Healthcare Nederland B.V.	139.474	0	0	139.474
NiceDay International B.V.	30	0	0	30
	8.769.275	-250.000	126.952	8.646.227

Toelichting:

De aanpassing van de waardering bij Sense Health B.V. wordt veroorzaakt doordat het resultaat van de definitieve jaarrekening 2019 afwijkt van het resultaat van de concept cijfers die de Parnassia Groep had gebruikt voor de waardering van de deelneming ultimo 2019.

De deelneming in FPC N.V. bestaat voor 25% uit een direct belang. Daarnaast heeft de Parnassia Groep een indirect belang via Fivoor B.V. (voor 57,5% meegeconsolideerd) die een belang heeft van 35% in FPC N.V.

Op 20 april 2020 heeft de Parnassia Groep 33,33% van de aandelen verkregen van NiceDay Business Nederland B.V., NiceDay Healthcare Nederland B.V. en NiceDay International B.V.

De waardering van de kapitaalbelangen in PsyQ Nederland Holding B.V. en Super Brains B.V. is reeds in voorgaande jaren aangepast naar nihil. In 2020 zijn er geen indicaties om deze waardering aan te passen.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

3. Financiële vaste activa (vervolg)

Toelichting:

Bij Klinisch Centrum Nootdorp B.V. was er eind 2019 sprake van een negatief eigen vermogen van € 341.825. Hiervoor is een voorziening opgenomen onder de Voorziening deelnemingen met negatief eigen vermogen. In 2020 is er een agiostorting gedaan van € 342.326. Door het negatieve resultaat in 2020 is er echter ook ultimo 2020 nog sprake van een voorziening. Door de agiostorting en het negatieve resultaat neemt de voorziening in 2020 toe met € 126.952. De beide moeders van Klinisch Centrum Nootdorp B.V. (Parnassia Haaglanden en Ipse de Bruggen) hebben een letter of support afgegeven waarin is aangegeven dat tekorten bij Klinisch Centrum Nootdorp B.V. worden aangevuld tot nihil.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaf kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		€		€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
SBA Interholding B.V. (Den Haag)	Bouwadvies en begeleiding	6.000	33%	829.628	511.131 ¹
PsyQ Nederland B.V. (Den Haag)	Franchise organisatie	34.821	42%	68.946	0 ¹
Klinisch Centrum Nootdorp (Pijnacker-Nootdorp)	Behandelkliniek	342.826	50%	-937.554	-938.555 ¹
Sense Health B.V. (Rotterdam)	Innovatie gezondheidszorg	1.500.000	33%	217.538	114.177 ¹
FPC N.V. (Gent België)	Forensische psychiatrie	931.831	45%	9.093.592	1.573.204 ¹
Super Brains B.V. (Den Haag)	E-mental health platform	51	51%	-1.516.666	-476.500 ¹
Emergis-Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie B.V. (Goes)	Kind en jeugd psychiatrie	2.500	50%	5.000	0 ¹
Opnieuw & Co B.V. (Dordrecht)	Kringloopwinkels	9.000	50%	2.366.828	-79.022 ¹
Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. (Arnhem)	Instituut voor dyslexie	2.707.049	60%	1.689.715	216.000 ¹
Schakenbosch Zorg voor Jeugdigen B.V. (Leidschendam-Voorburg)	Zorg voor jeugdigen	3.000	33%	1.868.000	0 ³
NiceDay Business Nederland B.V. (Rotterdam)	E-mental health platform	30	33%	90	0 ¹
NiceDay Healthcare Nederland B.V. (Rotterdam)	E-mental health platform	30	33%	418.423	418.333 ¹
NiceDay International B.V. (Rotterdam)	E-mental health platform	30	33%	90	0 ¹
Zeggenschapsbelangen:					
Indigo Service Organisatie B.V. (Den Dolder)	Franchise organisatie	3.000	12,5%	183.444	64.625 ²
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. (Den Haag)	Onderlinge waarborgmaatschappij Begeleiden naar werk	1.192.880	3%	21.724.000	3.187.000 ¹
Passwerk CVBA (Berchem België)	personen met autismespectrumprofiel	5.000	2%	3.515.114	537.169 ²

1) Gegevens op basis van de (concept) jaarrekening 2020

2) Gegevens op basis van de jaarrekening 2019

3) Gegevens op basis van de jaarrekening 2018

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Medische middelen	790.348	659.155
Voorraad overig	26.122	22.744
Totaal voorraden	816.470	681.899

Toelichting:

Een voorziening voor incourantheid van de voorraden wordt niet noodzakelijk geacht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Onderhanden werk DBC's Zvw	250.839.836	247.730.726
Onderhanden werk DBBC's	20.651.198	21.948.961
Ontvangen voorschotten	-187.857.703	-183.980.448
Totaal onderhanden werk	<u>83.633.331</u>	<u>85.699.239</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Verwerkte verliezen	Ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-20
		€	€	€
Onderhanden werk DBC's Zvw	250.839.836	0	-166.438.094	84.401.742
Onderhanden werk DBBC's	20.651.198	0	-21.419.609	-768.411
Totaal (onderhanden werk)	<u>271.491.034</u>	<u>0</u>	<u>-187.857.703</u>	<u>83.633.331</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Vordering uit hoofde van financieringstekort Wlz	2.468.567	1.622.139
Totaal vordering en/of schuld uit hoofde van financieringstekort	<u>2.468.567</u>	<u>1.622.139</u>
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	2.607.945	1.622.139
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-139.378	0
	<u>2.468.567</u>	<u>1.622.139</u>

Wlz	t/m 2017 €	2018 €	2019 €	2020 €	totaal €
Saldo per 1 januari	0	74.430	1.547.709	0	1.622.139
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	2.607.945	2.607.945
Correcties voorgaande jaren	0	0	-137.708	0	-137.708
Betalingen/ontvangsten	0	-74.430	-1.549.379	0	-1.623.809
Subtotaal mutatie boekjaar	0	<u>-74.430</u>	<u>-1.687.087</u>	<u>2.607.945</u>	<u>846.428</u>
Saldo per 31 december	0	0	-139.378	2.607.945	2.468.567

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Parnassia (Haaglanden) inst.nr. 300-2031

c c c b

Bavo Europoort inst.nr. 300-1341

c c c b

Dijk&Duin inst. nr. 300-1340

c c c b

Antes Zorg inst. nr. 300-0359

c c c b

Antes Zorg inst. nr. 300-1053

c c c b

Leo Kannerhuis inst. nr. 300-0120

c c c b

Fivoor inst. nr. 300-2834

c c c b

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot (vervolg)

Specificatie financieringsverschil Wlz in het boekjaar	2020 €	2019 €
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	78.321.354	76.045.094
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	137.708	-42.461
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-75.851.117	-74.454.924
Totaal financieringsverschil	<u>2.607.945</u>	<u>1.547.709</u>

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Vorderingen op debiteuren	35.083.316	50.226.718
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	294.970	241.567
Vorderingen inzake overige subsidies	7.070.548	6.267.734
Wmo vorderingen	9.697.613	4.780.787
Vooruitbetaalde bedragen	7.326.122	7.466.040
Nog te ontvangen bedragen	4.750.892	8.219.052 *
Vorderingen op personeel	543.069	625.133
Vorderingen uit hoofde van transitieregeling	3.802.293	5.644.736 *
Overige overlopende activa	212.171	249.665
Vordering uit hoofde van Zvw	139.369.433	82.765.978
Vordering uit hoofde van Jeugdwet	9.946.784	11.431.036 *
Nog te factureren DBBC's	14.617.462	12.649.178
Te verrekenen met hoofdaannemers	2.478.109	1.561.732 *
Te verrekenen met onderaannemers	108.825	509.388 *
Vorderingen terzake pensioenen	0	261.776
Vorderingen inzake Reklassering	447.549	418.998
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>235.749.156</u>	<u>193.319.518</u>

Toelichting:

De overige vorderingen hebben voor € 0,5 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar. Alle overige vorderingen hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

De vorderingen op debiteuren betreft met name vorderingen op zorgverzekeraars en gemeenten (Jeugdwet en Wmo). Op de vorderingen op debiteuren is ultimo 2020 een voorziening in aftrek gebracht van € 2,3 miljoen (2019: € 3,1 miljoen). De afname van de vorderingen op debiteuren wordt veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De toename van de Wmo vorderingen wordt met name veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde huur, servicekosten en licenties.

De afname van de nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt door een voorziening in verband met mogelijke oninbaarheid en minder achterstand in facturatie bij niet-zorg vorderingen.

De vordering uit hoofde van transitieregeling betreft een vordering op het UWV in verband met de compensatieregeling voor de betaalde transitievergoeding bij langdurige arbeidsongeschiktheid. De afname van dit bedrag wordt veroorzaakt doordat eind 2019 de vordering ook nog deels betrekking had op oude jaren.

De toename van de vordering uit hoofde van Zvw wordt veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De vordering onder de post te verrekenen met hoofdaannemers heeft betrekking op vorderingen op andere instellingen waarvoor de Parnassia Groep werkzaamheden heeft verricht als onderaannemer. De toename in 2020 wordt met name veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De vorderingen terzake pensioenen is in 2020 omgeslagen in een schuldpositie.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

* De vergelijkende cijfers zijn voor presentatiedoeloeinden aangepast.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Bankrekeningen	95.476.799	22.996.267
Kassen	354.141	311.057
Totaal liquide middelen	<u>95.830.940</u>	<u>23.307.324</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn direct opeisbaar. De toename van de liquide middelen wordt veroorzaakt door de reeds ontvangen gelden van VWS voor de uitbetaling van de zorgbonus aan de medewerkers, deze uitbetaling heeft begin 2021 plaatsgevonden. Daarnaast wordt de toename veroorzaakt door ontvangen uitstel van de belastingdienst in verband met Covid-19 voor de betaling van de loonheffingen.

Van het saldo bankrekeningen ultimo 2020 heeft € 96.830 (2019: € 57.474) te maken met het bedrag te verrekenen met cliënten, opgenomen onder de kortlopende schulden.

De kassen betreffen het saldo van contante gelden en prepaid debetcards welke hoofdzakelijk gebruikt worden voor uitgaven ten behoeve van cliënten.

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 2,6 miljoen (2019: € 1,8 miljoen) niet ter vrije beschikking als gevolg van uit hoofde van door de bank afgegeven garanties. Het overige saldo van de liquide middelen staat ter vrije beschikking aan de organisatie.

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Eigen vermogen	205.439.406	204.080.710
Aandeel derden	-25.179	83.478
Totaal groepsvermogen	<u>205.414.227</u>	<u>204.164.188</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op het saldo van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

Het verloop van het aandeel derden is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Saldo per 1 januari	83.478	-66.928
Kapitaalstorting	0	60.000
Resultaat boekjaar	-3.306	76.946
Correctie voorgaand boekjaar	0	13.460
Niet langer in consolidatie genomen	-105.351	0
Totaal kapitaal	<u>-25.179</u>	<u>83.478</u>

Toelichting:

De post niet langer in consolidatie genomen betreft de deelname in C.T.A. Adiciones S.L. waarvan de aandelen in 2020 zijn verkocht.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	1.373.694	21.284.048
Herwaardering materiële vaste activa	0	-260.000
Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u>1.373.694</u>	<u>21.024.048</u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-20	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€	€
Jubileum gratificaties	5.532.140	591.380	-699.348	-101.536	5.322.636
Leegstand	35.936	164.654	-35.936	0	164.654
Reorganisatievoorziening	1.661.572	128.872	-438.193	-659.587	692.664
Langdurig zieken	10.516.414	12.184.381	-6.428.711	-4.224.547	12.047.537
Deelnemingen met negatief eigen vermogen	341.825	126.952	0	0	468.777
Totaal voorzieningen	18.087.887	13.196.239	-7.602.188	-4.985.670	18.696.268

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-20

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	9.434.996
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	9.261.272
hiervan > 5 jaar	2.716.426

Toelichting per categorie voorziening:

Jubileum gratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening ter dekking van uitkeringen ten gevolge van jubilea, zoals vermeld in de CAO. De voorziening is berekend op basis van contante waarde, hierbij is een disconteringsvoet van 0,36% toegepast. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd.

Leegstand

Binnen de Parnassia Groep wordt sterk gestuurd op het verminderen van het gebruik van (gehuurde) panden. Deze sturing heeft geleid tot een toegenomen leegstand. Door actief beheer wordt getracht leegstand zoveel mogelijk te beperken. Desalniettemin is voor structurele leegstand een voorziening van maximaal één jaar gevormd. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Reorganisatievoorziening

In het kader van de bezuinigingen als gevolg van overheidsmaatregelen voert de Parnassia Groep een reorganisatie door. De verplichtingen jegens af te vloeien personeel zijn in deze voorziening opgenomen. De vrijval van € 0,7 miljoen komt doordat de groep boventallige medewerkers beter kunnen herplaatsen dan waarmee rekening was gehouden bij het bepalen van de voorziening.

Langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid. De toename van deze voorziening wordt veroorzaakt door een stijging van het ziekteverzuim als gevolg van Covid-19. De vrijval wordt veroorzaakt door medewerkers die minder lang dan verwacht ziek waren. De dotaat heeft betrekking op medewerkers die langer dan verwacht ziek zijn en op medewerkers die gedurende het jaar ziek zijn geworden.

Deelnemingen met negatief eigen vermogen

Voor een toelichting op de voorziening inzake de negatieve netto vermogenswaarde van deelnemingen wordt verwezen naar de toelichting op de balans onderdeel 3. Financiële vaste activa.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	178.348.534	200.078.681
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>178.348.534</u>	<u>200.078.681</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	222.876.535	246.273.236
Bij: nieuwe leningen	15.982.423	2.392.050
Af: aflossingen	27.938.737	25.788.751
Stand per 31 december	<u>210.920.221</u>	<u>222.876.535</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	32.571.687	22.797.854
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>178.348.534</u>	<u>200.078.681</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	32.571.687	22.797.854
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	178.348.534	200.078.681
hiervan > 5 jaar	71.419.494	80.817.244

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 1.1.9. Overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. De toename in 2020 wordt veroorzaakt doordat in 2020 voor enkele leningen van de ABN Amro uitstel is ontvangen voor het betalen van de aflossingen. Deze aflossingen zullen in 2021 worden ingehaald. Daarnaast zullen in 2021 enkele leningen volledig afgelost worden.

Voor een toelichting op de verstrekte zekerheden van de schulden aan kredietinstellingen wordt verwezen naar het onderdeel "Kredietovereenkomst" onder de paragraaf "15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa". Zie voor de reële waarde van de schulden aan kredietinstellingen het onderdeel "Reële waarde" onder de paragraaf "14. Financiële instrumenten".

Er zijn met betrekking tot de langlopende financiering verschillende convenanten overeengekomen. De Parnassia Groep voldoet eind 2020 niet aan alle convenanten. Voor de doorbrekingen van de bankconvenanten is een waiver van de banken ontvangen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

12. Negatieve Goodwill

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Negatieve goodwill	11.104.918	11.804.535
Totaal negatieve goodwill	<u>11.104.918</u>	<u>11.804.535</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	11.804.535	12.504.152
Bij: negatieve goodwill	0	0
Af: vrijval inheens m.b.t. monetaire activa	0	0
Af: vrijval jaarlaag	-699.617	-699.617
Stand per 31 december	<u>11.104.918</u>	<u>11.804.535</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de negatieve goodwill als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de negatieve goodwill (< 1 jr.)	699.617	699.617
Langlopend deel van de negatieve goodwill (> 1 jr.)	10.405.301	11.104.918
hiervan > 5 jaar	7.606.833	8.306.450

Toelichting:

De negatieve goodwill is in 2017 ontstaan doordat de verkrijgingsprijs van de deelneming Fivoor B.V. lager was dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. De oorzaak hiervan is dat het vermogen van Stichting FPC De Kijvelanden om niet is ingebracht in Fivoor B.V. Deze negatieve goodwill wordt in 19 jaar afgeschreven (vooral gebaseerd op de kliniek opgenomen in het Fivoor onderdeel De Kijvelanden). Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 5,5%.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Crediteuren	24.907.380	23.955.386
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	32.571.687	22.797.854
Belastingen en premies sociale verzekeringen	123.408.543	40.822.159
Schulden terzake pensioenen	655.759	0
Nog te betalen salarissen	4.764	48.696
Overige personele schulden	26.811.922	3.118.374 *
Schulden uit hoofde van transitieregeling	311.765	2.972.494 *
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	2.215.475	3.174.860
Nog te betalen kosten	40.474.330	26.541.112
Nog te betalen rente	891.291	954.427
Reservering afrekening professionals	1.387.841	1.901.710
Vakantiegeld	21.394.661	20.241.265
Vakantiedagen	15.125.914	11.947.016
Levensfasebudget	40.018.302	36.554.824
Te verrekenen met onderaannemers	6.705.691	5.676.880
Wmo schulden	5.798.107	5.354.533
Vooruitontvangen bedragen	1.161.602	122.295
Overige overlopende passiva	329.795	261.142
Schuld Justitie	1.893.288	3.505.735
Schulden uit hoofde van subsidies	3.248.777	1.247.231
Totaal overige kortlopende schulden	<u>349.316.894</u>	<u>211.197.993</u>

Toelichting:

De boekwaarde van de kortlopende schulden benaderd de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

De toename van de aflossingsverplichting komend boekjaar langlopende leningen in 2020 wordt veroorzaakt doordat in 2019 voor enkele leningen van de ABN Amro uitstel is ontvangen voor het betalen van de aflossingen. Deze aflossingen zullen in 2020 worden ingehaald. Daarnaast bestaat de aflossingsverplichting uit een roll-over lening van € 10 miljoen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

* De vergelijkende cijfers zijn voor presentatieloeleinden aangepast.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

13. Overige kortlopende schulden (vervolg)

Toelichting:

De post belastingen en premies sociale verzekeringen bestaat met name uit een schuld inzake loonheffing en een reservering voor te verwachten sociale lasten inzake de vakantiegeldreservering. De toename ten opzichte van voorgaand jaar wordt veroorzaakt doordat in 2020 uitstel is ontvangen van de Belastingdienst onder het coronabeleid. De uitgestelde loonheffing zal over een periode van langer dan een jaar worden terugbetaald. Definitieve afspraken hierover moeten nog gemaakt worden.

De schulden terzake pensioenen betreffen nog te betalen bedragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. In 2019 is de schuld omgeslagen in een vordering, doordat de ontvangen facturen hoger zijn dan de pensioenlast door latere verwerking van mutaties.

De toename van de overige personele schulden ten opzichte van 2019 wordt veroorzaakt door de uitbetaling van de in 2020 toegekende zorgbonus die in 2021 heeft plaatsgevonden.

De afname van de schulden uit hoofde van transitieregeling in 2020 wordt veroorzaakt dat er in de stand van eind 2019 ook nog de afgewikkeling met betrekking tot oude jaren was opgenomen.

De schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen betreft een schuld aan Fivoor B.V. en heeft met name betrekking op geleverde productie. Deze schulden zijn niet rentedragend. De afname van deze schuld wordt veroorzaakt door hogere bevoorschotting in 2020.

De nog te betalen kosten hebben betrekking op per balansdatum onderkende verplichtingen. Daarnaast is hieronder de verwachte terug te betalen productie opgenomen. De toename van deze post is met name het gevolg van nog terug te betalen oude jaren aan zorgverzekeraars.

De reservering vakantiedagen en levensfasebudget betreft een reservering voor op basis van de CAO regeling opgebouwde verlofrechten. De toename ten opzichte van 2019 wordt veroorzaakt doordat werknemers hun rechten (deels) opsparen en er minder verlof is opgenomen als gevolg van Covid-19.

Te verrekenen met onderaannemers heeft betrekking op schulden aan onderaannemers buiten de Parnassia Groep voor geleverde zorg voor contracten van de Parnassia Groep. De toename van deze post wordt veroorzaakt doordat er bij sommige onderaannemers sprake is van achterstand in facturatie.

De toename van de vooruitontvangen bedragen wordt veroorzaakt door een ontvangen voorschot op de verkoop van Woonfase 7 van Nieuw Koningsduin. Levering zal naar verwachting in het 3e kwartaal 2021 plaatsvinden.

De toename van de schulden uit hoofde van subsidies wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van voorschotten waarvoor de werkzaamheden nog (deels) moeten plaatsvinden.

14. Financiële instrumenten

Risico's financiële instrumenten

De Parnassia Groep loopt in de normale bedrijfsuitoefening een kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Raad van Bestuur van de Parnassia Groep een Treasury statuut vastgesteld waarin het financieringsbeleid is vastgelegd. Daarnaast beschikt de Parnassia Groep over meerjaren liquiditeits- en investeringsbegrotingen en prognoses welke zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Kredietrisico

De Parnassia Groep loopt een laag risico over de uitstaande vorderingen. Zoals uit de toelichting op de balans blijkt betreffen de vorderingen met name vorderingen op de Nederlandse overheid, zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten. De vorderingen op de Nederlandse overheid, zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten bedraagt € 185,7 miljoen, 79% van de totale vorderingen. Hierop zijn de voorzieningen voor eventuele risico's al op in mindering gebracht. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie en zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan. De blootstelling aan kredietrisico van de Parnassia Groep wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren. De boekwaarde van de debiteuren en overige vorderingen representeert het maximale kredietrisico.

Rente- en kasstroomrisico

De Parnassia Groep loopt renterisico over langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor schulden met variabele renteafspraken loopt de Parnassia Groep risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Voor de langlopende schulden zijn er langlopende renteafspraken gemaakt. De gewogen gemiddelde rentevoet bedraagt ultimo 2020 2,63% (2019: 2,58%). Zie voor een overzicht van de rente- en aflossingsverplichtingen het overzicht langlopende schulden aan kredietinstellingen ultimo 2020.

De leningportefeuille bestaat voor € 12,2 miljoen uit variabel rentende leningen. Zie voor een nadere specificatie naar looptijd en aflossingen van de langlopende leningen het overzicht langlopende schulden aan kredietinstellingen ultimo 2020.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De Parnassia Groep heeft het beleid om langlopende leningen tot het einde van de looptijd aan te houden. De reële waarde van de langlopende leningen is bij een gehanteerde risico-opslag van 2,0% € 12,7 miljoen hoger dan de boekwaarde eind 2020.

KPMG Audit

Document Waarop ons rapport

19300321N00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

14. Financiële instrumenten (vervolg)

Liquiditeitsrisico

De Parnassia Groep bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opeenvolgende liquiditeitsbegrotingen- en prognoses. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen van de Parnassia Groep te kunnen voldoen en tevens dat er voldoende financiële ruimte beschikbaar blijft.

Naast de beschikbare liquide middelen beschikt de Parnassia Groep over de bij het onderdeel kredietovereenkomst beschreven kredietruimte. Zie daarnaast ook de continuïteitsveronderstelling opgenomen onder de waarderingsgrondslagen.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Meerjarige financiële verplichtingen

De Parnassia Groep is onderstaande niet uit de balans bijkende financiële verplichtingen aangegaan.

	Huurverplichtingen	Overig	Leaseverplichting
	€	€	€
Niet langer dan 1 jaar	33.102.744	18.997.971	1.689.356
Tussen de 1-5 jaar	85.773.109	8.528.598	2.661.148
> 5 jaar	88.351.400	0	0

De looptijd van de huurcontracten varieert van 1 tot 30 jaar. De overige verplichtingen bestaan met name uit contractuele verplichtingen in verband met licentiekosten. De leaseverplichting betreffen diverse contracten voor leaseauto's. De looptijd van de leaseverplichtingen en de overige verplichtingen varieert van 1 tot 5 jaar.

Daarnaast heeft de Parnassia Groep nog een investeringsverplichting van € 5,3 miljoen met betrekking tot vastgoedprojecten.

In 2020 verwerkte leasebetalingen:	€
- minimale leasebetalingen	29.283.033
- voorwaardelijke leasebetalingen	0
- sublease-ontvangsten	0

Macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument wordt door de minister van VWS ingezet om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor tweedelijns curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 11 december 2012, MC-U-3145881, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg, inzake het macrobeheersinstrument voor tweedelijns geneeskundige geestelijke gezondheidszorg.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, dat afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling gebeurt door de Minister van VWS.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting voor 2019 en 2020. De Parnassia Groep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de Parnassia Groep per 31 december 2020.

Garantiestelling

De Parnassia Groep heeft ultimo 2020 ten bedrage van € 2,2 miljoen (2019: € 1,8 miljoen) bankgaranties afgegeven onder andere uit hoofde van huurverplichtingen.

Voor de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering is de Parnassia Groep lid van de onderlinge verzekерingsmaatschappij Centramed. Uit dien hoofde heeft de Parnassia Groep een niet in de balans opgenomen garantieverplichting van € 565.119.

Obligoverplichting

In verband met de deelname aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) heeft de Parnassia Groep een niet in de balans opgenomen obligoverplichting. Deze verplichting houdt in dat, wanneer het WFZ op haar garantieverplichtingen wordt aangesproken en haar vermogen zou onvoldoende blijken om aan deze verplichtingen te voldoen, de Parnassia Groep een renteloze lening van maximaal 3% (€ 3,15 mln) van de geborgde leningen aan het WFZ moet verstrekken (2019: € 3,39 mln).

Kredietovereenkomst

In december 2014 heeft de Parnassia Groep met een consortium van banken een overeenkomst afgesloten voor de langlopende financiering van vastgoedinvesteringen en de financiering van het werkkapitaal.

De totale financiering bedraagt € 180 mln. (€ 120 mln. lang en € 60 mln. kort) en is als volgt opgebouwd:

- Langlopende leningen van in totaal € 30 mln. voor investeringen uitgevoerd in de jaren 2014 en 2015;
- Langlopende leningen van € 60 mln. voor investeringen uitgevoerd in de jaren 2010 t/m 2013;
- Langlopende leningen van € 30 mln. voor investeringen in de jaren 2015 t/m 2017, waarvan € 12,25 mln. niet wordt opgenomen;
- Een werkkapitaalfaciliteit van € 60 mln.

Deze faciliteiten zijn met ingang van 2015 ter beschikking gesteld.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Kredietovereenkomst (vervolg)

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- 1e gedeelde hypotheek ten gunste van het bankenconsortium en het Waarborgfonds (Wfz) op alle onroerend goed behoudens het onroerende goed dat is of wordt betrokken in projectontwikkeling (Nieuw Koningsduin en Noordwijkerhout).
- Positieve/negatieve hypotheekverklaring op het onroerende goed van Nieuw Koningsduin en in Noordwijkerhout.
- Aan het bankenconsortium & Wfz: 1e gedeelde pandrecht op alle bedrijfsinventaris, overige bedrijfsmiddelen, alle vorderingen op handelsdebituren, zorgverzekeraars en zorgkantoren, op alle voorraden, verzekeringen en alle intercompanyvorderingen.

Op 31 december 2020 had de Parnassia Groep de beschikking over de volgende kredietfaciliteiten:

- ING Bank, ten behoeve van de exploitatie: € 30 mln.
- Rabobank, ten behoeve van de exploitatie: € 30 mln.

Uit hoofde van deze faciliteiten waren per 31 december 2020 de volgende voorwaarden nog van kracht:

Aan ING Bank verstrekte zekerheden:

- Negatieve pledge: de vennootschap verklaart geen van de activa te zullen bezwaren ten behoeve van derden zonder voorafgaande toestemming van ING Bank.
- Pari passu-verklaring: de vennootschap verbindt zich voorwaardelijk aan het stellen van zekerheden aan ING bank, namelijk indien en zodra de vennootschap zekerheden zou gaan stellen ten behoeve van andere geldgevers.
- Cross default verklaring: leningen zijn opeisbaar indien de vennootschap de rente en aflossingsverplichting aan andere geldgevers niet nakomt.

Aan Rabobank verstrekte zekerheden:

- Negatieve pledge: de vennootschap verklaart geen van de activa te zullen bezwaren ten behoeve van derden zonder voorafgaande toestemming van Rabobank.
- Pari passu-verklaring: de vennootschap verbindt zich voorwaardelijk aan het stellen van zekerheden aan Rabobank, namelijk indien en zodra de vennootschap zekerheden zou gaan stellen ten behoeve van andere geldgevers.
- Cross default verklaring: leningen zijn opeisbaar indien de vennootschap de rente en aflossingsverplichting aan andere geldgevers niet nakomt.

Aan Rabobank en ING Bank gezamenlijk verstrekte zekerheden:

- Verhaalsregeling gezamenlijke zekerheden Rabobank en ING Bank (crediteurenregeling).
- Compte joint (gezamenlijke rekening) en mede-aansprakelijkheidsovereenkomst.

Er zijn met betrekking tot de langlopende financiering verschillende convenanten overeengekomen. De Parnassia Groep voldoet eind 2020 niet aan alle convenanten. Voor de doorbrekingen van de bankconvenanten is een waiver van de banken ontvangen.

Specifiek voor Antes Zorg vanwege ringfence bepaling:

Per 1 januari 2020 is de kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO van € 5 miljoen vervallen. Per 30 juli 2020 heeft de ABN AMRO een één-jarige lening verstrekkt van € 10 miljoen.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- positieve/negatieve hypotheekverklaring op huidige registergoederen;
- pandrecht op de vorderingen.

Tegenover de financiers van langlopende leningen alsmede de rekening-courantfaciliteiten zijn de volgende zekerheden gesteld:

- hypothecaire zekerheid groot € 20.500.000 ten gunste van ABN AMRO.
- 1e hypothecaire zekerheid groot € 21.950.000 ten gunste van Rabobank.
- 1e hypothecaire zekerheid groot € 9.000.000 ten gunste van ING.
- 1e hypothecaire zekerheid groot € 6.600.000 ten gunste van ING.
- 1e hypothecaire zekerheid groot € 3.400.000 ten gunste van Rabobank.
- Verpanding van inventaris en vorderingen op derden, door de banken afzonderlijk bedongen.
- Verpanding van vorderingen op de bank op basis van de algemene bankvoorwaarden (art.24).
- Verpanding van alle roerende zaken, rechten en vorderingen die onderdeel zijn respectievelijk voortvloeien uit eigendom van verhypotheerde onroerende goederen op basis van hypotheekakte of de daarin van toepassing verklaarde algemene voorwaarden voor hypotheken e.a. zoals bij de betreffende bank gebruikelijk.

Specifiek voor Fivoor:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank van Stichting FPC De Kijvelanden bedraagt per 31 december 2020 € 3,5 miljoen en de rente EURIBOR plus 1,25%.

Als zekerheid voor de kredietfaciliteit en de langlopende leningen van Stichting FPC De Kijvelanden is een bankhypotheek gevestigd op alle registergoederen ter grootte van € 25 miljoen van FPC De Kijvelanden. Daarnaast is stijl pandrecht gevestigd op de roerende zaken en vorderingen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Vaststellingsovereenkomst met Justitie inzake egalisatiereserve

De subsidierelatie tussen TBS kliniek De Kijvelanden en het Ministerie van Justitie is ultimo 2018 beëindigd met de invoering van de Wet Forensische Zorg. Bij beëindiging van de subsidierelatie is er een verplichting om de tot en met 2018 opgebouwde egalisatiereserve terug te betalen aan het Ministerie van Justitie. TBS kliniek De Kijvelanden is een vaststellingsovereenkomst aangegaan met het Ministerie van Justitie inzake deze terugbetalingsverplichting. In deze overeenkomst is vastgelegd dat TBS kliniek De Kijvelanden door het Ministerie volledig gecompenseerd zal worden voor deze terugbetalingsverplichting van de egalisatiereserve, dit vanwege het feit dat TBS kliniek De Kijvelanden de activiteiten die voorheen werden gesubsidieerd continueert onder de Wet Forensische Zorg. Er is dus sprake van een terugbetalingsverplichting van de stand van de egalisatiereserve ultimo 2018 (van € 375.521) en een vordering voor hetzelfde bedrag uit hoofde van de vaststellingsovereenkomst. Fivoor en FPC De Kijvelanden hebben deze terugbetalingsverplichting, die wegvalt tegen de vordering, niet opgenomen en de egalisatiereserve in de jaarrekening van Fivoor verantwoord onder de reserves, hetgeen geen gevolgen heeft voor de verwerking in de jaarrekening van Parnassia Groep.

Verstrekte zekerheden verpleegovereenkomst

Via de deelneming Fivoor B.V. is aan "De Staat" een recht van tweede hypothek verleend op de grond met opstellen voor een bedrag van € 34 miljoen. Dit tot zekerheid voor al hetgeen "De Staat" uit hoofde van de verpleegovereenkomst of van andere overeenkomsten die daarvan het gevolg zijn van de Stichting FPC De Kijvelanden te vorderen heeft of krijgt.

Venootschapsbelasting

In de verslagperiode heeft overleg plaatsgevonden met de belastingdienst over toepassing van de zorgvrijstelling ex artikel 5 lid 1 letter C van de Wet op de Venootschapsbelasting. In dit artikel is een subjectieve vrijstelling opgenomen voor lichamen die voor tenminste 90% zorgwerkzaamheden verrichten als bedoeld in deze bepaling (werkzaamheden). Om voor de zorgvrijstelling in aanmerking te komen geldt als additionele voorwaarde dat het lichaam, zo het winst behaalt, deze uitsluitend kan aanwenden ten bate van een volgens artikel 5, eerste lid, onderdeel c, Wet Vpb vrijgesteld lichaam of een algemeen maatschappelijk belang (winstbestemmingseis; artikel 4 UB Vpb). De voorwaarden voor de toepasbaarheid van de zorgvrijstelling zijn verder vastgelegd in een beleidsbesluit van het Ministerie van Financiën, laatst gewijzigd op 24 december 2020. De zorgvrijstelling is een subjectgebonden bepaling. Dit betekent dat per lichaam moet worden gekeken of er zowel statutair als feitelijk aan de voorwaarden van de vrijstelling is voldaan.

De Belastingdienst heeft bevestigd dat de zorgvrijstelling in elk geval van toepassing blijft voor de zorgbedrijven B.V.'s van de Parnassia Groep, PG Zorgholding B.V., Antes Holding B.V. en Parnassia Groep B.V. tot en met het jaar 2020. Over de zorgvrijstelling in de jaren daarna wordt voor al deze bedrijven nog overleg gevoerd met de Belastingdienst.

Ten aanzien van werkzaamheden is door ons aan de Belastingdienst bevestiging gevraagd dat de werkzaamheden van genoemde bedrijven wordt voldaan aan de werkzaamheden. Wij verwachten dat deze bevestiging zal worden verkregen voor alle zorgbedrijven B.V.'s, omdat al deze bedrijven voor tenminste 90% zorgwerkzaamheden verrichten. Dit is niet het geval bij PG Zorgholding B.V. en we verwachten daarom dat de zorgvrijstelling hiervoor zal vervallen.

Over Parnassia Groep B.V. zijn we nog in overleg met de Belastingdienst of de werkzaamheden in voldoende mate voldoen aan de eisen van het beleidsbesluit.

Ten aanzien van de winstbestemmingseis hebben we de Belastingdienst bevestiging gevraagd dat de statuten van genoemde bedrijven en de structuur van de Parnassia Groep voldoen aan de gestelde voorwaarden van het Besluit. De Belastingdienst kan hierover nog geen duidelijkheid verschaffen. Er staat nog de vraag open of de governance-eisen zoals gesteld in het besluit dermate ruim kunnen worden uitgelegd dat de huidige structuur van Parnassia geacht wordt hieraan te voldoen. Totdat de Belastingdienst hierover duidelijkheid kan verschaffen hebben de bedrijven uitstel gekregen om eventuele wijziging in de statuten of governance door te voeren. De Belastingdienst heeft toegezegd dat zodra deze duidelijkheid er is, er een redelijke termijn zal worden afgesproken waarbinnen de statuten alsnog met behoud van toepassing van de zorgvrijstelling kunnen worden aangepast.

Binnen de Parnassia Groep zijn de vastgoed B.V.'s belastingplichtig voor de Venootschapsbelasting, waarbij twee vastgoed B.V.'s, te weten WTZi-Vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V. zijn gekwalificeerd als "Fiscale Beleggingsinstellingen (FBI's)".

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Woonfase 7 Nieuw Koningsduin

Met een projectontwikkelaar is overeenstemming over de verkoop en levering van percelen behorende bij woonfase 7. Levering zal naar verwachting plaatsvinden in het 3e kwartaal 2021.

Belastinglatentie

Nieuw Koningsduin B.V. heeft een aanzienlijk fiscaal verrekenbaar verlies. Dit fiscale verlies is verrekenbaar met toekomstige fiscale winsten. Er zijn op dit moment geen concrete plannen om naast het project te Castricum nieuwe ontwikkelingsprojecten op te starten. Daardoor is besloten om geen actieve belastinglatentie te vormen waaruit eventuele winstgevende projectontwikkelingsactiviteiten tot fiscale verliesverrekening zou kunnen leiden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.6 MUTATIEOVERZIKT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom €	Kosten van goodwill die van derden is verkregen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2020			
- aanschafwaarde	10.776.212	2.203.370	12.979.582
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen inclusief waardevermindering	-8.587.178	-1.943.370	-10.530.548
Boekwaarde per 1 januari 2020	2.189.034	260.000	2.449.034
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	784.741	0	784.741
- activering onderhanden werk	2.757.753	0	2.757.753
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	-1.676.791	-90.000	-1.766.791
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
- niet langer in consolidatie meegenomen cumulatieve aanschafwaarde	-801	0	-801
- niet langer in consolidatie meegenomen cumulatieve afschrijvingen	571	0	571
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>			
.aanschafwaarde	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>			
aanschafwaarde	0	-2.203.370	-2.203.370
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	2.033.370	2.033.370
per saldo	0	-170.000	-170.000
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	1.865.473	-260.000	1.605.473
Stand per 31 december 2020			
- aanschafwaarde	14.317.905	0	14.317.905
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen inclusief waardevermindering	-10.263.398	0	-10.263.398
Boekwaarde per 31 december 2020	4.054.507	0	4.054.507

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
 (mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.7 MUTATIEOVERZIKT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs-middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Vastgoed-beleggingen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2020							
- aanschafwaarde	306.424.632	126.992.524	229.449.476	40.418.187	3.490.822	882.569	707.658.210
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	2.406.431	2.406.431
- cumulatieve afschrijvingen inclusief waardevermindering	-133.942.060	-88.236.100	-155.138.077	0	-3.110.823	0	-380.427.060
Boekwaarde per 1 januari 2020	172.482.572	38.756.424	74.311.399	40.418.187	379.999	3.289.000	329.637.581
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	3.247.279	7.128.506	29.635.176	43.738	0	40.054.699
- activering onderhanden werk	17.469.147	11.199.871	24.336.509	-55.933.140	169.860	0	-2.757.753
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- gerealiseerde herwaardering	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	-9.670.671	-6.238.549	-18.347.519	0	0	0	-34.256.739
- impairment	0	0	0	0	0	0	0
- verplaatsing categorie cumulatieve aanschafwaarde	-445.000	0	0	0	445.000	0	0
- verplaatsing categorie cumulatieve afschrijvingen	104.706	0	0	0	-104.706	0	0
- niet langer in consolidatie meegegenomen cumulatieve aanschafwaarde	-64.291	0	-159.239	0	0	0	-223.530
- niet langer in consolidatie meegegenomen cumulatieve afschrijvingen	391	0	100.067	0	0	0	100.458
- terugname geheel afgeschreven activa							
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
- desinvesteringen							
aanschafwaarde	-3.077.220	-10.778.464	-14.429.535	-816.181	0	0	-29.101.400
cumulatieve afschrijvingen	3.059.928	10.747.748	14.225.505	0	0	0	28.033.181
desinvestering verkoop aanschafwaarde	-1.334.388	0	-97.258	0	-169.860	-220.000	-1.821.506
desinvestering verkoop afschrijvingen	834.239	0	92.786	0	0	0	927.025
per saldo	-517.441	-30.716	-208.502	-816.181	-169.860	-220.000	-1.962.700
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	6.876.841	8.177.885	12.849.822	-27.114.145	384.032	-220.000	954.435
Stand per 31 december 2020							
- aanschafwaarde	318.972.880	130.661.210	246.228.459	13.304.042	3.979.560	662.569	713.808.720
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	2.406.431	2.406.431
- cumulatieve afschrijvingen inclusief waardevermindering	-139.613.467	-83.726.901	-159.067.238	0	-3.215.529	0	-1.949.033
Boekwaarde per 31 december 2020	179.359.413	46.934.309	87.161.221	13.304.042	764.031	3.069.000	330.592.016

- KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
 (mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.8 MUTATIEOVERZIKT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen €	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (deelnemingen) €	Overige vorderingen €	Latente belasting- vordering €	Waarborg- sommen €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2020	7.673.219	451.515	60.500	70.701	360.615	8.616.550
(Des-)investeringen	334.413	0	0	0	0	334.413
Resultaat deelnemingen	823.693	0	0	0	0	823.693
Ontvangen dividend	-250.000	0	0	0	0	-250.000
Aanpassing waardering deelnemingen	-62.050	0	0	0	0	-62.050
Naar voorziening deelnemingen met negatief eigen vermogen	126.952	0	0	0	0	126.952
Verstrekte leningen	0	8.003	1.013	0	0	9.016
Voorziening leningen	0	0	6.000	0	0	6.000
Aflassing leningen	0	0	-27.512	0	0	-27.512
Toename	0	0	0	17.380	278.360	295.740
Afname	0	0	0	0	-114.866	-114.866
Niet langer in consolidatie meegenomen	0	0	0	0	-22.082	-22.082
Boekwaarde per 31 december 2020	8.646.227	459.518	40.001	88.081	502.027	9.735.854

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
 (mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke-rente	Restschuld 31 december 2019	Nieuwe leningen in 2020	Aflossing in 2020	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2020	Aflos-sings-wijze	Aflossing 2021	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NV Optas	1-jan-90	136.134	30	onderhands	6,35%	4.537	0	4.537	0	0	0	lineair	0	Garantie gem Zaanstad
BNG Bank	1-sep-05	5.105.027	15	onderhands	3,28%	255.253	0	255.253	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG Bank	2-mei-12	4.011.393	9	onderhands	2,80%	2.271.033	0	232.048	2.038.985	0	1	lineair	2.038.985	WFZ
BNG Bank	28-feb-01	4.410.000	21	onderhands	3,25%	630.000	0	210.000	420.000	0	2	lineair	210.000	WFZ
BNG Bank	2-jan-03	540.577	21	onderhands	5,23%	128.708	0	25.742	102.966	0	4	lineair	25.742	Garantie gem Purmerend
BNG Bank	12-jun-03	2.000.000	20	onderhands	0,44%	400.000	0	100.000	300.000	0	3	lineair	100.000	WFZ
BNG Bank	28-feb-01	3.565.000	23	onderhands	2,98%	620.000	0	155.000	465.000	0	3	lineair	155.000	WFZ
BNG Bank	1-sep-08	6.500.000	15	onderhands	4,75%	1.733.332	0	433.333	1.299.999	0	3	lineair	433.333	WFZ
BNG Bank	1-feb-17	1.612.546	7	onderhands	0,75%	1.456.841	0	56.620	1.400.221	0	4	lineair	56.620	WFZ
NWB Bank	1-feb-17	549.900	17	onderhands	1,25%	458.250	0	30.550	427.700	274.950	14	lineair	30.550	WFZ
BNG Bank	16-jan-12	1.588.230	14	onderhands	3,24%	709.031	0	113.445	595.586	28.361	6	lineair	113.445	WFZ
NWB Bank	9-jan-13	1.269.278	12	onderhands	2,10%	558.708	0	101.510	457.198	0	5	lineair	101.510	WFZ
BNG Bank	1-sep-03	3.500.000	25	onderhands	1,83%	1.260.000	0	140.000	1.120.000	420.000	8	lineair	140.000	WFZ
BNG Bank	15-dec-08	27.000.000	20	onderhands	2,57%	12.150.000	0	1.350.000	10.800.000	4.050.000	8	lineair	1.350.000	WFZ
NWB Bank	7-aug-08	5.296.496	22	onderhands	5,09%	1.891.931	0	268.595	1.623.336	790.856	10	lineair	166.496	WFZ
Rabobank	30-jun-11	11.000.000	20	onderhands	3,49%	6.600.000	0	550.000	6.050.000	3.300.000	11	lineair	550.000	WFZ
NWB Bank	7-aug-08	7.199.955	24	onderhands	5,09%	3.789.449	0	303.156	3.486.293	1.970.513	12	lineair	303.156	WFZ
BNG Bank	26-jun-16	1.700.000	17	onderhands	1,03%	1.400.000	0	100.000	1.300.000	800.000	13	lineair	100.000	WFZ
AEGON Levensverzekering N.V.	15-mei-15	11.200.000	20	onderhands	1,03%	8.680.000	0	560.000	8.120.000	5.320.000	15	lineair	560.000	WFZ
NWB Bank	1-jun-07	8.000.000	30	onderhands	4,56%	4.799.999	0	266.667	4.533.332	3.199.997	17	lineair	266.667	WFZ
AEAM - AEGON Custody B.V.	1-dec-17	10.946.000	20	onderhands	1,29%	9.851.400	0	547.300	9.304.100	6.567.600	17	lineair	547.300	WFZ
NWB Bank	16-dec-13	16.666.667	26	onderhands	3,18%	12.666.666	0	666.667	11.999.999	8.666.664	18	lineair	666.667	WFZ
BNG Bank	11-nov-08	20.000.000	30	onderhands	1,40%	12.666.665	0	666.667	11.999.998	8.666.663	18	lineair	666.667	WFZ
BNG Bank	1-aug-09	1.478.243	34	onderhands	0,56%	1.032.595	0	43.478	989.117	771.727	23	lineair	43.478	WFZ
BNG Bank	1-dec-14	1.134.451	15	onderhands	1,38%	756.301	0	75.630	680.671	302.521	9	lineair	75.630	WFZ
NWB Bank	1-okt-03	1.318.192	34	hypothecair	3,31%	698.244	0	38.792	659.452	465.492	17	lineair	38.792	WFZ
NWB Bank	1-jul-10	2.625.970	20	hypothecair	0,06%	1.444.280	0	131.299	1.312.981	656.486	10	lineair	131.299	WFZ
NWB Bank	1-jul-10	4.934.017	35	hypothecair	3,27%	3.665.269	0	3.665.269	0	0	25	lineair	0	WFZ
BNG Bank	20-dec-12	10.000.000	30	hypothecair	2,86%	7.666.669	0	333.333	7.333.336	5.666.671	22	lineair	333.333	WFZ
ING Bank	20-dec-12	2.800.000	11	hypothecair	3,75%	2.146.669	0	93.333	2.053.336	0	3	lineair	93.333	Hypothecair
BNG Bank	8-mei-19	2.392.050	26	onderhands	1,15%	2.392.050	0	92.002	2.300.048	1.840.038	25	lineair	92.002	WFZ
BNG Faciliteit B *	30-jun-15	60.000.000	10	onderhands	3,06%	46.500.000	0	3.000.000	43.500.000	0	4	lineair	3.000.000	*
BNG Faciliteit A *	30-sep-15	9.000.000	10	onderhands	3,04%	5.940.000	0	720.000	5.220.000	0	4	lineair	720.000	*
BNG Faciliteit A *	2-mrt-15	21.000.000	10	onderhands	2,82%	12.880.000	0	1.680.000	11.200.000	0	4	lineair	1.680.000	*
BNG Faciliteit C *	29-dec-17	18.750.000	7	onderhands	1,78%	13.392.858	0	2.678.571	10.714.287	0	4	lineair	2.678.571	*
Subtotaal						183.496.738	0	19.688.797	163.807.941	53.758.539			17.468.576	

* In 2014 is een nieuwe financieringsovereenkomst getekend met een Bankenconsortium bestaande uit BNG, ING en Rabobank. In 2015 heeft de voltrekking van de faciliteiten A en B plaatsgevonden.

De aflossingen en het opgenomen rentepercentage is het percentage dat wordt betaald aan de leningenagent.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit B is opgebouwd uit: 2,74% BNG Bank, 3,22% Rabobank en 3,22% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit A (datum 30-sep-15) is opgebouwd uit: 2,72% BNG Bank, 3,20% Rabobank en 3,20% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit A (datum 2-mrt-15) is opgebouwd uit: 2,42% BNG Bank, 3,02% Rabobank en 3,02% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit C (datum 29-dec-17) is opgebouwd uit: 1,70% BNG Bank, 1,83% Rabobank en 1,82% ING Bank.

Zie voor een overzicht van de gestelde zekerheden het kopje 'Kredietovereenkomst' onder de niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020
 (vervolg)

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke-lijkerente	Restschuld 31 december 2019	Nieuwe leningen in 2020	Aflossing in 2020	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2020	Aflos-sings-wijze	Aflossing 2021	Gestelde zekerheden
			€		%	€	€	€	€	€	€		€	
Transport subtotalen														
BNG Bank	17-sep-12	12.450.000	30	onderhands	3,42%	10.601.250	0	255.000	10.346.250	9.071.250	22	lineair	255.000	WFZ
Rabobank	16-jan-04	12.000.000	20	hypothecair	5,01%	1.397.726	0	600.000	797.726	0	2	lineair	600.000	(D)
Rabobank	31-dec-10	5.100.000	19	hypothecair	(B)	2.486.250	0	255.000	2.231.250	956.250	9	lineair	255.000	(D)
ING Bank	1-okt-05	9.000.000	20	hypothecair	2,76%	2.700.000	0	450.000	2.250.000	0	5	lineair	450.000	(D)
ING Bank	1-okt-05	7.500.000	20	hypothecair	2,76%	2.343.750	0	375.000	1.968.750	93.750	6	lineair	375.000	(D)
ABN-AMRO	10-apr-00	2.268.900	30	hypothecair	2,80%	829.057	0	75.781	753.276	374.371	10	lineair	75.781	(D)
ABN-AMRO	10-apr-00	2.268.900	30	hypothecair	4,67%	829.057	0	0	829.057	374.371	10	lineair	151.562	(D)
ABN-AMRO	1-apr-99	2.268.900	26	hypothecair	5,50%	544.537	0	0	544.537	0	5	lineair	181.512	(D)
ABN-AMRO	1-okt-98	1.905.876	25	hypothecair	3,21%	304.941	0	76.235	228.706	0	3	lineair	76.235	(D)
ABN-AMRO	15-okt-03	2.100.000	30	hypothecair	3,83%	980.000	0	70.000	910.000	560.000	13	lineair	70.000	(D)
ABN-AMRO	15-okt-03	2.500.000	30	hypothecair	4,35%	1.166.664	0	83.333	1.083.331	666.666	13	lineair	83.333	(D)
ABN-AMRO	1-jul-15	13.500.000	10	hypothecair	3,00%	6.412.500	0	675.000	5.737.500	0	4	lineair	2.025.000	(D)
Rabobank	31-dec-96	14.220.338	40	hypothecair	3,95%	5.433.733	0	319.632	5.114.101	2.334.696	16	lineair	319.632	(E)
Rabobank	31-dec-08	1.322.500	30	hypothecair	4,78%	837.582	0	44.084	793.498	410.163	18	lineair	44.084	(E)
Rabobank	29-apr-16	3.277.500	15	hypothecair	(C)	2.512.750	2.458.125	4.970.875	0	0	0	lineair	0	(E)
ABN-AMRO	30-jul-20	10.000.000	1	hypothecair	(A)	0	10.000.000	0	10.000.000	0	0	lineair	10.000.000	(D)
BNG Bank	1-jul-20	3.524.298	25	hypothecair	0,36%	0	3.524.298	0	3.524.298	2.819.438	25	lineair	140.972	WFZ
Totaal						222.876.535	15.982.423	27.938.737	210.920.221	71.419.494			32.571.687	

(A) Rente wordt telkens voor een periode van drie maanden bepaald. Het rentetarief is gebaseerd op het relevante Euribor-tarief plus een vaste renteopslag van 1,120 procentpunt per jaar. Inclusief de vaste renteopslag bedraagt het rentepercentage 0,626%.

(B) Rente wordt telkens voor een periode van drie maanden bepaald. Het rentetarief is gebaseerd op het relevante Euribor-tarief plus een vaste renteopslag van 1,90 procentpunt per jaar. Inclusief de vaste renteopslag bedraagt het rentepercentage 1,406%.

(C) Rente wordt telkens voor een periode van drie maanden bepaald. Het rentetarief is gebaseerd op het relevante Euribor-tarief plus een vaste renteopslag van 2,10 procentpunt per jaar. Inclusief de vaste renteopslag bedraagt het rentepercentage 1,602%.

(D) Tegenover de financiers van langlopende leningen zijn de volgende zekerheden gesteld:

- (i) 1ste hypothecaire zekerheid groot 20.500.000 ten gunste van ABN AMRO.
- (ii) 1ste hypothecaire zekerheid groot 21.950.000 ten gunste van Rabobank.
- (iii) 1ste hypothecaire zekerheid groot 9.000.000 ten gunste van ING.
- (iv) 1ste hypothecaire zekerheid groot 6.600.000 ten gunste van ING.
- (v) 1ste hypothecaire zekerheid groot 3.400.000 ten gunste van Rabobank.
- (vi) Verpanding van inventaris en vorderingen op derden, door de banken afzonderlijk bedongen.
- (vii) Verpanding van vorderingen op de bank op basis van de algemene bankvooraarden.
- (viii) Verpanding van alle roerende zaken, rechten en vorderingen die onderdeel zijn respectievelijk voortvloeiende uit eigendom van verhypotheerde onroerende goederen op basis van hypotheekakte of de daarin van toepassing verklaarde algemene voorwaarden voor hypotheken e.a. zoals bij de betreffende bank gebruikelijk.

(E) Als zekerheid voor de langlopende leningen is een bankhypothek gevestigd op alle registergoederen van FPC De Kijvelanden ter groote van € 25 miljoen. Daarnaast is stil pandrecht gevestigd op de roerende zaken en vorderingen van FPC De Kijvelanden. In 2016 is een lening opgenomen ter financiering van de FPA. Als extra zekerheid zijn de rechten uit hoofde van de huurovereenkomst en de onderliggende erfachtsovereenkomst voor de grond van de FPA verpand.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	614.232.033	586.684.674
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	78.321.354	76.045.094
Opbrengsten Jeugdwet	115.286.691	112.207.015
Opbrengsten Wmo	98.744.677	99.337.921
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie	61.906.496	59.524.029
Opbrengsten uit onderaanneming	6.820.004	6.009.091 *
Overige zorgprestaties	17.268.783	18.689.915 *
<i>Subtotaal</i>	<u>992.580.038</u>	<u>958.497.739</u>
 Uitbesteed aan onderaannemers buiten de groep	 -37.865.327	 -43.973.879
 Totaal	 <u>954.714.711</u>	 <u>914.523.860</u>

Toelichting:

In de opbrengsten zorgverzekeringswet is een bedrag van € 14,8 miljoen opgenomen uit hoofde van de hardheidsclausule. Gesprekken met de verzekeraars zijn nog gaande en Parnassia Groep heeft nog geen toezegging verkregen over het volledige bedrag. Parnassia Groep is momenteel nog in gesprek met verzekeraars over de inhoudelijke afwikkeling en standpunten voor het resterende deel van de hardheidsclausule.

De toename van de opbrengsten zorgverzekeringswet wordt met name veroorzaakt door indexatie van tarieven en een vergoeding voor de meerkosten gemaakt als gevolg van Covid-19.

De toename van de opbrengsten jeugdwet en de opbrengsten ministerie van Veiligheid en Justitie wordt met name veroorzaakt door vrijval van voorzieningen met betrekking tot oude jaren.

De toename van de opbrengsten uit onderaanneming wordt veroorzaakt doordat er voor meer werkzaamheden zijn verricht voor andere instellingen.

De afname van de overige zorgprestaties wordt veroorzaakt doordat er minder detachering heeft plaatsgevonden in 2020.

De afname van de post uitbesteed aan onderaannemers buiten de groep wordt veroorzaakt doordat er in 2020 minder gebruik is gemaakt van onderaannemers.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Beschikbaarheidbijdragen Opleidingen	18.736.249	13.647.805
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	7.787.295	9.907.125
Subsidie stichting verslavingsreclassering GGZ	17.787.674	17.441.352
Zorgbonus	23.230.314	0
 Totaal	 <u>67.541.532</u>	 <u>40.996.282</u>

Toelichting:

De toename van de beschikbaarheidbijdragen opleidingen wordt veroorzaakt doordat de subsidiebedragen jaarlijks worden geïndexeerd en doordat meer medewerkers in 2020 een opleiding hebben gevolgd.

De afname van de overige subsidies wordt met name veroorzaakt door de verkoop van de aandelen van C.T.A. Adicciones S.L. in 2020 waardoor dit bedrijf niet langer meegeconsolideerd wordt.

De zorgbonus betreft de eenmalige bonus aan het zorgpersoneel voor bovengemiddelde inspanningen gedurende de Covid-19 uitbraak die ontvangen is van het ministerie van VWS.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

* De vergelijkende cijfers zijn voor presentatiiedoeleinden aangepast.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Overige dienstverlening	9.212.308	9.793.897
Overige opbrengsten	7.366.455	9.876.196
Vrijval en afschrijving negatieve goodwill	699.617	699.617
Boekwinst verkoop vaste activa	1.405.100	18.549.771
Totaal	<u>18.683.480</u>	<u>38.919.481</u>

Toelichting:

De opbrengsten overige dienstverlening bestaan met name uit opbrengsten voor detachering van medewerkers.

De overige opbrengsten bestaan met name uit opbrengsten verhuur panden en ruimten. De afname ten opzichte van 2019 wordt veroorzaakt doordat er in 2019 een vergoeding van € 2,6 miljoen is ontvangen voor geleden plансchade inzake grond Lansingerland.

De vrijval negatieve goodwill is ontstaan doordat de verkrijgingsprijs van de deelneming Fivoor B.V. lager ligt dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. Het deel van de negatieve goodwill dat uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa (€ 7,1 miljoen) is in 2017 direct ten gunste van de resultatenrekening gebracht. Het deel dat betrekking heeft op de niet-monetaire activa is ten gunste van de resultatenrekening gebracht in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbare activa.

De boekwinst verkoop vaste activa werd in 2019 veroorzaakt door de verkoop van een terrein in Noordwijkerhout. In 2020 zijn er twee panden verkocht aan de Albrandswaardsedijk en 's-Gravendijkwal.

LASTEN

19. Personalekosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Lonen en salarissen	564.529.052	532.362.440 *
Sociale lasten	84.301.541	82.654.378
Pensioenpremies	49.281.687	47.112.356
Dotaties / vrijval personele voorzieningen	7.918.963	8.935.687 *
Zorgbonus	23.230.314	0
Andere personeelskosten	<u>29.723.092</u>	<u>31.374.797</u>
<i>Subtotaal</i>	<u>758.984.649</u>	<u>702.439.658</u>
Personnel niet in loondienst	62.329.393	61.269.376
Totaal personeelskosten	<u>821.314.042</u>	<u>763.709.034</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
- Directe personeelsleden volledig in consolidatie betrokken maatschappijen	7.201	7.172
- Indirecte personeelsleden volledig in consolidatie betrokken maatschappijen	2.048	2.057
- Directe personeelsleden proportioneel in consolidatie betrokken maatschappijen	651	640
- Indirecte personeelsleden proportioneel in consolidatie betrokken maatschappijen	208	193
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>10.108</u>	<u>10.062</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	26	39

Toelichting:

De personeelskosten zijn toegenomen ten opzichte van 2019 als gevolg van de toename van het aantal fte en de cao stijgingen. Daarnaast wordt de toename veroorzaakt door de toename van de reservering vakantiedagen en levensfasebudget.

De zorgbonus betreft de eenmalige bonus aan het zorgpersoneel voor bovengemiddelde inspanningen gedurende de Covid-19 uitbraak.

De afname van de andere personeelskosten wordt met name veroorzaakt door minder reiskosten en minder bijeenkomsten van personeel als gevolg van de Covid-19 overheidsmaatregelen.

De kosten personeel niet in loondienst hebben met name betrekking op ingehuurde professionals door Stichting 1nP voor € 15,3 miljoen (2019: € 14,8 miljoen). Stichting 1nP is een netwerkorganisatie van aangesloten zelfstandige behandelaars, samenwerkend in resultaatverantwoordelijke eenheden. De toename wordt daarnaast veroorzaakt door openstaande vacatures waarvoor personeel niet in loondienst is ingehuurd.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178814DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

* De vergelijkende cijfers zijn voor presentatiiedoeloeinden aangepast.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.766.791	2.118.073
- materiële vaste activa	34.256.739	33.024.322
Subtotaal afschrijvingen	<u>36.023.530</u>	<u>35.142.395</u>
Overige waardeveranderingen vaste activa:		
- Boekwaarde buiten gebruik gestelde activa	732.534	719.080
Totaal afschrijvingen	<u>36.756.064</u>	<u>35.861.475</u>

Toelichting:

De toename van de afschrijvingen materiële vaste activa hangt samen met de investeringen die gedaan zijn in 2020.

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Bijzondere waardeverminderingen van immateriële vaste activa	0	1.366.739
Totaal	<u>0</u>	<u>1.366.739</u>

Toelichting:

In 2019 is na uitvoering van een impairmentanalyse besloten om € 0,8 miljoen van de betaalde goodwill voor de verkrijging van de aandelen van Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V. en € 0,6 miljoen van de betaalde goodwill voor de verkrijging van de aandelen van Mentalshare Direct Holding B.V. als bijzondere waardevermindering te verwerken.

22. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	34.978.828	33.677.078
Algemene kosten	72.155.806	63.687.493
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	18.461.943	14.185.785
Onderhoud en energiekosten	22.630.622	23.735.179
Huur en leasing	27.965.601	28.657.442
Totaal overige bedrijfskosten	<u>176.192.800</u>	<u>163.942.977</u>

Toelichting:

De toename van de voedingsmiddelen en hotelmatige kosten wordt met name veroorzaakt door een toename van de schoonmaakkosten als gevolg van extra schoonmaakwerkzaamheden in verband met Covid-19.

De toename van de algemene kosten wordt met name veroorzaakt door een toename van digitaal werken en digitaal behandelen als gevolg van Covid-19.

De toename van de patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt met name veroorzaakt door een toename van gebruik van beschermingsmiddelen in verband met Covid-19.

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Rentebaten	31.164	19.252
Verkoop deelnemingen	121.975	0
Subtotaal financiële baten	<u>153.139</u>	<u>19.252</u>
Rentelasten	-6.127.609	6.875.560
Waardeveranderingen financiële vaste activa	-63.929	-353.293
Totaal financiële baten en lasten	<u>-6.037.499</u>	<u>-7.209.601</u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.
26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

23. Financiële baten en lasten (vervolg)

Toelichting:

Het verkoopresultaat deelnemingen heeft betrekking op de verkoop van de aandelen van CTA Adicciones S.L.

De waardeveranderingen financiële vaste activa heeft betrekking op resultaatcorrecties oude jaren van de deelnemingen.

24. Vennootschapsbelasting

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Vennootschapsbelasting	-92.623	-214.442
Totaal vennootschapsbelasting	<u><u>-92.623</u></u>	<u><u>-214.442</u></u>

Toelichting:

De vennootschapsbelasting wordt deels berekend op basis van een raming met de Belastingdienst. De post bestaat met name uit een last van Vastgoed Beheer PG B.V. en Datamedicare B.V.

25. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Resultaat deelnemingen	823.693	-831.508
Totaal aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u><u>823.693</u></u>	<u><u>-831.508</u></u>

Toelichting:

Zie voor de opbouw van het resultaat deelnemingen '3. Financiële vaste activa'.

26. Aandeel derden in resultaat

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Careway B.V.	3.306	-37.922
CTA Adicciones S.L.	0	-39.024
Totaal aandeel derden in resultaat	<u><u>3.306</u></u>	<u><u>-76.946</u></u>

Toelichting:

De post betreft het aandeel van derden in het resultaat van meerderheidsbelangen waarvan de Parnassia Groep niet het volledige eigendom heeft. De aandelen van CTA Adicciones S.L. zijn in 2020 verkocht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

27. Bijzondere posten in het resultaat

De aard en omvang van de in het resultaat verwerkte bijzondere posten, en de wijze waarop deze zijn verwerkt, is als volgt:

- Als gevolg van Covid-19 zijn met verschillende financiers afspraken gemaakt over een continuïteitsbijdrage, per saldo gaat het om € 16,2 miljoen. De opbrengsten zijn voor € 7,9 miljoen verwerkt onder de opbrengsten zorgverzekeringswet, € 1,8 miljoen onder wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg, € 1,8 miljoen onder opbrengsten Jeugdwet, € 0,7 miljoen onder opbrengsten Wmo en € 4 miljoen onder opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Als gevolg van Covid-19 zijn met verschillende financiers afspraken gemaakt over de meerkostenregeling, per saldo gaat het om € 8,5 miljoen. De opbrengsten zijn voor € 5,3 miljoen verwerkt onder de opbrengsten zorgverzekeringswet, € 0,7 miljoen onder wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg, € 0,9 miljoen onder opbrengsten Wmo, € 1 miljoen onder opbrengsten Jeugdwet en € 0,6 miljoen onder opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Als gevolg van Covid-19 maakt de Parnassia Groep gebruik van de hardheidsclausule, per saldo gaat het om € 14,8 miljoen die verantwoord is onder de opbrengsten zorgverzekeringswet.
- De afschrijving negatieve goodwill (€ 0,7 miljoen) is ontstaan doordat de verkrijgingsprijs van de deelneming Fivoor B.V. lager ligt dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. De afschrijving is verwerkt in de post vrijval en afschrijving negatieve goodwill.
- De gebouwen aan Albrandswaardsedijk en 's-Gravendijkwal zijn in 2020 verkocht met een opbrengst van € 1,4 miljoen. Deze post is verwerkt onder de boekwinst verkoop vaste activa.

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Parnassia Groep B.V. van toepassing zijnde regelgeving: WNT bezoldiging voor zorg en jeugdhulp, klasse V totaalscore 14 punten. De klasse indeling is gebaseerd op de in 2020 uitgevoerde vaststelling en beoordeling door de RvC.

Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor Parnassia Groep B.V. is € 201.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2020 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

28a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Dhr. S. Valk RA	Mevr. drs. E.D. Kooijman	Dhr. drs. M.B.J. Blom	Dhr. S.W.G. van Breda
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/5	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	188.650	81.034	172.909	178.065
Beloningen betaalbaar op termijn	11.824	4.924	11.784	11.830
<i>Subtotaal</i>	200.474	85.958	184.693	189.895
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000	83.475	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totale bezoldiging	200.474	85.958	184.693	189.895
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	-2.483	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019				
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	180.871	179.797	173.072	41.879
Beloningen betaalbaar op termijn	11.636	11.647	11.599	2.891
<i>Subtotaal</i>	192.507	191.444	184.671	44.770
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	194.000	48.500
Totale bezoldiging	192.507	191.444	184.671	44.770

Toelichting:

De overschrijding bij mevrouw drs. E.D. Kooijman heeft betrekking op betalingen die toerekenbaar zijn aan oude jaren. Rekening hiermee houdend zijn er geen onverschuldigde betalingen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEerde RESULTATENREKENING OVER 2020

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) (vervolg)

28b. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Mevr. drs. M.I. Verstappen	Mevr. J.C. Huizinga-Heringa	Dhr. mr. J. van der Vlist	Dhr. G.R. Fransen
Functiegegevens	Voorzitter RvC	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	17.488	11.614	12.032	12.032
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019				
Functiegegevens	Voorzitter RvC	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	16.878	11.614	11.614	11.614
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400	19.400
bedragen x € 1	Dhr. J. Rijsdijk	Mevr. prof.dr. F.E. Scheepers	Mevr. Prof. Dr. P. Meurs	
Functiegegevens	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	12.032	12.032	12.032	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	20.100	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Gegevens 2019				
Functiegegevens	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	11.614	11.614	11.614	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400	19.400	

Toelichting:

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen (uitgezonderd medisch specialisten) met dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of vermeld hadden moeten worden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

29. Honoraria accountant

	2020 €	2019 €
De honoraria van de accountant over 2020 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	598.500	577.000
2 Overige assurance	575.500	568.400
3 Fiscale advisering	0	0
4 Overige dienstverlening	100.000	150.000
Totaal honoraria accountant (exclusief omzetbelasting)	<u>1.274.000</u>	<u>1.295.400</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2020 (2019) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2020 (2019), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2020 (2019) zijn verricht.

30. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de entiteit, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. De transacties van de entiteit met de groepsmaatschappijen betreffen de in overeenkomsten vastgelegde uitbesteding van werkzaamheden gericht op het verkrijgen van opbrengsten waarvoor de entiteit contracthouder is en doorbelasting van personele - en gebouwgebonden kosten. De uitleg van de inhoud en de omvang van deze overeenkomsten wordt toegelicht in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling en in de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening. Voor een toelichting op de transacties met bestuurders en leidinggevende functionarissen wordt verwezen naar de toelichting op de WNT zoals is vermeld onder het hoofdstuk Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) bij de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening. Er hebben geen transacties met verbonden partijen plaatsgevonden op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 28.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

31. Overzicht geconsolideerde maatschappijen

Naam, rechtsvorm en statutaire vestigingsplaats rechtspersoon	Verschaft kapitaal	Kapitaal belang (in %)	Eigen vermogen 31-12-2020 (100%)		Aandeel in geconsolideerd resultaat 2020				
					waarvan top B.V.'s	waarvan dochter	waarvan (sub) dochter	Totaal resultaat 2020	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Parnassia Groep B.V. (Den Haag)	18.000	100%	188.118.677	-2.482.802					-2.482.802
PG Zorgholding B.V. (Den Haag)	40.062.599	100%	203.053.414	699.617					699.617
Indigo B.V. (Den Haag)	28.533.400	100%	753.573		-3.311.419				-3.311.419
Youz B.V. (Den Haag)	55.487.713	100%	8.942.321		-5.981.486				-5.981.486
i-psychi PsyQ Brijder B.V. (Den Haag)	65.395.970	100%	26.908.212		-4.194.850				-4.194.850
Triora B.V. (Den Haag)	1.518.000	100%	1.808.352		-52.406				-52.406
Parnassia Haaglanden B.V. (Den Haag)	2.117.200	100%	21.213.604		5.477.561				5.477.561
Parnassia Noord-Holland B.V. (Den Haag)	1.518.000	100%	6.335.242		896.562				896.562
Antes Holding B.V. (Rotterdam)	5.000	100%	98.328.318		3.212.569				3.212.569
Bavo Europoort B.V. (Den Haag)	18.000	100%	24.362.173			1.893.412			1.893.412
Antes Zorg B.V. (Rotterdam)	990	100%	83.478.090			4.619.734			4.619.734
Fivoor B.V. (Rotterdam)	6.249.660	57,5%	49.830.014		1.603.587				1.603.587
WTZi-vastgoed PG B.V. (Den Haag)	102.000.000	100%	93.677.722	-61.312					-61.312
Vastgoed PG B.V. (Den Haag)	21.545.000	100%	11.479.051	106.961					106.961
Vastgoed Beheer PG B.V. (Den Haag)	9.557.193	100%	20.277.668	0					0
Nieuw Koningsduin B.V. (Den Haag)	18.000	100%	20.511.749		177.513				177.513
Stichting Wonen PG (Den Haag)	n.v.t.	n.v.t.	29.386		24.834				24.834
						Subtotaal	2.628.075		
						KPMG Audit			

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.
26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2020

31. Overzicht geconsolideerde maatschappijen (vervolg)

Naam, rechtsvorm en statutaire vestigingsplaats rechtspersoon	Verschaft kapitaal	Kapitaal belang (in %)	Eigen vermogen 31-12-2020 (100%)		Aandeel in geconsolideerd resultaat 2020				
					waarvan top B.V.'s	waarvan dochter	waarvan (sub) dochter	Totaal resultaat 2020	
			€	€				€	
Transport subtotalen									2.628.075
PG Participaties B.V. (Den Haag)	10.936.000	100%	-12.650.893	223.767					223.767
NewHealth Group B.V. (Den Haag)	50.000	100%	-1.028.143			-11.394			-11.394
NewHealth Collective B.V. (Den Haag)	10.000	100%	-965.699				-90.710		-90.710
Mentalshare Direct Holding B.V. (Den Haag)	10	100%	-533.961					0	0
Mentalshare Direct B.V. (Den Haag)	745.619	100%	-533.968					70.121	70.121
Mentalshare Direct IE B.V. (Den Haag)	18.000	100%	-534.408					0	0
Stichting mirro (Utrecht)	0	n.v.t.	72.298					35.253	35.253
Careway B.V. (Rotterdam)	9.180	51%	-26.205			-3.441			-3.441
Study2Go B.V. (Den Haag)	800.000	60%	150.600			6.476			6.476
Parnassia International Holding B.V. (Den Haag)	760.000	100%	-14.335.544			1.039.453			1.039.453
MMC Plus Ultra S.L. (Alicante)	4.003.000	100%	-8.863.920				-2.011.613		-2.011.613
Triora Alicante S.L. (Alicante)	2.946.668	100%	-1.229.728					-752.901	-752.901
Triora Vlaanderen B.V. (Vlaams gewest)	50.000	100%	-140.894			-95.447			-95.447
Reakt B.V. (Den Haag)	2.910.000	100%	4.165.205			-187.432			-187.432
Stichting 1nP (Den Haag)	0	n.v.t.	16.086.772				319.252		319.252
Datamedicare B.V. (Hellevoetsluis)	18.000	100%	1.546.944			204.235			204.235
Totaal geconsolideerd resultaat									1.373.694

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

**1.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020
(voor resultaatbestemming)**

	Ref.	31-dec-20	31-dec-19
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	331.964.572	372.449.141
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	2	101.982.136	53.116.801
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	3	1.828.528	1.045.838
Debiteuren en overige vorderingen	4	196.299.810	133.151.145
Liquide middelen	5	176.821	176.811
Totaal vlottende activa		300.287.295	187.490.595
Totaal activa		632.251.867	559.939.736
	Ref.	31-dec-20	31-dec-19
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	18.000	18.000
Wettelijke reserves		25.940.603	17.068.564
Bestemmingsreserves		2.186.429	2.406.429
Bestemmingsfondsen		122.379.673	125.114.480
Algemene en overige reserves		36.800.411	24.526.266
Onverdeeld resultaat		793.561	18.206.377
Totaal eigen vermogen		188.118.677	187.340.116
Voorzieningen	7	12.665.606	10.839.109
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	71.059.606	72.037.251
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	3	0	0
Overige kortlopende schulden	9	360.407.978	289.723.260
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		360.407.978	289.723.260
Totaal passiva		632.251.867	559.939.736

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2020

	<u>Ref.</u>	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>0</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personalekosten	12	0	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		0	0
Overige bedrijfskosten	13	0	0
Som der bedrijfslasten		<u>0</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSRESULTAAT			
Financiële baten en lasten	14	-2.912.190	-569.450
RESULTAAT		<u>-2.912.190</u>	<u>-569.450</u>
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	15	3.705.751	18.775.827
NETTORESULTAAT		<u><u>793.561</u></u>	<u><u>18.206.377</u></u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.13 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de geconsolideerde jaarrekening 2020 van de Parnassia Groep. Voor zover de posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige resultatenrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

Grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

De grondslagen voor waardering van activa en passiva en resultaatbepaling voor de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening zijn aan elkaar gelijk en worden voor beide jaarrekeningen in de geconsolideerde jaarrekening nader toegelicht, met uitzondering van de hieronder genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm. In aanvulling op de geconsolideerde grondslagen worden de vorderingen en schulden op groepsmaatschappijen in de enkelvoudige jaarrekening in vergelijkbare wijze gewaardeerd.

Deelnemingen in de groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Terzake wordt verwezen naar de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van entiteiten waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de vennootschap in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de vennootschap en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Voorziening in verband met deelnemingen

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden als voorziening deelneming verwerkt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	328.487.855	369.401.812
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	3.131.474	2.710.089
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	345.243	337.240
Totaal financiële vaste activa	<u>331.964.572</u>	<u>372.449.141</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Boekwaarde per 1 januari	372.449.141	349.561.070
(Des-)investeringen	-46.008.003	-46.175
Resultaat deelnemingen	3.705.751	18.775.827
Herwaardering deelneming	-15.000	-260.000
Mutatie voorziening deelnemingen	1.824.680	7.788.714
Aanpassing waardering deelnemingen	0	-3.416.470
Verstrekte leningen	8.003	46.175
Boekwaarde per 31 december	<u>331.964.572</u>	<u>372.449.141</u>

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

Kapitaalbelangen	Saldo per 1-jan-20 €	(Des-)Investe- ringen 2020 €	Resultaat boekjaar €	Overige mutaties €	Subtotaal €
PG Zorgholding B.V.	198.190.533	0	4.862.881	0	203.053.414
WTZi-Vastgoed PG B.V.	127.739.034	-34.000.000	-61.312	0	93.677.722
Vastgoed PG B.V.	23.372.090	-12.000.000	106.961	0	11.479.051
Vastgoed Beheer PG B.V.	20.100.155	0	177.513	0	20.277.668
PG Participaties B.V.	0	0	-1.809.680	-15.000	-1.824.680
FPC N.V.	1.880.098	0	421.385	0	2.301.483
Onderlinge Waarborgmaatschappij					
Centramed B.A.	829.991	-8.003	8.003	0	829.991
	<u>372.111.901</u>	<u>-46.008.003</u>	<u>3.705.751</u>	<u>-15.000</u>	<u>329.794.649</u>

Kapitaalbelangen	Transport subtotaal €	Voorziening Deelnemingen €	Totaal €
PG Zorgholding B.V.	203.053.414	0	203.053.414
WTZi-vastgoed PG B.V.	93.677.722	0	93.677.722
Vastgoed PG B.V.	11.479.051	0	11.479.051
Vastgoed Beheer PG B.V.	20.277.668	0	20.277.668
PG Participaties B.V.	-1.824.680	1.824.680	0
FPC N.V.	2.301.483	0	2.301.483
Onderlinge Waarborgmaatschappij			
Centramed B.A.	829.991	0	829.991
	<u>329.794.649</u>	<u>1.824.680</u>	<u>331.619.329</u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

1. Financiële vaste activa (vervolg)

Toelichting:

De deelnemingen in overige verbonden maatschappijen hebben betrekking op FPC N.V. en Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. De overige deelnemingen betreffen deelnemingen in groepsmaatschappijen.

De desinvesteringen bij WTZi-vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V. betreffen terugbetalingen van agiostortingen. De desinvestering bij Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. betreft het resultaat 2020 dat wordt toegevoegd aan de achtergestelde vordering op Centramed.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen €	Resultaat €
PG Zorgholding B.V. (Den Haag)	Holdingactiviteiten	40.062.599	100%	203.053.414	4.862.881 ¹
WTZi-vastgoed PG B.V. (Den Haag)	Exploitatie OG	102.000.000	100%	93.677.722	-61.312 ¹
Vastgoed PG B.V. (Den Haag)	Exploitatie OG	21.545.000	100%	11.479.051	106.961 ¹
Vastgoed Beheer PG B.V. (Den Haag)	Exploitatie OG	9.557.193	100%	20.277.668	177.513 ¹
PG Participaties B.V. (Den Haag)	Holdingactiviteiten	10.936.000	100%	-12.650.893	-1.809.680 ¹
FPC N.V. (Gent België)	Forensische psychiatrie	516.250	25%	9.093.592	1.573.204 ¹
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. (Den Haag)	Waarborgmaatschappij	829.991	2%	21.724.000	3.187.000 ¹

1) Gegevens op basis van de (concept) jaarrekening 2020

2) Gegevens op basis van de (concept) jaarrekening 2019

2. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Onderhanden werk DBC's Zvw	252.082.423	202.442.680
Ontvangen voorschotten	-150.100.287	-149.325.879
Totaal onderhanden werk	<u>101.982.136</u>	<u>53.116.801</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst €	Verwerkte verliezen €	Ontvangen voorschotten €	Saldo per 31-dec-20 €
Onderhanden werk DBC's Zvw	252.082.423	0	-150.100.287	101.982.136
Totaal (onderhanden werk)	<u>252.082.423</u>	<u>0</u>	<u>-150.100.287</u>	<u>101.982.136</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. De toename wordt met name veroorzaakt doordat Antes met ingang van 2020 deel uitmaakt van het contract van de Parnassia Groep.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Vordering uit hoofde van financieringstekort Wlz	1.828.528	1.045.838
Totaal vordering en/of schuld uit hoofde van financieringstekort	1.828.528	1.045.838
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.828.528	1.045.838
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	1.828.528	1.045.838

Wlz

	t/m 2017	2018	2019	2020	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	1.045.838	0	1.045.838
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	1.828.528	1.828.528
Correcties voorgaande jaren	0	0	2	0	2
Betalingen/ontvangsten	0	0	-1.045.840	0	-1.045.840
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-1.045.838	1.828.528	782.690
Saldo per 31 december	0	0	0	1.828.528	1.828.528

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Parnassia (Haaglanden) inst.nr. 300-2031

c

c

c

b

Bavo Europoort inst.nr. 300-1341

c

c

c

b

Dijk&Duin inst. nr. 300-1340

c

c

c

b

Leo Kannerhuis inst. nr. 300-0120

c

c

c

b

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	51.404.197	51.392.170
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-2	-43.399
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-49.575.667	-50.302.933
Totaal financieringsverschil	1.828.528	1.045.838

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Vorderingen op debiteuren	27.802.868	34.240.316
Vordering uit hoofde van Wmo	8.831.322	2.970.277
Vorderingen inzake overige subsidies	3.865.145	5.133.244 *
Nog te ontvangen bedragen	2.769.995	1.873.651 *
Vooruitbetaalde pensioenpremies	0	313
Vordering uit hoofde van Zvw	143.227.861	77.127.915 *
Vordering uit hoofde van Jeugdwet	9.802.619	11.805.429 *
 Totaal debiteuren en overige vorderingen	 196.299.810	 133.151.145

Toelichting:

Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Op de vorderingen op debiteuren is ultimo 2020 een voorziening in aftrek gebracht van € 1,5 miljoen (2019: € 1,5 miljoen). De afname van de vorderingen op debiteuren wordt veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De toename van de Wmo vorderingen wordt met name veroorzaakt door achterstand in facturatie.

De afname van de vorderingen inzake overige subsidies wordt veroorzaakt door een voorziening in verband met mogelijke oninbaarheid.

De toename van de nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt door een achterstand in facturatie van de nog te verrekenen bedragen met andere instellingen waarvoor de Parnassia Groep werkzaamheden heeft verricht als onderaannemer.

De toename van de vordering uit hoofde van Zvw wordt veroorzaakt door achterstand in facturatie.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Bankrekeningen	176.821	176.811
Totaal liquide middelen	 176.821	 176.811

Toelichting:

Het saldo van de liquide middelen staat ter vrije beschikking aan de organisatie.

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Kapitaal	18.000	18.000
Wettelijke reserve	25.940.603	17.068.564
Herwaarderingsreserve	2.186.429	2.406.429
Bestemmingsfondsen	122.379.673	125.114.480
Algemene en overige reserves	36.800.411	24.526.266
Te verdelen resultaat	793.561	18.206.377
 Totaal eigen vermogen	 188.118.677	 187.340.116

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

6. Eigen vermogen (vervolg)

Kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2020
	€	€	€	€

Kapitaal 18.000 0 0 18.000

Totaal kapitaal 18.000 0 0 18.000

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€

Kapitaal 18.000 0 0 18.000

Totaal kapitaal 18.000 0 0 18.000

Wettelijke reserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2020
	€	€	€	€

Reserve deelnemingen 17.068.564 8.872.039 0 25.940.603

Totaal wettelijke reserve 17.068.564 8.872.039 0 25.940.603

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€

Reserve deelnemingen 18.048.416 -979.852 0 17.068.564

Totaal wettelijke reserve 18.048.416 -979.852 0 17.068.564

Herwaarderingsreserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2020
	€	€	€	€

Herwaarderingsreserve 2.406.429 0 -220.000 2.186.429

Totaal herwaarderingsreserve 2.406.429 0 -220.000 2.186.429

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€

Herwaarderingsreserve 2.666.429 0 -260.000 2.406.429

Totaal herwaarderingsreserve 2.666.429 0 -260.000 2.406.429

Bestemmingsfondsen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2020
	€	€	€	€

Reserve aanvaardbare kosten 125.114.480 -2.734.807 0 122.379.673

Totaal bestemmingsfondsen 125.114.480 -2.734.807 0 122.379.673

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€

Reserve aanvaardbare kosten 155.514.510 -27.406.633 -2.993.397 125.114.480

Totaal bestemmingsfondsen 155.514.510 -27.406.633 -2.993.397 125.114.480

21.03.397 KPMG Ad 05.114.480

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

6. Eigen vermogen (vervolg)

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2020 €	Resultaat- bestemming €	Overige mutaties €	Saldo per 31-dec-2020 €
Algemene en overige reserves	24.526.266	12.069.145	205.000	36.800.411
Totaal algemene en overige reserves	<u><u>24.526.266</u></u>	<u><u>12.069.145</u></u>	<u><u>205.000</u></u>	<u><u>36.800.411</u></u>
Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2019 €	Resultaat- bestemming €	Overige mutaties €	Saldo per 31-dec-2019 €
Algemene en overige reserves	26.769.885	-2.045.040	-198.579	24.526.266
Totaal algemene en overige reserves	<u><u>26.769.885</u></u>	<u><u>-2.045.040</u></u>	<u><u>-198.579</u></u>	<u><u>24.526.266</u></u>

Toelichting:

Resultaatbestemming voor het resultaat 2020 zal plaatsvinden in 2021.

De aandelen van de Parnassia Groep B.V. zijn geheel in handen van Stichting Parnassia.

De wettelijke reserve betreft een reserve deelneming en bestaat uit de resultaten van Antes Zorg B.V. en Fivoor B.V.

De overige mutatie in de algemene en overige reserves heeft voor € 220.000 betrekking op de vrijval van de herwaarderingsreserves als gevolg van de verkoop van een kavel. Daarnaast heeft de mutatie voor € 15.000 betrekking op een directe vermogensmutatie bij NewHealth Group B.V.

De herwaarderingsreserve is ontstaan doordat er in één van de deelnemingen van de vennootschap activa aangemerkt is als vastgoedbelegging waarbij een waardering van activa op actuele waarde plaatsvindt. Voor het ongerealiseerde deel van deze herwaardering wordt een wettelijke (niet vrij uitkeerbare) reserve aangehouden. De mutatie in de herwaarderingsreserve van € 220.000 heeft betrekking op de verkoop van een kavel. De realisatie van de herwaardering is verwerkt in de overige reserves. Het boekverlies van deze verkoop is verwerkt in het resultaat.

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2020 en resultaat over 2020

De specificatie is als volgt :

	Eigen vermogen €	Resultaat €
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	188.118.677	793.561
Stichting 1nP (geconsolideerd)	16.086.772	523.487
Stichting Wonen PG	29.386	24.834
Stichting mirro	72.298	35.253
Afwijkende waardering deelnemingen PG Participaties B.V.	1.132.273	-3.441
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u><u>205.439.406</u></u>	<u><u>1.373.694</u></u>

Toelichting:

Stichting 1nP, Stichting Wonen PG en Stichting mirro betreffen entiteiten die geheel binnen de invloed van de Parnassia Groep vallen. Door het ontbreken van een kapitaalsbelang zijn deze stichtingen niet opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening.

PG Participaties B.V. waardeert haar negatieve deelnemingen af tot maximaal nihil indien zij niet geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming. In de geconsolideerde jaarrekening worden deze deelnemingen wel opgenomen voor hun volledige vermogen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2020		Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-20
	€	€				€
Jubileumgratificaties	12.893	8.117		-6.300	0	14.710
Deelnemingen met negatief eigen vermogen	10.826.216	1.824.680		0	0	12.650.896
Totaal voorzieningen	10.839.109	1.832.797		-6.300	0	12.665.606

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-12-2020

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.703
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	12.658.903
hiervan > 5 jaar	14.710

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening ter dekking van uitkeringen ten gevolge van jubilea zoals vermeld in de CAO.

De voorziening deelnemingen heeft betrekking op de negatieve netto vermogenswaarde van PG Participaties B.V. Zie ook de toelichting op de balans onderdeel 1. Financiële vaste activa.

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:	31-dec-20	31-dec-19
	€	€

Schulden aan kredietinstellingen	71.059.606	72.037.251
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	71.059.606	72.037.251

Het verloop is als volgt weer te geven:	2020	2019
	€	€

Stand per 1 januari	80.830.151	92.198.132
Nieuwe leningen	8.120.000	0
Aflossingen	-8.792.899	-11.367.981
Stand per 31 december	80.157.252	80.830.151
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-9.097.646	-8.792.900
Stand langlopende schulden per 31 december	71.059.606	72.037.251

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	9.097.646	8.792.900
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	71.059.606	72.037.251
hiervan > 5 jaar	5.320.000	0

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 1.1.15. Overzicht langlopende schulden enkelvoudig.

De nieuwe lening betreft een lening welke in 2020 is overgegaan van Vastgoed PG B.V. naar Parnassia Groep B.V.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

9. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Crediteuren	578.184	1.473.860
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	9.097.646	8.792.900
Belastingen en premies sociale verzekeringen	177.762	28.104
Wmo schulden	689.423	476.252
Vakantiegeld	24.973	24.571
Vakantiedagen	594.209	674.751
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	329.461.793	271.435.970
Nog te betalen rente	25.964	41.460
Nog te betalen bedragen	18.617.111	5.480.365
Schuld Justitie	979.219	1.295.027
Vooruitontvangen subsidies	161.688	0
Schulden terzake pensioenen	6	0
Totaal overige kortlopende schulden	360.407.978	289.723.260

Toelichting:

Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen zijn ontstaan door de transacties met groepsmaatschappijen. De post heeft met name betrekking op een schuld aan PG Zorgholding B.V. voor de geleverde productie. De schuld heeft volledig betrekking op deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. De toename wordt met name veroorzaakt doordat Antes met ingang van 2020 ook werkzaamheden uitvoert onder de contracten van de Parnassia Groep.

De toename van de post nog te betalen bedragen is met name het gevolg van nog terug te betalen oude jaren aan zorgverzekeraars.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Garantiestelling

Voor de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering is de Parnassia Groep lid van de onderlinge verzekeringsmaatschappij Centramed. Uit dien hoofde heeft de Parnassia Groep een niet in de balans opgenomen garantieverplichting van € 396.487.

Fiscale eenheid

De onderneming vormt samen met PG Zorgholding B.V. en haar dochtermaatschappijen een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen. Ultimo 2020 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 308.888.

Kredietovereenkomst

De vennootschap is medeaansprakelijk voor het voldoen aan de eisen van een consortium van banken zoals opgenomen in de in december 2014 met hen afgesloten overeenkomst voor de langlopende financiering van vastgoedinvesteringen en de financiering van het werkcapitaal.

De totale financiering bedraagt € 180 mln. (€ 120 mln. lang en € 60 mln. kort) en is als volgt opgebouwd:

- Langlopende leningen van in totaal € 30 mln. voor investeringen uitgevoerd in de jaren 2014 en 2015;
- Langlopende leningen van € 60 mln. voor investeringen uitgevoerd in de jaren 2010 t/m 2013;
- Langlopende leningen van € 30 mln. voor investeringen uitgevoerd in de jaren 2015 t/m 2017, waarvan € 12,25 mln. niet wordt opgenomen;
- Een werkkapitaalfaciliteit van € 60 mln.

De faciliteiten zijn met ingang van 2015 ter beschikking gesteld.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- 1e gedeelde hypotheek ten gunste van het bankenconsortium en het Waarborgfonds (Wfz) op alle onroerend goed behoudens het onroerende goed dat is of wordt betrokken in projectontwikkeling (Nieuw Koningsduin en Noordwijkerhout).
- Positieve/negatieve hypotheekverklaring op het onroerende goed van Nieuw Koningsduin en in Noordwijkerhout.
- Aan het bankenconsortium & Wfz: 1e gedeelde pandrecht op alle bedrijfsinventaris, overige bedrijfsmiddelen, alle vorderingen op handelsdebiteuren, zorgverzekeraars en zorgkantoren, op alle voorraden, verzekeringen en alle intercompanyvorderingen.

Uit hoofde van deze faciliteiten waren per 31 december 2020 de volgende voorwaarden nog van kracht:

Aan ING Bank verstrekte zekerheden:

- Negatieve pledge: de vennootschap verklaart geen van de activa te zullen bezwaren ten behoeve van derden zonder voorafgaande toestemming van ING Bank.
- Pari passu-verklaring: de vennootschap verbindt zich voorwaardelijk aan het stellen van zekerheden aan ING bank, namelijk indien en zodra de vennootschap zekerheden zou gaan stellen ten behoeve van andere geldgevers.
- Cross default verklaring: leningen zijn opeisbaar indien de vennootschap de rente en aflossingsverplichting aan andere geldgevers niet nakomt.

Aan Rabobank verstrekte zekerheden:

- Negatieve pledge: de vennootschap verklaart geen van de activa te zullen bezwaren ten behoeve van derden zonder voorafgaande toestemming van Rabobank.
- Pari passu-verklaring: de vennootschap verbindt zich voorwaardelijk aan het stellen van zekerheden aan Rabobank, namelijk indien en zodra de vennootschap zekerheden zou gaan stellen ten behoeve van andere geldgevers.
- Cross default verklaring: leningen zijn opeisbaar indien de vennootschap de rente en aflossingsverplichting aan andere geldgevers niet nakomt.

Aan Rabobank en ING Bank gezamenlijk verstrekte zekerheden:

- Verhaalsregeling gezamenlijke zekerheden Rabobank en ING Bank (crediteurenregeling).
- Compte joint (gezamenlijke rekening) en mede-aansprakelijkheidsovereenkomst.

Er zijn met betrekking tot de langlopende financiering verschillende convenanten overeengekomen. De Parnassia Groep voldoet eind 2020 niet aan alle convenanten. Voor de doorbrekingen van de bankconvenanten is een waiver van de banken ontvangen.

Macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument wordt door de minister van VWS ingezet om overschrijdingen van het makrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor tweedelijns curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 11 december 2012, MC-U-3145881, op grond van artikel 7 van de Wet marktordering gezondheidszorg, inzake het macrobeheersinstrument voor tweedelijns geneeskundige geestelijke gezondheidszorg.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, dat afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling gebeurt door de Minister van VWS.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting voor 2019 en 2020. De Parnassia Groep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de Parnassia Groep per 31 december 2020.

KPMG Audit
Document Waarop ons rapport
1945033 2019C1784 IDHG d.d.
26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Artikel 403 verklaring

De vennootschap heeft een artikel 403 verklaring afgegeven voor haar deelneming Vastgoed Beheer PG B.V. en Bavo Europoort B.V., waarmee de vennootschap zich hoofdelijk aansprakelijk heeft gesteld voor de uit rechtshandelingen van deze vennootschap voortvloeiende schulden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.15 Overzicht langlopende schulden ultimo 2020 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-like-rente	Restschuld 31 december 2019	Nieuwe leningen in 2020	Aflossing in 2020	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2020	Aflos-sings-wijze	Aflossing 2021	Gestelde zekerheden
		€		%		€	€	€	€	€			€	
BNG Bank	1-sep-05	5.105.027	15	onderhands	3,28%	255.253	0	255.253	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG Bank	2-jan-03	540.577	21	onderhands	5,23%	128.708	0	25.742	102.966	0	4	lineair	25.742	Garantie gem Purmerend
BNG Bank	1-sep-08	6.500.000	15	onderhands	4,75%	1.733.332	0	433.333	1.299.999	0	3	lineair	433.333	WFZ
AEGON Levensverzekering N.V.	15-mei-15	11.200.000	20	onderhands	1,03%	0	8.120.000	0	8.120.000	5.320.000	15	lineair	560.000	WFZ
BNG Faciliteit B *	30-jun-15	60.000.000	10	onderhands	3,06%	46.500.000	0	3.000.000	43.500.000	0	4	lineair	3.000.000	*
BNG Faciliteit A *	30-sep-15	9.000.000	10	onderhands	3,04%	5.940.000	0	720.000	5.220.000	0	4	lineair	720.000	*
BNG Faciliteit A *	2-mrt-15	21.000.000	10	onderhands	2,82%	12.880.000	0	1.680.000	11.200.000	0	4	lineair	1.680.000	*
BNG Faciliteit C *	29-dec-17	18.750.000	7	onderhands	1,78%	13.392.858	0	2.678.571	10.714.287	0	4	lineair	2.678.571	*
Totaal						80.830.151	8.120.000	8.792.899	80.157.252	5.320.000			9.097.646	

* In 2014 is een nieuwe financieringsovereenkomst getekend met een Bankenconsortium bestaande uit BNG, ING en Rabobank. In 2015 heeft de voltrekking van de faciliteiten A en B plaatsgevonden.

De aflossingen en het opgenomen rentepercentage is het percentage dat wordt betaald aan de leningenagent.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit B is opgebouwd uit: 2,74% BNG Bank, 3,22% Rabobank en 3,22% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit A (datum 30-sep-15) is opgebouwd uit: 2,72% BNG Bank, 3,20% Rabobank en 3,20% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit A (datum 2-mrt-15) is opgebouwd uit: 2,42% BNG Bank, 3,02% Rabobank en 3,02% ING Bank.

Het rentepercentage uit BNG Faciliteit C (datum 29-dec-17) is opgebouwd uit: 1,70% BNG Bank, 1,83% Rabobank en 1,82% ING Bank.

Zie voor een overzicht van de gestelde zekerheden het kopje 'Kredietovereenkomst' onder de niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2020

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Opbrengsten zorgverzekeringswet	590.441.290	480.877.321
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	51.404.197	51.392.170
Opbrengsten Jeugdwet	113.454.866	110.558.103
Opbrengsten Wmo	63.198.004	36.826.204
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie	309.886	0
<i>Subtotaal</i>	<u>818.808.243</u>	<u>679.653.798</u>
Uitbesteed aan zorgbedrijven	-818.808.243	-679.653.798
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De Parnassia Groep B.V. is contracthouder voor de opbrengsten uit de Zvw, Wlz, Jeugdwet en Wmo. Met een overeenkomst zijn deze contracten via PG Zorgholding B.V. uitbesteed aan de zorgbedrijven binnen de groep.

In de opbrengsten zorgverzekeringswet is een bedrag van € 14,8 miljoen opgenomen uit hoofde van de hardheidsclausule. Gesprekken met de verzekeraars zijn nog gaande en Parnassia Groep heeft nog geen toezegging verkregen over het volledige bedrag. Parnassia Groep is momenteel nog in gesprek met verzekeraars over de inhoudelijke afwikkeling en standpunten voor het resterende deel van de hardheidsclausule.

De toename van de opbrengsten zorgverzekeringswet wordt met name veroorzaakt door indexatie van tarieven en een vergoeding voor de meerkosten gemaakt als gevolg van Covid-19. Daarnaast wordt de toename veroorzaakt doordat Antes met ingang van 2020 deel uitmaakt van het contract van de Parnassia Groep.

De toename van de opbrengsten Wmo wordt met name veroorzaakt doordat Antes met ingang van 2020 deel uitmaakt van het contract van de Parnassia Groep.

De opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft betrekking op oude jaren. Met ingang van contractjaar 2018 heeft Parnassia Groep B.V. geen eigen contracten meer voor Justitie.

LASTEN

12. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Lonen en salarissen	663.498	558.333
Sociale lasten	40.400	47.027
Pensioenpremies	46.108	40.525
Dotaties / vrijval personele voorzieningen	8.117	-4.457
Andere personeelskosten	0	838
<i>Subtotaal</i>	<u>758.123</u>	<u>642.266</u>
Personnel niet in loondienst	0	0
Aan groepsmaatschappijen doorbelaste personeelskosten	-758.123	-642.266
Totaal personeelskosten	<u>0</u>	<u>0</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>3</u>	<u>3</u>

Toelichting:

De personeelskosten betreffen de kosten van de leden van de Raad van Bestuur en worden doorbelast aan de deelnemingen.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

1.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2020

13. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Algemene kosten	9.913	15.520
Aan groepsmaatschappijen doorbelaste overige bedrijfskosten	-9.913	-15.520
Totaal overige bedrijfskosten	<u>0</u>	<u>0</u>

14. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
Doorbelaste rente over langlopende schulden	2.239.352	2.537.160
Overige rentebaten	0	0
Subtotaal financiële baten	<u>2.239.352</u>	<u>2.537.160</u>
Rente over langlopende schulden	-2.239.352	-2.537.160
Rente rekening-courant groepsmaatschappijen	-2.912.190	-344.956
Waardeveranderingen financiële vaste activa	0	-224.494
Subtotaal financiële lasten	<u>-5.151.542</u>	<u>-3.106.610</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-2.912.190</u>	<u>-569.450</u>

Toelichting:

Over de kortlopende rekening-courant verhoudingen binnen de Parnassia Groep wordt met ingang van 2020 rente in rekening gebracht bij alle groepsmaatschappijen. Het rentepercentage bedraagt 0,97%.

15. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	2020 €	2019 €
PG Zorgholding B.V.	4.862.881	4.963.771
WTZi-vastgoed PG B.V.	-61.312	15.866.584
Vastgoed PG B.V.	106.961	4.518.027
Vastgoed Beheer PG B.V.	177.513	251.243
PG Participaties B.V.	-1.809.680	-7.385.787
FPC N.V.	421.385	515.814
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A.	8.003	46.175
Totaal aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u>3.705.751</u>	<u>18.775.827</u>

Toelichting:

De afname van het resultaat van WTZi-vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V. wordt met name veroorzaakt door de verkoop van het terrein in Noordwijkerhout in 2019.

De verbetering van het resultaat van PG Participaties B.V. wordt met name veroorzaakt door verbetering in de resultaten van de verschillende deelnemingen in 2020 en door voorzieningen op dubieuze debiteuren welke opgenomen waren in 2019.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2020

16. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening wordt, voorzien van advies van de Raad van Commissarissen, vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Parnassia Groep B.V., zijnde het bestuur van de Stichting Parnassia, in zijn vergadering van 26 augustus 2021.

Resultaatbestemming

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2020 als volgt te verdelen: € 6.922.938 dotaat aan de wettelijke reserve deelneming, € 4.730.294 onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten en € 1.399.083 onttrekken aan de algemene en overige reserves. Het resultaat na belasting over 2020 is opgenomen in de post onverdeeld resultaat in het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De Parnassia Groep heeft besloten om in 2021 een aantal dochterondernemingen met elkaar te laten fuseren. Het gaat om een fusie tussen Antes Holding B.V. en Bavo Europoort B.V. Daarnaast is een fusietraject in werking gezet tussen WTZi-Vastgoed PG B.V. en Vastgoed PG B.V.

In 2021 heeft Parnassia Groep B.V. een Fitch rating verkregen. De ontvangen rating is AA- en is op 19 maart 2021 openbaar gemaakt.

Met de zorgverzekeraars vindt op dit moment nog overleg plaats over de inhoudelijke standpunten en de omvang van het bedrag van de hardheidsclausule.

Ondanks dat de sector heeft geleerd om in te spelen op een lockdown situatie, door bijvoorbeeld zorg op afstand te leveren en het inrichten van cohort afdelingen, heeft de Covid-19 pandemie ook in 2021 nog (beperkt) impact op de bedrijfsvoering.

Er hebben zich in de periode tussen balansdatum en rapporteringsdatum verder geen gebeurtenissen of ontwikkelingen voorgedaan die het door de jaarrekening weergegeven beeld in de onderneming als geheel in belangrijke mate beïnvloeden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2020

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Den Haag, 26 augustus 2021

W.G.
S. Valk RA
voorzitter Raad van Bestuur

W.G.
drs. M.I. Verstappen
voorzitter Raad van Commissarissen

W.G.
mr. J. van der Vlist
lid Raad van Commissarissen

W.G.
dr. M.B.J. Blom
lid Raad van Bestuur

W.G.
J.C. Huizinga-Heringa
lid Raad van Commissarissen

W.G.
G.R. Fransen
lid Raad van Commissarissen

W.G.
S.W.G. van Breda
lid Raad van Bestuur

W.G.
prof. dr. P.L. Meurs
lid Raad van Commissarissen

W.G.
J. Rijsdijk
lid Raad van Commissarissen

W.G.
prof. dr. F.E. Scheepers
lid Raad van Commissarissen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.2 OVERIGE GEGEVENS

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.1 BIJLAGE CORONA-COMPENSATIE 2020

Versie: 1.0.1, d.d. 3 maart 2021

Zorgaanbieder

Statutaire naam zorgaanbieder	Parnassia Groep B.V.
Plaatsnaam	Den Haag
KvK-nummer	24417607

Considérans

In 2020 is door de uitbraak van het coronavirus ('Covid-19) voor veel zorgaanbieders een crisisituatie ontstaan. Zorgaanbieders hebben zich ingespannen om de zorg te continueren, waarbij de negatieve financiële gevolgen worden gecompenseerd door de zorgfinanciers. Reguliere registratie-, declaratie- en verantwoordingsprocessen konden daarbij niet altijd worden toegepast en gehandhaafd. Gedurende het jaar hebben zorgaanbieders en zorgfinanciers daarom de dialoog gevoerd over de impact van de coronacrisis en de hoogte van de compensatie. Deze bijlage bij de jaarrekening 2020 voorziet in de behoeftte van zorgaanbieders en zorgfinanciers om domeinoverstijgend inzichtelijk te maken en te bevestigen dat de corona-schade en corona-compensatie evenwichtig zijn.

Bestuursreflectie

De gevallen van de coronapandemie voor Parnassia Groep zijn groot geweest. Er is direct een Parnassia Groepsbrede crisisorganisatie per regio opgericht die tot op de dag vandaag nog in functie is. De meeste energie hebben we gestoken om de zorg in goede banen te leiden. Het zorgen voor goede en veilige patiëntenzorg heeft veel energie gekost en gegeven. Het motto is steeds geweest: Onze zorg gaat door, ondanks het coronavirus! Patiënten die een huisbezoek nodig hadden hebben die altijd gekregen, onze klinische opnames konden goed doorgaan. Een veilige situatie op woonafdelingen hebben we zoveel mogelijk in stand gehouden. Heel veel van de poliklinische contacten zijn indien mogelijk vervangen door E-health contacten. Onze dagbesteding ging zo snel mogelijk weer gedeltijd open.

Tijdens de eerste golf werd Parnassia Groep nog redelijk gespaard, maar zagen we wel uitzal van afspraken. Gedurende de tweede golf werd de regio Rijnmond zwaar getroffen. Daarbij werden collega's vaker ziek dan tijdens de eerste golf. Dit leidde tot spanning op de roosterbezetting. De derde golf trof juist de regio's Haaglanden en Noord-Holland zwaar. Gedurende de covidperiode moesten cohortafdelingen ingericht worden.

- Parnassia Groep moest maatregelen treffen, zodat de zorg door kon gaan. Hieronder een aantal voorbeelden van de getroffen maatregelen:
- Waar mogelijk behandelen we patiënten digitaal, via (beeld)telefoon en online behandelen. We vroegen alle collega's om zoveel mogelijk thuis te werken.
- Ondanks het grootschalig overgaan op digitaal werken, bleven we ook waar nodig onze patiënten op locatie of thuis face-to-face zien.
- We stelden richtlijnen op voor veilige zorg in klinieken en woonvormen, voor dagbesteding en voor huisbezoeken, ambulante zorg en crisszorg.
- We moesten soms moeilijke beslissingen nemen, waardoor familie en naasten niet op bezoek konden komen en patiënten niet met verlof konden.
- Tegelijkertijd hebben we snel gehandeld en 'quarantainers' geplaatst, zodat bezoek toch op een veilige manier door kan gaan.
- We richtten speciale cohortafdelingen in om patiënten met het coronavirus zo veilig mogelijk te behandelen.
- We namen beschermende maatregelen: van handzeep, handschoenen, shorten, spatschermen tot mondkapjes en we maakten ons sterk voor goede testmogelijkheden voor zorgmedewerkers.
- Collega's van de pool voor professionele begeleiding en collega-hulpverleners boden zich aan om collega's, professionals van andere organisaties en burgers te ondersteunen met een luisterend oor, coaching en hulpverlening via het driegesprekkenmodel.
- Bijna 200 collega's die vanwege corona zelf minder werk hadden, boden zich aan om bij te springen in de zorg of ondersteuning; een deel van hen is ingezet als extra paar handen in onze klinieken.

Ondanks deze maatregelen hebben we minder patiënten kunnen behandelen dan gepland en zijn we minder declarabel geweest omdat contacten werden afgezegd of minder intensief konden worden uitgevoerd. Dit heeft geleid tot flinke omzetderving.

In 2021 merken we nog steeds de gevolgen van corona. Met name in januari en februari was nog sprake van uitzal van zorg (vanwege de derde golf). Hierdoor lopen we achter op de begrote omzet en de begrote patiëntenaantallen. Darentegen zien we dat digitaal werken en behandelen gedurende de coronaperiode een vlucht heeft genomen.

Aandeel van de coronacompensatie 2020 in de opbrengsten 2020

	Wt	Zvw	Wmo	Jw	Fz	Overig***	Totaal
Continuïteitsbijdrage/omzetgarantie corona-compensatie	€ 1.762.444	€ 7.924.852	€ 680.641	€ 1.846.667	€ 3.992.978	€	16.207.582
Compensatie personele meer Kosten corona	€ 200.589	€ 1.547.041	€ 262.651	€ 295.916	€	157.011	€ 2.463.208
Compensatie materiële meer Kosten corona	€ 536.782	€ 3.758.641	€ 638.130	€ 718.949	€	398.328	€ 6.050.830
Corona-compensatie uit hoofde van NOW*	€	€	€	€	€	€	€ -
Overige corona-compensatie***	€	€	€	€	€	€	€ 14.800.283
Totaal toegekende corona-compensatie	€ 2.499.815	€ 28.030.817	€ 1.581.422	€ 2.861.532	€ 4.548.317	€	- € 39.521.903
AF: nog niet in de jaarrekening 2020 verwerkte corona-compensatie 2020**	€ 19.377	€	€ 900.781	€ 1.382.105	€ 250.000	€	€ 2.552.263
Totaal in de jaarrekening 2020 verantwoorde corona-compensatie 2020	€ 2.480.438	€ 28.030.817	€ 680.641	€ 1.479.427	€ 4.298.317	€	- € 36.969.640

Opbrengsten, inclusief corona-compensatie:

- jaarrekening 2020	€ 78.321.354	€ 614.232.033	€ 98.744.677	€ 115.286.691	€ 61.906.496	€ 72.448.472	€ 1.040.939.723
- begroting 2020	€ 76.262.000	€ 612.201.000	€ 99.518.000	€ 117.628.000	€ 84.654.000	€ 57.358.000	€ 1.047.621.000
- jaarrekening 2019	€ 76.045.094	€ 586.684.674	€ 99.337.921	€ 112.207.015	€ 59.524.029	€ 60.640.890	€ 994.439.623

Aandeel totaal in de jaarrekening verantwoorde corona-compensatie

2020 in opbrengsten 2020	3,17%	4,56%	0,69%	1,28%	6,94%	0,00%	3,55%
---------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

*Toelichting bij samenloop van NOW met corona-compensatieregelingen voor de zorgsector

Niet van toepassing.

**Toelichting bij niet in de jaarrekening 2020 verwerkte corona-compensatie

De niet in de jaarrekening verwerkte corona-compensatie betreft het bedrag dat op basis van de regelgeving is berekend, maar nog niet is toegezegd door de financiers (zorgkantoor, gemeenten, Ministerie van Justitie).

***Aanvullende toelichting

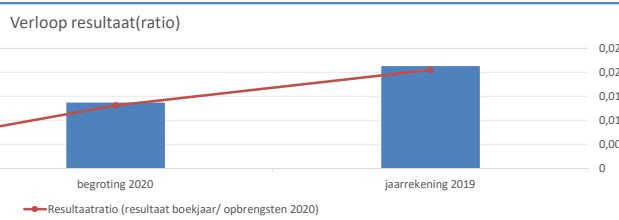
Het bedrag opgenomen op de regel 'Overige corona-compensatie' heeft betrekking op de hardheidsclausule. Met de zorgverzekerders vindt op dit moment nog overleg plaats over de inhoudelijke standpunten en de omvang van het bedrag van de hardheidsclausule.

De cijfers opgenomen in de kolom Overig zijn inclusief de post 'Uitbesteed aan onderaannemers buiten de groep'. Dit betrof in 2020 een last van € 37,9 miljoen (2019: € 44 miljoen last).

Analyse van de impact van de corona-compensatie op de resultaatontwikkeling 2020

Ontwikkeling gerapporteerde resultaatratio

	jaarrekening 2020	begroting 2020	jaarrekening 2019
Resultaat boekjaar	€ 1.373.694	€ 13.700.000	€ 21.226.901
Resultaatratio (resultaat boekjaar/ opbrengsten 2020)	0,13%	1,31%	2,13%
Mutatie resultaatratio jaarrekening 2020 t.o.v. begroting 2020 en jaarrekening 2019	n.v.t.	-1,18%	-2,00%

Toelichting op het verloop van het resultaat/ de resultaatratio

Het resultaat over het boekjaar 2020 bedraagt € 1,4 mil. positief (2019: € 21,3 mil. positief). Dit resultaat betreft de boekwinst op de verkoop van twee panden, waarbij de ontvangen gelden beschikbaar moeten blijven voor aflossing(en) van leningen en nieuwe investeringen. De Parnassia Groep heeft over 2020 en na de verwerking van de continuïteitsbijdragen, de meer Kostenvergoeding en de hardheidsclausule (waarover de gesprekken nog niet afgerond zijn) break-even gedraaid. Dit betekent dat het begrote resultaat van 2020 van € 13,7 mil. als gevolg van corona niet gehaald is.

Ondertekening en waamerking

Deze bijlage 'Corona-compensatie 2020' bij de jaarrekening 2020 is naar waarheid, volledig en in overeenstemming met de administratie van de organisatie opgesteld. De organisatie heeft zich, naar beste weten van het bestuur, niet bevoordeeld door een te hoge compensatie van corona-schade.

Ondertekening door het bestuur

Den Haag, 26 augustus 2021

S. Valk RA
voorzitter Raad van Bestuurdr. M.B.J. Blom
lid Raad van BestuurS.W.G. van Breda
lid Raad van Bestuur

Waamerk accountant ter identificatie

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.
26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

Over de bestemming van het resultaat wordt conform de statutaire bepalingen besloten door de Raad van Bestuur binnen de grenzen van de maatschappelijke doelstelling van de Parnassia Groep.

1.2.3 Nevenvestigingen

Parnassia Groep B.V. heeft in Nederland geen verdere nevenvestigingen. Naast de handelsnaam Parnassia Groep B.V. wordt ook de naam Parnassia Groep gehanteerd.

1.2.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1949033 21W00178614DHG d.d.

26 augustus 2021
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering van Parnassia Groep B.V.

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Parnassia Groep B.V. (of hierna 'de vennootschap') te 's-Gravenhage (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Parnassia Groep B.V. per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020, in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW) en Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2020; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlesstandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Parnassia Groep B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteit' in de toelichting op pagina 7 en 8 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de continuïteit van de entiteit afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling die significant geraakt kan worden door de mogelijke effecten van COVID-19 en de bereidwilligheid van de bank om de financiering te continueren. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Onzekerheden in verband met de mogelijke effecten van COVID-19 zijn relevant voor het begrip van onze controle van de jaarrekening. In alle controles worden de redelijkheid van de door entiteiten gemaakte schattingen, de daarmee verband houdende toelichtingen en de geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling in financiële overzichten geëvalueerd en kritisch bevraagd. De geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling hangt af van de beoordeling van de toekomstige economische omgeving en de toekomstige vooruitzichten en prestaties van de vennootschap. De COVID-19-pandemie stelt de mensheid en de economie wereldwijd voor een ongekende uitdaging. De gevolgen hiervan zijn op de datum van deze controleverklaring onderhevig aan een belangrijke mate van onzekerheid.

Wij hebben de situatie en de onzekerheden zoals beschreven in de eerdergenoemde toelichting geëvalueerd en beschouwen de toelichting als toereikend. Echter, een controle kan niet de onbekende factoren, of alle mogelijke toekomstige implicaties voor een entiteit voorspellen en dit is in het bijzonder het geval met COVID-19.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverantwoording andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens inclusief de bijlage Corona-compensatie 2020.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW en Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controles standaarden, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheids-eisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerepte twijfel zou kunnen bestaan of [de] vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat [de] vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen of de activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen of de activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 26 augustus 2021

KPMG Accountants N.V.

E.P. van Driel RA